

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W3CN22788	ImageGroup:	I4CN10220
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	བསམ་གཟུགས་ཅུང་དུ་དང་མཛོད་ཀྱི་དྲོགས་དཔྱད་བློ་གསལ་དགའ་བསྐྱེད། bsam gzugs chung ngu dang mdzod kyi dwogs dpyod blo gsal dga' bskyed/
Author:	
Descriptor:	n/a
Original Publication:	n/a;n/a
Place:	lha sa/
Publisher:	ser gtsug nang bstan dpe rnying 'tshol bsdu phyogs bsgrigs khang /
Date:	2019
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at Tibetan Buddhist Resource Center, 1430 Massachusetts Ave, 5th Floor, Cambridge, Mass. 02138. Comments: 2020

༩༩། །བསམ་གཞུགས་ཚུང་དུ་དང་མཛོད་ཀྱི་དྲི་གས་དཔྱད་ཐོ་གསལ་
 དགའ་བསྐྱེད་ཚོས་མདོན་རིགས་པའི་དགའ་སྟོན་
 མཛོད་པའི་མེ་རྟོག་སོགས་བཞུགས་སོ། །

ཀུན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་དབང་པོ་སོགས་ཀྱིས་མཛད།

མེར་གཞུག་ནང་བརྟན་དཔེ་རྟིང་འཛོལ་བའུ་བྱུགས་ཐྱིག་ཁང་ནས་བཞུགས།

དགའ་ཆག

བསམ་གཞུགས་ཆེན་མོ་ལས་མདོར་བཅུས་ཉེ་བཞོན་པ་བསམ་གཞུགས་ཀྱི་

རྣམ་གཞག་ལེགས་བཤད་ལུས་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།.....	1
མཚོད་བརྗོད།.....	1
ལུས་རྟེན་སེམས་རྟེན་བཤད་པ།.....	2
ཞི་ལྷག་སྦྱིར་བཤད་པ།.....	8
ཞི་གནས་སྦྱབ་སྦྱོར་བཤད་པ།.....	17
ལྷག་མཐོང་བཤད་པ།.....	21
སྟོམས་ལྟུག་གི་རོ་པོ་བཤད་པ།.....	33
བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དང་དམིགས་རྣམ་བཤད་པ།.....	45
མཆུག་བྱང་།.....	54

ཆོས་མངོན་བྱ་མཆོ་རིགས་པའི་དགའ་སྟོན་མཚོད་པའི་

མེ་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།.....	56
གནས་དང་པོའི་སྐབས་བཤད་པ།.....	56
གནས་གཉིས་པའི་སྐབས་བཤད་པ།.....	62
གནས་གསུམ་པའི་སྐབས་བཤད་པ།.....	68
གནས་བཞི་པའི་སྐབས་བཤད་པ།.....	74
གནས་ལྔ་པའི་སྐབས་བཤད་པ།.....	80
གནས་དྲུག་པའི་སྐབས་བཤད་པ།.....	85
གནས་བདུན་པའི་སྐབས་བཤད་པ།.....	91
གནས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་བཤད་པ།.....	96
མཆུག་བྱང་།.....	102

ཆོས་མངོན་ཆུ་མཆོད་ཤིགས་པའི་དགའ་ལྷོན་གྱི་བླ་མ་མཆན་ཀྱན་བཟང་།

མཆོད་ཆུ་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །	103
གནས་དང་པོའི་སྐབས་བཤད་པ།	103
གནས་གཉིས་པའི་སྐབས་བཤད་པ།	107
གནས་གསུམ་པའི་སྐབས་བཤད་པ།	110
གནས་བཞི་པའི་སྐབས་བཤད་པ།	113
གནས་ལྔ་པའི་སྐབས་བཤད་པ།	115
གནས་དྲུག་པའི་སྐབས་བཤད་པ།	117
གནས་བརྒྱུན་པའི་སྐབས་བཤད་པ།	119
གནས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་བཤད་པ།	122
མཆུག་བྱང་།	125

དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་མཆོད་ཀྱི་དོགས་དཔྱད་ཐོག་གསལ་དགའ་ལྷོན་།

ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །	126
༼ཀ༽གནས་དང་པོའི་སྐོར་ལ།	126
༼ཁ༽གནས་གཉིས་པའི་སྐོར་ལ།	141
༼ག༽གནས་གསུམ་པའི་སྐོར་ལ།	169
༼ང༽གནས་བཞི་པའི་སྐོར་ལ།	185
༼ཅ༽གནས་ལྔ་པའི་སྐོར་ལ།	200
༼ཆ༽གནས་དྲུག་པའི་སྐོར་ལ།	214
༼ཇ༽གནས་བརྒྱུན་པའི་སྐོར་ལ།	224
༼ཉ༽གནས་བརྒྱད་པའི་སྐོར་ལ།	236

༣༡། །བསམ་གཞུགས་ཆེན་མོ་ལས་མདོར་བཟུས་ཏེ་བཀོད་པ་
བསམ་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལེགས་བཤད་
བྱམ་བཟང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཆོད་བརྗོད།

༣༢། །ན་མོ་གུ་རུ་མུ་ལྷོ་རྩེ་ཡ། བདེ་གསེགས་བྱེ་བའི་ཆོས་མཛོད་འཇམ་
དཔལ་དབྱངས། །ཡོངས་རྒྱལ་སྐྱེས་པའི་མངའ་བདག་ཅོང་ཁ་པ། །སྤོན་མེད་
ལེགས་བཤད་སྤེལ་མཁས་འཇམ་དབྱངས་མཆོན། །དབྱེར་མེད་ཞབས་ཀྱི་པསྒྲོར་
གུས་པས་འདུད། །སྤོ་རྩུང་སོ་སོར་རྟོག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་པ། །བཙེ་ཆེན་པསྒྲོ་རྒྱས་
པའི་གེ་སར་ལས། །ལེགས་བཤད་བདུད་ཅིའི་བཅུད་ཀྱིས་ཆོམས་མཛོད་པའི། །སྤོ་
མཁས་ཡོངས་འཛིན་ཆོགས་རྣམས་ཕྱག་གི་གནས། །ཐུབ་རྣམས་ཡིད་ལ་ཀྱུན་དགའ་
རྒྱས་བྱེད་ཅིང་། །བསྐྱེད་འོས་ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་སྤྱུབ་པའི་རྟེན། །ཁི་ལྷག་
ཟུང་རུ་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི། །དེ་ཉིད་ཤེས་པར་འདོད་པས་ཚུལ་འདི་ཉོན། །

དེ་ལ་འདིར་རུས་གསུམ་གྱི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞུང་ལམ། ཉིང་
ངེ་འཛིན་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གཞི་བསམ་གཏན་དང་གཞུགས་མེད་ཀྱི་
སྒྲོམས་འབྲུག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། སྒྲོམ་པའི་རྟེན་དང་། བསྒྲོམ་བྱ་བསམ་
གཞུགས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་
ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་གཞུང་བཤད་པ་གསུམ།

ལྷས་རྟེན་སེམས་རྟེན་བཤད་པ།

དང་པོ་ལ། ལྷས་རྟེན་དང་། སེམས་རྟེན་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་
དགག་གཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། རན་སྤང་གསུམ་དང་
སྤྲུམ་སྤྲུལ་པའི་ལྷས་རྟེན་ལ་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་ཟེན་ལྡན་པ་ཡོད་
ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟེན་བ་གཉིས་པར་དེ་དག་ཏུ་སྟེ་ངེས་ཀྱི་འཆི་
ཁ་མའི་ཁམས་གོང་གི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ལས་
ཉམས་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་འདྲོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་སྤྲོད་སྟོན་
རགས་པ་མངོན་ཏུ་གྱུར་པས་བྱབ་པ་གང་ཞིག །འདྲོད་ཉོན་དང་དངོས་གཞིའི་
སྟོམས་འཇུག་གཉིས་གཅིག་ཆར་མངོན་གྱུར་ཏུ་རྒྱད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གཅིག་
མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། རན་སྤང་གསུམ་གྱི་ལྷས་རྟེན་ལ་བསམ་
གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གསར་སྟེ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ལྷས་རྟེན་
ལ་ཆད་མེད་བཞི་གསར་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ལྷས་རྟེན་ལ་བྱམས་པ་དང་
སྤྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་གཉིས་གསར་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། རྟགས་བྱབ་ཏེ། དེ་
ལ་རྒྱ་འབྲས་མན་དག་བརྒྱན་གསར་སྟེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རན་
འགྲོའི་ལྷས་རྟེན་ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་གསར་སྟེ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ལྷས་
རྟེན་ལ་ཆད་མེད་བཞི་གསར་སྟེ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། རྟགས་བྱབ་ཏེ། ཀུན་
བརྒྱས་ལྟར་ན་ཆད་མེད་བཞི་ལ་དངོས་གཞིས་བྱབ་པ་གང་ཞིག །མཛོད་ལྟར་
ན་དགའ་བ་ཆད་མེད་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་དང་། གཞན་གསུམ་ཉེར་
བསྟོགས་མི་ལྟོགས་མེད་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་བྱད་པར་ཅན་དང་། བསམ་
གཏན་བཞི་སྟེ་རྒྱག་ན་ཡོད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་ཏེ། དེ་གཉིས་གང་གི་
ལྷགས་བྱས་ཀྱང་རན་སྤང་གསུམ་ལ་དེ་དག་སྟེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་

གིས། རན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་སྤྱང་ལེན་ཁ་མའི་ལྟ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་
 དག་དུ་སྐྱེ་སྤྱང་ལེན་ཁ་མ་ཡིན་ན་བར་སྤྱང་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག་གིས། རན་འགྲོ་བ་རྣམས་བསྐལ་པ་འཇིག་པའི་ཆོ་བདེ་འགྲོར་སྐྱེས་ནས་
 སྟོམས་འཇུག་གསར་དུ་སྐྱབ་དགོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡིན་ཟེར་བའང་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། རན་འགྲོ་བ་ལ་དེའི་སྟོན་དུ་ཐར་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ངེས་ཀྱང་ཡོད། དེའི་
 སྟོན་དུ་ལས་སྐྱབ་ཟད་འགྲོ་མཁན་ཡང་ཡོད། ལས་སྐྱབ་མ་ཟད་པར་འཇིག་རྟེན་
 གྱི་ཁམས་གཞན་གྱི་རན་སོང་དུ་སྐྱེ་ངེས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། རན་
 འགྲོ་བ་ཡིན་ན། ལས་སྐྱབ་ཤས་ཆེ་བ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་
 བ། ལས་སྐྱབ་ཤས་ཆེ་བ་ཟད་ནས་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་ལ་དལ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་ཐོབ་
 ངེས་ཀྱི་འཆི་འཕོ་ཁ་མའི་རན་འགྲོ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་
 ཅིག་གིས། རང་སའི་རྟེན་ལ་རང་སའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་སྟོམ་པ་མེད་
 ལ། འོག་སའི་རྟེན་ལ་གོང་སའི་སྟོམས་འཇུག་སྟོམ་པ་ཡོད་ཅིང་། གོང་སའི་རྟེན་
 ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་སྟོམ་པ་མེད་དེ། བཟློང་ལས། བསམ་གཏན་གཞུགས་
 མེད་རང་དང་ནི། འོག་སའི་རྟེན་ལ་འོག་དགོས་མེད། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 བ་མ་ཁྱབ། འོ་ན་གཞུང་དེས་རང་སའི་རྟེན་ལ་རང་སའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
 འཇུག་སྟོམ་པ་མེད་པར་བརྟན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ།
 གཞུང་དེ་བསམ་གཞུགས་བརྒྱུད་རང་ས་དང་འོག་ས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལ་མདོན་དུ་
 བྱེད་པ་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ས་གོང་
 མའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་སྟོམ་པ་མེད་པར་ཐལ། བཟློང་
 འགེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་གོང་དུ་སྐྱེས་པ་སྟོམས་པར་འཇུག་པས་འོག་མ་མདོན་དུ་
 མི་བྱེད་ན། འདི་ལྟར་དེ་ལ་འོག་དགོས་མེད། དེ་ལ་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་འོག་
 མའི་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཟད་ཀྱང་དགོས་པ་མེད་དེ། དམན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་བ་མ་ཁྱབ། དེ་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་དུ་སྤྱང་ཅེའི་རྟེན་

ལ་ཅི་ཡང་མེད་གི་སྟོམས་འཇུག་སྟོམ་པ་གཅིག་བཤད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས།
 སྲིད་ཅེར་འཕགས་པས་ཅི་ཡང་མེད། །མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཟག་པ་བཅད། །ཅེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྤེ། སྲིད་གོང་སའི་རྟེན་ལ་འོག་སའི་སྟོམས་འཇུག་སྟོམ་
 པ་དགོས་པ་མེད་ཀྱང་། སྲིད་ཅེའི་སེམས་འདུ་ཤེས་མི་གསལ་བས་ཐེག་དམན་
 གི་སྲིད་པ་གཙོ་བོ་བྱེད་འདས་ལམ་གི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བས་ཕྱིར་འོག་ས་གཅིག་ལ་
 བརྟེན་དགོས་ལ། དེ་ཡང་ཁམས་དང་དམིགས་པ་ཁད་ཉེ་བས་ཅི་ཡང་མེད་ལ་
 བརྟེན་པ་གཅིག་ཡོད་ཅེས་དམིགས་གིས་བསལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
 གིས། ཀུན་བདུས་གི་སྐྱས་ཟེན་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་ཅེའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་
 བ། འདས་ལམ་མ་ཡིན་པའི་བྱལ་ཟེར་ན། འཕགས་རྒྱུད་ལ་གསར་ཐོབ་གི་སྲིད་
 ཅེའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། འདས་
 ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཕགས་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཕགས་རྒྱུད་
 ལ་གསར་ཐོབ་གི་སྟོམས་འཇུག་བརྒྱུད་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
 གིས། སྲིད་ཅེའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན། བདེན་མེད་གི་རྣམ་ཅན་མ་ཡིན་པས་
 བྱལ་ཟེར་ན། སྲིད་ཅེའི་སྟོམས་འཇུག་གིས་སེམས་རྟེན་བྱས་པའི་ཐེག་ཆེན་གི་
 སྟོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
 གིས། སྲིད་ཅེའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན་དམིགས་རྣམ་མི་གསལ་བས་བྱལ་ཟེར་ན།
 སངས་འཕགས་གི་རྒྱུད་གི་དེས་མ་ངེས།

༥ གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཆོས་སྤོང་དང་མཆོམས་མེད་གི་ལས་སྟོབས་ལྡན་
 བསགས་ལ་མ་སྦྱངས་པའི་བར་དུ་སྟོམས་འཇུག་གསར་སྐྱེ་དང་སྐྱེས་ཟིན་ལྡན་པ་
 གང་ཡང་མེད་དེ། དེ་རྣམས་ལས་སྐྱབ་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཟ་མ་
 མ་ནིང་མཆོན་གཉིས་སོགས་ལ་དེ་དག་གསར་སྐྱེ་མེད་དེ། དེ་དག་ཉོན་མོངས་
 པའི་སྐྱབ་པ་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ངན་སོང་གསུམ་དང་འདུ་ཤེས་
 མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་སྐྱ་མི་སྟན་གི་རྟེན་ལ་དེ་དག་གསར་སྐྱེ་མེད་དེ། དེ་

རྣམས་སྣམ་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། བན་འགྲོ་བ་
 རྒྱལ་བསྐལ་གྱིས་མནར་དྲག་པ་དང་། སྒྲ་མི་སྒྲན་པ་དང་འདྲ་ཤེས་མེད་པ་དག་
 བཟག་དཔྱད་མང་དུ་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒྲ་མི་
 སྒྲན་ཟ་མ་མ་ནིང་མཚན་གཉིས་པ་བན་སོང་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷས་རྟེན་ལ་བསམ་
 གཏན་གྱི་ཉེར་བཞུགས་ཡན་ཆད་གསར་སྐྱེ་དང་ལྡན་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། དེ་
 ཐོབ་པ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡོད་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་དག་གི་ལྷས་རྟེན་
 ལ་བསམ་གཏན་དང་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་དང་སྒྲོམ་མིན་གང་ཡང་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར།
 ལྷ་མིན་ལའང་མེད་དེ། དེ་ཕྱག་དོག་གི་སྒྲིབ་པ་དང་འགྲོ་བའི་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེན་
 པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲིང་གསུམ་གྱི་མིའི་ལྷས་རྟེན་ལ་དེ་གསར་སྐྱེ་ཡོད་
 དེ། དེ་ལ་བསམ་གཏན་དང་སོ་ཐར་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གསུམ་གསར་སྐྱེ་
 ཡོད་པ་གང་ཞིག །བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་དང་དེའི་སྒྲོམ་པ་རྟེན་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ལྷ་རྒྱལ་དང་གཟུགས་ཁམས་པའི་རྟེན་ལའང་གསར་སྐྱེ་ཡོད་
 དེ། དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲོམ་པ་གསར་ཐོབ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁོང་སའི་རྟེན་
 ལ་འོག་སའི་སྒྲོམས་འཇུག་སྒྲོམ་པ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་བའི་རྟེན་ཅན་གྱི་
 ཉན་ཐོས་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་རབ་མཐའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་
 རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོད་ཀྲལ་གྱི་སྒྲོམས་འཇུག་སོགས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་རང་ས་དང་འོག་སའི་རྟེན་ལ་སྒྲོམ་པ་ཡོད་དེ།
 སྤྱིད་ཅེའི་སྒྲོམས་འཇུག་ལྟ་བུ་རང་ས་སྤྱིད་ཅེ་ནས་འོག་ས་འདོད་པའི་བར་བརྒྱུད་
 དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཅི་ཡང་མེད་རང་ས་ནས་འདོད་པའི་བར་བརྒྱུན་ལ་མངོན་དུ་
 བྱེད་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་རིགས་པ་བསྐྱེས་ཆོག་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟེན་ལ་དངོས་གཞིའི་སྒྲོམས་འཇུག་གསར་ཐོབ་ཡོད་དེ། ལྷན་
 ལྷགས་དང་ཕྱི་འོང་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་ན། དེ་མ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཕྱིར་
 མི་འོང་དང་དྲག་བཙོམ་གང་རུང་ཡིན་ན་དེ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར།

༥ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྟར་སྟེ་ཁ་མའི་
 མི་ཡོད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཁམས་སུ་སྟེ་ཁ་མའི་མི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ།
 ཡང་ཁོ་ན་རེ། ལྟར་སྟེ་ཁ་མའི་མི་མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྟར་སྟེ་
 ཁ་མའི་མི་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྟར་
 སྟེ་ཁ་མའི་མི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྟར་སྟེ་བ་ལ་བར་དོ་
 བརྒྱད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ངན་འགྲོར་སྟེ་ཁ་མའི་མི་ཡོད་པར་
 ཐལ། ངན་འགྲོའི་བར་སྤྱང་གྲུབ་ཁ་མའི་མི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། ཁ་ཅིག་ཤི་
 བས་སྟེ་སྤྱིད་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཚོད་པར་ཁམས་གོང་མར་སྟེ་དེས་ཀྱི་སྐྱ་མི་སྟན་
 པ་ཡོད་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྐྱ་མི་སྟན་པ་ཡིན་ན་སྟེ་བ་ཕྱི་མར་འདྲོད་ལྟ་
 རིགས་ཀྱི་པོ་གང་ཅུང་ཅུ་སྟེ་བས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདྲོད་སེམས་
 དང་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། སྤྱིད་ཆེ་ལ་
 དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སེམས་ཡིན་པར་
 ཐལ། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་སམ་བརྟུས་ཀྱི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ།
 ཏྟགས་གྲུབ་སྟེ། འདྲོད་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདྲོད་སེམས་དང་
 མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར་
 ན་མ་བྱལ་སྟེ། རྣམ་བཤད་སྟིང་པོ་རྒྱན་ལས། འགྲེལ་ཆེན་དུ་སྒྲོམ་ལམ་འདྲོད་
 སེམས་དང་སྤྱིད་ཆེ་ལ་བརྟེན་པར་བཤད་ཀྱང་། དེས་མཐོང་ལམ་མཚོན་མི་རུས་
 སམ་སྟམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་ལ་དགག་གཞག་སྤོང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁ་
 ཅིག་གིས། ཤེས་པ་དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ན་ཤེས་པ་དེ་དང་རིགས་འདྲ་ཞིང་།
 ཉེར་ལེན་བྱེད་པས་བྱལ་ཟེར་ན། འོ་ན་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་ཡིན་
 ན་དེའི་ཉེར་ལེན་ཡིན་པས་བྱལ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་
 ན། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དང་པོ་ཆོས་ཅན། དེའི་

ཉེར་ལེན་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲི་པའི་ཕྱིར། འདྲི་མི་རུས་ཏེ། རྣམ་ཤེས་སམ་
 སེམས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་ཡིན་ན། སེམས་དང་དེའི་ཁམས་གང་རུང་གཅིག་ཡིན་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁོར་སེམས་བྱང་གིས་གཙོ་
 སེམས་ཀྱི་སེམས་རྟེན་བྱས་པ་ཡང་ཡོད། དད་འདུན་རེ་རེས་ཀྱང་བཙོན་འགྲུས་
 དང་བསམ་གཏན་སོགས་ཀྱི་སེམས་རྟེན་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་སྟེ། དུལ་ཆོས་དབྱིངས་ལ་ངེས་ཤེས་རྟེན་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པས་དྲངས་
 ཏེ། དེ་ལ་ཆེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆོ། སེམས་དེ་དད་པ་དེའི་ངོ་བོར་
 སྐྱེས་པ་ན་དེ་འདྲ་བའི་དད་པ་དེ་དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཏུས་མཉམ་
 ཡང་དེ་དེའི་ངོ་བོར་མ་སོང་བའི་ངོ་བོ་ཐ་དད་ལ་དེའི་སེམས་རྟེན་མི་འཇོག་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དུལ་དེ་ལ་དད་འདུན་ཤུགས་དྲག་གིས་
 དེའི་དོན་ཏུ་བཙོན་པའི་ཆོ། དད་འདུན་གྱི་རྩི་མ་ཡལ་བར་དེ་དེའི་ངོ་བོར་སོང་
 བ་ན་དེ་འདྲའི་དེ་གཉིས་བཙོན་འགྲུས་དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ཁིང་གཞན་ལའང་
 རིགས་འདྲ་བའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། ཤེས་པ་ངེས་སེམས་དེའི་ཉེར་ལེན་བྱས་པ་
 སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཐ་སྟངས་ཅམ་འཇོག་ཀྱང་། ལྷག་པོར་ཉེར་སེམས་རྟེན་གྱི་
 དོན་ཏུ་མི་འཇོག་སྟེ། དེ་ལྟར་བཞག་ན་དགེ་བས་སེམས་རྟེན་བྱས་པའི་མི་དགེ་བ་
 སོགས་སེམས་རྟེན་མི་རུང་བར་བཤད་པ་མང་པོ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྒྲིན་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱིའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་འདིའི་དོན་གཏན་ནས་མེད་དོ། །སེམས་
 གནས་དགུ་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་སྤྱི་ཆེའི་བར་གྱི་སྒྲིམས་འཇུག་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱིས་རང་ལ་རྟེན་པའི་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་བྱས་ཚུལ་ཡོད་
 དེ། ལམ་དེ་དག་ལུགས་བསྟེན་པ་ན་ལུགས་དེ་མེད་ངོ་བོར་སོང་བ་ལྟར་ལམ་དེ་
 རང་གི་ངོ་བོར་སོང་བའི་སྒྲིམས་དེའི་སེམས་རྟེན་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

༦ གསུམ་པ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ལམ་དེའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ན།

ལམ་དེ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེ་དེའི་ངོ་བོར་སོང་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་ཁྲབ། ཞེ་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་དེ་ཞེ་སྤང་གི་ངོ་བོར་སོང་ཡང་
ཞེ་སྤང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། སེམས་སྤྲུལ་དེ་སེམས་ཕྱི་མའི་སེམས་
རྟེན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སེམས་གང་ཞིག །སེམས་སྤྲུལ་དེ་སེམས་ཕྱི་མ་དེའི་རྟེན་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཁྲབ་པར་ཐལ། སེམས་སྤྲུལ་མས་
སེམས་ཕྱི་མའི་རྟེན་བྱེད་པ་དེ་ལ་མིང་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་ཁྲབ། དེ་
ལ་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྟེན་གྱི་རྟེན་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
འདྲོད་པའི་དགེ་སེམས་སྤྲུལ་མས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སེམས་ཕྱི་མའི་རྟེན་མི་ཐུབ་པ་ལ་
དེའི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྟེན་གྱི་རྟེན་མི་ཐུབ་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་
ན་རེ། ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་དད་པ་ཚོས་ཅན། དད་
པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ། འདྲོད་མི་
ལུས་ཏེ། མངོན་པར་འདྲོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། མངོན་
པར་འདྲོད་པའི་དད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཞི་ལྷག་སྒྱུར་བཤད་ལ།

༥ གཉིས་པ་བསྐྱེད་བྱ་བས་མ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། འཛོལ་
བྱེད་ཉེར་བསྐྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་། འཛོལ་བྱ་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཇུག་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཉིང་དེ་འཛོལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱད་བྱེད་ཞི་
ལྷག་གཉིས་བཤད་པ་དང་། ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱིས་བས་མ་གཟུགས་བསྐྱེད་ལ་
སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཞི་ལྷག་དངོས་དང་། ཞི་
ལྷག་སོ་སོར་བསྐྱབ་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་གིས། ཀུན་བདུས་
ལས། ཞི་གནས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་ཞེས་སོགས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས།

བྱམས་པ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འཇམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཇམ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ཆོས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་
འདས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བྱུང་རིགས་པར་
བྱའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཞི་གནས་ཡིན་ན། ཞི་གནས་
ཡིན་པས་ཁྱབ། དེའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ན། ལྷག་མཐོང་ཡིན་པས་
ཁྱབ་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། སེམས་གནས་དང་པོའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ནས་སེམས་
གནས་དགུ་པའི་བར་གྱི་ཉིང་དེ་འཇིན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། གཉིས་
པ་ལ། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། རབ་རྒྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ཤེས་
རབ་ཆོས་ཅན། ལྷག་མཐོང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྷག་
མཐོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། ཤེས་རབ་དེ་རྣམས་ལྷག་མཐོང་གི་ཚུགས་ཡིན་
པས་དེའི་འབྲས་བྱུང་ལ་ལྷག་མཐོང་གི་འབྲས་བྱུང་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ལམ་རིམ་ལས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་གིས་སེམས་མི་འཛོལ་བར་གནས་ལ་གསལ་ཆའི་ངར་མེད་པ་ཞི་
གནས་དང་། དེ་ཡོད་པ་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ཟེར་ན། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་
སྤྱིན་ལས། ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཚེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་ནི་ཡང་དག་པར་
སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་དོན་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། ཞི་གནས་ནི་སེམས་
ཚེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་དང་། ལྷག་མཐོང་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་
རྟོག་པ་སྟེ་དཔྱད་པའི་ཤེས་རབ་གཅིག་ལ་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཚེ་གཅིག་
པའི་ཉིང་དེ་འཇིན་གསལ་པོ་དེ་གཅིག་སྤུ་ལ་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་འཛོག་པའི་ཕྱིར།
ཉིང་དེ་འཇིན་གསལ་པོ་དེའི་གནས་ཆ་ཞི་གནས་དང་གསལ་ཆ་ལྷག་མཐོང་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། ཁྱབ་སྟེ། བྱིང་ཚོད་དང་བྲལ་བའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ཐམས་
ཅད་ལ་སེམས་ཚེ་གཅིག་རྒྱ་གནས་པ་དང་། གསལ་ངར་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པས་ཁྱབ་
པའི་ཕྱིར། བྱིང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཉིང་དེ་འཇིན་ཐམས་ཅད་ལ་གསལ་ངར་འོང་།

ཁོད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་ཆ་འོང་བའི་ཕྱིར། ཡང་
ཁ་ཅིག་གིས། ཕྱིར་ཁོད་ཀྱི་དབལ་ཆོག་ཅིང་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
བརྟན་པོ་ཞི་གནས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བེད་ན། སེམས་གནས་དགུ་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
འདོད་སེམས་དེ་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་
བྱལ་སྟེ། དེའི་ཆོ་བྱིར་ཁོད་ཀྱི་སྦྱོར་མེད་ཅིང་དེའི་དབལ་ལམ་ངར་ཆོག་པའི་ཉིང་
དེ་འཛིན་བརྟན་པོ་རྟེན་བེད་ཕྱིར་ཕྱིར། ལམ་རིམ་ལས། སེམས་དགུ་པ་ཐོབ་
ནས་ཆེད་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ཚུལ་པ་མ་བྱས་ཀྱང་སེམས་ཉིང་དེ་འཛིན་དུ་
ཕྱིལ་ཕྱིལ་འགོ་བར་འཕྱར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྩ་བར་འདོད་མི་རུས་
ཏེ། ཤིན་ལྷངས་མ་ཐོབ་གོང་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཤིན་
ལྷངས་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཉིང་དེ་འཛིན་དེ་ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་ལ། ཤིན་
ལྷངས་ཐོབ་ནས་ཞི་གནས་སུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འདོད་སེམས་དགུ་
པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཆོས་ཅན། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཞི་
གནས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། བྱལ་སྟེ། སྦྱོར་བྱང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན།
ཞི་གནས་ཐོབ་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སས་བསྐྱེས་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པ་
དང་། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱེས་ཀྱི་སེམས་ཐོབ་པ། དང་པོའི་ཉེར་བཞོགས་
ཐོབ་པ། ཉེར་བཞོགས་མི་ཚུགས་མེད་ཐོབ་པ། ཁམས་གོང་མའི་སས་བསྐྱེས་ཀྱི་
ཉིང་དེ་འཛིན་ནས་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་རྒྱུད་དུ་ཐོབ་པ། ལུས་སེམས་ཤིན་ལྷངས་
ཐོབ་པ་རྣམས་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཉན་ས་ལས། ལས་དང་པོའི་ཡིད་ལ་བྱེད་
པ་དང་བཅས་པ་དེའི་ཉགས་ནི་འདི་དག་ཡིན་ཏེ། དེས་གཟུགས་ན་སྦྱོད་པའི་
སེམས་རྒྱུད་དུ་ཐོབ་པ་དང་ལུས་ཤིན་ལྷངས་པ་དང་སེམས་ཤིན་ལྷངས་
པ་དང་སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་བཞི་པོ་རྒྱུད་དུ་ཐོབ་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
བྱལ་སྟེ། ལས་དང་པོ་བ་ཞེས་པ་གསར་པའམ་མ་འདྲིས་པའི་དོན་དང་། ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་ཞེས་པ་ཞི་གནས་ལ་འཇོག །བཅས་པ་ཞེས་པ་དེ་ལྟར་པའམ་ཡོད་པ་

ལ་འཛིག་། དེའི་རྟགས་ཞིས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྟགས་སུ་བྱ་རིགས་
 པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཁྱོད་པ་མེད་པ་དང་དགའ་བའི་
 མཆོག་གིས་བསྐྱེད་པ་དང་ཤིན་སྤངས་ཀྱིས་ཟེར་པར་ཐལ། ཁམས་གོང་གི་སས་
 བསྐྱུས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གང་ཞིག་། དེའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ལ་བྱད་པར་དེ་
 དག་དགོས་ཤིང་། འདོད་སེམས་ལ་དེ་དག་མི་ལྡན་ཡང་ཡང་དག་སེམས་པ་ཡོད་
 པའི་བྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། སེམས་གནས་དགུ་སེམས་ཡིན་
 ཟེར། ཁ་ཅིག་གིས། དེ་དགུ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ཟེར་བ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དེ་དགུ་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དགུ་ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། སེམས་གནས་དང་པོ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་རྩ་
 བོའི་སློན་སེམས་གནས་དང་པོ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཞི་གནས་ཀྱི་སྟོགས་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྷག་མཐོང་གི་སྟོགས་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྷག་མཐོང་གི་སྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོས་རབ་
 ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཞི་གནས་གསར་
 རྒྱུ་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་ཡིད་བྱེད་བཞི་པོ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་བཞི་
 ཞི་གནས་རྗེས་མཐུན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལྷག་མཐོང་གསར་རྒྱུ་སྐབས་ཀྱི་
 དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལྷག་མཐོང་
 གི་སྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྟོགས་ཀྱི་སློན་སེམས་ལྷག་མཐོང་གི་སྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ར་མ་བྱལ། ཡང་ཁ་ཅིག་། རྟོང་ཉིད་སློམ་པའི་ཆོ་ན་རྟོང་ཉིད་ལ་ངས་པ་དྲངས་
 ཏེ། དེ་ནས་རྟོང་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་མ་ཉམས་ཤིང་མི་དཔྱད་པར་འཛིག་པ་
 རྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་འཕམ་དེའི་ལྷག་མཐོང་རྣམ་དགེ་རྟོང་ཚུལ་ཡིན་ཟེར། འོ་ན། དེ་
 འདྲའི་སློམ་དེ་ཆོས་ཅན། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྷག་མཐོང་གིས་
 སློམ་ཚུལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སློམ་
 ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཞི་

གནས་དང་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་ཚུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོང་ཉིང་རྟོགས་པའི་
 འཛིན་སྒྲིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། རྟོང་ཉིང་རྟོགས་པའི་འཛིན་སྒྲིམ་དེའི་ཉིང་
 ངེ་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་དང་། ཞི་གནས་གྱི་སྒྲིམ་དང་། རྟོང་ཉིང་རྟོགས་པའི་དབྱུང་
 སྒྲིམ་དེའི་ཤེས་རབ་གྱི་སྒྲིམ་དང་ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲིམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
 གིས། ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཆོགས་ལམ་རྩ་རྟོང་ཉིང་ལ་དམིགས་པའི་སྒྲིམ་བྱང་
 གི་ཤེས་རབ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྒྲིམ་བྱང་གི་ཤེས་
 རབ་དང་། དེ་འདྲའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱུར་ལམ་ཤོད་ཐོབ་
 པ་རྩུ་མཉམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེས་དེ་ཐོབ་པར་ཐལ། དེ་
 འདྲའི་ཞི་གནས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 དེ་སྒྲིམ་བྱང་ཡིན་པ་གང་ཞིག ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་གཅིག་རྩ་མ་
 བྱབ། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། མཉམ་པར་བཞག་པའི་སའི་ཡིད་བྱེད་གིས་ཞི་གནས་
 གྱི་སེམས་རྟེན་བྱས་ནས་ཞི་རགས་སུ་ལྟ་བའི་མཆོན་ཉིང་སོ་རིག་མེད་ཟེར་ན། དེ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་སེམས་རྟེན་བྱས་པའི་མཆོན་ཉིང་སོ་རིག་ཡོད་ཀྱང་།
 དེ་གཉིས་མཚུངས་ལྡན་མི་རུང་བའི་བྱང་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱབ་སྟེ།
 དེའི་ཆོ་ཞི་གནས་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་རུང་བྱང་སྟོག་གྱུར་རྩ་སོང་ལ།
 མཆོན་ཉིང་སོ་རིག་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་མངོན་གྱུར་རྩ་སོང་བའི་ཕྱིར།
 ཟུང་འབྲེལ་མ་ཐོབ་བར་རྩ་དེ་གཉིས་སྤང་མདའི་དཔེ་བཞིན་གཅིག་མངོན་རྩ་གྱུར་
 ཆོ་གཅིག་སྟོག་གྱུར་རྩ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀའི་ཉམས་
 ལེན་སོ་སོར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོང་ཉིང་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་
 དང་ལྷག་མཐོང་རྩུ་གཅིག་ལ་ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྟོང་ཉིང་ལ་
 དམིགས་ནས་སེམས་གནས་དགུས་ཞི་གནས་མ་བྱབ་པར་དེའི་ལྷག་མཐོང་སྒྲིམ་
 ཆོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། རྟོང་ཉིང་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་
 པ་ལ་སྟོན་རྩ་རྟོང་ཉིང་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་གཅིག་འགྲོ་དགོས་ཀྱང་། རྟོང་

ཉིད་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་གནས་དགུས་ཞི་གནས་ངེས་པར་སྐྱབ་མི་དགོས་པའི་
ཁྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཐོན་རུ་རི་ལྷ་རི་སྟེང་གང་རུང་ལ་
དམིགས་པའི་ཞི་གནས་གཅིག་སེམས་གནས་དགུས་བསྐྱབ་པ་སོང་ན། དེས་ཆོག་
པའི་ཕྱིར། རི་སྟེང་པའི་ཞི་གནས་གྲུབ་རྗེས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཆོན་ཉིད་སོ་
རིག་གི་རུས་སུ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་གྲུབ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། སོ་རིག་
གི་རུས་སུ་སྟོང་ཉིད་ལ་དབྱད་མཐར་སྟོང་ཉིད་ལ་འཛོག་སྟོམ་བྱས་པ་ན་ཤིན་
སྐྱངས་དྲངས་ཆེ་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
གིས། ཞི་ལྷག་གསར་སྐྱབ་ཀྱི་སྟོམ་པའི་གོ་རིམ་ངེས་པ་མེད་དེ། ཀུན་བརྒྱས་ལས།
ལ་ལ་ནི་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ཡིན་གྱི་ཞི་གནས་ནི་མ་ཐོབ་ཅེས་སོགས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར་མ་ཁྱབ་སྟེ། འདིའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ལྷག་མཐོང་ལ་རྗེས་མཐུན་པ་དང་མཆོན་
ཉིད་པ་གཉིས་ཡོད་པས། རྗེས་མཐུན་པའི་དབང་རུ་བྱས་ན། རི་ལྷ་རི་སྟེང་ལ་
དམིགས་པའི་དབྱད་སྟོམ་ཐོབ་ནས། སྐར་སེམས་གནས་དགུའི་འཛོག་སྟོམ་སྐྱབ་
པ་དེའི་དོན་དང་། མཆོན་ཉིད་པའི་དབང་རུ་བྱས་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་
ལྷག་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་བསྐྱས་པའི་ཞི་གནས་
ཐོབ་ཕྱིར་རུ་བརྩོན་པ་ཡོད་པ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རི་ལྷ་
རི་སྟེང་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་བཞི་ཐོབ་ནས་སེམས་གནས་
དགུ་ལ་བརྩོན་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སའི་དངོས་གཞི་ལས།
གཞན་ཡང་རྟུག་བསྐྱལ་ནས་ལམ་གྱི་ཞེས་པ་ནས་དེ་འདུག་མ་ཐག་རུ་སེམས་
འཛོག་སྟེ། རྣམ་པར་འབྱེད་པར་མི་བྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ།
དེ་འདུག་མ་ཐག་རུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རུས་དབྱད་སྟོམ་དང་།
རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རུས་འཛོག་སྟོམ་བྱེད་པར་བསྟན་འཛི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས།
ཞི་ལྷག་གཉིས་གཅིག་ཆར་རུ་ཐོབ་པ་མེད་པར་ཐལ། སྐྱོར་བྱང་གི་དབང་རུ་བྱས་
ན་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་

གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་བཞི་ཀ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེ་དུས་
 ཞི་ལྷག་གཉིས་གཅིག་ཆར་དུ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་གྲུབ་
 གྱི། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། ཞི་
 ལྷག་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བསམ་
 གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན་ལྷག་མཐོང་
 ཡིན་པས་ཁྲབ་པ་དང་དེར་གྱུར་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡིན་ན་ཞི་གནས་ཡིན་པས་
 ཁྲབ་པ་རེ་རེ་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ཞི་གནས་གྲུབ་ཕྱིན་ཆད་
 དབྱེད་སྟོམ་འབའ་ཞིག་བྱེད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་
 ལྷག་མཐོང་གསར་སྦྱབ་གྱི་སྐབས་འདིར་སྤར་གྱི་ཞི་གནས་མེད་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་
 དང་། དབྱེད་དུག་ན་ཁོད་པའི་དབང་དུ་འགྲོ་ལ་མ་དབྱེད་པར་བཞག་ན་བྱིང་
 རྒྱགས་སྦྱེ་བ་མདོ་སྤགས་གཉིས་གཤི་ལྷགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ལ། ཞི་ལྷག་གཉིས་བསྟོམ་པའི་ཕན་ཡོན། དེ་གཉིས་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ཀུན་གྱི་སྤྱད་བྱེད་ཡིན་ཚུལ། གཉིས་ཀ་སྟོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན།
 གོ་རིམ། སོ་སོར་བཤད་པ་དང་ལྟ། དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཡོན་ཏན་
 ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་དངོས་ཅམ་གྱི་འབྲས་བྱར་མི་འདུ་ཡང་དེ་གཉིས་ཉམས་སུ་
 སྒངས་པའི་འབྲས་བྱར་དེས་པར་འདུ་གྱེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཡོན་ཏན་ལ་ཉིང་དེ་
 འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ནམ་འཛོག་སྟོམ་དང་དབྱེད་སྟོམ་གང་
 རུང་རེ་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཐོབ་པ་གཅིག་གཏན་ནས་མི་སྤར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་
 གྱི། བསྟོམ་པ་ལ་ལྟོས་པ་རྣམས་དབྱེད་འཛོག་གི་བསྟོམ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་
 ཐོབ་ལ་ཐོས་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་ལྟ་བུ་སྟོམ་ལ་མི་ལྟོས་པ་རྣམས་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་
 དང་ཤེས་རབ་ཐོས་བསམ་གང་རུང་གི་ཉམས་ལེན་ལས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་ཏེ། ཕྱི་
 བར་གི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་དེ་གཉིས་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱས་

པའི་ཕྱིར།

༥ གསུམ་པ་ནི། སྤྱིའི་པ་སྤོང་འདོད་པས་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་བསྟོམ་དགོས་ཏེ།
དེ་གཉིས་ཀ་མ་བསྟོམ་པར་གང་བྱང་རེས་དེ་ཉིད་གསལ་བར་མཐོང་མི་ཐུབ་པའི་
ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མི་རྟག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་གྱང་། དེ་ཉིད་རྟགས་
པའི་ཤེས་རབ་མེད་ན་ཡིན་ལུགས་རྟགས་མི་སྤྱིང་ལ། དེ་ཉིད་རྟགས་གྱང་ཏིང་
ངེ་འཛིན་མི་བརྟན་ན་ཡིན་ལུགས་ཀྱི་དོན་སྤྱི་གསལ་བར་མཐོང་མི་སྤྱིང་པའི་ཕྱིར།

༥ བཞི་པ་ནི། གསར་སྐབས་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ཐོག་མར་ཞི་གནས་དེ་རྩིས་ལྷག་
མཐོང་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་བསྐྱེད་པར་ལྷག་མཐོང་གང་ཡང་འགྲུབ་མི་
སྤྱིང་པའི་ཕྱིར། གླ་མེད་ཀྱིས་སྐབས་སུ་ཞི་གནས་སྟོན་ལ་མ་གྲུབ་པར་བདག་མེད་
རྟགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཡོད་དེ། དུལ་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་བས་དང་དམིགས་
རྒྱུ་གྱི་གནད་ཀྱིས་སེམས་གནས་བརྟན་པའམ་དགྲ་པ་ཅམ་ལྟ་བུའི་སྐབས་ནས་
དབྱེད་པའམ་སྟོ་བསྟུ་ལ་སྦྱངས་པ་ཆེར་བྱས་པས་རྣམ་རྟག་རགས་པ་མཐའ་དག་
ལོག་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་ཤིན་སྦྱངས་དང་པོ་ཐོབ་པ་ལས་གྱང་
ཆེས་ལྷག་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྤོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་
དབྱེད་སྟོམ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་སྤོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མཐོང་སྐྱེ་བ་ཡོད་
པའི་གླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ཞི་ལྷག་གཉིས་གཅིག་ཆར་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་།
ལྟ་བའི་གོ་བ་དང་བདག་མེད་རྟགས་པ་ལ་ཞི་གནས་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། ཞི་གནས་མ་ཐོབ་གྱང་ཅེ་གཅིག་དུ་དབྱེད་ནས་དེ་ལ་མྱོང་བ་ཐོན་པ་དུ་
མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མི་རྟག་པ་དང་བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་བཞིན་ནོ། །ས་
མཐོན་པོར་ཞི་གནས་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་བདག་མེད་ལ་དབྱེད་སྟོམ་གྱི་སྟོམ་
བྱུང་གི་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ཡོད་དེ། ས་མཐོན་པོར་ཤིན་སྦྱངས་ལ་མ་སྟོན་པར་སྟོམ་
བྱུང་གི་མྱོང་བ་ཐོན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁྲུབ་སྟེ། སོ་སྐྱེའི་སྐབས་སུ་ཤིན་སྦྱངས་
ཁྲུང་པར་ཅན་མ་ཐོབ་བར་དུ་སྟོམ་བྱུང་མི་འོང་ལ། ས་མཐོན་པོར་འདོད་སེམས་

ལའང་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོའི་ལུགས་ལའང་
བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གང་རུང་ལ་སྒྲོམ་བྱུང་མིན་པ་མེད་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན། ཤིན་ཐུངས་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱིས་སྒྲོམ་བྱུང་ཡིན་མིན་འབྱེད་དམ་སྟམ་
ན། ལས་དང་པོ་པ་ལ་ཤིན་ཐུངས་ཐོབ་མ་ཐོབ་དང་དང་པོའི་ཉེར་སྟགས་ཐོབ་
མ་ཐོབ་ཀྱིས་འབྱེད་ཀྱང་ས་མཐོན་པོ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ངེས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྒྲོམ་
བྱུང་གི་དོན་ཡོད་དེ། བསྒྲོམས་སྟོབས་ཀྱིས་བསམ་བྱུང་ལས་འདས་ན་གཅིག་ཏུ་
སྒྲོམ་འབབ་ཞིག་གི་རང་བཞིན་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་བ་ཐོན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༥ ལྷ་པ་ཞི་ལྷག་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། ཞི་གནས་བཤད་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་
བཤད་པ་དང་། ཟུང་དུ་འབྲེལ་ཚུལ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཤིན་ཐུངས་ཁྱད་
པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒྲོམ་བྱུང་གི་ཉིང་ངེ་འཇིག་དེ་ཞི་གནས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
སྟེ་བཤད་ནི། སེམས་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་གཡེངས་པ་ཞི་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གནས་
པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཆོགས་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། སྒྲོམ་རིམ་ལས་བཤད་
པའི་བྱག་དང་། ཉན་ས་ནས་བཤད་པའི་སོ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་
ཡོད་དེ། ཁྱབ་པའི་དམིགས་པ་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁྱབ་པའི་
དམིགས་པ་ལ་དབྱེ་ན། དམིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་གཟུགས་བརྟན་གཉིས་དང་།
དམིགས་བྱའི་སྒྲོ་ནས་དངོས་མཐའ་དང་། འབྲས་བུའི་སྒྲོ་ནས་དགོས་པ་ཡོངས་
གྲུབ་ལྟེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡོད་དེ། རྣམ་པར་རྟོག་
མི་རྟོག་ནི་དབྱེད་མི་དབྱེད་དང་གཟུགས་བརྟན་ནི་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤོར་བ་ལ་
བྱེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱེད་པ་རྣམ་སྟོང་གི་དམིགས་པ་ལ་དབྱེ་ན། འདོད་
ཆགས་ཀྱི་གཉེན་པོར་མི་སྟག་པ་དང་། ཞེ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་བྱམས་པ་དང་།
གཏི་མུག་གི་གཉེན་པོར་རྟེན་འབྲེལ་དང་། ར་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་པོར་ཁམས་ཀྱི་རབ་
དབྱེ་དང་། རྣམ་རྟོག་ཤས་ཆེ་བའི་གཉེན་པོར་དབྱུགས་འབྱུང་རྒྱུ་སྒྲོམ་པ་དང་
ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མཁའ་པའི་དམིགས་པ་ལ་དབྱེ་ན། སུང་ཁམས་སྟེ་

མཆེད་རྟེན་འབྲེལ་གནས་དང་གནས་མིན་ལ་མཁས་པ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་
 པ་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱོར་གི་དམིགས་པ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་
 ལྟར་ན་ཞི་རགས་ཀྱི་ཆ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་ལྟར་ན་མི་རྟག་
 སྟགས་བརྩུག་སྟགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གང་གིས་དམིགས་པ་
 གང་བསྐྱོམ་པ་ཡོད་དེ། སྦྱིར་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་ངེས་བཟུང་མི་དགོས་
 ཀྱང་། ཆགས་སྟགས་ཤས་ཆེ་བས་མི་སྟག་པ་སྟགས་ལ་ངེས་ཅན་དུ་བྱ་དགོས་དེ།
 དམིགས་པ་དེའི་སྟོན་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཆེ་མ་བཅའ་བར་ཉིང་ངེ་འཇིན་བརྟན་
 བོ་སྦྱིད་དུ་མི་སྟེར་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཆ་མཉམ་པར་སྦྱད་པ་དང་། ཉོན་
 མོངས་རྒྱུད་པའི་གང་ཟག་གིས་དམིགས་རྟེན་གཅིག་ལ་ངེས་ཅན་དུ་དམིགས་མི་
 དགོས་ཏེ། ལྟར་བཤད་པའི་དམིགས་རྟེན་གང་རུང་ཞིག་ལ་བརྟེན་ཀྱང་འགྲུབ་སྟེ།
 བའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྦྱེ་ལ་དམིགས་པ་
 བཟང་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་པ་གཞན་གྱིས་ཉིང་ངེ་འཇིན་སྦྱིད་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་
 འོན་ཆང་གཞིར་བཅས་ཀྱི་སྟེང་ནས་དེ་དག་ལ་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་བྱར་ཐངས་ཅེ་
 ལའང་ལྟར་དུ་ཆོགས་ཆོགས་པའི་རྒྱ་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཞི་གནས་སྦྱབ་ཚུལ་བཤད་པ།

༥ ཞི་གནས་སྦྱབ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེའི་གྲུབ་ཆང་
 དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཉེས་པ་ལྟ་སྟངས་འདྲ་བྱེད་བརྟེན་ཀྱི་སྟོན་པ་སྦྱབ་ཚུལ་དང་།
 དེའི་ཆོ་སེམས་གནས་དག་དང་ཡིད་བྱེད་བཞི་སྟོབས་དུག་གི་འབྱུང་ཚུལ་བཤད་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལས་དང་པོ་བས་ཉིང་ངེ་འཇིན་གསར་དུ་སྦྱབ་པའི་ཆོ་
 ཉེས་པ་ལྟ་སྟངས་པའི་འདྲ་བྱེད་བརྟེན་ཀྱི་སྟོན་པ་སྦྱབ་དགོས་ཏེ། ལེ་ལོའི་གཉེན་
 བོར་དང་འདུན་ཚོལ་བ་ཤིན་སྦྱངས་བཞི་དང་། དམིགས་པ་བརྟེན་པའི་གཉེན་

པོ་བྲན་པ་དང་། ཕྱིར་ཁྱོད་ངོས་མི་ཟིན་པའི་གཉེན་པོར་ཤས་བཞིན་དང་། ཕྱིར་
 ཁྱོད་བྱུང་ཆོ་གཉེན་པོ་འདྲ་མི་བྱེད་པའི་གཉེན་པོར་འདྲ་བྱེད་པ་དང་། ཕྱིར་ཁྱོད་
 གྱི་ཅེ་བཅག་ཆོ་འདྲ་བྱེད་པའི་ཚལ་བའི་གཉེན་པོར་འདྲ་མི་བྱེད་པ་སྟེ་བརྟུན་གྱི་སྒོ་
 བས་བསྐྱབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བའི་ཆོ་ལེ་ལོ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་
 ལ་མི་སྦྱོར་པའི་ཕྱིར། ལེ་ལོ་ལ་དབྱེ་ན། སྟོམས་ལས་བྱ་བ་ངན་ཞེན་སྦྱིད་ལུག་གི་
 ལེ་ལོ་གསུམ་ཡོད། ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཚོལ་བའི་ཆོ་གདམས་ངག་སོགས་བརྗེད་པ་
 ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆོ་དམིགས་པ་བརྗེད་ན་དེ་ལ་མཉམ་པར་འཛིག་པར་མི་
 འཇུར་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་ཕྱིར་ཁྱོད་གྱི་དབང་གི་གཉིས་ཡོད། མཉམ་པར་བཞག་
 པའི་ཆོ་ཕྱིར་ཁྱོད་གཉིས་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ལས་རུང་མེད་པར་བྱེད་པའི་
 ཕྱིར། ཕྱིར་ཁྱོད་བྱུང་ཆོ་མི་ཚོལ་བ་ཉེས་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་གཉིས་ཞི་བར་མི་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན་ལེ་ལོ་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་མི་ཚོལ་བ་གསུམ་ཡོད། ཕྱིར་ཁྱོད་
 དང་བལ་ཆོ་འདྲ་བྱེད་པ་ཉེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སེམས་གཡེང་ནས་ཉིང་
 ངེ་འཛིན་འབེལ་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དབྱེ་ན། ཕྱིར་ཁྱོད་སྤོ་ལོ་ཡང་མེད་ཆོ་གཉེན་
 པོའི་ཚོལ་བ་བྱེད་པ་གཉིས་ཡོད། ས་མཆོམས་སེམས་གནས་དགུ་བ་ཡན་ཆད་ལོ།
 །དགེ་བ་སྒྲུབ་ཆོ་སེམས་གྱི་གསལ་ངར་ལྷན་པའི་སེམས་བྱུང་ནང་གི་གཡེང་བ་དེ་
 ཕྱིར་བའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་རང་ཡིན་གྱི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གཉིས་
 ཡོད། ཕྱིར་སྐྱགས་གཉིས་ངོ་བོ་མི་འདྲ་སྟེ། སྐྱགས་པ་གཏི་ཕྱག་གི་ཆ་ཤས་དང་
 ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གྱི་གྲོགས་བྱེད། ཕྱིར་བ་ཆགས་སྤང་སོགས་དང་གཏན་
 མི་འགོགས་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་བྱེད་ལས་མི་འདྲ་སྟེ། སྐྱགས་པས་ལྷན་སེམས་
 ཉོག་པོར་བྱེད། ཕྱིར་བས་དེ་ལྟར་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དམིགས་པ་ཡིད་འོང་ལ་
 རྣམ་པ་མ་ཞི་ཞིང་ཕྱིར་འཕྲོ་བ་བྱེད་ལས་ཞི་གནས་ལ་བར་དུ་གཙོད་པའི་འདོད་
 ཆགས་གྱི་ཆར་གཏོགས་པའི་ཉེ་ཉོན་དེ་ཁྱོད་པའི་མཆོན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་འདུན་འདོད་གཉིས་དང་ལུལ་ལྷ་ལ་ཆགས་པ་ལྟ་ཡོད། འཕྲོ་བ་ནི་དགེ་

མི་དག་སྣ་ཚོགས་ལ་འཕྲོ་བ་ཡོད་པས་ཁྱོད་པ་དང་མི་གཅིག་གོ །ལེ་ལེ་གཉིན་
 བོ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་དག་བ་ལ་དམིགས་ཤིང་
 སྒྲོ་བའི་སེམས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་བ་ཡིན་ལ་བཙུན་འགྲུས་མ་ཡིན་པ་
 ཡོད་དེ། ལུང་མ་བསྟན་ལ་ཚུལ་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཙུན་འགྲུས་ཡིན་ལ་
 ཚུལ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་ཡོད་དེ། དག་བ་ལ་སྒྲོ་ཡང་འདྲ་མི་བྱེད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཐུ་ཡོད་དེ། དག་བ་ལ་སྒྲོ་བའི་ཚུལ་བ་དེ་དེ་ཡིན་ཕྱིར།
 འདིའི་འདུན་པ་ཡོད་དེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དོན་གཉིས་ཀྱི་འདུན་པ་དེ་
 དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དད་པ་ཡོད་དེ། ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་
 དད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིན་པོ་ལྟ་པ་ཡོད་དེ། དམིགས་རྣམ་མི་བརྟེན་
 པའི་བྱན་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིན་པོ་བྱུག་པ་ཡོད་དེ། བྱན་པ་ལ་བརྟེན་
 བས་སེམས་དམིགས་པ་ལས་བྱིང་ཁྱོད་སོགས་ཀྱིས་བར་བཅད་མ་བཅད་རྟོགས་
 པའི་ཤེས་བཞིན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིན་པོ་བདུན་པ་ཡོད་དེ། བྱིང་ཁྱོད་
 བྱིང་ན་གཉིན་པོ་འདྲ་བྱེད་པའི་ཚུལ་བའི་སེམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིན་པོ་
 བརྟེན་པ་ཡོད་དེ། བྱིང་ཁྱོད་ཀྱི་ཆེ་བཅག་ནས་ལྟོན་གྱིས་གྲུབ་བར་འཇུག་པའི་ཡིད་
 བྱེད་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སེམས་རྣལ་དྲ་གནས་སུ་འཇུག་པའི་འདྲ་བྱེད་བཏང་
 སྟོམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་སེམས་གནས་བརྟེན་པ་མན་ཆད་ལ་མེད་དོ། །

༥ གཉིས་པ་དེའི་ཆོ་སེམས་གནས་དག་དང་ཡིད་བྱེད་བཞི་སྟོབས་བྱུག་གི་
 འབྲུང་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། སེམས་གནས་དག་དང་ཡིད་བྱེད་བཞི་འབྲུང་ཚུལ་
 བཤད་པ། སེམས་གནས་དག་བཤད་པ། དེ་སྟོབས་བྱུག་གིས་འབྲུབ་ཚུལ་བཤད་
 པ་གསུམ། དང་པོ་ཡོད་དེ། སེམས་གནས་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ལ་
 བསྐྱེམས་ཏི་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་འབྲུང་། གསུམ་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ་ཆད་
 ཅིང་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་འབྲུང་། བརྟེན་པ་ལ་ཆད་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་
 བྱེད་འབྲུང་། དག་པ་ལ་ཚུལ་བ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཡིད་བྱེད་འབྲུང་བའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་ནི། གི་གནས་ཀྱི་སྒྲིབ་འགྲོའི་སེམས་གནས་དགའི་དང་པོ་སེམས་
ནང་ཁོ་ནར་འཛིག་པ་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་གྱི་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱུས་ནས་
གདམས་ངག་ཐོས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་ལ་གཏོད་པའི་ཉིང་
རེ་འཛིན་ནམ་ཡིད་བྱེད་དག་པ་བ་དང་པོ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་རྒྱན་
དུ་འཛིག་པའི་རོ་བོ་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་ལ་སེམས་མི་གཡེང་བར་རྒྱན་ཅུང་ཟད་
མཐུད་རྩས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གཉིས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་སྒྲན་ཏེ་
འཛིག་པའི་རོ་བོ་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་ལ་སེམས་ཅུང་ཟད་གོམས་པའི་དུན་པས་
སེམས་གཡེང་བ་ལྟར་དུ་རྟོགས་པའི་སྒྲར་དམིགས་པ་ལ་འདོགས་པའི་ཉིང་རེ་
འཛིན་གསུམ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཉེ་བར་འཛིག་པའི་རོ་བོ་ཡོད་དེ།
དུན་པའི་དབང་གིས་སེམས་དམིགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལས་བསྐྱུས་ཏེ་རིེ་བཟང་དུ་
འཛིག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བཞི་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་དུལ་བར་བྱེད་པའི་
རོ་བོ་ཡོད་དེ། ཤེས་བཞིན་སྟོབས་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་
ལ་དགའ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལྷ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱག་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་
རོ་བོ་ཡོད་དེ། དེ་འདྲའི་ཤེས་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་གཡེང་འགོག་པའི་ཉིང་
རེ་འཛིན་རྒྱག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་རྣམ་པར་ཞི་བར་བྱེད་པའི་རོ་
བོ་ཡོད་དེ། ཆགས་སེམས་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་རྒྱགས་གཉིད་སོགས་ཞི་བར་
བྱེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བདུན་པ་དེ་དེ་ཡིན་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ཆེ་གཅིག་དུ་བྱེད་
པའི་རོ་བོ་ཡོད་དེ། ཕྱིང་གྲོད་སྒྲ་མོ་ཙམ་གྱིས་བར་ཆད་མེད་པར་ཉིང་རེ་འཛིན་
ལ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འཛིག་རྩས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་བརྒྱད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དགུ་པ་མཉམ་པར་འཛིག་པའི་རོ་བོ་ཡོད་དེ། འབད་ཚྭ་ལ་ལ་མི་སྟོས་པར་ཉིང་
རེ་འཛིན་རང་བབས་སུ་འཆར་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དགུ་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༦ གསུམ་པ་ནི། ཐོས་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་གནས་དང་པོ་དང་བསམ་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་གཉིས་པ་དང་། དུན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གསུམ་པ་བཞི་པ་གཉིས་

དང་། ཤེས་བཞིན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ལྷ་པ་རྒྱལ་པ་གཉིས་དང་། བཙོན་ལྟུངས་ཀྱི་
སྟོབས་ཀྱིས་བརྟན་པ་བརྟུན་པ་གཉིས་དང་། འདྲིས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་
གནས་དགུ་པ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཁི་གནས་གྲུབ་ཆད་ཡོད་དེ། སེམས་གནས་དགུ་ལ་ཤིན་སྤངས་
ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པ་དེའི་ཆོ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཤིན་སྤངས་སྡེ་ཚུལ་ཁི་གནས་
གྲུབ་པའི་གོ་རིམ་ཡོད་དེ། སེམས་གནས་དགུ་པའི་ཐོག་མར་ཤིན་སྤངས་སྤྲ་མོ་
སྡེ། དེའི་རྗེས་སུ་སེམས་ཤིན་སྤངས་སྡེ། དེའི་རྗེས་སུ་ལྷས་ཤིན་སྤངས་སྡེ། དེ་
ལ་བརྟེན་ནས་ལྷས་ལ་བདེ་ཉམས་ཆེན་པོ་སྡེ། དེའི་མཐུས་སེམས་ཤིན་སྤངས་
ཀྱི་བདེ་བ་སྡེ། ལྷས་ཤིན་སྤངས་སྡེས་མ་ཐག་གི་དགའ་ཡལ་ཡལ་བ་དེ་རྒྱང་རྒྱར་
སོང་ནས་སེམས་དམིགས་པ་ལ་ལྷ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་པའི་ཤིན་སྤངས་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པ་
དང་རྒྱས་མཉམ་རྒྱ་ཁི་གནས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཤིན་སྤངས་ཁི་གཟུགས་སྤང་དང་
འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྤང་པོ་གང་རྒྱུང་གིས་བསྡུས་པའི་ལས་རྒྱུང་གི་ཆ་གཅིག་ཡིན། ལྷས་
ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་ལྷས་ཤིན་སྤངས་གཉིས་གཟུགས་སྤང་དང་རིག་བྱ་ཡིན།
སེམས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་སེམས་ཤིན་སྤངས་གཉིས་སེམས་བྱང་འདུ་བྱེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷག་མཐོང་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་ལྷག་མཐོང་བཤད་པ་ལ། དབྱེད་སྟོབས་ཀྱིས་སྤངས་པའི་ཤིན་
སྤངས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཆོས་རབ་རྒྱ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་ལྷག་
མཐོང་གི་མཆན་ཉིད། ལྷག་མཐོང་གི་ཆོགས་ཡོད་དེ། སྡེས་སུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་
པ་སོགས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མཐོང་དེ་ལ་བཞིར་དབྱེན། ཇི་སྟེད་པ་ལ་
དམིགས་པའི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་རབ་རྒྱ་རྣམ་

པར་འབྱེད་པ་གཉིས་ཡོད། དེ་རེ་རེ་ལའང་དོན་རགས་པ་འབྱེད་པའི་རྟོག་པ་
 དང་། དོན་ཐ་བ་འབྱེད་པའི་དཔྱད་པ་གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞི་ཡོད། གསུམ་རྩ་
 དབྱེ་ན་སྟོ་གསུམ་གྱི་ལྷག་མཐོང་གསུམ་ཡོད་དེ། མཚན་མ་ལས་བྱུང་པའི་ལྷག་
 མཐོང་དང་། ཡོངས་སྤྱོད་ལ་ལས་བྱུང་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་སོ་སོར་རྟོག་པ་
 ལས་བྱུང་པའི་ལྷག་མཐོང་གསུམ་ཡོད། རྩག་རྩ་དབྱེ་ན། དོན་དང་། དངས་སོ་
 དང་། མཚན་ཉིད་དང་། རྟོགས་དང་། རྩས་དང་། རིགས་པ་ཡོངས་སྤྱོད་མཚོལ་
 ཞིང་བཅའ་ནས་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ལྷག་མཐོང་རྩག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོ་
 གསུམ་དང་ཚོལ་བ་རྩག་གི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་གྱི་ལྷག་མཐོང་བཞིར་འདྲ་
 རྟེ། རྣམ་པར་འབྱེད་པ་སོགས་གྱི་ལྷག་མཐོང་བཞིའི་སྟོ་ནི་གསུམ་ཡིན་ལ་ཚོལ་བ་
 ལ་རྩག་རྩ་བཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་བཤད་ནི། ཞི་གནས་ལས་ལྷག་པའམ་
 རྒྱད་པར་མཐོང་བས་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ལས་དང་སོ་བས་ལྷག་
 མཐོང་གསར་སྤྱོད་གྱི་སྐབས་འདིར་ལྷག་མཐོང་སྟོ་ཚུལ་ཡོད་དེ། དཔྱད་འཛིག་
 གྲེལ་མ་བྱས་ནས་སྟོ་མ་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མཐོང་གྲུབ་པའི་ཚད་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་
 དཔྱད་པའི་དཔྱད་སྟོབས་གྱིས་ཤིན་སྤངས་ཀྱང་པར་ཅན་ནམ་ཐོབ་པ་དང་རྩས་
 མཉམ་རྩ་ལྷག་མཐོང་དང་ཞི་ལྷག་བྱུང་འབྲེལ་དང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དང་ཉོན་
 མོངས་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའི་ཡིད་བྱེད་རྣམས་རྩས་མཉམ་རྩ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཞི་ལྷག་བྱུང་རྩ་འབྲེལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཚས་རབ་རྩ་རྣམ་འབྱེད་གྱི་
 ལྷག་མཐོང་དང་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་གཉིས་སྟོབས་མཚུངས་སུ་རྩས་
 གཅིག་ལ་མཚུངས་ལྷན་རྩ་འཇུག་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

‡ གསུམ་པ་ཚོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་
 ཅད་ཞི་ལྷག་གཉིས་སྟོ་མ་པའི་འབྲས་བུར་འདྲ་བར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཉམས་སུ་
 སྤངས་པའི་འབྲས་བུར་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ། རྟོགས་གྲུབ་སྟེ། དེ་གཉིས་
 ཀའི་ཉམས་ལེན་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོ་མ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཞི་

ལྷག་གཉིས་རྒྱས་གཅིག་ལ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། ལམ་རིམ་ཆེ་བ་ལས། དེ་ཡང་
 རྒྱས་གཅིག་མིན་གྱི་ཞེས་པ་ནས་རྒྱུན་གྱིས་སྤྱོད་བཤོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 བ་མ་ཁྲབ། དེའི་དོན་ནི་དཔྱད་པའི་ལྷག་མཐོང་དང་དཔྱད་མཐར་གནས་པའི་
 འཛིག་སྒྲོམ་གཉིས་རྒྱས་གཅིག་ལ་མི་འོང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་
 བ་རེ། དེའི་ཆེ་དེ་གཉིས་སྟོབས་མཚུངས་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དཔྱད་ཆེ་
 ལྷག་མཐོང་སྟོབས་ཆེ་གནས་ཆེ་ཞི་གནས་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་ཆེ་
 དེས་ཞི་གནས་སྟོབས་ཅན་དྲངས་པའི་ཕྱིར་བ་མ་ཁྲབ། རྟགས་བྱབ་སྟེ། དེའི་ཆེ་
 དཔྱད་པ་རི་ཅམ་སྟོབས་ཆེ་བ་ཅམ་གྱིས་ཞི་གནས་སྟོབས་ཆེ། ཞི་གནས་སྟོབས་ཆེ་
 བ་ཅམ་གྱིས་དཔྱད་པ་སྟོབས་ཆེ་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་བ་རེ། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་མི་
 དཔྱད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་དེ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་བ་མ་ཁྲབ། ཡང་ཁོ་
 བ་རེ། དེའི་ཆེ་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་མ་དམིགས་པར་ཐལ། དམིགས་པ་གཅིག་
 ཁོ་བ་ལ་དམིགས་པ་དེ་ཅེ་གཅིག་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་དམིགས་པ་
 དེ་གཅིག་སུ་ལ་དམིགས་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བ་མ་ཁྲབ་སྟེ། རང་གི་
 དམིགས་གཅིག་སུའི་སྒྲིམ་དེ་མ་ཡིན་པ་གཙོད་ཀྱི་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་རྩ་མ་
 ཡོད་པ་མི་གཙོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་བ་རེ། སྐབས་འདིའི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་ན་
 དཔྱད་སྒྲོམ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འཛིག་སྒྲོམ་ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 བ་མ་ཁྲབ། རྟགས་བྱབ་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་དང་། འཛིག་སྒྲོམ་དང་། ཉིང་འཛིག་
 འཛིག་གྱིས་སྒྲོམ་གསུམ་དོན་གཅིག །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོམ་དང་། དཔྱད་སྒྲོམ་དང་
 ལྷག་མཐོང་གི་སྒྲོམ་གསུམ་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་
 འཛིག་སྒྲོམ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚན་མ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷག་མཐོང་
 འཛིག་སྒྲོམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༘ གཉིས་པ་ཡིད་བྱེད་བརྒྱུན་གྱིས་བསམ་གཞུགས་བརྒྱུད་ལ་སྟོམས་པར་
 འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། དགག་བཞག་སྤང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་ཁོ་བ་རེ།

ཞི་གནས་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞི་གནས་དེ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་
 ལས་དང་པོ་བ་དང་། ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་
 ཆོས་ཅན། སེམས་གནས་དགུ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་
 པོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། འདིའི་ཡིད་བྱེད་ནི་ཞི་གནས་ཡིན་ལ། དེའི་
 ལས་དང་པོ་བ་ནི་དེའི་ལྷ་རོལ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་གང་ཟག་གཅིག་
 ལ་འཛིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ས་མཆོམས་ཡང་སེམས་གནས་དགུ་པ་ནས་
 ཞི་གནས་མ་གྲུབ་བར་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། ཙ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཞི་
 གནས་མ་གྲུབ་གོང་གི་གང་ཟག་དང་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། བཟོན་ཉིད་སོ་རིག་དེ་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤྱོད་གི་ཡིད་
 བྱེད་མིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤྱོད་གི་ལས་དང་པོ་
 བའི་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། སྐབས་འདིའི་ལས་དང་པོ་བའི་
 ཡིད་བྱེད་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྐབས་འདིའི་ལས་དང་པོ་ལ་
 ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤྱོད་གི་ལས་དང་པོ་
 བ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་རྣམས་
 སྤྱོད་ནི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་པན་ཆད་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སེམས་
 གནས་དགུ་པ་གྲུབ་མ་ཐག་ནས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་མ་གྲུབ་ཀྱི་བར་གྱི་རྣལ་འབྱོར་
 བ་དེ་ལས་དང་པོ་བ་དང་། མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ནས་སྤྱོད་མཐའི་ཡིད་བྱེད་བར་
 གྱི་རྣལ་འབྱོར་བ་དེ་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤྱོད་བ་དང་། སྤྱོད་མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་
 བྱེད་པ་དེ་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤྱོད་གི་ཡིད་བྱེད་དེ་ལས་འདས་པར་འཛིག་པའི་ཕྱིར།
 ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། བཟོན་ཉིད་སོ་རིག་སོགས་ཡིད་བྱེད་དུག་པོ་གང་རུང་ལ་ཞི་
 རགས་རྣམས་ཅན་གྱིས་བྱལ་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དཔྱད་པ་ཡིད་བྱེད་མ་
 གཏོགས་པའི་ཉེར་བཟླགས་ལྷ་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་རེ་དང་ཞི་རགས་རྣམས་
 ཅན་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཉེར་བཟླགས་སུ་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་

པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱོར་དགུ་པོ་རེ་ནས་ཁི་རགས་རྣམ་ཅན་ཡིན་ཟེར་ན།
 དེ་དགུ་ཆོས་ཅན། ཁི་བའི་རྣམ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲིང་པའི་ཕྱིར། འདྲིང་མི་
 ལུས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རགས་པའི་རྣམ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་པའི་
 བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་འོག་མ་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ལུལ་ཅན་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
 ལས་རགས་པའི་རྣམ་ཅན་ཁོ་ན་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་རྣམ་སྟོལ་ལམ་རྣམས་
 ཞོང་མ་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ལུལ་ཅན་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཁི་བའི་རྣམ་ཅན་ཁོ་
 ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ ཁི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
 བསྟེགས་མཆན་ཉིད་སོ་རིག་མཉམ་བཞག་གི་སས་བསྡུས་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། དེ་འདྲིང་པའི་སས་བསྡུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདྲིང་པའི་
 རྟེན་ཅན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་སོས་བསམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་སྟོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁམས་གོང་གི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་མ་བྱེན་
 པར་ཐལ། འདྲིང་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་སྟོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲལ། གཞན་ཡང་།
 མཆན་ཉིད་སོ་རིག་ཡིན་ན། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་དེ་ཡིན་པས་ཁྲལ་བ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སོ་རིག་ལ་
 མཉམ་བཞག་གི་སས་བསྡུས་རེ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །གསེར་སྤང་ལྟར་ན་མཉམ་པར་
 མ་བཞག་པའི་སས་བསྡུས་རེ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཁམས་གོང་
 ལ་རང་གི་གོང་སར་སྟེ་བའི་རྒྱ་སྟོ་མས་འཇུག་སྦྱབ་མཁན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ།
 དེའི་ཆེ་རྟེན་དམིགས་སོགས་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་འདྲིང་པར་མི་གཏོགས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གསེར་སྤང་ལས། འདིའི་རིགས་པས་ལྷག་མ་
 རྣམས་ལ་ཡང་འོག་སའི་རྟེན་ལ་སྟོམ་ན་ཡོད་བྱེད་དང་པོ་འོག་སར་འདྲིང་པར་
 བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། མཆན་ཉིད་སོ་རིག་གཞུགས་ཀྱི་
 རྟེན་ལ་སྟོམ་ན་བསམ་བྱུང་མེད། གཞུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་སྟོམ་ན་སོས་བསམ་

གཉིས་ཀ་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། གཟུགས་ཁམས་ན་དེ་གཉིས་ཡོད་
 པ་གང་ཞིག གཟུགས་མེད་ཁམས་ནའང་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་
 གྲུབ་སྟེ། དེ་ན་མངོན་ཤེས་ཡོད་པས་ཐོས་བསམ་འགྲུབ་སྒྲ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 གྲུབ་སྟེ། དེ་ན་ཆོ་རབས་སྡེ་མར་ཐོས་ཀྱང་ངེས་པ་མ་རྟེན་པར་དོན་དེ་ལ་མེས་
 པའི་ཐོས་བྱུང་ཡང་ཡོད། ངེས་པ་རྟེན་པའི་བསམ་བྱུང་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག་གིས། དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་སོགས་ཉེར་བསྟོགས་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ལ་དག་
 པ་བ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་རེ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དང་པོའི་
 ཉེར་བསྟོགས་ལ་དེ་ཡོད་ཀྱང་། གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཉེར་བསྟོགས་ལ་དག་པ་
 བས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག སྟོམས་འཇུག་བརྒྱད་པོ་གང་ཅུང་ཡིན་ན་སྦྱར་
 མཐའི་འབྲས་བུ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན། གཅིག་ཆར་བའི་དགྲ་བཅོམ་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་བདུན་པོ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་བདུན་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུར་བྱུར་པའི་
 རང་རང་གི་སྦྱར་མཐའི་ཡིད་བྱེད་རེ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 རང་སའི་ཉེར་བསྟོགས་སྟོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དངོས་གཞིར་ཐལ་ལོ། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། རང་སའི་དེ་མ་བསྟོམ་པར་རང་གི་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་རགས་པ་
 དང་བལ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གཅིག་ཆར་བའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་རང་གི་ལུགས་ལ་ཡིད་བྱེད་བདུན་གྱིས་བསམ་གཏན་དང་པོ་
 ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་དང་། དེས་ས་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་འདྲ་བར་བསྟན་པ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཡིད་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་
 བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་དང་། འདས་ལམ་བདེན་པའི་
 རྣམ་ཅན་གྱི་ཡིད་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་དེར་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་
 མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། གྲངས་ངེས་བཤད་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། བསམ་

གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྒྲིམས་འཇུག་གི་སྒྱུར་བར་གྱུར་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་ཉར་བསྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དབྱེ་ན། བསམ་གཏན་བཞིའི་ཉར་བསྟོགས་བཞི་ཡོད། དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་ལ་དབྱེ་ན། ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་དང་པོའི་དེ་དང་། བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་གཉིས་ཡོད། ཞི་གནས་ཐོབ་པ་ལ་སྟོན་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ལས་ལྷག་མཐོང་ཐོབ་པ་ལ་སྟོན་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་གང་རུང་གིས་བསྟུས་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ། ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་དང་། ལས་དང་པོ་བ་ཅན་གྱི་ཡིད་བྱེད་དང་། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་གསུམ་ཡོད། སེམས་དགུ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཞི་གནས་དང་མཆན་ཉིད་སོ་རིག་གསུམ་རིམ་བཞིན་མཆན་གཞིར་འཛིག །བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་སྟོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཡིད་བྱེད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་ལས་དང་པོ་བ་ཅན་གྱི་ཡིད་བྱེད་སོགས་བདུན་ཡོད། ཞི་གནས་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཁམས་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྦྱོར་ཡོན་སོགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་སོ་སོར་བྱེ་ནས་དབྱེད་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱང་གི་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་ལ་སེམས་པ་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་མཆན་ཉིད་སོ་རིག་གི་མཆན་ཉིད། འདི་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་རྣམ་སྦྱང་གི་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་གཉིས་དོན་གཅིག །དེ་འདྲའི་ཞི་རགས་ལ་ཐོས་བསམ་ལས་འདས་ནས་དབྱད་སྒྲིམ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ངས་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་ནས་འདོད་ཉོན་རགས་པ་ཆེན་པོའི་དངོས་གཞིར་མ་སྐྱེས་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་གཙོ་བོར་གྱུར་ཅིང་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་ཡིད་ལ་སེམས་པ་དང་པོ་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉར་བསྟོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། ས་གོང་འོག་ལ་

སྐྱོན་ཡོན་ཅི་རིགས་སུ་ལྟ་བའི་སྐྱོན་ནས་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་འདོད་ཉོན་རགས་པ་
 ཆེན་པོ་སྐྱོར་གསུམ་ཅི་རིགས་ཉམས་སྦྱང་པ་ཙམ་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་
 ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་ཡིད་ལ་སེམས་པ་གཉིས་པ་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཞུགས་རབ་དབེན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་
 བ། འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གསུམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གསུམ་
 དང་། དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་རབ་དབེན་གསུམ་ཡོད། ས་
 མཚམས། འདོད་ཉོན་རགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཉམས་སྦྱང་བྱེད་ཀྱི་འཇིག་
 རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་དགའ་སྡུད་ཡིད་བྱེད་མ་སྐྱེས་བར་རུ་ཡོད། དེ་
 འདྲའི་ཁི་རིགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཁི་ལྷག་རྒྱུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་ངོས་སྐལ་
 གྱི་འདོད་ཉོན་རགས་པ་འབྲིང་སྐྱོར་གསུམ་ཅི་རིགས་ཉམས་སྦྱང་པ་ཙམ་བྱེད་
 པའི་རིགས་གནས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་ཡིད་ལ་སེམས་པ་གསུམ་པ་
 དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཞུགས་དགའ་སྡུད་ཅི་རིགས་
 ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། དགའ་སྡུད་ཡིད་བྱེད་གཉིས་དང་། འཇིག་
 རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་གསུམ་རེ་དང་། དེ་གཉིས་
 གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་དགའ་སྡུད་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཡོད། ས་མཚམས་འབྲིང་གི་
 ཆེན་པོའི་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ནས་སྦྱོར་མཐའི་ཡིད་བྱེད་མ་སྐྱེས་བར་རུ་
 ཡོད། འདོད་ཉོན་རགས་པ་འབྲིང་སྐྱོར་གསུམ་ལ་ཆགས་བལ་བྱས་རྗེས་སུ། དེ་
 རྒྱུང་རུ་ལ་ཆགས་པ་དང་བལ་མ་བལ་དཔྱད་བྱེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ཉོན་མོངས་
 རྣམ་པར་སྦྱང་བའི་ཡིད་ལ་སེམས་པ་བཞི་པ་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ཉེར་བཞུགས་དཔྱད་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། འདོད་ཉོན་
 རགས་པ་རྒྱུང་རུ་སྐྱོར་གསུམ་ལ་ཆགས་པ་དང་བལ་མ་བལ་དཔྱད་པའི་ཡིད་བྱེད་
 གསུམ་ཡོད། ས་མཚམས། དགའ་སྡུད་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གསུམ་པའི་
 རྗེས་ཐོབ་ནས་སྦྱོར་མཐའི་ཡིད་བྱེད་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གསུམ་

པའི་སྒྱུར་བའི་སྒྲ་རྩལ་གྱི་བར་དུ་འགྲོ་སྟེ། འབྲིང་གསུམ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་ཆེ་
 འདྲ་དེ་ཉེན་ཀྱན་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་སམ་སྒྲུལ་དུ་དཔྱད་པ་གཅིག་དང་། རྒྱུ་
 རྩའི་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་ཆེ་དེ་ལྟར་དཔྱད་པ་གཅིག་དང་། རྒྱུ་རྩའི་འབྲིང་དང་
 བྲལ་ཆེ་ཤིན་ཏུ་སྤངས་པ་ལྟར་ཡོད་པས་ཞིབ་པར་དཔྱད་པ་གཅིག་རྣམས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དེ་འདྲའི་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རང་གི་ངོས་སྒྲལ་གྱི་འདྲ་དེ་ཉེན་རགས་པ་རྒྱུ་རྩའི་གསུམ་ཅི་རིགས་ཉམས་
 སྤང་པ་ཙམ་བྱེད་པའི་རིགས་གནས་ཀྱི་ཉེན་མོངས་རྣམ་པར་སྒྱུར་བའི་ཡིད་ལ་
 སེམས་པ་ལྟ་པ་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཞུགས་སྒྱུར་
 མཐའི་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མཆེན་ཉིད། དབྱེ་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གསུམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་དང་། དེ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་གཅིག་དང་
 བཅས་པ་ཡོད། བར་ཆད་མེད་ལམ་གསུམ་པས་དྲངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་
 པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དགུ་པས་དྲངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རིགས་གནས་ཀྱི་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་
 སྟོམས་འཇུག་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྒྱུར་མཐའི་འབྲས་བུ་
 ཡིད་བྱེད་ཀྱི་མཆེན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྟོག་དཔྱད་དག་འབདེའི་ཉིང་ངེ་འཇིན་ལྟ་
 ཡོད། གཉིས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བདག་
 མེད་ཅི་རིགས་དང་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་པར་གྱི་རྣམ་ཅན་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པའི་
 དང་པོའི་ཉེར་བཞུགས་དེ། འདས་ལམ་གྱི་དང་པོའི་ཉེར་བཞུགས་ཀྱི་མཆེན་ཉིད།
 དབྱེ་ན། བདག་མེད་གསུམ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ལས་དང་པོ་བའི་ཡིད་བྱེད་སོགས་
 རྒྱག་ཡོད། མོས་པ་རྒྱུན་ཆད་ཀྱི་ཉེར་བཞུགས་དང་པོ་གསུམ་བདག་མེད་རྣམ་ཅན་
 གྱི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་དང་། རབ་དབེན་སོགས་གསུམ་ལ་རྟོག་པ་རྟོག་མེད་གཉིས་རེ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདག་མེད་གསུམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉེར་བཞུགས་ལས་
 དང་པོ་བ་ཙམ་དེ། འདས་ལམ་གྱི་དང་པོའི་ཉེར་བཞུགས་ལས་དང་པོ་བ་ཙམ་

གྲི་མཚན་ཉིད། དེས་ལྷག་མ་ལ་རིགས་འདྲ། གཅིག་ཆར་པའི་དབྱ་བཅོམ་ཐོབ་
 མ་ཐག་པ་དེས་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཀྱང་ལྷག་མ་བདུན་གྱི་དངོས་གཞི་མ་
 ཐོབ་ཤེ། དངོས་གཞི་འདི་བརྟན་གསར་དུ་ཐོབ་ཆེ་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེ་དགོས་པ་
 གང་ཞིག །དེའི་རྟུན་ལ་དང་པོ་མངོན་གྱུར་དུ་ཡོད་པས་ལྷག་མ་རྣམས་མངོན་
 དུ་འགྱུར་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ནའང་དབྱ་བཅོམ་དེས་དམིགས་རྣམ་ཅན་
 གྱི་ཉེར་བཙམས་སྟོན་མ་བརྒྱབ་མི་དགོས་ཏེ། ཉེར་བཙམས་དེ་འོག་མའི་ཉོན་
 མོངས་ལས་རྒྱལ་བྱེད་ཡིན་ལ། དེ་དེ་ལས་རྒྱལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་མ་བརྒྱབ་
 ཀྱང་སྟོམས་འཇུག་གང་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་འདོད་པ་ལ་ཞུགས་ཆོག་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་གངས་ངེས་ནི། ཉེར་བཙམས་གྱི་སྟོན་མ་དངོས་གཞི་བརྒྱབ་པ་ལ་ཡིད་
 བྱེད་བདུན་དུ་གངས་ངེས་ཏེ། འདོད་ཉོན་སྤང་བའི་ཉེར་བཙམས་མ་སྐྱེས་པ་
 བརྟེན་པ་ལ་མཚན་ཉིད་སོ་རིག་དང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་གཉིས། སྐྱེས་ཟིན་ཁྱད་
 པར་དུ་བྱེད་པ་ལ་དཔྱད་པ་ཡིད་བྱེད། འདོད་ཉོན་སྤང་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་ལ་
 ཆེན་པོ་སྟོར་གསུམ་སྤང་བྱེད་རབ་དབེན། འབྲིང་སྟོར་གསུམ་སྤང་བྱེད་དགའ་
 རྩུད། རྩུང་དུ་སྟོར་གསུམ་སྤང་བྱེད་སྦྱོར་མཐའ་དང་གསུམ། འབས་སུའི་དབང་
 དུ་བྱས་ན་སྦྱོར་མཐའི་འབས་སུ་ཡིད་བྱེད་དེ། དེ་བདུན་གྱིས་ཆོག་པའི་ཕྱིར། ཡིད་
 བྱེད་དེ་དག་གི་གོ་རིམ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་ལྟར་ན་དཔྱད་པ་དགའ་རྩུད་
 གྱི་རྗེས་ཁོ་ནར་སྐྱེ་ཡང་། འདས་ལམ་གྱི་ཆོ་དགའ་རྩུད་གྱི་སྟོན་དུ་དཔྱད་པ་སྐྱེ་
 སྤྱིད་པའི་ཕྱིར། ཉེར་བཙམས་དེ་དག་ལ་ལམ་གྱི་ཐ་སྟངས་ཚུལ་དུ་མ་ཡོད་དེ་
 ལམ་བཞིའི་ཐ་སྟངས་དང་། འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གྱི་
 ཐ་སྟངས་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཤེ། མཚན་ཉིད་དང་མོས་པ་
 གཉིས་ལ་སྦྱོར་ལམ་དང་། རབ་དབེན་སྦྱོར་མཐའ་གཉིས་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དང་། དཔྱད་པ་ལ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་། དགའ་རྩུད་ལ་ལམ་བཞིའི་ཐ་སྟངས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་ཤེ། ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཉེར་བཙམས་རྣམས་

འཇིག་རྟེན་པ་འི་ལམ་དང་། བདེན་པ་འི་རྣམ་ཅན་ལ་འདས་ལམ་གྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་
 པ་འི་ཕྱིར། བཟོད་པ་ཉེར་བཞེགས་ཀྱི་ཆོར་བ་ལ་བཏང་སྟོམས་གྱིས་བྱུང་པར་
 འདོད་ཀྱང་སྐབས་འདིར་དེ་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། དེ་ལ་ཆོར་བ་བདེ་བ་ཡོད་པ་འི་ཕྱིར།
 གཉིས་པ་འདས་ལམ་བདེན་པ་འི་རྣམ་ཅན་གྱི་ཡིད་བྱེད་བརྟུན་གྱིས་བསམ་གཏན་
 དང་པོ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཅིག་ཆར་བ་ལྟ་བུ་ལ་བདེན་པ་འི་
 རྣམ་ཅན་གྱི་ཁི་གནས་དང་མཚན་ཉིད་སོ་རིག་གཉིས་གྱིས་ཆོགས་ལམ་སྐབས་
 ལུ་བསྟོམ་ཡུལ་བདག་མེད་དབྱང་པ་འི་སྟོམ་བྱུང་དང་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དོད་དང་བདག་མེད་ལ་མི་སྐྱག་པ་འི་བཟོད་པ་རྒྱུད་བྱ་རྣམས་
 ཐོབ་པ་རྒྱས་མཉམ། བདག་མེད་ལ་མི་སྐྱག་པ་འི་བཟོད་པ་འབྲིང་དང་ཆེ་མོ་རྒྱས་
 མཉམ། དེ་ལ་མི་སྐྱག་པ་འི་བཟོད་པ་ཆེན་པོ་དང་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་རྒྱས་མཉམ།
 བདག་མེད་ལ་གཉིས་སྣང་རྒྱབ་ནས་མདོན་སུམ་རྒྱ་རྟོགས་པ་ལྟར་སྣང་བའི་ལམ་
 དང་ཆོས་མཆོག་གཉིས་རྒྱས་མཉམ་རྒྱ་ཐོབ། དེ་བཞི་ཀ་བདེན་པ་འི་རྣམ་ཅན་གྱི་
 མོས་པ་འི་སྐབས། བཟོད་ལམ་དང་རབ་དབེན་རྒྱས་མཉམ། དེའི་རྗེས་དཔྱེད་པ་
 སོགས་ཉེར་བཞེགས་ལྟག་མས་སྟོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་སྟོར་དགུ་སྤངས་ནས་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་ཐོབ་པ་དང་པོའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་དགུ་བཙུམ་ཐོབ་པ་རྣམས་
 རྒྱས་མཉམ་པ་འི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེས་ས་ལྟག་མ་རྣམས་ལ་འདྲ་བར་བསྟན་པ་ནི།
 འཇིག་རྟེན་པ་ལྟར་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་ཡིད་བྱེད་བརྟུན་གྱིས་བསྐབས་
 བས་དངོས་གཞི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་ལྟར་སྲིད་ཆེའི་བར་ལ་འདྲ་བའི་ཕྱིར།
 འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་གང་ཡིན་ཀྱང་སྦྱོར་བྱུང་གི་དབང་རྒྱ་བྱས་ན་
 དང་པོའི་དངོས་གཞི་ལ་གསར་སྤྱབ་ཀྱི་ཆེ་ཉེར་བཞེགས་དེས་ཅན་རྒྱ་དགོས་ཀྱང་།
 ལྟག་མ་བརྟུན་ལ་རང་རང་གི་ཉེར་བཞེགས་མདོན་རྒྱ་མ་སོང་བར་དེའི་དངོས་
 གཞི་སྦྱོར་བྱུང་གིས་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་འི་ཕྱིར།

༥ གསུམ་པ་ཚོད་སྤྱོད་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་དང་པོའི་དངོས་

གཞིར་འཛོག་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་ལ་དངོས་གཞི་དང་ཉེར་བཟླགས་གཉིས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་ལྷགས་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་
 བྱལ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ལྷགས་ལ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་འཛིན་རྟེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་དགུ་པ་ལ་ཉེར་བཟླགས་དང་དངོས་བཞི་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། བཞི་པ་
 ཡན་ཆད་གྱི་འཛིན་རྟེན་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་པ་ལ་དངོས་གཞི་ཁོ་ནས་བྱལ་
 པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ས་གསུམ་རྒྱལ་ལ་བསམ་གཏན་ནམ། ཉེར་བཟླགས་
 ལས་མཐའི་རྣམ་གྲོལ་ལས། ཞོང་མའི་ཉེར་བཟླགས་ལས་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་ན་དགའ་བ་ཡོད་
 པར་ཐལ། དེ་ན་དགའ་བ་ཡིད་བྱེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ།
 དགའ་བ་དེའི་དགའ་བ་མེད་ཀྱང་སེམས་དང་བར་བྱེད་པ་ལ་དགའ་བའི་ཐ་སྙད་
 བྱས་པ་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དང་པོའི་ཉེར་བཟླགས་དཔྱད་པ་ཡིད་
 བྱེད་ཆོས་ཅན། ཁམས་གོང་གི་སས་བསྐྱུས་ཡིན་པར་ཐལ། བསམ་གཏན་ས་ཏུག་
 གང་རུང་གིས་བསྐྱུས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདྲོད་མི་རུས་སོ། གཞན་ཡང་དེ་
 ཆོས་ཅན། དང་པོའི་རྒྱ་སྟོན་ལ་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོའི་ཉེར་བཟླགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདྲོད་ན། སྟོན་ལ་འཇུག་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་
 པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། རྗེས་སྐྱོབ་ཏུ་དེ་ལྟར་དཔྱད་པའི་སྟོབ་གཅིག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཕགས་རྒྱུད་ལ་གསར་སྐྱོབ་གྱི་འཛིན་རྟེན་པའི་སྟོན་
 ལམ་ལ་སྟོན་ལམ་གྱིས་བྱལ་པར་ཐལ། དེ་ལ་འཕགས་ལམ་གྱིས་བྱལ་པའི་ཕྱིར་
 ན་མ་བྱལ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་མཐོང་ལམ་དང་ཉན་སྟོན་གྱི་མི་སྟོབ་ལམ་
 གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཛིན་རྟེན་པའི་དཔྱད་པ་ཡིད་བྱེད་ཆོས་
 ཅན། ཞི་རགས་གང་རུང་གི་རྣམ་ཅན་ཡིན་པར་ཐལ། འཛིན་རྟེན་པའི་ཉེར་
 བཟླགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་འདྲོད་ཉན་རགས་
 པ་རྒྱུད་ཏུ་སྟོར་གསུམ་དང་བལ་མ་བལ་དཔྱད་བྱེད་ཁོ་ནས་བྱལ་པའི་ཕྱིར། ཡང་

ཁོ་ན་རེ། གཅིག་ཆར་བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆོས་ཅན། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་གྲོལ་
བའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ལ་དེ་ཡིན་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་ཁྱབ། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། ལྷོ་མས་འཇུག་གི་སྤྱིབ་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་སྤྱིབ་ཡིན་
པར་ཐལ། ཁྱོད་སྤྱིབ་པ་གང་ཞིག །དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ན་ཁྱོད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་ཁྱབ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་སྤང་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་ཉན་ཐོས་དག་
བཅོམ་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

སྣོ་མས་འཇུག་གི་ངོ་མོ་བཤད་པ།

༥ གཉིས་པ་ཐོབ་བྱ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྣོ་མས་འཇུག་གི་རྣམ་
གཞག་བཤད་པ་ལ། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྣོ་མས་འཇུག་གི་ངོ་མོ་དང་། ཡན་
ལག་དམིགས་རྣམ་གྱི་བྱུང་པར། ཐོབ་པའི་འབྲས་བྱ་བཤད་པ་གསུམ། དང་
པོ་ལ་དགག་གཞག་སྤང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་གིས། གཙོ་བོ་ཏིང་ངེ་
འཛིན་དང་། འཁོར་སེམས་བྱུང་ཅི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་པ། ལྷོ་མས་འཇུག་གི་མཆོན་
ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འཁོར་སེམས་བྱུང་རྣམས་ཡོད་པར་ཐལ།
མཆོན་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་
སེམས་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་སེམས་བྱུང་གཙོ་འཁོར་རྒྱ་འཛོག་པ་དེ་རྟེན་
སོགས་རང་དབང་བ་ཡོད་པ་གཙོ་བོ་དང་། དེ་མེད་པ་འཁོར་རྒྱ་བཞག་པའི་ཕྱིར།
ཡང་ཁ་ཅིག །ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྣོ་མས་འཇུག་ཆོས་
ཅན། ཁམས་གོང་མ་ལ་ཞི་བར་ལྟ་བར་ཐལ། ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་གྱི་ཞི་བར་ལྟ་
བའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། འདོད་ན། འགོག་བདེན་རྒྱ་ལྟ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་
རུས་ཏེ། ལྷོ་ས་སྣོ་ས་འཛོག་གི་སྣོ་ནས་འཛོག་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
གིས། དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྣོ་མས་འཇུག་ཡིན་ན། འོག་ས་ལ་ཆགས་པ་དང་

བལ་བས་བྱུང་བེར་ན། བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་ཐོབ་པའི་ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཅན་པོ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཆགས་པ་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་གང་ཟག་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན་
 དང་པོའི་རྟོག་དཔྱད་དང་བལ་བས་བྱུང་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟོག་དཔྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་མིག་དང་རྩ་
 བའི་རྩམ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། དབང་ཤེས་སུ་རྒྱུར་པའི་རྩམ་ཤེས་ཡིན་
 བ། རང་གི་འཁོར་དུ་རྒྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་ཡོད་པས་བྱུང་པའི་ཕྱིར། མ་བྱུང་
 མཚམས་ཀྱི་ཉགས་བྱུང་སྟེ། མིག་རྩ་ལུས་ཀྱི་རྩམ་ཤེས་གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་
 ཀྱི་འཁོར་དུ་རྒྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་གཉིས་ཡོད་ཅིང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་
 སས་བསྐྱུས་པའི་བྱུང་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསམ་གཏན་དང་
 པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་ན། རྟོག་དཔྱད་སོགས་ཡན་ལག་སྟེ་དང་
 ལྡན་པས་བྱུང་བེར་ན།

དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་བྱུང་པར་ཅན་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་བྱུང་པར་ཅན་ལ་
 གཞན་འགྱུར་ཀྱི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དེའི་ཆོར་བ་བཏང་སྟོམས་ཀྱིས་བྱུང་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག་གིས། བསམ་གཏན་འོག་མ་འོག་མའི་ཡན་ལག་རྟོག་དཔྱད་སོགས་དེ་དང་
 དེ་ཡིན་ན། བསམ་གཏན་གོང་མ་གོང་མ་ལ་སྒྲིབ་པའམ་དེའི་མི་མཐུན་སྟུགས་
 ཡིན་པས་བྱུང་བེར་ན། དང་པོ་ཉིད་ནས་རིགས་ངེས་པའི་བྱང་སེམས་སྟོར་ལམ་
 པ་སྟོབས་ལྡན་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དང་པོའི་ཡན་ལག་དུ་རྒྱུར་པའི་རྟོག་དཔྱད་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་དེ་ལ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ངེས་ཆོག་མང་དུ་སྒྲུས་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་

དུ་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་གཉིས་པ་དང་། དགའ་བས་གསུམ་པ་དང་། ཆོས་འཛིན་
 པར་བཅོམ་པས་བཞི་པ་ལ་མི་སྦྲིབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ལྟར་མི་སྦྲིབ་པའི་
 ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་འཕགས་དང་བྱང་
 འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་རེ་རེ་ནས་འཕེན། ཡང་ཁ་ཅིག་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་
 ལ་དབྱེ་ན། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན། གནས་པ་ཆ་མཐུན། བྱང་པར་ཆ་མཐུན། དེས་
 འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་ཡོད། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་གི་མི་མཐུན་སྟོགས་སྟེ་
 བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་སའི་
 སྟོམས་འཇུག་སྟེ་བའི་དེ། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་གོང་སའི་སྟོམས་འཇུག་སྟེ་བའི་
 དེ། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ཟག་མེད་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་སྟོམས་འཇུག་
 རྣམས་རིམ་བཞིན་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་སོགས་བཞིའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག་ཟེར་
 བ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་མར་འོང་འདོད་སེམས་སྟེལ་བའི་དང་པོའི་དངོས་
 གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་
 དང་པོ་དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱབ་སྟེ། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འདོད་པའི་རྣམ་ཤེས་
 སྟེ་བའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་སེམས་
 དང་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་གཉིས་ཁྱོད་ཀྱི་མི་མཐུན་སྟོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱོད་
 སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱབ་
 སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་མི་མཐུན་སྟོགས་ལྟ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་གཞོད་སེམས་གཉིས།
 རྣམ་འཆོད་དང་རྣམ་རྟོག་གཉིས། རྟུག་བསྐལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་གཉིས། འཆལ་
 བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། རྣམ་གཡེང་སྟེ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་བསམ་
 གཏན་གཉིས་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་ལྟ། གསུམ་པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་བཞི། བཞི་
 པའི་མི་མཐུན་སྟོགས་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། དང་པོའི་འདོད་
 ཆགས་དང་། རྟོག་དཔྱད་དང་། རྟུག་བསྐལ་དང་། རྟོད་པ་དང་། ཏིང་ངེ་

འཛིན་མ་ཚོགས་པ་སྟེ་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། གཉིས་པའི་འདོད་
 ཆགས་དང་། དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། ཉིང་ངེ་འཛིན་མ་ཚོགས་པ་སྟེ་
 བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། རྒྱུན་བརྒྱད་ལས་ནི་གྲོལ་
 པའི་ཕྱིར། །བཞི་པ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན། །རྟོག་དང་དཔྱད་དང་དབྱུག་དག་
 དང་། །བདེ་བ་ལ་སོགས་བཞི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །རྩ་བར་འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། མཚན་ཉིད་དེ་རྣམས་མི་འབད་པར་ཐལ། ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆུག་
 ཐོགས་སུ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་དང་གནས་པ་ཆ་མཐུན་སྟེ་བ་ཡང་ཡོད། གནས་པ་
 ཆ་མཐུན་གྱི་འཆུག་ཐོགས་སུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་གསུམ་སྟེ་བ་ཡོད།
 ཆ་མཐུན་གསུམ་པའི་མཆུག་ཐོགས་སུ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་གསུམ་སྟེ་
 བ་ཡོད། ཆ་མཐུན་གསུམ་པའི་མཆུག་ཐོགས་སུ་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་མ་གཏོགས་
 གསུམ་སྟེ་བ་ཡོད། ཆ་མཐུན་བཞི་པའི་མཆུག་ཐོགས་སུ་ཁོ་རང་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཉམས་ཆ་མཐུན་སོགས་མཆུག་ཐོགས་སུ། །གཉིས་དང་གསུམ་
 དང་གསུམ་དང་གཅིག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་རང་ལུགས་བཞག་པ་ལ། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྟོམས་འཆུག་དང་།
 དེའི་འཆུག་ལྷང་སོགས་ཀྱི་བྱུང་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བསམ་གཏན་
 བཞི་ཡན་ལག་གི་སྟོས་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་དམིགས་རྣམ་གྱི་སྟོན་པ་བཤད་
 པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མཚན་ཉིད། སྤྲེའུ་བཤད། དབྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་
 བཤད་པ་བཞི། དང་པོ་ནི། གཉེན་པོ་དང་པན་ཡོན་དང་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་
 དང་ལྷན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྷན་ཅི་རིགས་ཀྱི་
 ཤེས་པ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཆུག་གི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་
 ནི། སེམས་པར་བྱེད་པས་ན་བསམ་གཏན་དང་། སེམས་སེམས་བྱུང་དམིགས་
 པ་ལ་ཆ་མཉམ་དུ་འཆུག་པས་ན། སྟོམས་འཆུག་ཅེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

༥ གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ། ཡན་ལག་ཐོབ་གཏོང་གི་དབྱེ་ན་བཞི་ཡོད། ཉེན་གྱི་
སློན་ནས་དབྱེ་ན་སོ་སྟེ་དང་འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཡོད། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་སློན་ནས་
རྒྱུ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་དང་། འབྲས་བུ་སྟེ་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས།
རྩིས་ཀྱི་སློན་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དག་པ་བ་ཟག་མེད་གསུམ། དམིགས་རྣམ་
ཀྱི་སློན་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་དགེ་བ་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་བདེན་པའི་རྣམ་
ཅན་གཉིས།

༦ བཞི་པ་སྟེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། ཡན་ལག་གི་སློན་ནས་བཞི་ཡོད་
དེ། འོག་སའི་གཉེན་པོ་རྟོག་དཔྱད་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པའི་ཆ་ནས་དང་པོའི་དེ་
དང་། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་རབ་དང་གཉེན་པོའི་ཡན་
ལག་ཏུ་ལྷན་པའི་ཆ་ནས་གཉིས་པའི་དེ་དང་། གཉིས་པའི་དགའ་བ་ལ་ཆགས་
བྲལ་བྱེད་པའི་དྲན་ཤེས་བཏང་སྟོམས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པའི་ཆ་ནས་
གསུམ་པའི་དེ་དང་། གསུམ་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱེད་པའི་དྲན་པ་དང་
བཏང་སྟོམས་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པའི་ཆ་ནས་བཞི་པའི་སྟོམས་འཇུག་
བཞག་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། དཔྱད་དང་དགའ་དང་བདེ་དང་ལྷན། ཡན་
ལག་ལྷ་ལྷ་སྤངས་པ་ཡི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་གི་སློན་ནས་འདའ་
རྒྱུ་ཡོད་དེ། ཞོང་མ་གོང་མའི་སྟོམས་འཇུག་གིས་འོག་མ་འོག་མའི་ཡན་ལག་
སྤངས་པ་མེན་ཀྱང་རང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་བྲལ་ཏེ་ཡན་ལག་གཞན་གྱིས་གནས་
པར་བྱེད་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔྱད་པ་གཉེན་པོ་དང་དགའ་བདེ་ཕན་
ཡོན་དང་ཏིང་འཛིན་གནས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་
གོང་སའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
གི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན་ཅམ་པོ་བ་དང་བྱད་པར་ཅན་གཉིས། རྟོག་པ་གཉེན་
པོའི་ཡན་ལག་ཏུ་ལྷན་པའི་གོང་སའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། དང་པོའི་དངོས་གཞི་
ཅམ་པོ་བའི་མཆན་ཉིད། མཛོད་ལས། དང་པོ་ལ་ལྷ་རྟོག་དཔྱད་དང་། དགའ་

དང་བདེ་དང་ཉིང་འཛིན་ཅམས། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དཔྱད་པ་གཉེན་
 པོ་དེས་རང་གི་ཡན་ལག་རྒྱ་རྟོག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཉིང་དེ་འཛིན་གནས་དང་
 ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་པན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་ལྡན་པའི་གོང་སའི་སྟོམས་འཇུག་
 དེ་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཛོད་ལས། རྟོགས་
 པའང་བསམ་གཏན་བྱད་པར་ཅན། ཁྱིམ་དང་། ཅམ་གསུམ་བདེ་མིན་སྟུག་
 བསྐལ་མིན། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་ཅམ་བྱད་གཉིས་ཡོད་ལ་ལྟག་
 མ་གསུམ་ལ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དང་པོ་ལ་རང་སའི་ཆགས་པ་དང་མ་
 བྲལ་ཡང་རང་གི་ཡན་ལག་ཁ་ཅིག་ལ་ཆགས་བྲལ་རུང་ལ་གཉིས་པ་སོགས་ལ་དེ་
 ལྟར་མི་རུང་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅན་རབ་དང་གཉེན་པོ་དང་
 དགའ་བདེ་པན་ཡོན་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་ལྡན་པའི་གོང་
 སའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་
 མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། གཉིས་པ་ལ་ནི་ཡན་ལག་བཞི། །རབ་དང་
 དང་ནི་དགའ་ལ་སོགས། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུན་ཤེས་བཞིན་འདུ་བྱེད་
 བཏང་སྟོམས་གསུམ་གཉེན་པོའི་དགའ་བས་དབེན་པའི་བདེ་བ་པན་ཡོན་ཉིང་
 དེ་འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་ལྡན་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། བསམ་
 གཏན་གསུམ་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་
 ལས། གསུམ་པ་ལ་ལྷ་བཏང་སྟོམས་དང་། དུན་དང་ཤེས་བཞིན་བདེ་དང་
 གནས། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུན་དང་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་
 གཉེན་པོའི་ཚོར་བ་བཏང་སྟོམས་པན་ཡོན་ཉིང་དེ་འཛིན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་རྒྱ་
 ལྡན་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་
 སྟོམས་འཇུག་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། མཐའ་ན་བཞི་དུན་བཏང་
 སྟོམས་དང་། །བདེ་མིན་སྟུག་མིན་ཉིང་འཛིན་ཅམས། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 གཉེན་པན་གནས་གྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་ཞིང་རང་གི་འོག་ས་ལས་སྟེས་པའི་སྟོ་

ནས་འདའ་བར་བྱེད་པའི་སེམས་ཚེ་གཅིག་པའམ་དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་
 ཀྱི་ཤེས་པ་དེ། རྒྱ་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆན་ཉིད། སྟོམས་འཇུག་
 དེ་དག་རྗེས་འབྲང་བཅས་ན་སྐབས་འདིར་གཟུགས་ཅན་མིན་པའི་ཕུང་པོ་བཞི་
 པ་ཅན་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་གཟུགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བསམ་
 གཏན་གྱི་སྟོམ་པ་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྟོམ་པའང་སེམས་པ་དང་ས་པོན་ཅི་རིགས་
 ཀྱི་སྟེང་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་བ་གཞན་དུ་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་གི་བསམ་གཏན་
 སྟོམ་པའི་རྣམ་སྤྲིན་དང་རྒྱ་མཐུན་བདག་འབྲས་ཅི་རིགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཟག་
 བཅས་དེ་འབྲས་བུ་རྒྱུ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་མཆན་ཉིད། །དབྱེ་ན་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
 འབྲས་བུ་གཟུགས་ཁམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། བདག་འབྲས་
 གཞལ་མེད་ཁང་སོགས་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུ་མོབ་ཀྱི་
 བསམ་གཏན་བཞིའི་དངོས་བཞིའི་སྟོམས་འཇུག་སོགས་ཡོད། བསམ་གཏན་གྱི་
 དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ལ་རྗེས་ཀྱི་སྟོ་ནས་དབྱེ་ན། ཉོན་མོངས་ཅན་དག་པ་
 བ་ཟག་མེད་གསུམ་ཡོད། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། གང་ཉོན་
 མོངས་པར་བྱ་བའི་གཞི་དང་གསུམ།

དང་པོ་ནི། རང་གི་ཉེར་ལེན་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
 དག་པ་བའི་རྗེས་རྒྱན་གང་ཞིག །ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སྲིད་ལྟ་ང་རྒྱལ་མ་རིག་པ་ཅི་
 རིགས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
 འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད།

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྩ་བའི་སྟོ་ནས་བསམ་གཏན་བཞིའི་ཉོན་མོངས་
 ཅན་བཞི་དང་། ཡན་ལག་གི་སྟོ་ནས་དེ་བཞིའི་རེ་རེ་ལ་སྲིད་སོགས་བཞིའི་ཉོན་
 མོངས་ཅན་བཞི་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་
 དག་པ་བའི་རིགས་རྒྱན་གང་། རང་སའི་སྲིད་སོགས་བཞི་ཅི་རིགས་དང་མཚུངས་
 ལྡན་དུ་སོང་བའི་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་གི་རྗེས་དེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་

སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་སའི་སྲིད་པ་དང་མཚུངས་
ལྡན་གྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་གི་རྣམ་རིགས་དེ། བསམ་གཏན་
དང་པོའི་སྟོམས་འཇུག་སྲིད་པ་ཅན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེས་གཞན་ལ་རིགས་འགྲེས།

གསུམ་པ་ནི། ཉོན་མོངས་པར་བྱ་བའི་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཡོད་དེ། བསམ་
གཏན་བཞི་ཅི་རིགས་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་གཅིག་དེར་འཛོག་པའི་ཕྱིར།
སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ནམས་དེར་མི་འཛོག་སྟེ། ཟག་མེད་དེ་དག་གི་རྣམ་རྒྱུ་
ཕྱི་མ་ཉོན་མོངས་དེ་དག་གང་དང་ཡང་མཚུངས་ལྡན་དུ་འབྱུང་ཚུལ་མེད་པའི་
ཕྱིར། ཉོན་མོངས་ཅན་བཞིར་ཉི་འོག་པ་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། བཞི་ཞེས་ཉི་
འོག་པ། ཁྱེད་སྲིད་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་མོངས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཆེ་བྱེ་སྤྲུལ་
སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་རང་གོགས་སྲིད་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཁོ་ནས་
བྱུང་པར་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། རོ་ཐུང་མཚུངས་ལྡན་སྲིད་བཅས་སོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་གཟུགས་མེད་ལ་ཡང་འདྲ།

བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ལ་དབྱེ་ན། ཉམས་
པ་ཆ་མཐུན། གནས་པ་ཆ་མཐུན། བྱད་པར་ཆ་མཐུན། དེས་འབྲེད་ཆ་མཐུན་
བཞི་ཡོད། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་སའམ་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་དང་
རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་དེ།
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཉམས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད།
རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་དང་ས་གཅིག་པའི་དག་པ་བ་གཞན་འདྲེན་པའི་
བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་དག་པ་བ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཇུག་གནས་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་རང་གི་གོང་
སའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་གཅིག་འདྲེན་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་
དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་
བྱད་པར་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། སྲིད་ཅེ་ལ་བྱད་པར་ཆ་མཐུན་མེད། རང་

གི་མཆུག་ཐོགས་སུ་ལམ་ཟག་མེད་མཛོན་གྱི་རྩ་བའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཆོན་ཉིད། སྟོམས་འཇུག་ཟག་མེད་ལ་དབྱེ་ན། རྟོག་པའི་ཟག་བཅས་དང་རྟོག་བྲལ་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད།

༥ གཉིས་པ་གཟུགས་མེད་བཞི་དམིགས་རྣམ་གྱི་སྟོན་པ་བཤད་པ་ལ། མཆོན་ཉིད། སྐྱ་བཤད། དབྱེ་བའི་དོན་བཤད་པ། ཡན་ལག་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྦྱར་བའི་རྩ་བ་རང་གི་སྟོང་ར་གཟུགས་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་དང་ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཅི་རིགས་ལ་རགས་པར་བལྟས་ནས་ནམ་མཁའ་འདུ་ཤེས་པ་སོགས་ཅི་རིགས་གཙོ་བོར་ཁི་གནས་གྱི་སྟོན་པ་ཡང་ཡང་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་གོང་མའི་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་དང་མི་ལྟན་པར་དམིགས་རྣམ་གྱི་སྟོན་པ་བཞག་པའི་རིགས་ཅན་དེ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད།

༦ གཉིས་པ་སྐྱ་བཤད་ནི། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཅས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤེག་པའམ་གཟུགས་རྩལ་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་གཟུགས་མེད་ཅས་བྱ་ལ། སེམས་སེམས་བྱུང་དམིགས་པ་ལ་ཆ་མཉམ་རྩ་འཇུག་བྱེད་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

༧ གསུམ་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོགས་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཤེག་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་བར་ཁི་གནས་གིས་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་ཡན་ལག་དང་མི་ལྟན་པར་དམིགས་རྣམ་གྱི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གོང་མའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དེ། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད། ནམ་མཁའི་འདུ་ཤེས་བཤེག་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་བར་ཁི་གནས་གིས་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་སྤྲ་མ་ལྟར་གྱི་དེ། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད། རྣམ་ཤེས་

གྱི་འདུ་ཤེས་དེ་ཡང་བཤེག་ནས་བརྒྱུད་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་ཆ་ལ་ཞིག་ནས་གྱིས་
མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་སྤྲ་མ་ལྟར་གྱི་དེ། ཅི་ཡང་མེད་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་
འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད། ཅི་ཡང་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་ཡང་བཤེག་ནས་འདུ་ཤེས་
རགས་པ་མེད་ལ་འདུ་ཤེས་སྤྱོད་པ་མེད་པ་མེད་པའི་ཆ་ལ་ཞིག་ནས་གྱིས་མཉམ་
པར་བཞག་ཅིང་སྤྲ་མ་ལྟར་གྱི་དེ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མེད་གྱི་དངོས་
གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་མཆོན་ཉིད། ཆ་བཞག་སྟོས་པས་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་
བསྟུ། འདི་རེ་རེ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་གཉིས་དང་། རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་
དང་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་གཉིས་སོགས་ཡོད།

༥ བཞི་པ་ཡན་ལག་ཡོད་མེད་གྱི་བྱད་པར་ནི། རྒྱལ་མཐའ་གོང་འོག་སུའི་
ལྷགས་ལ་ཡང་གཟུགས་མེད་གྱི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་གི་ཡན་ལག་མི་འདོད་
དེ། མདོ་བསྟན་བཅོས་གང་རུ་ཡང་དེའི་ཡན་ལག་གི་ཐ་སྟངས་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
དང་། གཟུགས་མེད་གྱི་སྟོམས་འཇུག་འདི་དག་གསར་རུ་སྦྱབ་ཆོད་མིགས་པ་སྤྲ་
མ་སྤྲ་མའི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དམིགས་རྣམ་གྱིས་འཇུག་དགོས་པས་
ན། གཟུགས་མེད་རྣམས་ལ་དམིགས་རྣམ་གྱིས་འདའ་བ་ཞེས་བཞག་པའི་ཕྱིར།

༦ གཉིས་པ་འཇུག་ལྡང་སོགས་གྱི་བྱད་པར་ལ། འཇུག་ལྡང་གི་བྱད་པར།
མི་མཐུན་སྟོགས་སྤོང་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར། ཉིང་རེ་འཛིན་རྫོགས་མ་རྫོགས་གྱི་བྱད་
པར་གསུམ། དང་པོ་ནི། རྒྱལ་མཐའ་འོག་མ་དང་ཐུན་མོང་བ་ལྟར་ན། ས་དེ་
དང་དེ་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྡང་གི་ཆོད་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལྟ་བུ་ནས་ཅིས་པའི་
བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལྟ་བུའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་དང་ཟག་མེད་ལ་སྟོམས་
པར་འཇུག་ལྡང་བུལ་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་ཀྱང་ས་བཞི་བཟལ་ནས་ཐུབ་པའི་
དེ་མེད་དེ། ཉེན་དམིགས་པ་རྣམ་པ་སྟོམས་འཇུག་གིས་ཉི་རིང་བ་བཞིས་རིང་
བའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། ཟག་པ་མེད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། ལྷག་འོག་གསུམ་
པའི་བར་དགེ་བ། སྟོའོ་དག་པ་ལས་དེ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་

མཐའ་ཤོད་མ་ལྟར་ན། བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་རེ་རེའི་མཚུག་སྟགས་སུ་སྟོམས་
འཇུག་བཅུ་བརྒྱན་རེ་སྟེ་བ་ཡོད་དེ། དེ་རེ་རེའི་མཚུག་སྟགས་སུ་བསམ་གཟུགས་
བརྒྱད་ཟག་མེད་དང་དག་པ་བ་རེ་རེ་སྟེ་བཅུ་བྱག་དང་འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་
སྟེ་བཅུ་བརྒྱན་རེ་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་མི་མཐུན་སྟགས་སྟོང་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ནི། མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བས་
བརྟུས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པ་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་
གཏན་ནས་སྟོང་གྲང་། འདོད་པ་དང་ཁམས་གོང་གི་ཆགས་སྲིད་ནི་སྐབས་འགའ་
ཞིག་དུ་མངོན་གྱུར་དུ་སྐྱེར་མི་འཇུག་པ་མིན་ཏེ། གཞན་དོན་དུ་སྐྱེར་བཅུག་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི། བསམ་གཏན་དང་
པོ་དང་གཉིས་པ་གཉིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་སྟགས་ཅམ་དུ་འདྲ་ཡང་། རིང་
ངེ་འཛིན་གྱི་ཤུགས་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་
དང་གསུམ་པ་གཉིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྫོགས་པ་ཅམ་དུ་འདྲ་ཡང་ཕན་འདོགས་
གྱི་ཤུགས་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་བཞི་
པ་གཉིས་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་ཕན་འདོགས་རྫོགས་པ་ཅམ་དུ་འདྲ་ཡང་གཡོ་བའི་
སྟོན་གྱིས་དག་པ་རྫོགས་མ་རྫོགས་ཀྱི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་ཏེ།
དང་པོའི་སྐབས་སུ་རྟོག་དཔྱད་གྱིས་སེམས་གཡོ་ཞིང་མ་ཞི་བ་དང་གཡོ་བས་
ཡང་ཡང་སེམས་ཅེ་གཅིག་དུ་ཞི་བའི་རྒྱུན་གཅོད་པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཤུགས་
མ་རྫོགས། གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་དང་བྲལ་བའི་ཤུགས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་གྲུབ་ཏེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་དགའ་བའི་སྟོན་གྱིས་བསྐྱང་བས་
ཕན་འདོགས་གྱི་ཤུགས་མ་རྫོགས། གསུམ་པའི་སྐབས་སུ་རྟོགས་དཔྱད་དགའ་
བའི་ཀུན་དགྱིས་གསུམ་དང་བྲལ་བས་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་
གསུམ་གྱི་ཤུགས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་ཏེ། བཞི་པ་ལ་སྟོན་བརྒྱད་གྱིས་

དག་པས་བཏང་སྟོམས་དང་བྱན་པ་ཡོངས་དག་རྫོགས་པ་ཡོད། འོག་མ་གསུམ་ལ་དེ་མེད་པའི་བྱད་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར།

༥ གསུམ་པ་ཚྭ་དཔ་སྤྱོད་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་ན་རང་གི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། བྱོད་ཀྱི་མཆོར་ཉིད་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། གཅིག་ཆར་བའི་དགྲ་བཙམ་རྒྱུད་ཀྱི་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། བྱབ་པ་ཁས། འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། རང་གི་ཉེར་བསྟགས་རྩས་ཀྱི་འོག་ས་ལས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོའི་རིགས་རྒྱུན་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། རང་གི་ཉེར་བསྟགས་སྟོན་རྩ་མོང་བའི་ཕྱིར། མ་བྱལ་མཆོམས་ལ་བྱབ་པར་ཐལ། དེའི་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཡིན་ན་རང་གི་ཉེར་བསྟགས་རྩས་ཀྱི་འོག་ས་ལས་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། གསེར་སྤང་ལས། དེ་ཡང་ཉེར་བསྟགས་སྐབས་ཀྱི་གཉེན་པོའི་རྒྱུན་ཡིན་ལ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ན་ནི་འོག་སའི་ཐག་སྤང་བྱེད་ཅམ་ཡིན་གྱི་སྤྱོད་གཉེན་དངོས་མིན་ནོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་ཞེ། རང་རང་གི་ཉེར་བསྟགས་སྟོན་རྩ་མོང་བའི་དབང་རྩ་བྱས་ན་དེའི་རྒྱུན་ཡིན་ལ། དེ་སྟོན་རྩ་མོང་མ་མོང་གང་ཡིན་ཀྱང་དངོས་གཞི་ལ་གཉེན་པོའི་ཡན་ལག་ཅས་པ་མ་སྤངས་པ་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་དེ་མིན་གྱི། འོག་སའི་ཉོན་མོངས་སོགས་ཐག་སྤང་བྱེད་ཅམ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དངོས་གཞིའི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཡིན་ན། ཉམས་གནས་བྱད་པར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་དེ་བཞི་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདྲོད་ན། སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་བརྒྱད་ལ་ལྷགས་བརྒྱུ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་སྐབས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་དག་པ་བ་བརྒྱད་པོ་རེ་རེ་ནས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།

བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་དང་དམིགས་རྣམ་བཤད་ལ།

༼ གཉིས་པ་ཡན་ལག་དང་དམིགས་རྣམ་བཤད་པ་ལ། དགག་གཞག་སྤོང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་ནེ། རྟོག་དཔྱད་གང་རུང་ཡིན་ན་ལོག་ཤེས་མ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། གངས་རི་སྤྱར་སྤང་གི་དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་རྩ་ལྟར་པའི་གཞན་འལྟར་གྱི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ཁིང་དོན་དང་བཅས་པར་རགས་པའི་རྣམ་པ་ཙམ་ཆོལ་བའི་སེམས་བྱང་། གཞན་འལྟར་གྱི་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད། ཞིབ་དཔྱད་ཀྱི་སེམས་བྱང་། གཞན་འལྟར་གྱི་དཔྱད་པའི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། དང་པོ་ལ། མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྩ་ལྟར་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྤྱོད་པ་འདྲེས་རུང་རྩ་འཛིན་པར་ཐལ་ལོ། གཉིས་པ་ལ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིར་ལྟར་པའི་རང་ཡུལ་ཞིབ་དཔྱད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟོགས་བྱབ་ཤྱེ། རང་ཡུལ་ཞིབ་དཔྱད་ཀྱི་ལྷག་མཐོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ལ་ཏིང་ལེ་འཛིན་བརྟན་པོ་ཡོད་པས་ཞིབ་རྩ་དཔྱད་ཀྱང་ཡིད་ལ་གདུང་བ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆ་ནས་ཀྱང་རྟོག་དཔྱད་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ཁོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཡན་ལག་གི་རྟོག་པ་ཆོས་ཅན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྦྱོན་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྦྱོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བཙོ་བརྒྱུད་པོ་གང་རུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག བྱབ་མཐའ་

བཞི་ཀའི་རྟོག་དཔྱད་འདོད་ཚུལ་གྱི་བྱང་པར་མི་འདྲ་བ་མེད་ཟེར་ན། དེ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། བྱེ་སྐྱས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ངོ་པོ་ཕྱིར་བར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་དང་།
 ཞིབ་པར་བྱེད་པའི་སེམས་བྱུང་ལ་བྱས་ནས་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་རུ་འབྱུང་
 བར་འདོད། མདོ་སྡེ་བས་དེ་གཉིས་དོན་གྱི་ངོ་པོ་དང་བྱང་པར་བརྗོད་པའི་རག་
 ཀུན་ནས་སྦྱོར་བའི་སྒོ་ཕྱིར་ཞིབ་གཉིས་ལ་བྱས་ནས་སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་རུ་མི་
 འབྱུང་བར་འདོད། སེམས་ཅམ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དེ་གཉིས་རང་ཡུལ་ལ་འཇུག་
 པ་ཕྱིར་ཞིབ་དང་བྱེད་པ་ཕྱིར་ཞིབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་རུ་དེ་གཉིས་འབྱུང་ཡང་རྟོག་པས་རྟ་ཅང་ཕྱིར་བར་མི་
 བྱེད་དཔྱད་པས་རྟ་ཅང་ཞིབ་པར་མི་བྱེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས།
 རྟོག་དང་དཔྱད་པ་ཕྱིར་ཞིབ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ།
 བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་ལྟར་བཤད་པ་སས་བསྐྱས་ལ་
 ཡིན་གྱི། སེམས་གཅིག་གི་འཁོར་རུ་དེ་གཉིས་ལྟན་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་
 ཕྱིར། དེ་སྐད་རུ་རང་འགྲེལ་ལས། ས་ལས་དེ་ཡན་ལག་ལྟར་བཤད་ཀྱི་སྐད་
 ཅིག་ལས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སེམས་
 པ་དང་ཤེས་རབ་ཅི་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་ལ་ཕྱིར་བར་འཇུག་པ་རྟོག་
 པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་ལ་ཞིབ་པར་འཇུག་པ་དཔྱད་པ་ལ་འཛོག་
 པའི་ཕྱིར། དགའ་བདེའི་བྱང་པར་ལ་བྱེ་སྐྱེན་རེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་
 དང་གསུམ་པའི་བདེ་བ་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་ཐ་དད་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་
 གཉིས་ན་ཤིན་སྦྱངས་ལ་བདེ་བ་ཞེས་འཛོག་ལ། གསུམ་པ་ན་ཡིད་ཚོར་སེམས་
 པ་གཅིག་ལ་བདེ་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགའ་བ་ནི་ཡིད་བདེ་
 ཡིན་པ་གང་ཞིག །ཡིད་ཤེས་གཅིག་གི་འཁོར་རུ་ཚོར་བ་བདེ་བ་གཉིས་འབྱུང་ན་
 རྩིས་མཚུངས་ཉམས་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། ཡུང་རྣམ་
 གཉིས་ཕྱིར་དགའ་ཡིད་བདེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྟེ། ཅ་རྟགས་

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་དེ་ནི་
བདེ་དབང་པོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་གི་དགའ་བདེ་ཞེས་པའི་བདེ་བ་དེ་ལྷན་ཆོར་
ཁོ་ན་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་འགྲེལ་ལས། གཞན་དག་ན་རེ། ཞེས་པ་
ནས། བསམ་གཏན་གསུམ་ཆར་ན་ཡང་ལྷན་གྱི་བདེ་བ་ཁོ་ན་ཡན་ལག་ཏུ་རྣམ་
པར་བཞག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག བསམ་གཏན་གཉིས་
པའི་ཡན་ལག་གི་ནང་རབ་ཏུ་དང་བ་དེ་དང་པ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱ་སྤྱུས་དེ་ལྟར་
འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། མཛོད་ལས། རབ་ཏུ་དང་བ་དང་
པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་དྲན་ཤེས་བཞིན་
བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༥ གཉིས་པ་རང་ལྷགས་ལ། ཡན་ལག་གི་ངོ་པོ། བྱངས་ངེས། བཅས་ཚུལ་
གསུམ། དང་པོ་ནི། སེམས་པའམ་ཤེས་རབ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ལྷལ་
ལ་འཇུག་པ་ཅིང་བ་དང་ཀུན་ཏུ་ཆོལ་པའི་རྣམ་པས་འཇུག་པའི་ནང་གི་བརྗོད་
པ་དག་ཀུན་ནས་སྤོང་བའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཞན་འགྱུར་གྱི་སེམས་བྱུང་དེ།
གཞན་འགྱུར་གྱི་རྟོག་པའི་མཆོན་ཉིད། སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་སྟོས་པས་རྣམས་
བསྟན། ཅིང་བ་དང་ཀུན་ཏུ་ཆོལ་བ་སྟོས་པས་འཇུག་ཚུལ་གྱི་བྱུང་པར་བསྟན།
ནང་བརྗོད་པ་དང་དག་ཀུན་ནས་སྤོང་བ་སྟོས་པས་ངོ་བོའི་བྱུང་པར་བསྟན། ཆ་
བཞག་སྟོས་པས་བྱུང་པར་དེ་དག་མ་ཆང་བ་འགའ་ཞིག་སྟུང། སེམས་པའམ་ཤེས་
རབ་ཅེས་གདམ་ང་སྟོས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷལ་དེ་གཏན་ལ་མི་འབེབས་
པའི་ཆོ་སེམས་པ་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན། གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆོ་ཤེས་རབ་
ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པའི་བྱུང་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར། ཀུན་བརྟུས་འགྲེལ་པ་ལས།
སེམས་པའམ་རབ་ལ་བརྟེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོན་པར་མི་རྟོགས་པ་དང་མདོན་
པར་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་དག་དང་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དེ་གང་ཞིག །རང་གྲོགས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་
གཞིའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དེ། དང་པོའི་ཡན་ལག་གི་རྟོག་པའི་
མཚན་ཉིད། དབྱེ་ན། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡིན་ན་ཡིད་ཤེས་
ཁོ་ན་དང་དགེ་བ་ཡིན་པས་བྱབ། རྩལ་སྤྱི་བཅད་ན། དེར་གྱུར་པའི་ཚད་མ་ལ་
ཡིད་མཛོན་དང་རྣལ་འབྱོར་མཛོན་སྤྲུལ་གང་རུང་གིས་བྱབ། སེམས་པའམ་ཤེས་
རབ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་རང་ཡུལ་གྱི་བྱང་པར་སོགས་ལ་འཇུག་པ་ཞིབ་པའི་
སྒོ་ནས་སོ་སོར་དཔྱད་པའི་ཆ་ནས་བཞག་པའི་གཞན་འགྱུར་གྱི་སེམས་བྱུང་དེ།
གཞན་འགྱུར་གྱི་དཔྱད་པའི་མཚན་ཉིད། འདིའི་ཞིབ་པ་ནི་ཡུལ་སྤྱི་རགས་གང་
ཡིན་ཀྱང་ཆ་སོགས་བྱང་པར་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་པ་ལ་འཛིག་ལ། དེ་ལྟར་དཔྱད་ཀྱང་
འདིའི་དཔྱད་པས་མ་བྱབ་སྟེ། དེ་ལྟར་དཔྱད་པའི་གཞན་འགྱུར་གཅིག་དགོས་
པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་དེ་འདྲའི་སེམས་བྱུང་གང་ཞིག །རང་གྲོགས་དང་པོའི་
དངོས་གཞིའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་དེ། དང་པོའི་ཡན་ལག་དཔྱད་
པའི་མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ་སྤྲར་དང་འདྲ། སྤྱིར་དགའ་བ་ལ་དགའ་དད་སྤྱི་བཞི་
ཡོད། དགའ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྟེང་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་པ་དང་
པ་ལ་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་ཡན་ལག་གི་དགའ་བ་ནི་དགའ་བ་དང་
ལྡན་པའི་ཚར་བ་སེམས་དགའ་བར་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་འཛིག་སྟེ། དེ་འདྲའི་ཡིད་ཚར་
གཅིག་ལ་འཛིག་པ་ཉན་ས་སོགས་གྱི་དགོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བདེ་བ་
ཡང་ཡིད་ཚར་སེམས་པ་གཅིག་ལ་འཛིག་སྟེ། སེམས་ཤིན་ཏུ་དངས་ལ་བརྟེན་ནས་
ཡིད་ཚིམ་པར་བྱས་ལུས་ལས་རུང་གི་བདེ་བ་སྟེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བྱེད་
པ་ཞིག་ལ་འཛིག་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས།

མདོ་ལས། བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་སྦྱང་ལ་ཞེས་པའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་ལུས་ལ་གཟུགས་
ལུས་དང་ཡིད་ལུས་གཉིས་འདྲ་བ་ཅིང་། བྱེ་སྤྲུལ་ཡིད་ལུས་ཁོ་ན་དང་། མདོ་སྡེ་
པས་གཟུགས་ལུས་ཁོ་ནར་འདྲོད་པའི་བྱང་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསེར་སྟངས་ལས།

གཞུགས་ལུས་ཀྱིས་ཤིན་ཏྲུངས་དང་ཡིད་ལུས་ཀྱི་ཚོར་བས་བདེ་བ་ཕྱོད་བར་བཤད་
པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་གཞུགས་ལུས་དང་བྱེ་སྲུ་རྣམས་ཡིད་ལུས་ཁོ་ནར་འདྲོད་
པ་དང་མི་མཐུན་ནོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གསུམ་ལ་ཤིན་ཏྲུངས་ཀྱི་
བདེ་བ་སྐྱེ་ལ། བཞི་པ་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་གྱིས་བདེ་བ་
ལ་སྐྱོན་དུ་མ་བཟུང་ཤིང་དེའི་རྒྱ་ལུས་སེམས་ཤིན་དུ་ལས་སུ་རུང་བ་བདེ་བ་སྐྱེ་བ་
དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་ཐོབ་ལ། བཞི་པས་བདེ་བ་ལ་ཆགས་བྱལ་བྱས་པའི་གནད་
ཀྱིས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གཉིས་ལ་དགའ་བ་སྐྱེ། གསུམ་པ་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དགའ་བ་ལ་སྐྱོན་དུ་བཟུང་ནས་མ་བཀག་
ལ། གསུམ་པས་དགའ་ལ་གཡོ་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་དུ་བཟུང་ནས་སྐྱེར་མ་བཅུག་
པའི་ཕྱིར། རང་གོགས་དང་པོའི་དངོས་གཞིའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་
གང་ཞིག ཡིད་ལ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པའི་ཡིད་ཚོར་སེམ་པ་དེ། དང་པོའི་
ཡན་ལག་གི་དགའ་བའི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བྱུར་སྲུ་མ་གང་ཞིག ལུས་
ལས་རུང་གི་སྒོ་ནས་ཡིད་ལ་བདེ་བ་སྐྱེད་པའི་ཡིད་ཚོར་སེམ་པ་དེ། དང་པོའི་
ཡན་ལག་གི་བདེ་བའི་མཚན་ཉིད། ཡིད་ཚོར་གཅིག་གི་ལུས་སེམས་ལ་ཕན་
འདོགས་ཚུལ་གྱི་ཕྱོག་ཆ་ནས་དགའ་བདེ་སོ་སོར་བཞག་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཕྱིང་
ལས། དེས་ན་ཀྱན་བརྟུས་འགྲེལ་པར་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་ཡིད་ཤེས་
འཁོར་གྱི་ཚོར་བ་སེམ་པར་ཕྱོད་བ་ཉིད་ཀྱིས་དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ཀྱི་ལུས་ལས་
སུ་རུང་བར་བྱས་པའི་ལུས་དང་། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཡིད་ཤེས་འཁོར་
བཅས་དགའ་རྣམས་ཀྱིས་སེམ་པར་བྱས་པས་སེམས་ལ་ཕན་འདོགས་པའི་བྱ་བ་
གཉིས་བྱེད་པས་རིམ་པ་ལྟར་བདེ་བ་དང་དགའ་བ་ཁྱེས་འཛོག་གོ་ཁྱེས་བཤད་པ་
དང་ཉན་ས་གཉིས་མཐུན་ནོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་དང་མཚུངས་ལྡན་
ཀྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་སྦྱད་པར་བྱེད་པའི་དང་པོའི་
དངོས་གཞིར་རྒྱར་པའི་ཡུལ་ངེས་ཀྱི་སེམས་བྱུང་དེ། དང་པོའི་ཡན་ལག་གི་ཉིང་

དེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གྲོགས་གཉིས་པའི་དངོས་གཞིའི་ཉིང་དེ་འཛིན་
 དང་མཚུངས་ལྡན་གང་ཞིག །རྟོག་དཔྱད་གྱི་ཀུན་དགྲིས་དང་བྲལ་བའི་བྱ་ཤེས་
 བཞིན་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་ཅི་རིགས་དེ། གཉིས་པའི་ཡན་ལག་ནང་རབ་རྒྱ་
 དང་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་མཚུངས་ལྡན་གང་ཞིག །རྟོག་དཔྱད་གྲིས་དབེན་
 པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཡིད་ཚོར་དེ། གཉིས་
 པའི་ཡན་ལག་དགའ་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་མཚུངས་ལྡན་གང་ཞིག །རྟོག་
 དཔྱད་གྲིས་དབེན་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷན་ལས་རྒྱུ་གིས་བྱངས་
 པའི་ཡིད་ཚོར་སེམས་པ་དེ། གཉིས་པའི་ཡན་ལག་བདེ་བའི་མཚན་ཉིད། རང་
 གྲོགས་གཉིས་པའི་ཡན་ལག་དགའ་སོགས་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་ཞིག །རྟོག་
 དཔྱད་གྱི་ཀུན་དགྲིས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དེ། གཉིས་པའི་ཡན་
 ལག་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་མཚན་ཉིད། རང་གྲོགས་གསུམ་པ་ནི་དངོས་གཞིའི་ཉིང་
 དེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་ཞིག །རྟོག་དཔྱད་དང་དགའ་བ་ལ་ཆགས་པ་
 དང་བྲལ་བའི་དེ་དག་གིས་མ་དཀྱགས་པར་སེམས་བྱུང་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱེད་
 པའི་འདུ་བྱེད་དེ། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་བཏང་སྟོམས་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་
 མཚུངས་ལྡན་གང་ཞིག །དགའ་བའི་ཀུན་དགྲིས་བརྟོག་པའི་དམིགས་རྣམ་གང་
 རྒྱུ་འཛིན་པའི་བྱ་པ་དེ། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་བྱ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་
 ལྟར་མཚུངས་ལྡན་གང་ཞིག །དགའ་བའི་ཀུན་དགྲིས་བརྟོག་པའི་དམིགས་རྣམ་
 གང་རྒྱུ་འཛིན་པའི་བྱ་པ་དེ། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་བྱ་པའི་མཚན་ཉིད།
 དེ་ལྟར་མཚུངས་ལྡན་གང་ཞིག །དགའ་བའི་ཀུན་དགྲིས་བརྟོག་པའི་དམིགས་
 རྣམ་གང་རྒྱུ་འཛིན་པའི་བྱ་པ་དེ་ལ་གནས་མི་གནས་བྱ་ར་བྱེད་པའི་ཤེས་
 རབ་དེ། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཤེས་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལྟར་མཚུངས་
 ལྡན་གང་ཞིག །དགའ་བའི་ཀུན་དགྲིས་དང་བྲལ་བའི་ཡིད་ཚོར་གཟུགས་ཡིད་
 གྱི་ལྷན་གཉིས་སེམས་པར་བྱེད་པའི་བདེ་བ་དེ། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་བདེ་བའི་

མཆན་ཉིད། རང་གོགས་དེ་འདྲི་ཡན་ལག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དགའ་བ་
 མེད་པའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་དེ། གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཆན་
 ཉིད། རང་གོགས་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་
 ཞིག །སྒྲིན་བརྒྱད་གཡོ་བ་དང་བུལ་བའི་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་དེ། བཞི་པའི་
 ཡན་ལག་བཏང་སྟོམས་ཡོངས་དག་གི་མཆན་ཉིད། དེ་ལྟར་མཚུངས་ལྡན་གང་
 ཞིག །སྒྲིན་བརྒྱད་ཀྱིས་གཡོ་བ་མེད་པའི་དྲན་པ་དེ། བཞི་པའི་ཡན་ལག་དྲན་
 པ་ཡོངས་དག་གི་མཆན་ཉིད། དེ་ལྟར་མཚུངས་ལྡན་གང་ཞིག །སེམས་གཏུང་
 བར་མར་ཉམས་སུ་ཁྱུང་བའི་ཡིད་ཆོར་དེ། བཞི་པའི་ཡན་ལག་ཆོར་བ་བཏང་
 སྟོམས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། རང་གོགས་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་ཡན་ལག་དྲན་སོགས་
 དང་མཚུངས་ལྡན་གང་ཞིག །སྒྲིན་བརྒྱད་ཀྱིས་མི་གཡོ་བའི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པ་
 དེ། བཞི་པའི་ཡན་ལག་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཆན་ཉིད། སྤྱིར་རྟོག་དཔྱད་འདི་
 དག་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིན་གྱིས་མ་བྱལ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལའང་དེ་ཡོད་པའི་
 སྤྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་ལོག་མ་ལོག་མའི་ཡན་ལག་རྟོག་དཔྱད་
 སོགས་བསམ་གཏན་གོང་མ་ལ་ལྟོས་ན་སྒྲིན་ཡིན་ཀྱང་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིན་མིན་
 ཏི། དེའི་ཡན་ལག་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སྐབས་སུ་དྲན་ཤེས་
 བཞིན་འདུ་བྱེད་བཏང་སྟོམས་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་ཡན་ལག་ཏུ་མ་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཆན་
 ཡོད་དེ། དེའི་ཆོ་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་གཡོ་བྱས་ཅིང་ཡན་ལག་གཞན་བཞིན་གཙོ་མི་
 ཆེ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་གསེར་ཕྱང་ལས། དྲན་ཤེས་བཞིན་འདུ་
 བྱེད་བཏང་སྟོམས་འདི་གསུམ་དང་པོར་ཡོད་ཀྱང་རྟོག་དཔྱད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་།
 ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་དེ་གསུམ་ཡན་ལག་ཙམ་ཏུ་བཞག་
 ཀྱང་སོ་སོར་མིང་གིས་མ་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེའི་ཆོ་དེ་གསུམ་གྱི་རྟོག་
 དཔྱད་ཀྱི་སྒྲིན་འགོག་པའི་ལས་བྱེད་ཀྱང་དགའ་བས་གཡོ་བའི་དབང་ཏུ་འགྲོ་ལ།
 རྟོག་དཔྱད་ཀྱི་རྟོག་པ་ཞི་ཙམ་ཡིན་ལོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་ཏུ་གཉེན་པོའི་ཡན་

ལག་ཏུ་བཞག་ཅིང་རབ་དང་གི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཕྱེང་ལས།
གཉིས་པར་ཡང་དགའ་བའི་སྒྲིན་གྱིས་སྒྲིབ་པས་རང་མིང་ནས་མ་སྒྲོས་པར་རབ་
དང་གི་མིང་གིས་བཏགས་ཤིང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པའི་སྐབས་
སུ་སོ་སོར་མིང་ནས་སྒྲོས་ཏེ་ཡན་ལག་ཏུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་ཆོ་
རྒྱུ་དཔྱད་དགའ་བའི་སྒྲིན་མེད་པར་རང་རང་གི་ལས་སོ་སོར་བྱེད་པས་ཡན་
ལག་རང་མིང་ནས་སོ་སོར་སྒྲོས་པའི་ཕྱིར། གསེར་ཕྱེང་ལས། འདིར་སྒྲིན་དེ་
དག་དང་བྲལ་བས་རང་མིང་གིས་སྒྲོས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པའི་
སྐབས་སུ་བྱན་པ་དང་བཏང་སྟོམས་གཉིས་རང་མིང་གིས་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྲོས་པར་
མ་ཟད་ཡོངས་དག་གི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོས་ལ་ཤེས་བཞིན་མ་བཞག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། དེའི་ཆོ་གཡོ་བའི་སྒྲིན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་དེ་གཉིས་རང་མིང་གིས་
སྒྲོས་པར་མ་ཟད་ཡོངས་དག་གི་མིང་གིས་བསྟན་ཅིང་འདིར་སྒྲིན་དེ་དག་གིས་
གཡེང་དོགས་པའི་ལྟ་རྟོག་མི་དགོས་པས་ན་ཤེས་བཞིན་ཡན་ལག་ཏུ་མ་བཞག་
པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། བཞི་པ་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ནི། བསམ་གཏན་དེ་དག་གི་ཡན་ལག་ལ་ལྟ་དང་བཞིར་
གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིར་གྲངས་ངེས་
པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་རེ་རེ་ལའང་གྲོགས་དང་
ཕན་འདོགས་པའི་ཤེས་པ་རྩ་མ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དེ་ལྟར་རྩ་བཞག་
པའི་ཕྱིར། གནོད་པ་སྤོང་བའི་རྒྱ་གཉེན་སོའི་ཡན་ལག་དང་། ཕན་པ་སྐྱབ་པའི་
རྒྱ་ཕན་ཡོན་གྱི་ཡན་ལག །དེ་གཉིས་ཀའི་གནས་གྱི་ཡན་ལག་གསུམ་གྱི་དབང་རྩ་
བྱས་ནས་ལྟ་དང་བཞིར་བཞག་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རྟོག་དཔྱད་དང་བཅས་མ་
བཅས། དགའ་བདེ་དང་བཅས་མ་བཅས་ཀྱི་རྩལ་ཡོད་དེ། གང་ཟག་དེའི་རྒྱུ་
ལ་ཡོད་པ་ཙམ་མིན་གྱི་དེ་ལ་སྒྲིན་སོགས་སུ་བལྟས་ནས་མི་འགོག་པར་སྟོམས་
འཇུག་དེ་དང་མཚུངས་པར་ལྟན་མི་ལྟན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

༥ གསུམ་པ་ཚྣོད་པ་སྤོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་ན་ཞི་ལྷག་ཆ་མཉམ་པས་བྱས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ཆ་མཉམ་པས་ལམ་སྤྲོ་བས་བྱས་པའི་ཕྱིར། མཛྣོད་ལས། བསམ་གཏན་དག་གི་ཁྲིས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱས། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱང་པར་ཅན་ལ་ལྷག་མཐོང་གཙོ་ཆེ་ཞིང་ལམ་སྤྲོ་མི་སྤྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཉེར་བསྟོགས་ཡིན་ན། ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆེ་བས་བྱས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་བྱས་པས་དེ་ལ་ལམ་སྤྲོ་དཀའ་བས་བྱས་པའི་ཕྱིར། མཛྣོད་ལས། ས་གཞན། ཁྲིས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱས། ཁོ་རང་ལ་ཞི་གནས་གྲུབ་མ་ཐག་པའི་ཉེར་བསྟོགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཞི་གནས་ཅམ་ལ་ལྷག་མཐོང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིམ་ཡང་ད་དུང་འཛོག་སྒྲིམ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་ཡིད་བདེ་སྤྲོ་མོ་མེད་པར་ཐལ། ཉན་ས་ལས། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་འཇུག་པའི་ཆོ་ན་ནི་ཡིད་བདེ་བ་རུབ་པོ། ཁྲིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱས། དེ་ཡིད་བདེ་རགས་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱལ་བསྐལ་གྱི་ཆོར་པ་རགས་པ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་དང་པོ་དང་། སྤྲོ་བ་དེའི་གནས་ངན་ལེན་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་གཉིས་པ་དང་། བདེ་ཆོར་རགས་པ་གཉིས་པ་མན་ཆད་ཀྱི་ཡིད་བདེ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་གསུམ་པ་དང་། སྤྲོ་བ་གསུམ་པའི་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཞི་བ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། རྟོག་དཔྱད་གཉིས་རེ་རེ་ལ་དུས་གཅིག་དུ་ཇས་ཐ་དད་པ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་འང་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀའི་ཇས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་རྣམ་པ་གཅིག་དུ་མ་བྱས་ཏེ། དུས་གཅིག་ལ་དེ་གཉིས་རེ་རེ་ལ་གཉིས་གཉིས་མི་འོང་ཡང་སྤྱིར་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་གཞན་འཁྱུར་གྱི་རྟོག་པ་ཡིན་ན། སེམས་པ་ཤེས་རབ་གང་དུང་ཡིན་པས་བྱས་པར་ཐལ།

དེ་ཡིན་ན་སེམས་པ་དང་ཤེས་རབ་གང་རུང་གི་རྣམ་ཡིན་པས་བྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་བྱལ། གསུམ་པ་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་ནི། ཀུན་བརྒྱས་ལས། བསམ་གཏན་དང་
པོ་ལ་ཚུང་བྱ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོར་བསྐྱོམ་པས་བསམ་གཏན་དང་པོ་སྐྱེ་བ་
གསུམ་མོ། །བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་རི་ལྟ་བར་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་
ཉི་བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གསུམ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

༥ གསུམ་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ནི། ཤེས་པར་
བྱ་བ་འདྲིར་ནི་ཆོས་ཅན། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་རེ་རེ་ལའང་བརྟེན་
པའི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ཉིང་ངེ་འཛིན་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་དེ། བསམ་
གཏན་དང་པོ་ལ་རྟེན་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པ་བཞིན་
རྟེན་ལྷག་མ་རྣམས་ལའང་འདྲ་བའི་ཕྱིར།

མཇུག་བྱང་།

རྣམས་ལ། བྱང་དང་རིགས་པའི་གཏིང་མཐའ་མི་མངོན་ཞིང་། །རྣམ་དག་
དགག་སྐྱབ་ཆུབས་ཕྱིར་སྟོང་ལྟན་པ། །ཀུན་མཁྱེན་གསུང་གི་རྒྱ་མཚོར་རྣམ་འོལ་
པའི། །མཁའ་པའི་སྐྱེ་དབང་དེ་དག་བསྐྱེད་པར་འོས། །རྒྱ་ཆེན་གཞུང་ལ་
འཇིགས་པ་ལྟར་ལེན་པའི། །སྐྱེ་བོའི་དོན་དུ་དེ་ཡི་བཅུད་བསྐྱེད་ནས། །ལེགས་
བཤད་བདུད་ཅིའི་བུམ་བཟང་འདི་སྐྱེན་གྱི། །གཟུར་གནས་དོན་གཉེར་རྣམས་
ཀྱི་དགའ་སྟོན་མཛོད། །འདྲིར་འབད་དགེ་བའི་དངོས་པོ་གང་ཐོབ་པ། །དེ་
ཡིས་བགྲང་ཡས་སྐྱེ་དགའི་ཡིད་ཀྱི་མཁར། །ཞི་ལྷག་ཉི་ཟླ་རུང་བྱ་འཇུག་པ་
ཡིས། །དངོས་འཛིན་འབྲུལ་པའི་ཐུན་པ་མཐར་བྱེད་ཤོག། ॥

ཅེས་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྐྱེད་པ་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅིའི་བུམ་
བཟང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་མཁའ་ཤིང་གྲུབ་པའི་

དབང་ལྷག་ཀྱན་མཁྱེན་ཆེན་པོ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྩོམ་མཛད་པའི་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་མཐའ་དཔྱད་ཆེན་མོ་ཉིད་མཁས་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་སློ་མཐའ་ཡས་པ་སྟེར་བའི་སློན་མེད་པའི་ལེགས་བཤད་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུར་འདུག་ཀྱང་། ཏུས་དབང་གིས་སློ་གྲོས་དང་ཚུལ་བཞུགས་རྣམས་ཀྱི་སློས་འཆུན་དཀའ་བར་བརྟེན་མདོར་བསྟུས་ཤིག་བྱང་ན་རང་དང་སྐལ་མཉམ་རྣམས་ལ་ཕན་པར་བསམ་སྟེ། མང་དུ་སྟོས་པའི་དགེ་སློང་རིགས་པ་སྐྱེ་བ་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་བསམ་གཟུགས་ཆེན་མོའི་ཆོག་ལྷ་བསྟུངས་ཏེ་དགོངས་དོན་དང་མི་འགལ་བར་མདོར་བསྟུས་པའི་ལྷགས་སུ་བཀོད་པར་ཚད་པའི་ཆེ་གོང་འོག་ཏུ་ཞིབ་ཆ་འདོན་དགོས་པའང་ཡོད་པས་སློ་གྲོས་མ་འཛིངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་རིགས་ཡ་བྲལ་དུ་མ་སོང་བས་བརྟག་གཞིགས་ཞིབ་མོར་མཛད་ན་རིང་པོ་མི་སྟགས་པར་རྣམ་པར་དཔྱད་པའི་པརློ་རྒྱས་པར་འགྱུར་རོ། །

༡༡། །ཆོས་མངོན་གྱི་མཆོ་རིགས་པའི་དགའ་གྲོན་མཆོད་པའི་
མེ་རྟག་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

གནས་དང་པོའི་སྐབས་བཤད་པ།

༡༡༡། །ན་མོ་གྲུ་ཅུ། ལུ་རམ་ཤིང་པའི་དགོངས་བཞེད་མཁའ་ཡངས་ངོས། །སྒྲོ་
གསལ་འོད་སྒྲོང་མངོན་པའི་དགའ་གནད་ར། །དྲི་མེད་རིགས་པའི་དབྱུག་གྲུ་
རབ་དུ་འབྱུག །དྲག་བསྐྱལ་ཆུ་འཛིན་སྐལ་སྒྲན་ཀུན་བྱབ་མཆར། །འདིར་ཆོས་
མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་དགའ་གནད་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་གཏན་ལ་འབབས་པ་ལ་ཉེ་
བར་མཁོ་བའི་བྱབ་མཐའ་བཙེ་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། །ཤེས་ཤིང་བཤད་
ཟིན་སོ་བཞིའི་ནང་གི་སྐམ་ཅུ་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ལྟ་ལྟ་གྱི་ཟག་
བཅས་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་མེད་དཔྱད་མེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་ཙན་བཏང་མ་
ཐག་པ་དང་། །རྟོག་མེད་དཔྱད་མེད་ཀྱི་ལྟ་མིན་ཉོན་མོངས་ཙན་བཏང་མ་ཐག་
པར་ཟུ་བཞི། །ཤེས་ཤིང་འཆད་འཕྱར་ཉེར་དུག་གི་ནང་གི་ལྟ་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་
རྒྱུད་ཀྱིས་སེམས་ད་ལྟ་བའི་ཡུལ་ལ་ཆོས་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་ལྟ་བ་
བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྟ་དུ་སོང་བའི་འཆད་འཕྱར་ཉེར་
དུག་གི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་འཕྱར་བའི་ཤེས་པ་བརྒྱའི་ནང་གི་
གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་མ་རིག་
པའི་ཀུན་སྒྲིར་དང་ལྟ་བའི་ཀུན་སྒྲིར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །བཞི་རྣམ་པར་
སྒྲིན་བཅས་ཀྱི་ཁམས་བཙོ་བརྒྱུད་ནང་གི་བརྒྱུད་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་
བརྒྱུད་དུག་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་གྱི་ཡུལ་(༢༣)ལ་དམིགས་པའི་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་
བཙོ་ལཱའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་ཤེས་

པ་བརྩུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ལྷ་ཆོས་ཁམས་ཀྱི་སྤྲུལ་བརྩུན་གྱི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་ཡུལ་
 ཏུ་བྱེད་པའི་སེམས་བརྩུ་བྱག་གི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་
 བ་སོ་བྱག་གི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་བའི་
 ཡུལ་ལ་ཆོས་བརྩུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །བྱག་པུལ་བྱ་སོ་གཉིས་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་
 ཡུལ་ཏུ་བྱེད་པའི་བཤད་ཟིན་སོ་བཞིའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པ་དང་།
 བསྐྱ་བྱ་སོ་གཉིས་ནང་གི་བཞི་ཙམ་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་པའི་བཤད་ཟིན་སོ་བཞིའི་ནང་
 གི་གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པ་ལ་ལུ་བཞི། །བརྩུ་ལོ་འདྲོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཆོས་
 ཁམས་བསྐྱས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་ལྷ་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་
 ད་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་
 བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མཚོག་འཛིན་ཀུན་སྦྱོར་བཅོ་བརྒྱད་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་
 བཏང་མ་ཐག་པར་ལུ་བཞི། །བརྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་སྤང་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་
 མིང་ཅན་སྐྱེ་མཆེད་ཏུ་བསྐྱས་པ་ཉེར་དགུའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་ལ་ཤེས་པ་བརྩུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །དགྲ་ཟག་མེད་ཡུལ་ཏུ་
 བྱེད་པའི་སྤང་པོའི་དམིགས་མེད་ཅན་སྤང་པོར་བསྐྱས་པ་བརྩུ་གཅིག་གི་ནང་གི་
 ལྷ་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་(ལའ)སེམས་ད་ལྷ་བའི་ཡུལ་ལ་སྐལ་མཉམ་གྱི་
 འབྲས་བུ་འབྲིན་འཛིན་ལ་སྦྱར་བའི་ལུ་རེ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །བརྩུ་པ་ཤོག་མེད་
 ཁམས་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་པའི་སེམས་བརྩུ་བྱག་གི་ནང་
 གི་གཉིས་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་
 དང་། གསུམ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་
 པར་ལུ་གསུམ། །བརྩུ་གཅིག་ཀྱི་རང་གི་རོ་པོར་ལྷུར་པའི་བཤད་ཟིན་སོ་བཞི་པའི་
 ནང་གི་བརྩུ་གཅིག་ཙམ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་བྱག་གི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པའི་
 ཁམས་མང་རེ་གཉིས་ནང་གི་ཉེར་གཉིས་ཙམ་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་པའི་ལྷ་བ་ཉོན་མོངས་
 ཅན་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་ཉེར་གཅིག་ཙམ་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་པའི་ལྷ་བ་ཉོན་མོངས་

ཅན་བཏང་མ་ཐག་པར་ལུ་བཞི། །བཅུ་གཉིས་པར་གི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་བཤད་
 ཟེན་སོ་བཞིའི་ནང་གི་བཅུ་གཅིག་ཙམ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དྲུག་གི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་
 ལས་སྐྱེས་པའི་ཁམས་མང་རེ་གཉིས་ནང་གི་ཉེར་གསུམ་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
 ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ལ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །བཅུ་གསུམ་
 པར་གི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་བཤད་ཟེན་སོ་བཞིའི་ནང་གི་བརྒྱད་ཙམ་ཡོད་པའི་འཆད་
 འགྱུར་ཉེར་དྲུག་གི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བའི་
 ཡུལ་ལ་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །བཅུ་བཞི་འཆད་འགྱུར་ཉེར་དྲུག་གི་ནང་
 གི་གསུམ་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་སེམས་བྱུང་ཞི་དྲུག་ཙམ་གྱི་མཆུག་
 ཐོགས་སུ་འབྱུང་(ནམ)བའི་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྐྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་མ་
 རིག་པའི་ཀུན་སྐྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ལུ་བཞི། །བཅ་ལྡེ་ཆོས་ཁམས་བསྐྱེས་པ་
 བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་བདུན་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་ཉེ་ཉོན་བཅུ་
 དྲུག་གི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་གྱི་མཆུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་
 གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་
 གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །བཅུ་དྲུག་རྣམ་པར་སྤྲིན་བཅས་ཀྱི་ཁམས་ཞི་གསུམ་ནང་
 གི་བཅོ་ལྔ་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་དང་གསུམ་ནང་གི་གསུམ་
 ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྐྱོར་
 བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྐྱོར་བཏང་མ་ཐག་ལུ་བཞི། །བཅུ་
 བདུན་ཤེས་པ་བརྒྱའི་ནང་གི་ལྔ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་རྩིས་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་
 པར་གྱུར་པའི་བཤད་ཟེན་སོ་བཞིའི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 སེམས་ད་ལྟ་བ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མི་བདེ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་
 བདེ་དབང་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པར་ལུ་བཞི། །བཅོ་བརྒྱད་ལྟ་བ་བརྒྱད་
 ཀྱི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྐྱོར་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་

གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་
 ཀུན་སྒྱུར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་མ་རིག་པའི་ཀུན་(ལ)སྒྱུར་བཏང་མ་ཐག་པར་སྤྱི་
 བཞི། །བཅུ་དགུ་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་
 བའི་ཤེས་པ་བརྩེ་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་ཀྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་སེམས་ཉི་ཤུའི་
 རང་གི་གཉིས་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པ་དང་། གཉིས་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པར་སྤྱི་
 བཞི། །ཉི་ཤུ་རང་གི་རྩོམ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་གི་ལྟ་ཙམ་ཡོད་པའི་
 ཁམས་མང་རེ་གཉིས་ནང་གི་དགུ་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་དབང་པོ་
 ཉེར་གཉིས་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དང་དེའི་ནང་གི་བརྒྱུད་ཙམ་
 དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་ལྡན་
 པའི་གང་ཟག་གཉིས་ལ་སྤྱི་གསུམ། །ཉེར་གཉིས་རང་གི་རྩོམ་གྱི་རྒྱུད་
 རྒྱུག་གི་ནང་གི་ལྟ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཁམས་མང་རེ་གཉིས་ནང་གི་བརྒྱུད་ཙམ་ལྟལ་
 དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྒྱུར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་
 རིག་པའི་ཀུན་སྒྱུར་བཏང་མ་ཐག་པར་སྤྱི་བཞི། །ཉེར་གཉིས་རང་གི་རྩོམ་གྱི་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་ཡོད་པའི་ཁམས་མང་རེ་གཉིས་ནང་གི་བཞི་
 ཙམ་ལྟལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་།
 གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པར་སྤྱི་གསུམ། །ཉེར་གསུམ་རང་གི་རྩོམ་གྱི་རྒྱུད་
 རྒྱུད་ཀྱི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཁམས་མང་རེ་གཉིས་ནང་གི་བརྩེ་
 གསུམ་ཙམ་ལྟལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་
 པ་དང་། གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་(ལ)པ་ན་སྤྱི་བཞི། །ཉེར་བཞི་འཆད་འགྱུར་
 ཉེར་དགུ་གི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་འདྲོད་སྒྱུར་ཉེར་
 དགུའི་ནང་གི་བརྩེ་དགུ་ཙམ་ཀྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་བཤད་ཟིན་སོ་བཞིའི་ནང་
 གི་བརྩེ་གཉིས་ཙམ་ལྟལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཙན་བཏང་མ་ཐག་པ་
 དང་། ལྟ་མིན་ཉོན་མོངས་ཙན་བཏང་མ་ཐག་པར་སྤྱི་བཞི། །ཉེར་ལྟ་ཁམས་བཙོ་

བརྒྱད་བསྐྱུས་པ་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་གི་བརྒྱད་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྟ་བུ་ཉོན་
 མོངས་ཅན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ལ་ཚོས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེར་དྲུག་ཁམས་
 གཅིག་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་པ་ལྟའི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྟ་བུ་ཉོན་
 སྐྱོར་བཙུག་གི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་དང་ལྟ་
 བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུའི་ཉོན་སྐྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་མ་རིག་པའི་ཉོན་སྐྱོར་
 བཏང་མ་ཐག་པར་ལྟ་བུའོ། ཉེར་བདུན་ནམ་པར་སྒྲིན་བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཁམས་
 ང་བདུན་གྱི་ནང་གི་ལྟ་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་སེམས་བཅུ་དྲུག་གི་
 ནང་གི་བཞི་ཙམ་གྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བའི་སེམས་བྱང་ཞེ་དྲུག་གི་ནང་གི་
 ཉེར་ལྟ་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུའི་ཉོན་སྐྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མཚོག་
 འཛིན་ཉོན་སྐྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ལྟ་བུའོ། ཉེར་བརྒྱད་བཤད་ཟིན་སོ་བཞིའི་
 ནང་གི་བཙུག་ལྟ་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་བཏང་
 མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་དང་ལྟ་བུའི་དམིགས་པའི་ལྟ་བུའི་ཉོན་སྐྱོར་(ལ)བཏང་
 མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཉོན་སྐྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ལྟ་བུའོ། ཉེར་དགུ་
 ཚོས་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་རྟོག་མེད་དཔྱད་བཅས་ཀྱི་ཁམས་གཅིག་གསུམ་
 ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་རྟོག་མ་ཐག་པ་དང་། རྟོག་
 ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་རྟོག་མེད་དཔྱད་བཅས་ཀྱི་ཁམས་གཅིག་གསུམ་
 ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་རྟོག་མ་ཐག་པར་ལྟ་བུའོ།
 ཉེར་བརྒྱུ་རང་རྟོག་མ་ཐག་པ་དང་། རང་གི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་བྱང་བ་གསུམ་
 ལས་སྐྱེས་པའི་ཁམས་བཙུག་གི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་རྟོག་མ་ཐག་པ་ལ་ལྟ་
 བཞི་ཡོད་པའི་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟོག་ཅིག་འབད་
 དབང་བདུན་གྱི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་བཤད་ཟིན་སོ་
 བཞིའི་ནང་གི་བཅུ་བཞི་ཙམ་རྟོག་མ་ཐག་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་ཙམ་རྟོག་མ་
 ཐག་པར་ལྟ་བུའོ། རྟོག་ཅིག་ཐོག་མེད་ཁམས་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་

ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་བརྩུག་གི་གཉིས་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་
 སྐྱོར་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་གྱི་དམིགས་པ་རྟེན་མ་ཐག་པ་དང་། དེའི་
 ནང་གི་གཅིག་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་མཆོག་འཛིན་ཀུན་སྐྱོར་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་
 གི་གསུམ་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་བརྩུག་གི་གཉིས་ཙམ་གྱི་དམིགས་པ་
 རྟེན་མ་ཐག་པར་སྤྲུབ་འོ། །སོ་གསུམ་ཉེ་ཉོན་བརྩུག་གི་ནང་གི་བརྩུ་ཙམ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་འཆད་འགྱུར་ཉེར་དུག་གི་ནང་གི་(༥༣)གཅིག་ཙམ་ཡུལ་
 དུ་བྱེད་པའི་མཆོག་འཛིན་ཀུན་སྐྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། ལྟ་བའི་ཀུན་སྐྱོར་
 བཏང་མ་ཐག་པར་སྤྲུབ་འོ། །སོ་བཞི་སྤྲུགས་བརྩུའི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་མཚུངས་
 ལྡན་དུ་སོང་བའི་འཆད་འགྱུར་ཉེར་དུག་གི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་
 པའི་བདེ་དབང་བདུན་གྱི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། ཡིད་བདེ་
 བརྩུའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པར་སྤྲུབ་འོ། །སོ་ལྔ་འདོད་པའི་སྤྲུགས་
 གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་བཤད་ཟིན་སོ་བཞིའི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་
 པ་དང་། གཟུགས་གྱི་སྤྲུགས་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་བཤད་ཟིན་སོ་བཞིའི་
 ནང་གི་གསུམ་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པར་སྤྲུབ་འོ། །སོ་དུག་སེམས་བརྩུག་གི་ནང་
 གི་བདུན་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་བཤད་ཟིན་སོ་བཞིའི་ནང་གི་བཅོ་ལྔ་
 ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤྲུགས་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ལ་ཆོས་བརྩུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 །སོ་བདུན་ཤེས་པ་བརྩུའི་ནང་གི་དུག་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་བཤད་ཟིན་
 སོ་བཞིའི་ནང་གི་བརྩུ་གསུམ་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
 དམིགས་ཡུལ་ལ་འཆད་འགྱུར་ཉེར་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །སོ་བརྒྱད་བསྐྱུ་བྱ་སོ་གཉིས་
 ནང་གི་བརྒྱད་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་འཆད་འགྱུར་ཉེར་དུག་གི་
 ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། དེའི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་དང་མཚུངས་
 ལྡན་དུ་སོང་བའི་འཆད་འགྱུར་ཉེར་དུག་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པར་སྤྲུབ་
 འོ། །སོ་དགུ་བསྐྱུ་བྱ་སོ་གཉིས་ནང་(༥༦)གི་བདུན་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་

བཅུ་དྲུག་གི་ནང་གི་གཉིས་ཅམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བ་སོ་དྲུག་གི་ནང་གི་
 གཉིས་ཅམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྷ་བའི་
 ཀུན་སྒྱུར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྒྱུར་བཏང་མ་ཐག་པར་དང་
 མ་རིག་པའི་ཀུན་སྒྱུར་བཏང་པར་ལུ་བཞི། །བཞི་བཅུ་ནང་ཁམས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་
 རང་གི་བརྟན་ཅམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྷ་བའི་ཀུན་སྒྱུར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་།
 དེའི་ནང་གི་བཅུ་ཅམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྷ་བའི་ཀུན་སྒྱུར་བཏང་མ་ཐག་པ་ལ་ལུ་
 བཞི་ཡོད་པའི་ལུ་རེ་རེའི་རྒྱད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་བའི་ཡུལ་ལ་ཁམས་མང་རེ་གཉིས་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། གནས་དང་པོའི་སྐབས་སོ། །

གནས་གཉིས་པའི་སྐབས་བཤད་ལ།

༥ །གཅིག་ནམ་སྤྲིན་གྱི་དབང་པོ་བཅུ་གསུམ་ཅམ་གྱི་ནང་གི་གཉིས་ཅམ་
 རྟེན་མ་ཐག་པ་དང་ནམ་པར་སྤྲིན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་གི་
 གཉིས་ཅམ་རྟེན་མ་ཐག་པར་ལུ་བཞི། །གཉིས་འཆད་བཞིན་པའི་དབང་པོ་བརྒྱད་
 ཀྱི་ནང་གི་དྲུག་ཅམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་བཅུ་དྲུག་གི་གཅིག་ཅམ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་སེམས་བྱང་བཏགས་ཡོད་དགའི་ནང་གི་གཉིས་ཅམ་
 བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་བའི་ཡུལ་ལ་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 །གསུམ་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་དགུ་ཅམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་
 སེམས་བྱང་ཞི་དྲུག་གི་ནང་གི་གཉིས་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བའི་ཀུན་སྒྱུར་
 བཏང་མ་ཐག་པར་ལུ་བཞི། །བཞི་འཆད་(༦ན)བཞིན་པའི་དབང་པོ་བརྒྱད་ཀྱི་
 རང་གི་ལྷ་ཅམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་བཞི་ཅམ་
 ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་བྱང་བཏགས་ཡོད་དགའི་ནང་གི་གཉིས་ཅམ་བཏང་མ་
 ཐག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་བའི་ཡུལ་ལ་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ལ།

དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་དྲུག་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་སེམས་
 བྱང་ཞེ་དྲུག་གི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་ཆེད་མ་ཐག་པ་དང་། ཉེ་ཉོན་བཅུ་དྲུག་གི་
 ནང་གི་ལྔ་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་སེམས་བྱང་ཞེ་དྲུག་གི་ནང་གི་
 གཉིས་ཙམ་ཆེད་མ་ཐག་པར་སྤྲུག་གསུམ། །དྲུག་ཏྟིག་མེད་དཔྱད་བཅས་ཀྱི་ཁམས་
 ཐ་མ་གསུམ་དུ་བསྐྱུས་པ་གསུམ་ལཱའི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་ཆེད་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་
 ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བའི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་འཆད་བཞིན་པའི་དབང་པོ་བརྒྱད་
 ཀྱི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་ཤེས་པ་བཅུ་
 ཡིད་པའི་ཕྱིར། །བརྒྱ་ཏྟིག་མེད་དཔྱད་བཅས་ཀྱི་སེམས་བྱང་མ་ངེས་པ་བཞིའི་
 ནང་གི་གཉིས་ཙམ་ཀྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་སེམས་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་གི་གསུམ་
 ཙམ་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་བདེ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་།
 ཡིད་ཆེར་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པར་སྤྲུག་བཞི། །བརྒྱ་ཏྟིག་མེད་དཔྱད་
 བཅས་ཀྱི་སེམས་བྱང་མ་ངེས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་
 ལཱའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མཆོག་འཛིན་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་
 མ་ཐག་པར་མི་བཞི། །དབྱེད་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་བཅུ་གསུམ་ཙམ་
 དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་སེམས་བྱང་ཞེ་དྲུག་གི་ནང་གི་ལྔ་ཙམ་ཀྱི་ཡུལ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བཅུ་ཡིད་པའི་ཕྱིར། །བརྒྱ་ཆོར་བ་ལཱའི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་
 དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་སེམས་བྱང་ཞེ་དྲུག་གི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་
 མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་དང་། ཆོར་བ་ལཱའི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་
 དུ་སོང་བའི་སེམས་བྱང་ཞེ་དྲུག་གི་ནང་གི་གསུང་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་གང་
 ཟག་ལ་སྤྲུག་བཞི། །བཅུ་གཅིག་གཟུགས་སྤྱང་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་ཡུལ་
 དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་ཀྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བའི་
 སེམས་བཅུ་གཉིས་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་
 བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་

སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་གསུམ། ༼བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་
 བརྒྱད་ཅུ་མ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་སེམས་བྱང་ཞི་དྲུག་གི་ནང་གི་གཅིག་
 ཅུ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མཚོག་འཛིན་ཀྱན་སྦྱོར་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་གསུམ་ཅུ་
 བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་དགུ་ཅུ་མ་དང་མཚུངས་
 ལྡན་དུ་སོང་བའི་སེམས་བྱང་ཞི་དྲུག་གི་ནང་གི་གཅིག་ཅུ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཉ་
 བའི་ཀྱན་སྦྱོར་(༡༩)བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་གསུམ་ཅུ་མ་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་གསུམ།
 ༼བཅུ་གསུམ་སེམས་བྱང་བཏགས་ཡོད་དགའི་ནང་གི་བདུན་ཅུ་མ་དང་མཚུངས་
 ལྡན་དུ་སོང་བའི་སེམས་བྱང་ཞི་དྲུག་གི་ནང་གི་གསུམ་ཅུ་མ་བཏང་མ་ཐག་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀྱན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་།
 མཚོག་འཛིན་ཀྱན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། ༼བཅུ་བཞི་རྣམ་པར་སྤྲིན་
 བཅས་མ་ཡིན་པའི་དབང་པོ་ཉེར་གཅིག་གི་ནང་གི་གཅིག་ཅུ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་སེམས་བརྒྱ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ༼བཅོ་ལྔ་སེམས་བརྒྱ་
 དྲུག་གི་ནང་གི་བདུན་ཅུ་མ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་
 ནང་གི་གཅིག་ཅུ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀྱན་སྦྱོར་
 བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀྱན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། ༼བཅུ་
 དྲུག་བྱང་བའི་རྒྱ་གསུམ་གྱི་ནང་གི་གཉིས་ཅུ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ཉེར་
 གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་གསུམ་ཅུ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་
 ཐག་པ་དང་། ལྟ་མིན་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། ༼བཅུ་བདུན་
 ཤེས་པ་བརྒྱའི་ནང་གི་བདུན་ཅུ་མ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་རྣམ་པར་སྤྲིན་བཅས་
 ཀྱི་ཚོར་སྤང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་གསུམ་ཅུ་མ་དང་མཚུངས་
 ལྡན་དུ་སོང་བའི་སེམས་བྱང་ཞི་དྲུག་གི་ནང་གི་བདུན་ཅུ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
 འབྲས་བུ་(༢༠)གསུམ་ལྡན་གྱི་ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། ལྟ་
 མིན་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། ༼བཅོ་བརྒྱད་བྱང་བའི་རྒྱ་གསུམ་

གྱི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་གྱི་ནང་གི་ལྷ་ཙམ་
 ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བ་ཉོན་མོངས་ཙན་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། ལྷ་མིན་ཉོན་
 མོངས་ཙན་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །འཆུ་དགུ་སེམས་བྱང་བཏགས་ཡོད་
 དགའི་ནང་གི་བརྟན་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་སེམས་བྱང་ཞེ་དུག་གི་
 རང་གི་བརྟན་གཅིག་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྷ་བ་ཉོན་མོངས་ཙན་བཏང་མ་ཐག་
 པ་དང་། ལྷ་མིན་ཉོན་མོངས་ཙན་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །ཉི་ཤུ་འདོད་པ་
 ཉེ་བར་ལེན་པ་སོ་བཞིའི་ནང་གི་དགུ་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་རྣམ་པར་
 སྤྲོན་བཅས་གྱི་ཚོར་སྤང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་སེམས་བྱང་ཞེ་དུག་གི་ནང་གི་དགུ་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 པའི་འདོད་པའི་སྤྲ་རྒྱས་སོ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཉེར་གཅིག་སེམས་བྱང་ཞེ་དུག་
 གི་ནང་གི་ཉེར་གསུམ་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་རྟོག་མེད་དཔྱད་བཅས་
 གྱི་ཟག་བཅས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་
 གསུམ་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་རྟེན་མ་
 ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །ཉེར་གཉིས་པདོ་དབང་བརྟན་གྱི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་ཡུལ་དུ་
 བྱེད་པའི་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་(ལན)བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་གྱི་སེམས་
 ད་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་
 ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་གསུམ། །ཉེར་གསུམ་འདོད་པ་ཉེ་བར་ལེན་སོ་
 བཞིའི་ནང་གི་དགུ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་གཉིས་
 ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་སེམས་བྱང་ཞེ་དུག་གི་ནང་གི་བརྟན་ཙམ་ལ་
 དམིགས་པའི་གཟུགས་གྱི་སྤྲ་རྒྱས་སོ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཉེར་བཞི་འདོད་སྦྱོད་
 ཉེར་དགའི་ནང་གི་བརྟན་གཅིག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བརྟན་དུག་གི་
 རང་གི་གཉིས་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་སེམས་བྱང་ཞེ་དུག་གི་ནང་
 གི་གསུམ་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་གྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་ལ་སེམས་བརྟན་གཉིས་

ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ལྗེ་འདོད་སྦྱར་རྟེན་དགའི་ནང་གི་བཅུ་གཅིག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་
 ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བུང་དྲུག་གི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་
 སོང་བའི་སེམས་བུང་ཞེ་དྲུག་གི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 སེམས་ད་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་
 རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། རྟེན་དྲུག་འདོད་སྦྱར་རྟེན་དགའི་
 ནང་གི་བཅུ་གཅིག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བུང་དྲུག་གི་ནང་གི་
 གཉིས་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་སེམས་བུང་ཞེ་དྲུག་གི་ནང་གི་བཅུ་
 གཉིས་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྟ་(ལ)བ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་།
 ལྟ་མིན་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་གསུམ། རྟེན་བདུན་སེམས་བུང་
 བཏགས་ཡོད་དགའི་ནང་གི་བདུན་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་སེམས་
 བུང་ཞེ་དྲུག་གི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་
 ལྟ་བུ་ལ་ཤེས་པ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་བརྒྱད་སེམས་བུང་བཏགས་ཡོད་དགའི་
 ནང་གི་བདུན་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་སེམས་བུང་ཞེ་དྲུག་གི་ནང་
 གི་བཅུ་གཅིག་ཙམ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་ཉི་ཤུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་དགུ་སེམས་བུང་བཏགས་ཡོད་དགའི་ནང་གི་ལྔ་ཙམ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་སེམས་བུང་ཞེ་དྲུག་གི་ནང་གི་དྲུག་ཙམ་ལྡན་པའི་གང་
 ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་ལྔ་སེམས་
 བུང་བཏགས་ཡོད་དགའི་ནང་གི་བརྒྱད་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་
 སེམས་ཞེ་དྲུག་གི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་
 བུ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་གཅིག་རང་གི་མཚུགས་ཐོགས་
 སུ་འདོད་པའི་སྤྱོད་ཐོབ་དགེ་བ་བྱང་བའི་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་རྟེན་
 མ་ཐག་པ་དང་། རང་གི་མཚུགས་ཐོགས་སུ་གཞུགས་ཀྱི་སྦྱར་བྱང་དགེ་བ་བྱང་བའི་
 སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། རྟེན་གཉིས་ཉོན་མོངས་

དཔྱད་བཅས་ཀྱི་སེམས་བརྒྱད་ཀྱི་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་ལྔ་ཙམ་གྱི་མཆུག་ཐོགས་སུ་བྱང་
 བའི་རྟོག་བཅས་ཀྱི་དཔྱད་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་ཆོན་དུ་གྱུར་པའི་བཞི་
 ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྷ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་མ་རིག་པའི་ཀུན་
 སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་ན་ཟུ་བཞི། རྩོམ་སྒྲུལ་རང་གི་མཆུག་ཐོགས་སུ་རང་ཁོ་ནའི་
 རྟེན་པ་དགའི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་བྱང་པའི་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་རྟེན་པ་བདུན་
 གྱི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་སེམས་ད་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བའི་
 ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་
 བཞི། རྩོམ་བཞི་འཆད་འགྱུར་ཉེར་དུག་གི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་
 སོང་བའི་སེམས་བྱང་ཞེ་དུག་གི་ནང་གི་ལྔ་ཙམ་གྱི་མཆུག་ཐོགས་སུ་འབྱང་བའི་
 སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་ལ་
 དམིགས་པའི་ལྷ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མཆོག་འཛིན་ཀུན་སྦྱོར་
 བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་གསུམ། རྩོམ་ལྷན་པར་སྒྲིན་བཅས་མ་ཡིན་པའི་ཁམས་
 ང་བདུན་གྱི་ནང་གི་བདུན་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་སེམས་བརྒྱ་དུག་
 གི་མཆོན་ཉིད་དང་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་གྱི་མཆུག་ཐོགས་སུ་འབྱང་བའི་སེམས་ཞེ་
 དུག་གི་ནང་གི་ཉེར་བཞི་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་
 གི་གཉིས་ཙམ་རྟེན་པ་ཐག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བའི་
 ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་
 བཞི། རྩོམ་སྒྲུལ་རང་ཁོ་ནས་རྟེན་པ་དགའི་ནང་གི་གསུམ་ལ་བཙམ་གྱི་མཆུག་ཐོགས་
 སུ་བྱང་བའི་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་གཅིག་ཙམ་
 རྟེན་པ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། རྩོམ་བདུན་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་བརྒྱ་ཙམ་
 ང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་གྱི་མཆུག་ཐོགས་
 སུ་བྱང་བའི་སེམས་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྷ་བའི་
 ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་

བཞི། རྒྱ་བརྒྱུད་རང་གི་མཆུག་ཐོགས་སུ་ཐུན་མོང་བའི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་ནང་གི་བཞི་བཅུ་ཙམ་བྱང་བའི་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། རང་གི་མཆུག་ཐོགས་སུ་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་ནང་གི་ཞེ་བརྒྱུད་ཙམ་བྱང་བའི་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། རྒྱ་དཔྱུ་རང་གི་མཆུག་ཐོགས་སུ་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་བདུན་ཙམ་བྱང་བའི་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་ལྔ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་རྟོག་བཅས་དཔྱེད་བཅས་ཀྱི་ཁམས་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བཅུ་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་དཔྱུ་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་སེམས་བྱང་ཞེ་དུག་གི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་སེམས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་ལ་ཤེས་པ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གནས་གཉིས་པའི་སྐབས་སོ། །(༡༠ན)

གནས་གསུམ་པའི་སྐབས་བཤད་པ།

༥ རྒྱ་ཅིག་འབྲས་བུ་བཞི་ལྡན་གྱི་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རིག་པ་བཅུ་དུག་གི་ནང་གི་དུག་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་འཆད་འཁྱར་ཉེར་དུག་གི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། གསུམ་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། རྒྱ་ཅིག་རིག་པ་བཅུ་དུག་གི་ནང་གི་ལྔ་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་ལྔ་ཙམ་གྱི་མཆུག་ཐོགས་སུ་བྱང་བའི་འཆད་འཁྱར་ཉེར་དུག་གི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པར་དང་། ལྷ་མེན་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། རྒྱ་སུམ་ཡིད་ཉེ་རྒྱུའི་ཚོར་བ་བཙོ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་གི་བཅུ་གཉིས་ཙམ་དང་།

མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་འདོད་པའི་ཕྱ་རྒྱས་སོ་དྲུག་གི་ནང་གི་བརྟན་ཅམ་གྱི་
 ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། ལྷ་མིན་
 ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པར་ལུ་བཞི། །བཞི་རིག་པ་བརྟུ་དྲུག་གི་ནང་གི་
 ལྷ་ཅམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་བྱུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་
 གི་གསུམ་ཅམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བའི་
 ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ལུ་གསུམ།
 །ལྷ་འཆད་འགྱུར་ཉར་དྲུག་གི་ནང་གི་བརྟན་ཅམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་
 རིག་པ་(༡༠བ)བརྟུ་དྲུག་གི་ནང་གི་གཉིས་ཅམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྷ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་
 བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མཚོག་འཛིན་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ལུ་གསུམ།
 །དྲུག་རིག་པ་བརྟུ་དྲུག་གི་ནང་གི་བཞི་ཅམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་
 གཟུགས་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཡིད་རྒྱུའི་ཚོར་བ་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་བཞི་ཅམ་ཡུལ་
 དུ་བྱེད་པའི་མཚོག་འཛིན་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། གཉིས་ཅམ་ཡུལ་
 དུ་བྱེད་པའི་མཚོག་འཛིན་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ལུ་བཞི། །བརྟན་གཟུགས་
 ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་ཡིད་ཉར་རྒྱུའི་ཚོར་བ་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་གཉིས་ཅམ་བཏང་
 མ་ཐག་པ་དང་། བཞི་ཅམ་རྟེན་མ་ཐག་པར་ལུ་བཞི། །བརྟན་རིག་པ་བརྟུ་དྲུག་
 གི་ནང་གི་ལྷ་ཅམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་བྱུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་
 གྱི་ནང་གི་བརྟན་ཅམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྷ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་།
 མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ལུ་བཞི། །དགྲ་བཤད་ཐུན་སོ་བཞིའི་
 རང་གི་བརྟུ་ཅམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རིག་པ་བརྟུ་དྲུག་གི་ནང་གི་གཅིག་ཅམ་རྟེན་
 མ་ཐག་པ་དང་། བརྟུ་བཞི་ཅམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རིག་པ་བརྟུ་དྲུག་གི་ནང་གི་
 གཅིག་ཅམ་རྟེན་མ་ཐག་པར་ལུ་གསུམ། །བརྟན་རིག་པ་བརྟུ་དྲུག་གི་ནང་གི་ལྷ་
 ཅམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་བྱུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་
 ཉར་གཉིས་ཅམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱ་རྒྱས་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་

བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་(༡༡ན)པའི་
 ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །བཅུ་གཅིག་འཆད་འཁྱར་ཉེར་དུག་གི་ནང་
 གི་བརྒྱད་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་རིག་པ་བཅུ་དུག་གི་ནང་གི་གསུམ་
 ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། གཉིས་ཙམ་ཡུལ་
 དུ་བྱེད་པའི་མཚོག་འཛིན་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །བཅུ་གཉིས་རིག་
 པ་བཅུ་དུག་གི་ནང་གི་དུག་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་གཞུགས་ཀྱི་སས་
 བཟུས་ཀྱི་ཡིད་ཉེར་རྒྱུ་འཛིན་པ་བཅུ་གཉིས་ནང་གི་བཞི་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་བཙུག་ཀྱི་ནང་གི་
 གཉིས་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མཚོག་འཛིན་ཀུན་སྦྱོར་བཙུག་ཀྱི་ནང་
 གི་གཉིས་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །བཅུ་གསུམ་རང་གི་མཁུག་ཐོགས་སུ་
 རིག་པ་བཅུ་དུག་གི་ནང་གི་བརྒྱད་ཙམ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་གཅིག་
 ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་
 ལྟ་བ་མ་རིག་པ་ཟུ་བཞི་བཙུག་ཀྱི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་།
 མཚོག་འཛིན་ཀུན་སྦྱོར་མ་རིག་པའི་བཙུག་ཀྱི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་བཏང་མ་
 ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །བཅུ་བཞི་རིག་པ་བཅུ་དུག་གི་ནང་གི་དུག་ཙམ་དང་མཚུངས་
 ལྡན་དུ་སོང་བའི་ཡིད་ཉེར་རྒྱུ་འཛིན་པ་བཙུག་ཀྱི་ནང་གི་དུག་ཙམ་ཡུལ་དུ་
 བྱེད་པའི་མཚོག་འཛིན་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། གཅིག་ཙམ་ཡུལ་དུ་
 བྱེད་པའི་མཚོག་འཛིན་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་གསུམ། །བཙུག་རང་གི་
 (༡༡བ)མཁུག་ཐོགས་སུ་རིག་པ་བཅུ་དུག་གི་ནང་གི་དགུ་བདུན་ཙམ་འབྱུང་བའི་
 སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། རང་གི་མཁུག་ཐོགས་
 ལྟ་རིག་པ་བཅུ་དུག་གི་ནང་གི་བརྒྱད་ཙམ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཉི་ཤུའི་གཅིག་ཙམ་
 བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །བཅུ་དུག་རིག་པ་བཅུ་དུག་གི་བཞི་ཙམ་དང་མཚུངས་
 ལྡན་དུ་སོང་བའི་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ད་གསུམ་ཀྱི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་རྟེན་མ་

ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་
 པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །བརྩ་བརྩན།ཟག་
 མེད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རིག་པ་བརྩ་བྱག་གི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་ཆོས་བརྩ་བྱག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །བཙུ་བརྩན་རིག་
 པ་བརྩ་བྱག་གི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་
 ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བཙུ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་
 པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །བརྩ་བརྩན་བསམ་
 གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྒྱུ་རྒྱུ་བ་བརྩ་གཉིས་ནང་གི་བརྩ་
 ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། བརྩ་ཙམ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་རྒྱུ་
 འཕགས་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཉི་ཤུ་རིག་པ་བརྩ་བྱག་གི་ནང་གི་བྱག་ཙམ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བརྩ་ཙམ་
 ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པ་(༡༩ན)དང་། མ་རིག་པའི་
 ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་གསུམ། །ཉེར་གཅིག་ཡིད་བདེ་བརྩ་གཅིག་གི་ནང་
 གི་གཅིག་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་ཆིག་སྒྲུབ་པ་ལྟའི་ནང་གི་གཅིག་
 ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། ཡིད་བདེ་བརྩ་གཅིག་གི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་ཉེ་ཉོན་བརྩ་བྱག་གི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་
 པར་ཟུ་གཉིས། །ཉེར་གཉིས་རིག་པ་བརྩ་བྱག་གི་ནང་གི་བྱག་ཙམ་དང་མཚུངས་
 ལྡན་དུ་སོང་བའི་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་རྟེན་མ་
 ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུ་ལ་ཤེས་པ་བརྩ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཉེར་གསུམ་།
 སེམས་བྱུང་ཞེ་བྱག་གི་ནང་གི་སོ་གཅིག་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་རིག་
 པ་བརྩ་བྱག་གི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུ་ལ་
 དམིགས་པའི་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་
 བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །ཉེར་བཞི་རིག་པ་བརྩ་བྱག་གི་ནང་གི་ལྟ་ཙམ་དང་

མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་
 ད་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་བདེ་དབང་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་།
 བདེ་དབང་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། ཉེར་ལྷ་འབྲས་སུ་བཞི་
 ལྡན་གྱི་བདེ་དབང་བདུན་གྱི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་ཁམས་
 མང་རེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་ཉེར་ལྷ་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རིག་པ་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་
 གི་བརྒྱད་ཙམ་(༡༩བ)ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ལྟ་བ་ལ་སེམས་བཅུ་
 དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེར་དྲུག་རིག་པ་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་གི་བརྒྱད་ཙམ་གྱི་དམིགས་
 པར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཁམས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་གཉིས་
 ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། ལྟ་མིན་
 ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་གསུམ་བཞི། ཉེར་བདུན་ཡིད་ཉེར་རྒྱུ་
 ཚོར་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་གཟུགས་
 ཀྱི་སྤྲ་རྒྱས་སོ་གཅིག་གི་ནང་གི་དགུ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ལ་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེར་བརྒྱད་འབྲས་སུ་བཞི་
 ལྡན་གྱི་བདེ་དབང་གསུམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་ཁམས་མང་རེ་གཉིས་ཀྱི་
 ནང་གི་ཉེར་བཞི་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རིག་པ་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་
 བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀྱན་སྦྱར་
 བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀྱན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་གསུམ།
 ཉེར་དྲུག་རིག་པ་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་གི་བརྒྱད་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་
 ཁམས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་བཅུ་གཉིས་ནང་གི་བཅུ་གཅིག་ཙམ་ལ་དམིགས་
 པའི་ལྟ་བ་ལྗེའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བའི་
 ཡུལ་ལ་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེར་ལྷ་འབྲས་སུ་བཞི་ལྡན་གྱི་བདེ་དབང་
 བདུན་གྱི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་(༡༩ན)ཁམས་མང་རེ་གཉིས་
 ཀྱི་ནང་གི་ཉེར་ལྷ་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རིག་པ་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་

བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་བརྩུག་ཡོད་པའི་མྱེར། །སྔ་གཅིག་རིག་པ་བརྩུག་གི་ནང་གི་བརྩུག་གཉིས་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་ལྷུར་བའི་ཁམས་བཙེ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། ལྟ་མིན་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པར་ལྷུ་བཞི། །སྔ་གཅིག་འབྲས་བུ་བཞི་གཅིག་ལྡན་གྱི་བདེ་དབང་བདུན་གྱི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་འལྷུར་བའི་ཁམས་མང་རེ་གཉིས་ནང་གི་ཉེར་གཉིས་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རིག་པ་བརྩུག་གི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་པ་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུ་ཀླན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀླན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་ལྷུ་བཞི། །སྔ་གསུམ་འཆད་འལྷུར་ཉེར་བརྩུག་གི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་འདོད་སྦྱར་ཉེར་དགུའི་ནང་གི་བརྩུག་དགུ་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་ལྷུར་བའི་རིག་པ་བརྩུག་གི་ནང་གི་བདུན་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆོས་བརྩུག་ཡོད་པའི་མྱེར། །སྔ་བཞི་འབྲས་བུ་བཞི་ལྡན་གྱི་བདེ་དབང་བདུན་གྱི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་འལྷུར་བའི་ཁམས་མང་རེ་གཉིས་ནང་གི་བརྩུག་གཉིས་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རིག་པ་བརྩུག་གི་ནང་གི་(༡༣༧)གི་གཉིས་ཙམ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་མྱེར། །སྔ་ལྷུ་ཡིད་ཉེར་རྒྱུའི་ཆོར་བ་བཙེ་བརྒྱུད་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་འདོད་པའི་ཟག་པ་ཞེ་གཅིག་གི་ནང་གི་བདུན་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་འལྷུར་བའི་ལྟ་མིན་རེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་གྱི་དམིགས་པ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུ་ཀླན་སྦྱར་བཙེ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མཚོག་འཛིན་ཀླན་སྦྱར་བཙེ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པར་ལྷུ་བཞི། །སྔ་རྒྱལ་འཆད་འལྷུར་ཉེར་བརྩུག་གི་ནང་གི་བརྒྱུད་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་རིག་པ་བརྩུག་གི་ནང་གི་དགུ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་།

ལྷ་མིན་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པར་ལུ་བཞི། །སོ་བདུན་ཡིད་ཉེར་རྒྱུ་
 ཚོར་བ་བཙོ་བརྒྱད་གྱི་ནང་གི་བཅུ་གཉིས་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་
 ཉེ་ཉོན་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་གི་བཅུད་ཙམ་གྱི་མཁུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བའི་སེམས་ཉི་
 སྤྱི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །སོ་བཅུད་རིག་
 པ་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་སེམས་ཉི་སྤྱི་
 རང་གི་གཉིས་ཙམ་གྱི་མཁུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བའི་འཆད་འཕྱར་ཉེར་དྲུག་གི་ནང་
 གི་གཅིག་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་མིན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པར་དང་།
 གསུམ་ཙམ་གྱི་མཁུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བའི་འཆད་འཕྱར་(༡༥)ཉེར་དྲུག་གི་ནང་
 གི་གཅིག་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་མིན་པ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པར་
 ལུ་བཞི། །སོ་དགུ་ཡིད་ཉེར་རྒྱུ་ཚོར་བ་བཙོ་བརྒྱད་གྱི་ནང་བཅུ་གཉིས་ཙམ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་པ་རྒྱས་བཅུ་དྲི་ནང་གི་བདུན་ཙམ་གྱི་མཁུག་ཐོགས་སུ་
 འབྱུང་བའི་སེམས་ཉི་སྤྱི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་ད་
 ལྷ་བའི་ཡུལ་ལ་བར་གྱི་ཁྲག་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །བཞི་བཅུ་རང་དང་
 མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ད་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བཅུ་བདུན་
 ཙམ་ཡོད་པའི་བྱང་སྤྱོད་སོ་བདུན་གྱི་ནང་གི་བཅུ་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་
 སོང་བའི་རིག་པ་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་གི་ལྷ་ཙམ་ལྡན་པའི་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གནས་གསུམ་པའི་སྐབས་སོ། །

གནས་བཞི་པའི་སྐབས་བཤད་པ།

༥ །གཅིག་འབྲས་བུ་བཞི་ལྡན་གྱི་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྷ་
 པ་ལྷའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པར་དང་། ལྷ་མིན་ལྷའི་ནང་གི་གཅིག་
 ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པར་ལུ་གཉིས། །གཉིས་ཡིད་བདེ་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་གི་ལྷ་

ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་སྟོན་པ་རྟེན་མ་ཐག་པ་དང་། ཡིད་བདེ་བཅུ་
གཅིག་གི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་སྟོན་པ་རྟེན་མ་ཐག་པར་
ཟུ་བཞི། གསུམ་པ་བདེ་དབང་བདུན་གྱི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་
བའི་སྟོན་པ་རྟེན་མ་ཐག་པ་དང་། ཡིད་བདེ་བཅུ་གཅིག་གཉིས་གྱི་ནང་གི་ལྔ་
ཙམ་གྱི་དམིགས་པའི་སྟོན་པ་རྟེན་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། (༡༩བ) གཞི་བདེ་དབང་
བདུན་གྱི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་སྟོན་པ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་
རྒྱད་གྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་།
མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། གྲླ་ཡིད་བདེ་བཅུ་གཅིག་གི་
ནང་གི་ལྔ་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་སྟོན་པ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་གྱི་སེམས་
ད་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་
ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། གྲུག་འབྲས་སུ་བཞི་ལྟ་གྱི་རྣམ་པར་རིག་
ཕྱེད་གྱི་གཟུགས་ཡུལ་དུ་ཕྱེད་པའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་
གི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་གྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་
ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་
པར་ཟུ་བཞི། གྲུག་འབྲས་སུ་ལྟ་ལྟ་གྱི་ཟག་བཅས་ཡུལ་དུ་ཕྱེད་པའི་སེམས་
ཉི་ཤུའི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པ་དང་། འབྲས་སུ་བཞི་ལྟ་གྱི་ཟག་
བཅས་ཡུལ་དུ་ཕྱེད་པའི་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི།
འབྲས་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་བཅུ་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་འབྲས་སུ་ལྟ་
ལྟ་གྱི་ཟག་བཅས་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་བཅུ་ཙམ་གྱི་
དམིགས་པར་གྱུར་བའི་འབྲས་སུ་བཞི་ལྟ་གྱི་ཟག་བཅས་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་
བཞི། གྲུག་ཕྱེད་པའི་རྒྱ་གསུམ་ལས་སྦྱོར་པའི་འབྲས་(༡༩ན)སུ་གཟུགས་བཞི་ལྟ་གྱི་
ཟག་བཅས་ཡུལ་དུ་ཕྱེད་པའི་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་
ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། གྲུག་རྒྱ་གྲུག་གི་

ནང་གི་གསུམ་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པའི་འབྲས་བུ་བཞི་ལྟ་བུ་གྱི་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་
 པའི་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་
 ཐག་པར་ཟུ་གསུམ། །བཅུ་གཅིག་གྱི་བཞིའི་ནང་གི་གསུམ་བཞི་ཙམ་ལས་བུང་བའི་
 འབྲས་བུ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་གྱི་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་
 པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །བཅུ་གཉིས་རྣམ་
 པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱ་རྒྱས་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 སེམས་ད་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་།
 རྣམ་རིག་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དེ་གཉིས་ལ་ཟུ་བཞི། །བཅུ་
 གསུམ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བྱེད་པའི་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུའི་
 ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། རྣམ་རིག་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 པའི་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་མཆོག་འཛིན་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་གསུམ་
 གཉིས། །བཅུ་བཞི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ལ་
 དམིགས་པའི་མཆོག་འཛིན་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། ལྟ་བུའི་ཀུན་སྦྱར་
 བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་གཉིས་གསུམ།(༡༥བ) །བཙུ་ལྷ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡུལ་
 དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་
 རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །བཅུ་རྒྱལ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་
 པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་
 བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྟ་མིན་ཉོན་
 མོངས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི།
 །བཅུ་བདུན་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཡུལ་
 དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུའི་ནང་གི་གཅིག་བཏང་མ་ཐག་པ་
 དང་། ལྟ་མིན་ལྟའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི་གཉིས། །བཙུ་
 བརྒྱུད་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་གཟུགས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་

ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བ་ལྲའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། ལྷ་མིན་
 ལྲའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་གཉིས། འབུ་དགུ་ལ་ལམ་བཅུ་
 ཆ་བཞིར་འགོས་པའི་ཆ་གསུམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་སོ་སོ་བཅུ་དྲུག་
 གི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་བའི་ཡུལ་ལ་ཐ་
 ལྷན་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁྱེད་ལྟེན་སྲུ་བཞི་ལྡན་གྱི་བདེ་དབང་བདུན་
 གྱི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། འབྲས་སྲུ་བཞི་ལྡན་གྱི་ཡིད་བདེ་
 བཅུ་གཅིག་གི་ནང་གི་གཉིས་(༡༧)ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི་གསུམ། འཁྱེད་
 གཅིག་རང་གི་རོ་བོར་ལྷར་བའི་རྒྱུད་དྲུག་གི་ནང་གི་ལྷ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཁམས་མང་
 རེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་བཅུ་བཞི་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་འབྲས་སྲུ་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཟག་
 བཅས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་སྟེ་འཕགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འཁྱེད་གཉིས་འབྲས་
 སྲུ་བཞི་ལྡན་གྱི་ཡིད་བདེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤ་རྒྱས་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། འབྲས་
 སྲུ་བཞི་ལྡན་གྱི་བདེ་དབང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤ་རྒྱས་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི།
 འཁྱེད་གསུམ་སོ་ཐར་གྱི་ཕྱོམ་པ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བའི་ཀྱན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་།
 མ་རིག་པའི་ཀྱན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་གསུམ། འཁྱེད་བཞི་འབྲས་བཞི་ལྡན་
 གྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བདེ་དབང་བདུན་གྱི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་ཀའི་རྟེན་ཅན་གྱི་སྟེ་འཕགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འཁྱེད་ལྟེན་སྲུ་བཞི་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཁམས་ལ་དམིགས་པའི་བདེ་དབང་བདུན་གྱི་
 རང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའི་
 དབང་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། ཡིད་བདེ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་
 མ་ཐག་པར་ཟུ་གསུམ། འཁྱེད་དྲུག་འབྲས་སྲུ་བཞི་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཁམས་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 པའི་དྲི་བཅས་སྤོང་ལམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་
 ཐག་པ་དང་། (༡༨)དྲི་མེད་སྤང་ལམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བ་ཉོན་མོངས་

ཅན་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་གཉིས་གསུམ། རྟེན་བདུན་འབྲས་བུ་གསུམ་ལྡན་གྱི་
 ཆོས་ཁམས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་གི་དྲུག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་
 དམིགས་པའི་ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་
 ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་གསུམ་
 གཉིས། རྟེན་བཅུད་འབྲས་བུ་གསུམ་བཞི་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཁམས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
 སེམས་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་གི་དྲུག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་མ་རིག་པའི་ཟག་
 པ་བཙོ་ལཱའི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་
 མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། རྟེན་དགུ་འབྲས་བུ་བཞི་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཤེས་རྟེན་མ་ཐག་པ་
 དང་། རྟེན་ཤེས་རྟེན་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། རྟེན་ལྟ་སེམས་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་གི་
 བཞི་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་འགྱུར་བའི་འབྲས་བུ་བཞི་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཁམས་རྟེན་མ་
 ཐག་པ་དང་། འབྲས་བུ་གསུམ་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཁམས་རྟེན་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། རྟེན་
 གཅིག་འབྲས་བུ་བཞི་ལྡན་གྱི་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་བདུན་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་
 པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་
 ཐག་པར་ཟུ་བཞི། རྟེན་གཉིས་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་ཆོན་དུ་ལྱུར་པའི་འབྲས་བུ་བཞི་
 ལྡན་གྱི་སེམས་ཀྱི་ནང་གི་དྲུག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་དམིགས་པར་ལྱུར་བའི་བདེ་དབང་བདུན་གྱི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་
 མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་བདེ་དབང་ཉོན་མོངས་
 ཅན་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། ཡིད་བདེ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་
 གསུམ་བཞི། རྟེན་གསུམ་འབྲས་བུ་བཞི་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྒྱུད་དྲུག་གི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་
 ལས་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་བཅུའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་
 ད་ལྟ་བའི་ཡུལ་ལ་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟེན་བཞི་འབྲས་བུ་བཞི་གསུམ་
 ལྡན་གྱི་རྒྱུད་དྲུག་གི་བཞི་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་དབང་བདུན་གྱི་ནང་གི་གཅིག་

ཅམ་རྟེན་མ་ཐག་པ་དང་། ཡིད་བདེ་བརྩ་གཅིག་གི་ནང་གི་གཅིག་ཅམ་རྟེན་
 མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། རྩོམ་ལྟུང་ལྟུང་བཞི་ལྟུང་གི་ལམས་བཙོ་བརྩད་གྱི་ནང་
 གི་བརྩད་ཅམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡིད་བདེ་བརྩ་གཅིག་གི་ནང་གི་གཉིས་ཅམ་གྱི་
 ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཚོན་བརྩ་གཉིས་གྱི་ནང་གི་གཉིས་ཅམ་བཏང་མ་ཐག་
 པའི་རྩད་གྱི་སེམས་སུ་ལྟ་བུ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་།
 མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། རྩོམ་ལྟུང་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་
 ཚན་དུ་གྱུར་པའི་ལྟུང་བཞི་ལྟུང་གི་སེམས་བརྩད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཉེ་ཉོན་
 བརྩ་དུག་གི་ནང་གི་གཉིས་ཅམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་
 དམིགས་ཡུལ་ལ་ཚོས་བརྩ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། (༡༢བ) རྩོམ་བརྩ་ལྟུང་བཞི་ལྟུང་གི་
 ལས་ལམ་བརྩའི་ནང་གི་གསུམ་ཅམ་དང་མཚུངས་ལྟུང་སོང་བའི་སེམས་བརྩ་
 དུག་གི་ནང་གི་གསུམ་ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་
 དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་གསུམ། རྩོམ་བརྩ་ལྟུང་བཞི་
 ལས་ལམ་བརྩའི་ནང་གི་གཉིས་ཅམ་དང་མཚུངས་ལྟུང་སོང་བའི་
 སེམས་བྱང་ཞེ་དུག་གི་ནང་གི་གཉིས་ཅམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྩད་གྱི་སེམས་ད་
 ལྟ་བུའི་ཡུལ་ལ་ཚོས་བརྩ་དུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩོམ་དུག་ལས་ལམ་བརྩའི་ནང་གི་
 གཅིག་ཅམ་དང་ལྟུང་ཅིག་འབྱུང་བའི་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་སྤ་རྒྱས་བཏང་མ་
 ཐག་པ་དང་། ལས་ལམ་བརྩའི་ནང་གི་གཉིས་ཅམ་དང་ལྟུང་ཅིག་འབྱུང་བའི་
 སེམས་ལ་དམིགས་པའི་སྤ་རྒྱས་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་གསུམ། རྩོམ་བརྩ་ལས་
 ལམ་བརྩའི་ནང་གི་བརྩད་ཅམ་དང་ལྟུང་ཅིག་འབྱུང་བའི་སེམས་ལ་དམིགས་
 པའི་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ལ་ཚོངས་པའི་གནས་བཞི་ཀ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གནས་བཞི་པའི་སྐབས་སོ།། །

གནས་ལྗེ་པའི་སྐབས་བབད་པ།

༥ གཅིག་ཡིད་བདེ་བཅུ་གཅིག་ནང་གི་བདུན་ཅམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་
 བའི་ཕྱ་རྒྱས་དྲུག་གི་ནང་གི་གཅིག་ཅམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་ད་ལྟ་
 བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་
 སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། གཉིས་པའི་དབང་བདུན་གྱི་ནང་གི་བཞི་ཅམ་
 གྱི་དམིགས་པར་(༡༥)ཀྱུར་པའི་ཕྱ་རྒྱས་བཅུ་དྲུག་གི་གཉིས་ཅམ་བཏང་མ་ཐག་
 པའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་བདེ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་
 ཐག་པ་དང་། བདེ་དབང་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། གསུམ་
 ཕྱ་རྒྱས་བཅུ་གོ་བརྒྱད་གྱི་ནང་གི་དྲུག་ཅུ་རེ་དགུ་ཅམ་གྱི་དམིགས་པ་ལྟར་པའི་
 གང་ཟག་གི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་ཤེས་པ་བཅུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། རྒྱ་ཆོར་
 བ་ལྟའི་ནང་གི་གཉིས་ཅམ་དང་མཚུངས་ལྟར་རྩ་སོང་བའི་འདོད་པའི་ཟག་པ་ཞེ་
 གཅིག་གི་ནང་གི་ལྟ་ཅམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་སྤྱིར་པའི་ཟག་པ་ང་གཉིས་
 གྱི་ནང་གི་བཅུ་བདུན་ཅམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་གི་
 གཅིག་ཅམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་
 ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་
 བཞི། རྒྱ་ཆོར་བ་ལྟའི་ནང་གི་གསུམ་ཅམ་དང་མཚུངས་ལྟར་རྩ་སོང་བའི་འདོད་
 པའི་ཟག་པ་ཞེ་གཅིག་གི་ནང་གི་བཞི་ཅམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་མེན་རེ་
 གཉིས་གྱི་ནང་གི་གཉིས་ཅམ་གྱི་དམིགས་པ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་ད་
 ལྟ་བའི་ཡུལ་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་སྤྱིར། རྩལ་ཆོར་བ་ལྟའི་ནང་གི་གསུམ་
 ཅམ་དང་མཚུངས་ལྟར་རྩ་སོང་བའི་སྤྱིར་ཟག་ང་གཉིས་གྱི་ནང་གི་བཅུ་གཅིག་
 ཅམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་མེན་རེ་གཉིས་གྱི་ནང་གི་ལྟ་ཅམ་གྱི་དམིགས་

པ་ལྷན་པའི་༡༥ལག་ཟག་གི་རྒྱད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་ལ་ཤེས་པ་བརྩུ་ཡོད་པའི་
 སྤྱིར། །བརྟན་ཚོར་བ་ལྷའི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྷན་དུ་སོང་པའི་
 སྤྱིད་ཟག་དང་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་བརྩུ་གཉིས་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་ལྷ་མིན་
 རེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་གཅིག་གཉིས་ཙམ་གྱི་དམིགས་པ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་
 ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བའི་ཀྱན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་
 རིག་པའི་ཀྱན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །བརྒྱད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བརྩུ་གཉིས་
 ཀྱི་ནང་གི་དྲུག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་བའི་ཡུལ་དུ་རྒྱར་
 པའི་ཡིད་བདེ་བརྩུ་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་ལ་
 སེམས་བརྩུ་གཉིས་ཡོད་པའི་སྤྱིར། །དགུ་ཡུལ་བདེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བདེ་དབང་
 ཉོན་མོངས་ཙན་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། བདེ་དབང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡིད་བདེ་
 ཉོན་མོངས་ཙན་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །བརྩུ་བདེ་དབང་བརྟན་གྱི་ནང་
 གི་གསུམ་ཙམ་གྱི་དམིགས་པ་དང་། ཡིད་བདེ་བརྩུ་གཅིག་གི་ནང་གི་གསུམ་
 ཙམ་གྱི་དམིགས་པ་གཉིས་ལ་ཟུ་བཞི། །བརྩུ་གཅིག་ཟག་བཅས་ཀྱི་བདེ་དབང་
 ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་བདེ་ཉོན་མོངས་ཙན་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། ཟག་མིད་
 ཀྱི་བདེ་དབང་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་བདེ་ཉོན་མོངས་ཙན་བཏང་མ་ཐག་པར་
 ཟུ་བཞི། །བརྩུ་གཉིས་ཡིད་བདེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བདེ་དབང་ཉོན་མོངས་ཙན་ལ་
 དམིགས་པའི་སྤྲ་རྒྱས་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། བདེ་དབང་ཡུལ་༡༥ལ་བྱེད་པའི་
 ཡིད་བདེ་ཉོན་མོངས་ཙན་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲ་རྒྱས་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི།
 །བརྩུ་གསུམ་བདེ་དབང་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བ་ཉོན་མོངས་ཙན་བཏང་མ་ཐག་
 པ་དང་། བདེ་དབང་ཉོན་མོངས་ཙན་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བ་ཉོན་མོངས་ཙན་
 བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །བརྩུ་བཞི་གཞུགས་སུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤྲ་རྒྱས་
 བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། གཞུགས་ཀྱི་སྦྱི་མཆེད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤྲ་རྒྱས་བཏང་
 མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །བཙུགས་ཀྱི་སྤྲ་རྒྱས་སུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་བརྩུ་གཅིག་

གི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་།
 མཚོག་འཛིན་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །བཅུ་དྲུག་རང་རྟེན་མ་ཐག་
 པ་དང་། རང་གི་དམིགས་ཡུལ་རྟེན་མ་ཐག་པ་ལ་ཟུ་བཞི་ཡོད་པའི་དགེ་མི་དག་
 ལྟངས་མ་བསྟན་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །བཅུ་བདུན་རང་ལ་དམིགས་པའི་མ་རིག་
 པའི་ཟག་པ་བཙུ་ལྟའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། རང་གི་ཡུལ་
 ལ་དམིགས་པའི་ཐེ་ཚོམ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་གཉིས་
 ཟུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཁམས་གསུམ་ཀའི་ཟག་བཙས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །སོ་བརྒྱད་རང་
 རྟེན་མ་ཐག་པ་དང་། རང་ལ་དམིགས་པའི་ཉེ་ཉོན་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་གི་གསུམ་
 ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ཟུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཚོས་ལ་དགེ་མི་དག་ལྟངས་མ་
 བསྟན་གསུམ་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །བཅུ་དྲུག་རང་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། རང་
 ལ་(༡༧)དམིགས་པའི་དམིགས་པ་སྟོངས་སུ་ཤེས་པས་སྟོང་བ་ལྟའི་ནང་གི་
 གཉིས་ཙམ་ཀྱི་དམིགས་པ་བཏང་མ་ཐག་པ་གཉིས་ལ་ཟུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཚོས་ལ་
 ཁམས་གསུམ་ཀའི་ཟག་བཙས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཉི་ཤུ་ཉེ་ཉོན་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་
 གི་གསུམ་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་མ་རིག་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་
 སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། གཉིས་ཙམ་རྟེན་མ་
 ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །ཉེར་གཅིག་རང་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། རང་ལ་དམིགས་
 པའི་སྤ་རྒྱས་བཏང་མ་ཐག་པ་ལ་ཟུ་བཞི་ཡོད་པའི་འདྲོད་པའི་ཟག་པ་ཞི་གཅིག་
 གི་ནང་གི་ལྟ་ཙམ་ཀྱི་དམིགས་པ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུའི་
 ཡུལ་ལ་ཚོས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཉེར་གཉིས་རང་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་།
 རང་ལ་དམིགས་པའི་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་བཙུ་ལྟའི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་བཏང་
 མ་ཐག་པ་ལ་ཟུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཚོས་ལ་ཁམས་གསུམ་ཀའི་ཟག་བཙས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། །ཉེར་གསུམ་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་བཙུ་ལྟའི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་ཀྱི་དམིགས་
 པ་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། གཉིས་ཙམ་ཀྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་ཟག་བཙས་

བཏང་མ་ཐག་པར་ཕྱ་བཞི། ཉེར་བཞི་ལྷང་མ་བསྟན་གྱི་ཙ་བའི་གསུམ་གྱི་ནང་
 གི་གཉིས་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་བཅུའི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་རྟེན་
 མ་ཐག་པའི་རྒྱད་གྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་ཀྱན་འཕྲོའི་སྤ་རྒྱས་བཏང་
 མ་ཐག་(༡༠ན)པ་དང་། ཀྱན་འཕྲོ་མ་ཡིན་པའི་སྤ་རྒྱས་བཏང་མ་ཐག་པར་ཕྱ་བཞི།
 ཉེར་ལྷ་ལྷར་སྤེལ་བའི་ཆོར་བ་བདེ་དབང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་
 གི་བཞི་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཙན་བཏང་མ་ཐག་པའི་
 རྒྱད་གྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཙན་བཏང་མ་ཐག་པར་དང་།
 མ་རིག་པའི་ཀྱན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཕྱ་བཞི་གཉིས། ཉེར་དྲུག་ཆོར་བ་ལྷའི་
 ནང་གི་གཉིས་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྟ་བུ་སོང་བའི་འདོད་སྦྱར་ཉེར་དགའི་ནང་
 གི་ལྷ་ཙམ་གྱི་དམིགས་པ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་གྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་
 པའི་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཙན་བཏང་མ་ཐག་པར་དང་། མ་རིག་པའི་ཀྱན་སྦྱར་བཏང་མ་
 ཐག་པར་ཕྱ་བཞི། ཉེར་བདུན་བདེ་དབང་བདུན་གྱི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་གྱི་ཡུལ་
 ལ་དམིགས་པའི་མ་རིག་པའི་དམིགས་པ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་གྱི་སེམས་ད་ལྟ་
 བུ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཙན་བཏང་མ་ཐག་པར་དང་། མ་རིག་པའི་ཀྱན་
 སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཕྱ་བཞི། ཉེར་བརྒྱད་སེམས་ཆོར་བདེ་དབང་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 པའི་སྤ་རྒྱས་གོ་བརྒྱད་གྱི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པར་དང་། ལུས་ཆོར་
 བདེ་དབང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤ་རྒྱས་གོ་བརྒྱད་གྱི་བཞི་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པར་
 ཕྱ་བཞི། ཉེར་དགུ་སྤྲིད་ཟག་ང་གཉིས་གྱི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་གྱི་དམིགས་པ་བཏང་
 མ་ཐག་པའི་རྒྱད་གྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཙན་བཏང་
 བརྒྱད་གྱི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པར་དང་། མཆོག་འཛིན་ཀྱན་སྦྱར་
 བཅོ་བརྒྱད་གྱི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པར་ཕྱ་བཞི། སྤུམ་ཅུ་སྤྲིད་སྦྱར་
 ཉེར་བརྒྱད་གྱི་ནང་གི་བཅུ་དྲུག་ཙམ་གྱི་དམིགས་པ་ལྟ་བུ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་
 གྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུ་ལ་ཤེས་པ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤོ་གཅིག་དམིགས་པ་ཡོངས་

སུ་ཤེས་པས་སྤོང་བ་ལྷ་བཅུའི་ནང་གི་བཅུ་གསུམ་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་
 ཚོས་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བ་སོ་དྲུག་གི་ནང་གི་
 གཉིས་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤོང་བ་ལྷ་
 བཅུའི་ནང་གི་ཉེར་གཉིས་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་ཚོས་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་
 གི་གཉིས་ཙམ་དམིགས་པའི་ལྷ་བ་སོ་དྲུག་གི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་
 པར་ཟུ་བཞི། རྩོམ་གཉིས་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤོང་བ་ལྷ་བཅུའི་ནང་
 གི་སུམ་རུ་སོ་གཉིས་ཙམ་གྱི་དམིགས་པ་ལྷ་ན་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་
 ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩོམ་གསུམ་འཆད་འགྱུར་
 ཉེར་དྲུག་གི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྷ་ན་རུ་སོང་བའི་འདོད་པའི་ཟག་
 པ་ཞི་གཅིག་གི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཐུན་མོང་གི་ཡན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་
 པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་བའི་ཡུལ་ལ་ཚོས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩོམ་བཞི་
 སྟོང་པ་ཉེར་གཉིས་(༡༩ན)ཀྱི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་
 ད་ལྷ་བའི་རོ་བོར་གྱུར་བའི་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་
 རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་།
 མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། རྩོམ་ལྷ་རང་རྟེན་མ་ཐག་པ་
 དང་། རང་གི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་ལྷ་བ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་རྟེན་
 མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཚོས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། རྩོམ་ཡོངས་ཤེས་དགའི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་ཡུལ་རུ་བྱེད་པའི་སེམས་ཉི་
 ཤུའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་
 པའི་ལྷ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་
 ཐག་པར་ཟུ་བཞི། རྩོམ་བཅུ་ན་མ་རིག་པའི་ཟག་པ་བཙོ་ལྡེའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་
 གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་པའི་ཡོངས་ཤེས་དགའི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་

པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པ་
 དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །སྔ་བརྒྱད་ཡོངས་ཤེས་
 དགའི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་ལྟ་
 པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་པ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །སྔ་དགུ་དངོས་གཞིའི་བྲལ་
 འབྲས་བྱ་ཡུར་པའི་ཡོངས་ཤེས་དགའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པ་དང་།
 (༡༧)ཉེར་བཞུག་གཞི་བྲལ་འབྲས་བྱ་ཡུར་བའི་དེ་གཉིས་ལ་ཟུ་གསུམ། །བཞི་བརྒྱ་
 ཤེས་པ་བརྒྱའི་ནང་གི་ལྟ་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་ཡུར་པའི་ཡོངས་ཤེས་དགའི་ནང་
 གི་གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུ་ལ་ཤེས་པ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གནས་ལྟ་པའི་སྐབས་སོ། །

གནས་བྱུག་པའི་སྐབས་བཤད་པ།

༥ །གཅིག་མི་སྟག་མ་ཆགས་པས་བརྒྱ་དང་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱིས་
 བརྒྱའི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དམིགས་
 ཡུལ་ལ་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་མི་སྟག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
 ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱ་རྒྱས་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། དབུགས་འབྱུང་རྒྱ་བྱི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱ་རྒྱས་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་གསུམ།
 །གསུམ་ཤེས་རབས་ལྟ་སྦྱོད་ཡུལ་རྒྱུད་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ས་ལྟའི་ནང་གི་
 གཉིས་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་
 བའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མཚོག་འཛིན་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་
 པར་ཟུ་གསུམ། །བཞི་མི་སྟག་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྟེན་མ་ཐག་པ་དང་། དབུགས་
 འབྱུང་རྒྱ་རྒྱ་བར་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་རྟེན་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཟུ་
 རེ་རེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

༼ལྷ་སེམས་བཅུ་དྲུག་གི་ནང་གི་ལྷ་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་མི་སྤྲུག་པའི་
 ཉིང་རེ་འཛིན་རྟེན་མ་ཐག་པ་དང་། སེམས་བཅུ་དྲུག་གི་(༢༩ན)ནང་གི་བདུན་
 ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་དེ་ལ་ཟུ་བཞི། ༼དྲུག་མི་སྤྲུག་པའི་ཉིང་འཛིན་ཡུལ་
 ཏུ་བྱེད་པའི་ལྷ་བའི་ཀུན་རྫོང་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། དབུགས་འབྱུང་ཐབས་ཀྱི་རྒྱ་
 པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་པའི་དེ་ལ་ཟུ་བཞི། ༼བདུན་སྤྲུག་བསྐལ་གསུམ་
 ཡུལ་ཏུ་བྱེད་པའི་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་བདེ་ཉོན་མོངས་ཙན་བཏང་མ་
 ཐག་པ་དང་། བདེ་དབང་ཉོན་མོངས་ཙན་བཏང་མ་ཐག་པར་གསུམ་ཡོད་པའི་
 ཟུ་རེ་རེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་བའི་ཡུལ་ལ་གངས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དྲུག་ཅས་
 པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྣམ་པ་དྲུག་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ༼བརྒྱུད་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་ཡེ་
 ཤེས་བརྒྱ་ཙ་བཅུ་དགའི་ནང་གི་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བཅུའི་
 རང་གི་གཅིག་ཙམ་གྱི་དམིགས་པ་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་པའི་སེམས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་
 སྤྱིར། ༼དགུ་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་བརྒྱ་ཙ་བཅུ་དགའི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་གྱི་
 ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བཅུའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་
 པའི་ཚོས་བཅུ་ཡོད་པའི་སྤྱིར། ༼བརྒྱ་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་བརྒྱ་ཙ་བཅུ་
 དགའི་ནང་གི་བཅུ་གཉིས་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བ་ཉོན་མོངས་ཙན་
 བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། བཞི་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བ་ཉོན་མོངས་
 ཙན་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། ༼བཅུ་གཅིག་བཟོད་(༢༩བ)པ་འབྲིང་གི་ཡེ་ཤེས་
 བརྒྱ་ཙ་བཅུ་དགའི་ནང་གི་བརྒྱད་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བའི་ཀུན་རྫོང་
 བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཡིད་བདེ་ཉོན་མོངས་ཙན་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། བདེ་དབང་
 ཉོན་མོངས་ཙན་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། ༼བཅུ་གཉིས་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་ཡེ་
 ཤེས་བརྒྱ་དང་བཅུ་དགའི་ནང་གི་བརྒྱད་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་བདེ་དབང་
 བདུན་གྱི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། ཡིད་བདེ་བཅུ་གཅིག་གི་

ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །བརྟ་གསུམ་པོ་བཟོད་པ་འབྲིང་གི་
 ཡེ་ཤེས་བརྟ་དང་བརྟ་དགའི་ནང་གི་བརྟ་ཕྱི་དོན་གཅིག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བརྟའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་ལྟ་བ་
 ཉེན་མོངས་ཙམ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ལ་ཆོས་བརྟ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །བརྟ་བཞི་
 བཟོད་འབྲིང་ཡེ་ཤེས་བརྟ་དང་བརྟ་དགའི་ནང་གི་ཞེ་བརྟ་དེ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བརྟའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་ཆོས་
 བརྟའི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྟེན་གྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 པའི་ལྟ་བའི་ཀྱན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀྱན་སྦྱར་བཏང་མ་
 ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །བཙུ་ལྟ་བཟོད་འབྲིང་ཡེ་ཤེས་བརྟ་དང་བརྟ་དགའི་ནང་གི་
 གོ་དགུ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་(འཕྲུལ་ཤེས་པ་བརྟའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་དང་
 ལྟ་བའི་གང་ཟག་དང་། ཞེ་བརྟ་དེ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བརྟའི་
 ནང་གི་གཅིག་ཙམ་དང་ལྟ་བའི་གང་ཟག་གཉིས་ལ་ཟུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཟུ་རེ་རེ་
 ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྟེན་གྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་སེམས་ཉི་ཤུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 །བརྟ་དྲུག་ཆོས་བརྟ་དྲུག་གི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བཟོད་པ་འབྲིང་
 གི་ཡེ་ཤེས་བརྟ་དང་བརྟ་དགའི་ནང་གི་བརྟ་དྲུག་ཙམ་གྱི་དམིགས་པ་ལྟ་བའི་
 གང་ཟག་གི་རྟེན་གྱི་སེམས་ད་ལྟ་བའི་ཡུལ་ལ་ཆོས་བརྟ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །བརྟ་
 བརྟ་པོ་ཤད་ཟེར་སོ་བཞིའི་ནང་གི་བརྟ་གཉིས་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་བཟོད་
 སྐད་ཅིག་མ་བརྟ་དྲུག་གི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་
 བརྟའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྟེན་གྱི་སེམས་ད་ལྟ་བའི་ཡུལ་ལ་ཆོས་
 བརྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །བཙུ་བརྟ་དྲུག་ལ་ཞུགས་ཉི་ཤུར་ལེན་པ་དྲུག་གི་ནང་གི་
 གཉིས་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྟ་བུ་སོང་བའི་འཆད་འགྱུར་ཉིར་དྲུག་གི་ནང་གི་
 གཅིག་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བརྟ་དྲུག་གི་ནང་གི་དྲུག་
 ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བརྟའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་

གྱུར་པའི་ལྷ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དམིགས་ལྷལ་ལ་ཆོས་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 འབྱུང་བཤད་ཟིན་སོ་བཞིའི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་ལྷལ་དུ་བྱེད་པའི་(༡༣༧)རྣམ་ཏིང་
 ལུམ་བརྒྱ་བཞིའི་ནང་གི་ཉེར་བཞི་ཙམ་གྱི་ལྷལ་ལ་དམིགས་པའི་མ་རིག་པའི་
 ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། ཉེར་བཞི་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་མ་རིག་པའི་
 ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཐུག་ལུམ། ཉེར་བཤད་ཟིན་སོ་བཞིའི་ནང་གི་བཅུ་
 གཉིས་ཙམ་ལྷལ་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་ཏིང་ལུམ་བརྒྱ་བཞིའི་ནང་གི་ཉེར་བཞི་ཙམ་
 གྱི་ལྷལ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བཅུའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་
 གྱི་སེམས་ད་ལྷ་བའི་ལྷལ་ལ་ཆོས་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེར་གཅིག་ཤེས་པ་
 བཅུའི་ནང་གི་རྒྱག་ཙམ་གྱི་ལྷལ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཏིང་ལུམ་བརྒྱ་བཞིའི་
 ནང་གི་ཉེར་བཞི་ཙམ་ལྷལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་
 བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མཆོག་འཛིན་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཐུག་ལུམ།
 ཉེར་གཉིས་འཆད་འཐུར་ཉེར་རྒྱག་གི་ནང་གི་དགུ་ཙམ་ལྷལ་དུ་བྱེད་པའི་རྣམ་
 ཏིང་ལུམ་བརྒྱ་བཞིའི་ནང་གི་ཉེར་བཞི་ཙམ་གྱི་ལྷལ་ལ་དམིགས་པའི་མ་རིག་
 པའི་ཟག་པ་བཅོ་ལྔའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་ད་
 ལྷ་བའི་ལྷལ་ལ་ཆོས་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེར་གཉིས་ཤེས་པ་བཅུའི་ནང་གི་
 ལྷ་ཙམ་གྱི་ལྷལ་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་ཏིང་ལུམ་བརྒྱ་བཞིའི་ནང་གི་ཉེར་བཞི་
 ཙམ་གྱི་དམིགས་པ་ལྷལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤ་རྒྱས་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། ཉེར་བཞི་
 ཙམ་ལྷལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤ་རྒྱས་བཏང་མ་ཐག་(༡༣༩)པར་ཐུག་ལུམ། ཉེར་བཞི་རྣམ་
 ཏིང་ལུམ་བརྒྱ་བཞིའི་ནང་གི་སོ་རྒྱག་ཙམ་གྱི་ལྷལ་ལ་དམིགས་པའི་མ་རིག་པའི་
 ཟག་པ་བཅོ་ལྔའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་
 ལྷལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྷ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་
 སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཐུག་ལུམ། ཉེར་ལྷ་རྣམ་ཏིང་ལུམ་བརྒྱ་བཞིའི་ནང་གི་
 སོ་རྒྱག་ཙམ་ལྷལ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་བདེ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པ་

དང་། བདེ་དབང་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། ཉེར་དྲུག་ཤེས་
 པ་བརྩའི་ནང་གི་དྲུག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་རྩོམ་ཏིང་སུམ་བརྒྱ་བཞིའི་
 ནང་གི་སྟོང་དྲུག་ཙམ་གྱི་དམིགས་པ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་
 ཤེས་པ་བརྩ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེར་བརྟན་ཤེས་པ་བརྩའི་ནང་གི་དྲུག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་
 ལ་དམིགས་པའི་རྩོམ་ཏིང་སུམ་བརྒྱ་བཞིའི་ནང་གི་དྲུག་ཙམ་གྱི་དམིགས་
 པ་ལྟ་བུ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
 ལྟ་བུའི་ཀུན་སྦྱར་དང་། མཚོག་ལཱིན་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་གཉིས།
 ཉེར་བརྟན་རྩོམ་ཏིང་སུམ་བརྒྱ་བཞིའི་ནང་གི་ཉེར་བཞི་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་
 པའི་སྤ་རྒྱས་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུའི་དམིགས་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 པའི་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། ཉེར་བརྟན་(༤༦)ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་
 དམིགས་པའི་དེ་གཉིས་ལ་ཟུ་གཉིས། ཉེར་དྲུག་རྩོམ་ཏིང་སུམ་བརྒྱ་བཞིའི་
 ནང་གི་ཉེར་བརྟན་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤ་རྒྱས་
 བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། སྟོང་གཉིས་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་གཉིས་ལ་ཟུ་
 བཞི། སུམ་རྩོམ་ཏིང་སུམ་བརྒྱ་བཞིའི་ནང་གི་ཉེར་བརྟན་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་
 དམིགས་པའི་སྤ་རྒྱས་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། སྟོང་གཉིས་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་
 པའི་སྤ་རྒྱས་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། སྟོང་གཉིས་ཟག་མེད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
 བྱང་ཕྱོགས་སོ་བརྟན་གྱི་ནང་གི་ལྷ་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་
 ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་
 བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། སྟོང་གཉིས་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བྱང་
 ཕྱོགས་སོ་བརྟན་གྱི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་
 ཐག་པར་ཟུ་བཞི། སྟོང་གསུམ་རང་གོ་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་པ་དགྲ་ཡོད་པའི་
 བྱང་ཕྱོགས་སོ་བརྟན་གྱི་ནང་གི་ལྷ་ཙམ་གྱི་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་

བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྐྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་
 སྐྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ལུ་བཞི། རྩོམ་བཞི་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་གི་བརྒྱད་
 ཅུ་ཆེད་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་གྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྐྱོར་
 (༡༥ན)བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྐྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ལུ་བཞི།
 རྩོམ་བཞི་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་གི་བཞི་ཅུ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་གྱི་
 སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྐྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་
 རིག་པའི་ཀུན་སྐྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ལུ་བཞི། རྩོམ་བཞི་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གྱི་
 ནང་གི་གཅིག་ཅུ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་གྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་
 ལྟ་བའི་ཀུན་སྐྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྐྱོར་བཏང་མ་ཐག་
 པར་ལུ་བཞི། རྩོམ་བདུན་ཉེག་མེད་དཔྱད་བཅས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
 བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གྱི་ནང་གི་བདུན་ཅུ་ཆེད་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་གྱི་སེམས་ད་
 ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྐྱོར་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྐྱོར་བཏང་མ་
 ཐག་པར་ལུ་བཞི། རྩོམ་བརྒྱད་ཉེག་བཅས་དཔྱད་བཅས་ཀྱི་ཟག་མེད་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 པའི་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་ཅུ་ཆེད་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་གྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་ཤེས་
 པ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩོམ་དགྲུ་རང་གི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་
 ལག་བཙོ་བརྒྱད་གྱི་ནང་གི་གཞིས་ཅུ་ཡོད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་
 ནང་གི་གསུམ་ཅུ་ཆེད་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་གྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་ཤེས་པ་བཅུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། རྩོམ་བཅུ་བསམ་གཏན་དག་གི་བཅུ་ཚད་བཞི་ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་
 རོན་གྱི་དགེ་འདུན་བྱག་ཅུ་རེ་བདུན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་བཅུ་བྱག་གི་ནང་
 གི་གསུམ་ཅུ་ཆེད་ལྟ་བུ་(༡༥བ)ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བཅུ་འི་ནང་གི་གཅིག་ཅུ་
 ཆེད་མ་ཐག་པའི་སྟོབ་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གནས་བྱག་པའི་སྐབས་
 སོ།། །

གནས་བརྟན་པའི་སྐབས་བབད་པ།

༥ །གཅིག་ཇེས་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་རྟེན་
 མ་ཐག་པ་དང་། ཚོས་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་པ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་རྟེན་
 མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཟུ་རེ་རེའི་རྒྱད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུ་ལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་
 དམིགས་པར་གྱུར་བའི་སེམས་ཉེར་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །གཉིས་ཤེས་པ་བརྟུན་
 རང་གི་བརྟན་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་ཚོས་བརྟུན་རང་གི་གཅིག་ཙམ་
 རྟེན་མ་ཐག་པ་དང་། ཤེས་པ་བརྟུན་རང་གི་རྟུག་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་
 ཚོས་བརྟུན་རང་གི་གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པར་ཟུ་གསུམ། །གསུམ་རང་གི་རོ་
 བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་བརྟུན་རང་གི་བརྟན་ཙམ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་བརྟུན་རང་གི་
 གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པ་དང་། རང་གི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་བརྟུན་རང་
 གི་ལྷ་ཙམ་ཡོད་པའི་ཤེས་པ་བརྟུན་རང་གི་གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི།
 །བཞི་སྟོར་བྱུང་གི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་རྟེན་མ་ཐག་པ་དང་། པ་
 རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་རྟེན་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །ལྷ་མངོན་ཤེས་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཆུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བའི་སེམས་བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་རང་གི་གཅིག་
 ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །རྟུག་སྟེལ་
 སྟོན་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཆུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་(༡༩)པའི་སེམས་
 བརྟུ་གཉིས་ཀྱི་རང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་
 ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །བརྟན་དབང་པོ་འཕོ་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་མཆུག་
 ཐོགས་སུ་འབྱུང་བའི་ཤེས་པ་བརྟུན་རང་གི་གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་
 སེམས་ད་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྟོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་
 རིག་པའི་ཀུན་སྟོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་གཉིས། །བརྟན་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་

གྱི་ནང་གི་དགྲ་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་སྤྱན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་
 གསུམ་གྱི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་
 པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་
 ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །དགྲ་རང་རྟེན་མ་ཐག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲིན་བཅས་གྱི་
 ཁམས་ཞེ་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བཙེ་ལྟ་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་
 ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི་ཡོད་པའི་འཕགས་པ་
 ཁོ་ན་དང་སྤྱན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །བཅུ་རྣམ་པར་སྤྲིན་
 བཅས་གྱི་ཁམས་ཞེ་གསུམ་གྱི་ནང་གི་ཉེར་བཞི་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤྱན་མོང་
 གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་དྲུག་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་ལྡན་
 གྱི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་
 ཐག་པར་ཟུ་གསུམ། །བཅུ་གཅིག་རྣམ་པར་སྤྲིན་བཅས་གྱི་ཁམས་ཞེ་གསུམ་གྱི་ནང་
 གི་བཙེ་ལྟ་ཙམ་ཡུལ་དུ་འཕྲེང་བའི་སྤྱན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་
 གི་གསུམ་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུ་ལ་ཤེས་པ་བཅུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། །བཅུ་གཉིས་སེམས་བཅུ་གཉིས་གྱི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་
 དུ་སོང་བའི་སྤྱན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བཅུ་གཅིག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་
 ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། ལྟ་མིན་ཉོན་
 མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་གསུམ། །བཅུ་གསུམ་སེམས་བཅུ་གཉིས་གྱི་ནང་
 གི་བཞི་ཙམ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་སྤྱན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་
 རང་གི་གཉིས་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་བཙེ་བརྒྱད་གྱི་ནང་
 གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། གཅིག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་
 གཉིས་ལ་ཟུ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཟུ་རེ་རེའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུ་ལ་ཤེས་པ་བཅུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། །བཅུ་བཞི་སེམས་བཅུ་གཉིས་གྱི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་དང་མཚུངས་
 ལྡན་དུ་སོང་བའི་སྤྱན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་དྲུག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་

པའི་ལྷ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། ལྷ་མིན་ཉོན་མོངས་ཅན་
 བཏང་མ་ཐག་པར་ལུ་གསུམ། །བཙུ་ལྷོག་མེད་དཔྱད་བཅས་ཀྱི་ཁམས་མ་མ་
 གསུམ་གྱི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྷ་བའི་ཀུན་སྦྱར་བཙུ་བརྟུང་གྱི་
 རང་གི་གཉིས་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མཆོག་འཛིན་ཀུན་སྦྱར་བཙུ་བརྟུང་གྱི་
 རང་གི་གཉིས་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པར་ལུ་བཞི་ཡོད་པའི་ལུ་^(༡༢)ན་རེ་རེའི་རྒྱད་
 ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་ལ་ཤེས་པ་བརྩུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །བརྩུ་དུག་པལ་བྱ་སོ་གཉིས་ཀྱི་
 རང་གི་དགུ་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་
 གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་ལ་ཤེས་པ་བརྩུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། །བརྩུ་བརྩུ་བཤད་ཟིན་སོ་བཞིའི་ནང་གི་ལྷ་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཐུན་
 མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སེམས་
 ད་ལྷ་བ་ལ་ཤེས་པ་བརྩུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །བཙུ་བརྟུང་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་
 གསུམ་གྱི་ནང་གི་བརྩུ་དུག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་འཕགས་པ་ཁོ་ན་དང་
 ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་བརྩུ་གཅིག་གི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་
 ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་ལ་ཤེས་པ་བརྩུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །བརྩུ་དགུ་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་
 ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བརྩུ་གཉིས་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་སྟེ་དང་
 ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ཞེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་
 སེམས་ད་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བའི་ཀུན་སྦྱར་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་
 བཏང་མ་ཐག་པར་ལུ་བཞི། །ཉི་ཤུ་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་
 ལྷ་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྷ་མིན་རེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་
 པའི་ལྷ་མི་རེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་སྤྲ་རྒྱས་གོ་
 བརྟུང་གྱི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་བཏང་^(༡༣)མ་ཐག་པའི་རྒྱད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་ལ་
 དམིགས་པའི་ལྷ་བའི་ཀུན་སྦྱར་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་
 ལུ་བཞི། །ཉར་གཅིག་ཆོས་བརྩུའི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཐུན་མོང་

གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་
 ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྦྱར་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་
 ཐག་པར་སྤྲུབ་ཤི། རྟེན་གཉིས་ལྷན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་རྟེན་
 གསུམ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་
 གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུའི་ཀུན་
 སྦྱར་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་སྤྲུབ་ཤི། རྟེན་གསུམ་ལྷན་
 མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བཅུ་གཅིག་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤྲུགས་
 བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྦྱར་
 དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་སྤྲུབ་ཤི། རྟེན་བཞི་ལྷན་མོང་
 གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བཅུ་བདུན་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མ་རིག་པའི་
 ཐག་པ་བཅོ་ལྔའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུ་
 ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྦྱར་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་
 པར་སྤྲུབ་ཤི། རྟེན་ལྷ་རྒྱུད་དུག་གི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་འཕགས་
 པ་ཁོ་ན་དང་སྤྲུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་གི་གཉིས་(༢༥)ཙམ་ལ་
 དམིགས་པའི་སེམས་ཉི་ཤུའི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། གཅིག་
 ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་དེ་གཉིས་ལ་སྤྲུབ་ཤི། རྟེན་དུག་ལྷན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་
 གསུམ་གྱི་ནང་གི་བཅུ་བདུན་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྦྱར་དང་
 མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་སྤྲུབ་གསུམ། རྟེན་བདུན་ལྷན་མོང་གི་
 ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བཅུ་བཞི་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྟ་བུའི་ཀུན་སྦྱར་
 དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་སྤྲུབ་གསུམ། རྟེན་བཅུད་ལྷན་
 མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བཅུ་གཅིག་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྟ་བུའི་
 ཀུན་སྦྱར་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་སྤྲུབ་གསུམ། རྟེན་དགྲུ་
 འཁོག་བདེན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤྲུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་གཉིས་

ཅམ་རྟེན་མ་ཐག་པ་དང་། ལམ་བདེན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དེ་གཉིས་ལ་མུ་གསུམ།
 གསུམ་ལྟ་གཟུགས་ཤུང་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་
 གི་གཉིས་ཅམ་རྟེན་མ་ཐག་པ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆོད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དེ་
 གཉིས་ལ་མུ་བཞི། རྩོམ་གཅིག་ལོ་སྐྱེ་དང་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ཞེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་
 གི་སོ་གཉིས་ཅམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དམིགས་པར་
 ལྟར་བའི་ཀུན་འཁོའི་སྤྲ་རྒྱས་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། ཀུན་འཁོའི་མ་ཡིན་པའི་སྤྲ་
 རྒྱས་བཏང་མ་ཐག་པར་མུ་གསུམ། རྩོམ་གཅིག་ལོ་སྐྱེ་དང་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་
 (༢༧)ཞེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་དགུ་ཅམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་
 ཅན་གྱི་ཡུལ་ལ་ཆོས་བརྟུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩོམ་གསུམ་ལོ་སྐྱེ་དང་ཐུན་མོང་གི་
 ཡོན་ཏན་ཞེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་དགུ་ཅམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་ཀུན་སྦྱར་
 གྱི་དམིགས་པ་ལྟར་པའི་གང་ཟག་དང་། མཆོག་འཛིན་ཀུན་སྦྱར་གྱི་དམིགས་པ་
 ལྟར་པའི་གང་ཟག་ལ་མུ་གཉིས། རྩོམ་བཞི་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་
 ནང་གི་བརྟུ་གཉིས་ཅམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤྲ་རྒྱས་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་གྱི་
 སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱར་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་
 བཏང་མ་ཐག་པར་མུ་བཞི། རྩོམ་ལྟ་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་
 བཙོ་བརྒྱད་ཅམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་བདེ་བརྟུ་གཅིག་གི་ནང་གི་གཅིག་
 ཅམ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྲ་རྒྱས་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་ཤེས་
 པ་བརྟུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩོམ་དྲུག་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་དྲུག་གི་ནང་གི་གསུམ་བཞི་ཅམ་
 གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་བདེ་དབང་བདུན་གྱི་ནང་གི་གཅིག་ཅམ་བཏང་མ་ཐག་
 པའི་རྒྱུད་གྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱར་དང་། མ་རིག་
 པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་མུ་གསུམ་བཞི། རྩོམ་བདུན་ཆོས་ཤེས་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 པའི་ཤེས་པ་བརྟུ་འེན་ནང་གི་གཅིག་ཅམ་རྟེན་མ་ཐག་པ་དང་། རྩོམ་ཤེས་ཡུལ་དུ་
 བྱེད་པའི་ཤེས་པ་བརྟུ་འེན་ནང་གི་གཅིག་ཅམ་རྟེན་མ་ཐག་པར་མུ་བཞི་ཡོད་པའི་

མུ་རེ་རེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བའི་ཡུལ་ལ་བཟུ་ན་མུ་ནི་བཞི་ཡིན་(༡༣)ནོ་ཞེས་
 བ་ལྟར་གྱི་མུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །སོ་བརྒྱུད་ཕྱིར་འོང་གི་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་འབས་བྱ་
 ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་བཏང་
 མ་ཐག་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབས་བྱ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་
 བ་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་བཏང་མ་ཐག་པར་མུ་བཞི་ཡོད་པའི་མུ་བཞི་
 སོ་རེ་རེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་ཤེས་པ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །སོ་དགུ་ཐུན་
 མོང་གི་ཆོས་དྲུག་གི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་བཅུའི་
 ནང་གི་གཅིག་ཙམ་གྱི་དམིགས་པ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བའི་
 ཡུལ་ལ་དེ་ལྟར་ན་ནི་མུ་བཞི་སྤྱད་ཅེས་པ་ལྟར་གྱི་མུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །བཞི་
 བརྟམ་ཐག་བཅས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བཅུ་
 བཞི་ཙམ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་
 ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་མུ་བཞི་ཡོད་པའི་མུ་རེ་རེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་
 བའི་ཡུལ་ལ། སེམས་ཤེས་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་གང་། ཞེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་
 རྣམ་པ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གནས་བདུན་པའི་སྐབས་སོ། །

གནས་བརྒྱུད་པའི་སྐབས་བཤད་པ།

༥ །གཅིག་དངོས་གཞི་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་
 པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་མུ་བཞི་
 །གཉིས་ཉེར་བཞུགས་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་
 ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་(༡༤)ཐག་པར་མུ་བཞི་
 །གསུམ་པ་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བཅུ་བཞི་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 པའི་ཕྱ་རྒྱས་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བ་ཉོན་

མོངས་ཅན་དང་། ལྷ་མིན་ཉོན་མོངས་ཅན་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །བཞི་
 ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བརྩ་བརྩན་ཅམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་
 པའི་ལྷ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ལ་ཆོས་བརྩ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ལྷ་
 ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བརྩ་བརྩན་ཅམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་
 པའི་སྤ་རྒྱས་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། བརྩ་བཞི་ཅམ་གྱི་དེ་ལ་ཟུ་གཉིས། །རྩ་
 ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བརྩ་བརྩན་ཅམ་གྱི་ཡུལ་དམིགས་པའི་སྤ་
 རྒྱས་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་གྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་པའི་ལྷ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་
 དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །བརྩ་ཐུན་མོང་གི་
 ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བརྩ་གཉིས་ཅམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་མ་རིག་
 པའི་ཟག་པ་བཙོ་ལཱི་ནང་གི་གཅིག་ཅམ་གྱི་དམིགས་པ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་
 གྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བའི་ཀུན་སྦྱོར་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་
 སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །བརྩ་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་
 ནང་གི་བཙོ་བརྩན་ཅམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་བདེ་དབང་བརྩན་གྱི་ནང་གི་
 གཅིག་ཅམ་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། ཡིད་བདེ་བརྩ་གཅིག་ནང་གི་གཅིག་ཅམ་
 བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །དགྲ་ཐུན་(༣༠)མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་
 གི་བརྩ་ཅམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་མིན་རེ་གཉིས་གྱི་ནང་གི་གཅིག་ཅམ་གྱི་
 དམིགས་པ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་གྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་དང་མཆོངས་ལྷན་ཏུ་སོང་
 བའི་བསམ་གཟུགས་བརྩ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །བརྩ་ཐུན་མོང་གི་ཆོས་རྩ་གི་ནང་
 གི་ལྷ་ཅམ་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་པའི་ལྷ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དམིགས་པར་ཟུར་པའི་ཐུན་
 མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བརྩ་ཅམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷག་མ་
 ཉེར་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །བརྩ་གཅིག་ལྷག་མ་ཉེར་ལཱི་ནང་གི་གསུམ་ཅམ་གྱི་ཡུལ་
 ལ་དམིགས་པའི་མཆོག་འཛིན་ཀུན་སྦྱོར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། གཉིས་ཅམ་གྱི་
 ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་རེ་གཉིས་ལ་ཟུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཟུ་རེ་རེ་ལ་གནས་པའི་གང་

ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བའི་ཡུལ་ལ་སྤྱོད་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། །བཅུ་གཉིས་ཤུག་མ་ཉེར་ལྗེས་ནང་གི་བཅུ་དགུ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་
 པའི་སྐྱེ་བྱེད་སྤྱོད་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ཞེ་གཉིས་ཀྱི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་ལྟན་པའི་
 རྒྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །བཅུ་གསུམ་པར་གི་མཁུག་ཐོགས་སུ་སྤྱོད་
 མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བཅུ་གསུམ་ཙམ་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་མོང་གི་
 ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་
 ལྟ་བའི་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་རྫོང་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་རྫོང་བཏང་མ་
 ཐག་(༣༠བ)པར་ཟུ་གསུམ། །བཅུ་བཞི་ཤེས་པ་བརྩམས་ནང་གི་དྲུག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་
 དམིགས་པའི་སྤྱོད་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་གྱི་མཁུག་
 ཐོགས་སུ་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་རྟེན་
 མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བའི་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་རྫོང་དང་། མ་
 རིག་པའི་ཀུན་རྫོང་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་གསུམ། །བཅུ་བཞི་ཤེས་པ་བརྩམས་ནང་
 གི་དྲུག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་
 གི་གསུམ་ཙམ་གྱི་མཁུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བའི་སྤྱོད་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་
 གྱི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བའི་དམིགས་
 པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་རྫོང་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་རྫོང་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི།
 །བཅུ་དྲུག་ཤེས་པ་བརྩམས་ནང་གི་དྲུག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་མོང་གི་
 ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་ཉེར་བདུན་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་མཐོང་སྤང་སྤ་
 རྒྱས་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། ཉེར་བདུན་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་མཐོང་
 སྤང་སྤ་རྒྱས་བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་གསུམ། །བཅུ་བདུན་ཤེས་པ་བརྩམས་ནང་གི་
 དྲུག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་སྤྱོད་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་
 བཅུ་གཉིས་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པ་དང་། བཅུ་གཉིས་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤ་རྒྱས་
 བཏང་མ་ཐག་པར་ཟུ་བཞི། །བཅུ་བརྒྱད་ཤེས་པ་བརྩམས་ནང་གི་དྲུག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་

ལ་དམིགས་པའི་(༡༧)ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་ཉེར་དགུ་ཙམ་
 ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྷ་བའི་ཀུན་སྦྱར་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་
 པར་ཐུ་བཞི། རྒྱུ་ཤེས་པ་བརྩའི་ནང་གི་བདུན་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་
 ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་གྱི་མཐུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་
 བའི་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་
 གྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་ལ་ཤེས་པ་བརྩའི་ནང་གི་
 བདུན་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཐུན་མོང་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་གྱི་
 དམིགས་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤ་རྒྱས་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་གྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་
 ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བའི་ཀུན་སྦྱར་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་
 པར་ཐུ་བཞི། ཉེར་གཅིག་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་ཉེར་གཅིག་
 ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྷ་བའི་ཀུན་སྦྱར་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་
 ཐག་པར་ཐུ་བཞི་ཡོད་པའི་ཐུ་རེ་རེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་གྱི་སེམས་ད་
 ལྷ་བའི་ཡུལ་ལ་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་ཡོད་པའི་ཐིམ། ཉེར་གཉིས་ཐུན་
 མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བརྩམ་བདུན་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྷ་བའི་
 ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། བརྩམ་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་དེ་གཉིས་ལ་ཐུ་
 གཉིས་ཡོད་པའི་ཐུ་རེ་རེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་གྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་དང་
 མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་(༡༧)བསམ་གཏན་གྱི་ཡན་ལག་བཙུག་ཡོད་པའི་
 ཐིམ། ཉེར་གསུམ་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་ཉེར་ལྔ་ཙམ་ཡུལ་དུ་
 བྱེད་པའི་སྤ་རྒྱས་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱད་གྱི་སེམས་ད་ལྷ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་
 བའི་ཀུན་སྦྱར་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཐུ་བཞི། ཉེར་
 བཞི་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བརྩམ་བཞི་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
 ལྷ་བའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། བརྩམ་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྷ་བའི་
 ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་ཐུ་གཉིས་བཞི་ཡོད་པའི་ཐུ་རེ་རེ་ལ་གནས་པའི་གང་

ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བའི་ཡུལ་ལ་ཆ་མཐུན་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེར་ལྷན་
 ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་བཅུ་དྲུག་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤ་
 རྒྱས་བཏང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་
 མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་སྤ་བཞི། ཉེར་ལྷན་
 ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་སྤ་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་
 སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། དྲུག་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་
 མ་ཐག་པར་སྤ་བཞི་གཉིས། ཉེར་བཅུན་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་
 གི་དྲུག་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ལ་བསམ་
 གཞུགས་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉེར་བརྒྱན་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་
 རང་གི་བཅུ་གཅིག་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤ་རྒྱས་བཏང་(ལྷན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་
 སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱར་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་
 བཏང་མ་ཐག་པར་སྤ་བཞི། ཉེར་དལྱན་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་
 གི་བརྒྱུད་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཐུན་མོང་
 གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་གཅིག་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་
 ལྟ་བ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱར་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་
 ཐག་པར་སྤ་གསུམ། རྒྱུ་ལྷན་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་དྲུག་ཙམ་
 ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་རྟེན་མ་
 ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སོང་བའི་བསམ་གཞུགས་
 བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩོམ་གཅིག་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་དྲུག་
 ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་
 ཏན་ང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བ་
 ལ་དམིགས་པའི་ཀུན་སྦྱར་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བཏང་མ་ཐག་པར་སྤ་
 བཞི། རྩོམ་གཉིས་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་ང་གསུམ་གྱི་དྲུག་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྤ་

རྒྱལ་བ་དང་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱར་
 དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བ་དང་མ་ཐག་པར་ལུ་གསུམ། །སྙིང་གསུམ།(༡༩༧)ཐུན་
 མོང་གི་ཡོན་ཏན་དང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་ལྷ་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་
 ལ་དམིགས་པའི་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་དང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་བཏང་
 མ་ཐག་པ་དང་། རྒྱལ་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་ཙན་ལ་དམིགས་
 པའི་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་དང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་གཉིས་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པར་
 ལུ་གཉིས། །སྙིང་ལྟ་ཟག་མེད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་དང་གསུམ་
 གྱི་ནང་གི་གསུམ་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་པའི་
 ལྟ་བའི་ཀུན་སྦྱར་བ་དང་མ་ཐག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཀུན་སྦྱར་བ་དང་མ་ཐག་
 པར་ལུ་བཞི། །སྙིང་ལྟ་ཟག་མེད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་དང་གསུམ་
 གྱི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །སྙིང་
 རྒྱལ་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་དང་གསུམ་གྱི་ནང་གི་ལྷ་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཁམས་
 གསུམ་ཀའི་ཕྱ་རྒྱལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །སྙིང་བུན་ཐུན་མོང་གི་ཡོན་ཏན་དང་གསུམ་གྱི་
 ནང་གི་བཙོ་བརྒྱད་ཙམ་ལྟན་པའི་ཁམས་གསུམ་ཀའི་རྟེན་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །སྙིང་
 བརྒྱད་ལྟག་མ་ཉེར་ལྟའི་ནང་གི་རྒྱལ་ཙམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་ཁམས་གསུམ་ཀའི་
 རྟེན་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །སྙིང་དགྲུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་བརྒྱད་
 གྱི་ནང་གི་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ལྟ་བུ་མ་ཉེར་ལྟའི་ནང་གི་གཅིག་
 ཙམ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་ད་ལྟ་བུ་(༢༠༣)བ་ལ་ཤེས་པ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 །བཞི་བརྒྱ་ལྟག་མ་ཉེར་ལྟའི་ནང་གི་བཞི་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་འབྲས་ལུ་
 གསུམ་ལྟན་གྱི་ཟག་བཅས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཙོ་
 བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གནས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སོ། །

མཆུག་བྱང་།

འདིར་སྤྲས་པ། ཆོས་མངོན་ཤི་བརྟན་གཞུང་གི་བསྟུས་པའི་དོན། ཆོས་
མངོན་བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོའི་དགའ་བའི་གནད། ཆོས་མངོན་རིགས་པའི་ལམ་
ལས་ལེགས་སྦྱངས་ཏེ། ཆོས་མངོན་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག། ॥

ཅས་ཆོས་མངོན་རིགས་པའི་དགའ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་རྩ་སྐུ་རས་བཟ་ཤིས་འབྲིལ་དུ་བྲིས་
པ་དགེའོ། །ཧྲིཿ། ॥

༡༡། །ཆོས་མངོན་ཀྱང་མཆོད་ཤིགས་པའི་དགའ་ཕོན་གྱི་

ཟུར་མཆན་ཀྱན་བཟང་མཆོད་མྱིན་

ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

གནས་དང་པོའི་སྐབས་བཤད་པ།

༡༡༡། །ན་མོ་གྲ་ཏུ། སྤེ་བདུན་སོ་སོའི་དགོངས་དོན་མ་འབྲལ་པར། །རྟོག་གཤི་མཁས་མང་ཀྱན་ནས་འབད་ཐུར་ཀྱང་། །ཕྱིགས་པར་མི་རུས་རིག་པའི་གསང་ཆོག་མཐུད། །ཇི་བཞིན་གྲོལ་མཛད་དབྱིག་གཉེན་ཐུག་གི་ཡུལ། །ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ཁྱབ་མཐའི་མཆན་ཟུར་དུ་བཀོད་པ་ལ། །ཁྱེལ་གཉིས་པའི་ཉེར་བཞུགས་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་དྲི་རྩ་ལྟའི་རྣམ་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་སྤྲུལ་ཏུ་ཅམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པས་ན། །གཉིས་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་མ་ཐག་པའི་སོ་སྦྱེ་གཉིས་ཀའོ། །ཁྱེལ་གཉིས་ཀྱེལ་གཉིས་མེད་ནས་བཞི་བར་སྦྱེས་མ་ཐག་པ་དེ་འདྲོད་ཁམས་དམན་པ་བར་མ་གཟུགས་ཁམས་གཉིས་ཏེ་ལྷ་རྟེན། །འདྲོད་ཉོན་ཅམ་སྤངས་པ་ལས་ཉམས་མ་ཐག་པ་དེ་མི་དགེ་བ་ཡིད་མི་བདེ་འདྲོད་ཆགས་གནོད་སེམས་རྣམ་འཛེ་ལྷ་རྟེན་པས། །བརྩུག་ཡོད་དོ། །ཁྱེལ་གཉིས་པའི་སོ་སེམས་ཤེས་རྟེན་མ་ཐག་པ་དེ་ལོག་ལྷ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་གཉིས་ཅམ་དང་མཚུངས་ལུན་དུ་སོང་བའི་ཡིད་མི་བདེའི་དམིགས་པར་ཐུར་པའི་ཤེས་པ་བརྩུའི་ནང་གི་སེམས་ཤེས་རྟེན། །གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་བརྩུག་པ་གཉིས་ཀའོ། །བཞི་ལྷ་ལྟའི་རྣམ་ཤེས་མ་གཏོགས་པའི་ཐོགས་མེད་ཁམས་དུག །གཟུགས་སྦྱ་གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ཅམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲུག་ཀྱན་མཛོད་སྤང་གི་སེམས་གཉིས་ཅམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཟག་པ་བརྩུག་ཉིས་ཡོད་སེམས་ཤེས་མ་གཏོགས་(༡༣)

དགུ་ཡོད་དོ། མི་སྤྱི་པ་ཤེས་པ་ལ་དབྱེད། རྒྱ་མཐུང་པོ་བར་པ་གསུམ། རྣམ་
 རིག་མ་ཡིན་པ་སྟེ་བཞི་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱུག་ཀྱང་ལམ་
 ཀྱི་དུག གཟུགས་མེད་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་སེམས་དང་ཕྱང་པོ་བར་པ་གསུམ།
 བརྟགས་འགྲོག་བཞི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་འགྲོག་པ་མཐོང་སྤང་གི་སེམས་གསུམ་སྟེ་
 བཅུ་ཡོད་དོ། རྒྱུག་ན་ཤེས་སོགས་བཞི་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ཁམས་གཉིས་སོགས་ཡུལ་དུ་
 བྱེད། མིག་ཤེས་གཟུགས་དང་གཟུགས་ཁམས་རིག་བྱ་དང་རིག་བྱའི་ཁམས་བཞི་
 ཡུལ་དུ་བྱེད། འདི་ལ་སྤྱར་ན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མེད་དོ། རྣ་དབང་སོགས་བཞི།
 མིག་དབང་ལ་སྤྱར་ན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡོད་དོ། རྒྱུ་ལ་འདོད་ཉོན་སྤངས་མ་
 ཐག་པ་དེ་མ་རིག་པ་ཡིད་མི་བདེ་འདོད་ཆགས་གནོད་སེམས་རྣམ་འཛེལ་གཏོང་།
 རྒྱུ་ལ་གཟུགས་མེད་སྤྱོད་མཆོད་བཞི་གཟུགས་མེད་ཟད་པར་གཉིས་མ་གཏོགས་
 པའི་ཉེར་གསུམ་པོ་རེ་རེ་རྟོན་མ་ཐག་པའི་དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་མ་གཏོགས་
 པ་མེད། རྒྱུ་སྤྱུག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་པ་ཟག་མེད་ཕྱང་པོ་སྤྱོད་མ་བཞི་འཕགས་
 པ་ལ་རྟོན་པས། འདོད་པའི་སོ་གཉིས་ཡོད། རྒྱུ་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་ཡུལ་དུ་
 བྱེད་པའི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་འགྲོག་ལམ་ཀྱི་བཞི་དང་གཟུགས་མེད་སྤང་བྱ་རིས་
 ལའི་སེམས་ཏེ་དགུ་ཡོད། རྒྱུ་གཅིག་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུར་ལྷུར་པའི་ཟག་བཙས་འདུས་
 བྱས་འདས་པ་ད་ལྟར་བ་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་(ལ)བཞི་ཆོན་གཅིག་སྟེ་བཅུ་གཅིག་
 ཡོད། ཀུན་འགྲོའི་རྒྱུ་ལས་སྤྱི་པའི་ཡིད་བདེ་བདེ་དབང་ཡིད་མི་བདེ་བཏང་
 རྟོམ་མ་རིག་པ་འདོད་ཁམས་གཟུགས་ཁམས་གཉིས་གཟུགས་མེད་ཁམས་གཉིས།
 དམན་སོགས་གསུམ་མི་དགེ་བ་ལྷུང་མ་བསྟན་སྟོབ་མི་སྟོབ་གང་ཡང་མིན་པའི་
 ཁམས་སྤར་གྱི་བཅུ་གཅིག་སྟེ་ཉེར་བདུན་དབང་ཤེས་ལྷ་གཟུགས་སྤྱོད་གཉིས་དུག་
 ཆོན་དང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་ཆོར་བ་སྤྱུག་བསྐལ་འདོད་ཆགས་གནོད་སེམས་
 རྣམ་འཛེལ་སྟེ་སོ་དགུ་ཡོད། རྒྱུ་གཉིས་གསུམ་པའི་སྤྱུག་ཀུན་གྱི་ལྟ་བ་འདོད་ཁམས་
 དབང་ཤེས་ལྷ་གཟུགས་སྤྱོད་གཉིས་ཆོར་བ་སྤྱུག་བསྐལ་འདོད་ཆགས་གནོད་སེམས་

ནམ་འཛོལ་ཡིད་བདེ་ཡིད་མི་བདེ་མི་དགེ་བ་དམན་པའི་ཁམས་མ་གཏོགས་ཉེར་
གསུམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་གཞན་ཡོད་དོ། །འབུ་གསུམ་པའི་འབྱུང་གཞི་དཔེ་མི་འཛོ་
བ་གསུམ་པོ་རེ་རེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དུས་གསུམ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་འདུས་
བྱས་འདུ་བྱེད་ཚས་ཁམས་ཏི་བརྒྱད་ཡོད་པས། དགེ་ཙམ་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་
པས་དེ་གསུམ་རྟེན། །འབུ་བཞི་ཡིད་མི་བདེ་བཏང་སྟོམས་མ་རིག་པ་གསུམ་དང་
མཚུངས་ལྡན་སྤྲུག་དྲེག་ཁྲོ་བ་ནམ་འཛོལ་ཁོན་འཛིན་ཚིག་པ་ལ། ཡིད་བདེ་བཏང་
སྟོམས་མ་རིག་པ་གསུམ་དང་མཚུངས་ལྡན་སེར་སྒྲ་སྟེ་དུག་གི་མཚུག་ཐོགས་སུ་
འབྱུང་བའི་འདྲོད་པའི་སེམས་བརྒྱན་ནོ། །འབཛ་ལྷ་གཡོ་སྦྱ་རྒྱགས་པ་གསུམ་གྱི་
མཚུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བའི་གཟུགས་གྱི་(ནུ་སྤྱལ་སེམས་མ་གཏོགས་ལཱོ། །འབུ་
དུག་མིག་སྒྲ་རྩེ་འབྲུལ་གྱི་མཛོན་ཤེས་གསུམ་བཏང་མ་ཐག་པའི་དེ་ལ་བྱས་སོ།
འབུ་བརྒྱན་སྤྲུག་བསྐལ་རྩེས་ཤེས་པས་འགོག་པ་རྩེས་ཤེས་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་
པའི་ཚས་ཁམས་འདུས་བྱས་ཟག་མེད་འགོག་པའི་ཁམས་བཞི་ཙམ་རྟེན། །འབཛ་
བརྒྱད་སྟོབ་མི་སྟོབ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཙམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་ལོག་ལྟ་
གསུམ། །འབུ་དགྲ་ཟག་མེད་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཚས་ཤེས་རྩེས་ཤེས་བདེན་
བཞིའི་ཤེས་པ་སྟེ་དུག །ཉི་ཤུ་རང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཀྱན་འགྲོ་མ་གཏོགས་ལྟ་
ཡོད་པའི་དུ་ཡོད་ནི་མཚུངས་ལྡན་ཡིན་པ་དབང་ཤེས་ལྟ་དུག་ཚན་དང་པོ་སྤྲུག་
བསྐལ་སྟེ་བུ་གཉིས། དགྲ་དང་མཚུངས་ལྡན་བདེ་བ་དད་པ་བཙོན་འགྲུས་ཤེས་
རབ་དན་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནོ། །བརྒྱད་དང་མཚུངས་ལྡན་སྤྲུག་བསྐལ་སྟེ། །ཉེར་
གཅིག་སྤར་གྱི་བུ་གཉིས་དང་དགེ་བ་ལུང་མ་བསྟན་དེ་བུ་བཞི། བརྒྱད་ཡུལ་
དུ་བྱེད་པ་བཞི་པའི་ཟག་བཅས་དང་རྩེས་ཤེས་གཉིས་ཡོད། །ཉེར་གཉིས་གཟུགས་
སྤྲ་གཉིས་ཀྱན་འགྲོ་མཚུངས་ལྡན་མ་གཏོགས་དང་། རམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་མ་གཏོགས་
སྟོབ་མི་སྟོབ་ཟག་མེད་གསུམ་མ་འོངས་པ་ལ་ཀྱན་འགྲོ་སྤྱལ་མཉམ་མ་གཏོགས་
བཞི། །ཉེར་གསུམ་མཚུངས་ལྡན་ཀྱན་འགྲོ་རམ་སྤྲིན་མ་གཏོགས་གསུམ་ཡོད་པའི་

འབྲུང་བཞི་དྲི་རོ་རིག་བྱ་སྟེ་བརྟུན། །ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་མིག་སྟགས་ལྟ་སྟེ་
 བཅུ་གསུམ། །ཉེར་བཞི་སྟག་དོག་མེར་སྤྲོ་འཁྱོད་པ་ར་རྒྱལ་ཁྲོ་བ་བདེན་བཞིའི་
 (༣༧)འདྲོད་ཆགས་ཁོང་ཁྲོ་ཐེ་ཚོམ་བཞི་སྟེ་ཉེར་གཅིག་ལས་འཕྲོག་ལམ་གྱི་ཐེ་ཚོམ་
 བཏོད་པའི་ལྷག་མ་བཅུ་དགའི་དམིགས་པ་ཁམས་ཐ་མ་གསུམ་བཞི་ཚན་གཅིག་
 རུས་གསུམ་ཟག་བཅས་འདུས་བྱས་ཏེ་བཅུ་གཉིས། །ཉེར་ལྟ་འདྲོད་ཁམས་དམན་
 པ་བར་མའི་ཁམས་མ་གཏོགས་པའི་བརྒྱད་ལ་དམིགས་པ་གཟུགས་མེད་ལྟ་བུ།
 །ཉེར་རྟག་གཟུགས་མེད་གཉིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བརྒྱད། །ཉེར་བརྟན་ཚོར་བ་འདུ་
 ཤེས་ཡིད་བདེ་བརྟེན་སྟོན་མ་རིག་པ་ལྟ་ཅམ་མཚུངས་ལྟན་འདྲོད་པའི་བདེན་
 བཞིའི་མཐོང་སྤང་སེམས་ཀྱི་མཆུག་ཐོགས་སུ་འབྲུང་བའི་ཞེ་རྟག་ཡོད། །ཉེར་བརྒྱད།
 ཐ་མ་གསུམ་བཞི་ཚན་རུས་གསུམ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་
 འཕྲོག་ཁམས་ཏེ་བཅོ་ལྟ་ཅམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་གཟུགས་མེད་སྤྱོད་པ་རྣམ་སྟོན་
 རྒྱུས་ཐོབ་གསུམ་ཡོད། །ཉེར་དབྱེ་སྤྲེལ་མ་སྟེ་མ་རེ་རེ་ལ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཡོད་དམ་
 སྤྲེལ་མ་ལ་ཤེས་པ་ལྟ་ཡོད་ཟེར་རམ་དཔྱད། །སྤྲེལ་རྩ་མི་དགེ་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲེལ་
 ཐོབ་ལུང་མ་བསྟན་དབང་ཤེས་རྣམས་ཡོད། །སྤྲེལ་གཅིག་ཉེར་བཞི་ཡོད། །སྤྲེལ་གཉིས།
 ཁམས་གསུམ་ལམ་གྱི་གསུམ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་བཞི། འདྲོད་གཟུགས་ཀྱི་འཕྲོག་
 པ་མཐོང་སྤང་གི་སེམས་ཏེ་དགུ། །སྤྲེལ་གསུམ་ཡིད་བདེ་ཁོ་ནའོ། །སྤྲེལ་བཞི་ཡིད་མི་
 བདེ་ཁོ་ནའོ། །སྤྲེལ་ལྟ་སྟེ་མ་ལ་སོ་བཞི། རྩ་མ་ལ་སུམ་རུའོ། །སྤྲེལ་རྟག་ཉེར་བརྟན་
 རོ། །ཡང་ན་སུམ་རུའོ། །སྤྲེལ་བརྟན་འདུས་མ་བྱས་འཕྲོག་པའི་ཁམས་མ་གཏོགས་
 པའི་སྤྲེལ་གཉིས། ཡང་ན་སོ་བཞིའོ། །སྤྲེལ་བརྒྱད། (༣༩)བརྒྱད་དང་མཚུངས་ལྟན་སྟག་
 བསྟེལ། བཞི་དང་མཚུངས་ལྟན་ཡིད་བདེ་ཡིད་མི་བདེ་གཉིས། །སྤྲེལ་འདྲོད་
 གཟུགས་ཀྱི་འཕྲོག་ལམ་གྱི་སེམས་དང་། གཟུགས་མེད་བདེན་བཞིའི་སེམས་ཏེ་
 བརྒྱད། །བཞི་བརྟན་བརྟན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་བཞི་པའི་འཇིག་ལྟ། བཅུ་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 པ་དང་པོའི་འཇིག་ལྟ། གནས་དང་པོའི་སྐབས་སོ། །

གནས་གཉིས་པའི་སྐབས་བཤད་པ།

¶ གནས་གནིས་པའི་སྐྱོར་ལ། གནིས་པ་ཅན་གྱི་བར་སྤོང་
 པ་ཡོད་ན་ཡིན་པ་ཡོད། གནིས་དགེ་རྩ་ཆད་མ་ཐག་པས་གཏི་མུག་མེད་པ་མི་
 འཆོ་བ་གནིས་བཏང་། གསུམ་དགྲུ་ཅན་དང་མཚུངས་ལྡན་གནིད་ཆོར་གནིས།
 བཞི་སྒྲོབ་སེམས་འདོད་པའི་སྐྱོས་ཐོབ་སྐྱོར་བྱང་མི་དགེ་བ་བཞི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
 དེ་བརྒྱད་ཡོད་དོ། གཞུ་སྤྱོད་མའི་ཞེ་དྲུག་ནང་ན་མི་དགེ་བའི་ས་པ་གནིས་ཉོན་
 མོངས་ཆེན་པོའི་ས་པ་དྲུག་སྟེ་བརྒྱད། སྤྱི་མའི་ཞེ་དྲུག་ནང་ན་རྒྱུད་བྱའི་ས་པ་བརྒྱ་
 རྩ་ཆགས་ང་རྒྱལ་ཐེ་ཆོམ་འགྲོད་པ་སྟེ་བཅོ་ལྔ། དྲུག་རྩྭ་མེད་དཔྱད་བཅས་ཀྱི་
 སྒྲོབ་པ་དང་ཟག་མེད་གནིས་རྟེན་མ་ཐག་པ་ལ་སྤྱུག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་པ་ཡོད་
 པས་ཆོར་བ་ལྔ་ཡོད་དོ། བརྒྱུ་རྩྭ་མེད་དཔྱད་བཅས་ཀྱི་ཐེ་ཆོམ་རྩྭ་པ་གནིས་
 ཀྱི་དམིགས་པ་ལ་གོང་མའི་བརྒྱ་ཟག་མེད་སེམས་ཏེ་བརྒྱ་གཅིག་གོ། བརྒྱད་དང་
 པོའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་མ་ཐག་པའི་སོ་སྟེ། རྩྭ་མེད་དཔྱད་བཅས་ཀྱི་རྩྭ་པ་ཐེ་
 ཆོམ་འདོད་ཆགས་ང་རྒྱལ་བཞིའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་བ་མཆོག་གནིས་བཏང་
 དོ། རྟེན་གྱི་བརྒྱུ་བརྒྱུ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཙོན་དམ་ཏིང་ཤེས་རབ་ལ།
 བརྒྱ་བཞི་དང་མཚུངས་ལྡན་ཐེ་ཆོམ། གསུམ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཁོ་ཆགས་ང་རྒྱལ་
 གནིད་འཆབ་གཡོ་སྐྱུ་རྒྱགས་པ་སྟེ་བརྒྱད། བརྒྱ་གཅིག་གཟུགས་ཀྱི་སྤྱལ་སེམས་
 སྒྱུད་ལམ་གནིས་ཀྱི་མཆུག་ཐོགས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་སོ། བརྒྱ་གཅིག་
 བརྒྱད་དང་མཚུངས་ལྡན་འགྲོད་པ། དགྲུ་དང་མཚུངས་ལྡན་གནིད་ཆོར་གནིས།
 བརྒྱ་གསུམ་མི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འགྲོད་པ་གསུམ། བརྒྱ་བཞི་གཟུགས་མེད་སྐྱོན་སྤང་
 བེ་སེམས། འདོད་གཟུགས་བརྒྱ་ཟག་མེད་སེམས་ཏེ་བརྒྱ་གཅིག་ཡོད། བཅོ་ལྔ་
 ཡོད་མི་བདེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བཞི་པའི་དཔོན་གཞི་ཆོས་ཤེས་གནིས་སྤྱུག་བསྐལ་

པོ་མོའི་དབང་པོ་མ་གཏོགས་པའི་བཅུ་དགུ་ཡོད་ཀྱང་དཔུང་དགོས་སོ། །འབུ་
 རྩལ་གྱི་མཐུན་ཀྱས་བྱང་གི་གྱི་གཉིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རྩ་ལྷེ་ལུས་དབང་གསུམ།
 པོ་མོའི་དབང་པོ་གཉིས་སོ། །འབུ་བརྟན་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་གཞོན་ནས་ཡོད་
 དམ་དཔུང། འདོད་ཉོན་གཉིས་གཟུགས་ཀྱི་སྤྲིབ་གསུམ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཆེན་
 པོའི་ས་པ་རྩལ། འདོད་པའི་སྤྲིབ་ཐོབ་སྤྲོར་བྱང་མི་དགེ་བ་གསུམ་དང་མཚུངས་
 ལྡན་འགྲོད་པ་དང་བརྟན། འབུ་བརྟན་ནམ་སྤོན་གྱི་གྱི་མ་གཏོགས་པའི་གཉིས་
 ཡུལ་དུ་བྱེད་མིག་ན་མ་གཏོགས་པའི་གཟུགས་ཅན་ལ། འབུ་དགུ་བརྟེན་དེས་
 ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་པའི་བརྟན་དང་མཚུངས་ལྡན་བྲན་པ། ལྟ་བ་
 གཏི་ཐུག་མེད་པ་མ་གཏོགས་པའི་ལན་བརྟན་དང་མཚུངས་ལྡན་ཤེས་རབ། ལྟ་བ་
 རྩལ་འཆོམ་གཏོགས་པའི་བརྟན་དང་མཚུངས་ལྡན་འགྲོད་པ། ཉོན་མོངས་ཅན་
 བརྟན་དང་མཚུངས་ལྡན་ཆེན་པོའི་ས་པ་རྩལ་མི་དགེ་བའི་ས་པ་གཉིས་ཏེ་བཅུ་
 གཅིག །ཉི་ཤུ་དགེ་བར་གྱུར་བའི་གོང་མའི་ཆོར་ལུང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་
 བཅུ་བཞི་ཡོད་པ་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་དང་མཚུངས་ལྡན་འདོད་ཆགས་དང་
 རྩལ་གྱིས་པ་ཐེ་ཆོམ་ཆེན་པོའི་ས་པ་རྩལ། སྤྲོར་བྱང་སྤྲིབ་ཐོབ་མི་དགེ་བ་གསུམ་
 དང་མཚུངས་ལྡན་འགྲོད་པ་སྤྲིབ་བཅུ་གཅིག་གོ །ཉེར་གཅིག་འདོད་པའི་དགེ་བའི་
 རྟོག་པ་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དགུ་ །བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སས་བསྐྱུས་
 གྱི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སེམས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སེམས་བཅུ། ཉེར་གཉིས་གཅིག་
 ཡུལ་དུ་བྱེད་སེམས་ལ། ཉེར་གསུམ་དགུ་ཅན་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་གོང་མའི་
 སྤྲིབ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་འདོད་ཆགས་དང་རྩལ་ཐེ་ཆོམ་གྱིས་པ་ཆེན་པོའི་
 ས་པ་རྩལ་གཟུགས་མེད་དགེ་སེམས་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་དགེ་སེམས་གྱི་ས་
 བཅུ་སྤེ་ཉི་ཤུ། ཉེར་བཞི་འདོད་པའི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་སེམས་གཉིས་
 དང་མཚུངས་ལྡན་ཆེན་པོའི་ས་པ་སེམས་གྱི་ས་པ་མི་དགེ་བའི་ཐེ་ཆོམ་ཆགས་
 པ་དང་རྩལ་གཉིད་དེ་ཉེར་ལཱ། ཉེར་ལྷ་སྤར་དང་འདྲ། ཉེར་རྩལ་སྤར་དང་འདྲ།

ཉེར་བརྒྱུད་དག་པོའི་པ་བརྒྱུད་པ་ཤེས་རབ་གཉིས་ལྡན། ཉེར་བརྒྱུད་འདྲི་བ་ཉེར་
 མ་སྤང་པའི་གང་ཟག་སྤང་གི་(༡༥)བརྒྱུད་གཅིག་ལྡན། ཉེར་དགུ་ཉེར་མོངས་ཆུང་
 འཁྲུག་པ་བརྒྱུད་འདྲི་བ་ཆགས་ར་རྒྱལ་ཐེ་ཚོམ་ཁོང་ཁོ་རྩེ་བརྒྱུད་བཞི་ལས་དྲུག་ལྡན་
 པའི་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས། ཉེར་མ་རྒྱུད་དང་མཆོངས་ལྡན་ཡིད་བྱེད་མོས་པ་
 ཉིང་དེ་འཛིན་ནོ། ཉེར་གཅིག་ལྡན་མ་ལ་སྐྱོབ་མི་སྐྱོབ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོར་བྱུང་དང་
 སྐྱོབ་པ། འདྲི་བ་པའི་བརྒྱུད་ཉེར་བརྒྱུད་གཅིག་ བྱི་མ་ལ་སྐྱོབ་མི་སྐྱོབ་གཟུགས་ཀྱི་
 སྐྱོར་བྱུང་རྒྱུ་ཐོབ་སྐྱོབ་པ་འདྲི་བ་སྐྱོར་བྱུང་རྒྱལ་ཁེམས་གཉིས་གཟུགས་མེད་
 སྐྱོར་བྱུང་ཉེར་མོངས་ཅན་ཉེར་བརྒྱུད། འདྲི་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོར་བྱུང་ཐོབ་པའི་སོ་
 སྐྱེ་ལོག་ལྡེ་དབང་གིས་འདྲི་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོར་བྱུང་གཏོང་ནས་དགེ་ཅ་མ་ཆད་
 པར་སྐྱོན་ནས་ཤེས་པས་འདྲི་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོར་བྱུང་མཆོངས་སྤྱང་མ་ཐག་པ་
 གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། ཉེར་གཉིས་ཉིག་མེད་དཔྱད་བཅས་ཀྱི་ཁེམས་བརྒྱུད་ལས་སྤྱལ་
 ཁེམས་མ་གཏོགས་གཟུགས་ཀྱི་ལྡེ་མཁུག་ཐོགས་སུ་བྱུང་བའི་ཉིག་མེད་དཔྱད་
 བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོབ་པ་སྐྱེས་ཐོབ་ནས་སྐྱོབ་སྐྱོང་ལམ་བཞི། ཉེར་གསུམ་གསུམ་
 འབྱུང་བ་གཟུགས་མེད་སྐྱོར་བྱུང་སྐྱོབ་ཁེམས་གཉིས། ཉེར་བཞི་བཞི་དང་མཆོངས་
 ལྡན་འདྲི་བ་ཆགས་ར་རྒྱལ་ཁོང་ཁོ་འཆབ་པ་གཡོ་སྐྱུ་རྒྱགས་པ་དང་བརྒྱུ། ལྡེ་
 མཁུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་ཁེམས་ལ། ཉེར་ལྡེ་བཞི་དང་མཆོངས་ལྡན་
 གཟུགས་མེད་སྐྱོན་སྤང་ཁེམས་ཀྱི་མཁུག་ཐོགས་སུ་ཞེ་དྲུག་ ཀལ་ཞན་འབྱུང་བཞི་
 དགེ་བའི་ས་པ་ཁེམས་ཀྱི་ས་པ་རྩེ་ཉེར་བཞི། ཉེར་དྲུག་(༡༦)གསུམ་ཀྱི་མཁུག་ཐོགས་
 སུ་མི་སྐྱོབ་འདྲི་བ་སྐྱོར་བྱུང་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱོར་བྱུང་སྐྱེས་ཐོབ་ནས་སྐྱོབ་སྐྱོང་
 ལམ་རྩེ་དྲུག་ ཉེར་བརྒྱུད་བརྒྱུད་དང་མཆོངས་ལྡན་འདྲི་བ་སྐྱེས་ཐོབ་སྐྱོར་བྱུང་
 སྐྱོབ་ཁེམས་གསུམ། གཉིས་ཀྱི་མཁུག་ཐོགས་སུ་སྐྱོབ་མི་སྐྱོབ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་
 འདྲི་བ་སྐྱོབ་པ་མ་སྐྱོབ་དགེ་མི་དགེ་བ་རྩེ་དྲུག་ ཉེར་བརྒྱུད་དང་པོའི་དངོས་
 གཞི་གཉིས་པའི་དེ་དེས་ཆོག་སོ་རིག་མིག་རྒྱའི་མཛོན་ཤེས་དགའ་བ་ཆད་མེད་

ནམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ཟིལ་གཞོན་དང་པོ་བཞི་ཉེ་བཅུ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་
 ཞེ་གཅིག་འབྲུང་བ་གཟུགས་སྒྱུར་བྱུང་། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་དང་ནམ་
 ཐར་སྲིད་ཆེའི་དངོས་གཞི་ནམ་ཐར་འཁོག་པའི་ནམ་ཐར་ཏེ་ལུ་མ་གཏོགས་ཞེ་
 བརྒྱད་འབྲུང་བ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྱུར་བྱུང་། རྩོད་ཀྱི་བརྒྱུད་འབྲུང་གཟུགས་མེད་སྒྱུར་
 བྱུང་སྐྱེས་ཐོབ་གཟུགས་ཀྱི་ནམ་སྒྲིབ་ལས་འདོད་པའི་སྒྲིབ་མི་དགེ་བ་དུག །འབྲི་
 བཅུ་གཅིག་དང་མཆོངས་ལྷན་འདོད་པའི་སེམས་བཞི་མ་གཏོགས་བརྒྱད་ཆོར་བ་
 དང་མཆོངས་ལྷན་ནོ། །གཉིས་པའི་སྐབས་སོ། །

གནས་གསུམ་པའི་སྐབས་བབད་པ།

གནས་གསུམ་པའི་སྐོར་ལ། རྩོད་ཀྱི་བརྒྱུད་དང་མཆོངས་ལྷན་འདོད་ཆགས་
 གཞོད་སེམས་ཡིད་མི་བདེ་གསུམ། རྩོད་ཀྱི་ལུ་དང་མཆོངས་ལྷན་སྒྲོབ་པ་མི་
 སྒྲོབ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྱུར་ལས་གཟུགས་མེད་སྒྲིབ་པ་འདོད་པའི་སྒྲིབ་པ་སྒྱུར་ལས་
 བཟོ་སེམས་ཏེ་བརྒྱན། ལྷའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་ (༤༧)འདོད་ཆགས་གཞོད་སེམས་
 ནམ་འཆོ་མ་རིག་པ་བཞི། རྩོད་ཀྱི་བརྒྱུད་དང་མཆོངས་ལྷན་སྒྲོབ་སྐྱེད་གི་
 རྩོད་ཆགས་ང་རྒྱལ་ཏེ་གསུམ་སོ། །འབྲི་སྒྲོབ་གནས་རྩོད་རྒྱ་རྒྱ་ལྷུ་ལྷུ་ཀྱི་མཛོན་
 ཤེས་ཆོས་སོ་རིག་ལེས་ཆོག་སོ་རིག་ཆད་མེད་བཞི་ནམ་ཐར་དང་པོ་གཉིས་ཟིལ་
 གཞོན་དང་པོ་བཞི། མིག་ནའི་མཛོན་ཤེས་བཞི་དངོས་གཞི་གཟུགས་མེད་དང་པོ་
 གསུམ་ཀྱི་དངོས་གཞི་ནམ་ཐར་དུག །ནམ་ཐར་སྐོ་གསུམ་ཉེ་ཉེར་དུག །ལྷ་དང་
 མཆོངས་ལྷན་ནོ། །དགའ་བ་མ་གཏོགས་ཆད་མེད་གསུམ་ཉེར་བཞོགས་ཀྱིས་ཐོབ་
 བ་ལོ། །རྩོད་བརྒྱུད་དང་མཆོངས་ལྷན་རྒྱུག་བསྐྱེད་ཐུང་འཁྱར་བཏང་སྐྱོམས་ཐུང་
 འཁྱར་དེ་ལས་གཞན་པའི་རིག་པ་གསུམ་དང་མིག་གི་འདུས་ཏེ་རིག་པ་ནས་ཐོགས་
 པའི་རིག་པའི་བར་དུག་དང་དགུ་ཡོད་དོ། །རྩོད་བཞི་དང་མཆོངས་ལྷན་ནི་རྩོ་ལ་

དམིགས་པའི་ཡིད་བདེ་བཏང་སྟོམས་བཞི། །བདུན་པའི་པ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེས་
མ་ཐག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། །འདོད་ཉོན་བརྒྱད་པའི་སྟོབས་གྱིས་ཆགས་བྲལ་ལས་
ཉམས་མ་ཐག་པ་གཉིས་བཏང་། །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་མ་ཐག་པ་བཞི་
ཉིད། །བརྒྱད་ལྔ་དང་མཚུངས་ལྡན་སྤར་གྱི་ཉར་བྱག །དངུལ་བཅུ་ཡུལ་དུ་བྱེད་
པ་ཡུས་ཤེས་གྱི་རིག་པ། །བཅུ་བཞི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཐོགས་པའི་རིག་པ་ལོ། །བཅུ་
སྤར་གྱི་ཉར་བྱག་མོ། །བཅུ་གཅིག་སྤར་གྱི་དགའ་ལོ། །བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གཟུགས་སྤར་རིག་བྱ་
ཆོས་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་བདེ་བཏང་སྟོམས་བརྒྱད། (ལན) །བཅུ་གསུམ་བརྒྱད་
འབྲུང་བ་གཟུགས་མེད་སྦྱར་བྱང་རོ། །བཅུ་བཞི་བཏང་སྟོམས་དང་པོ་ལྔ་ཡིད་
བདེ་བྱག་ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་ཡིད་མི་བདེ་སྟེ་བཅུ་གཉིས། །བཅོ་ལྔ་བདུན་འབྲུང་
བ་གཟུགས་མེད་སྐྱེས་ཐོབ་རྣམ་སྟོན་སྤྱི་བ་པ་སྟོབ་སེམས་བཞི་ལོ། །བརྒྱད་འབྲུང་བ་
གཟུགས་མེད་སྦྱར་བྱང་རོ། །བཅུ་བྱག་པའི་དང་མཚུངས་ལྡན་བྱང་པར་བཅུ་སྟོད་
ཅེའི་དངོས་གཞི་རྣམ་ཐར་སྟོན་ནས་ཤེས་པ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ལེ་འཛིན་
རྣམ་ཐར་གསུམ་པ་བེལ་གཞོན་ཐ་མ་བཞི་སྟེ་བཅུ་དགུ། །བཅུ་བདུན་ཟག་མེད་ཡུལ་
དུ་བྱེད་པའི་རིག་པ་བརྒྱད། །བཅོ་བརྒྱད་སྤར་གྱི་བཅུ་དགུ། །བཅུ་དགུ་སྐྱེ་འཕགས་
གཉིས་གཉིས་ཡོད། །ཉི་ཤུ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དངོས་གཞི་དོན་རིག་སྟོབས་པ་སོ་
རིག་སེམས་ཤེས་ཟག་བྱང་མདོན་ཤེས་བདུན། །ཉེར་གཅིག་འདོད་པའི་སྟོམས་སྤར་
ཡིད་བདེ་དང་མཚུངས་ལྡན་སེར་སྟེ། བྱི་མའི་དེ་སེར་སྟེ་འཆབ་པ་གཉིས། །ཉེར་
གཉིས་སྤར་གྱི་བདུན། །ཉེར་གསུམ་སོ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་དབང་ཤེས་གིས་
བྱག །ཉེར་བཞི་ལྔ་དང་མཚུངས་ལྡན་གཟུགས་གྱི་ལྟ་བ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡོད་
དོ། །ཉེར་ལྔ་སྟོམས་སྤར་གཉིས་ཟག་མེད་བདེ་དབང་གསུམ་གྱི་དམིགས་པར་གྱུར་
པའི་ཉེར་ལྔ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་རིག་པ་བཅུ་དཔྱད། །ཉེར་བྱག་བརྒྱད་གྱི་དམིགས་
པར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཁམས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་འདོད་པའི་སྤྱི་བ་སེམས་མ་གཏོགས་
བཅུ་གཅིག །ཉེར་བདུན་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་གཟུགས་གྱི་སྤར་རྒྱས་ཉེར་བཞི།

ཉེར་བརྒྱད་ཀྱི་ཉེར་ལྟོ། །ཉེར་དགུ་ལྔ་ཀྱི་བཅུ་གཅིག །སྐུ་ལྔ་ལྔ་ཀྱི་
 ཉེར་ལྔ་ལྔ་ལྔ་བྱེད་པའི་དབང་ཤེས་ལྔ་གནོད་ལྔ་ལེམས་ཀྱི་རིག་པ་མ་གཏོགས་
 བཅུ་ལོ། །སྐུ་གཅིག་ལྔ་བཅུ་གཉིས་དམིགས་པ་སྦྱོར་མཛད་ལ། །སྐུ་གཉིས་ཉེར་གཉིས་
 ལྔ་ལྔ་བྱེད་པ་མིག་ཤེས། །སྐུ་གསུམ་གསུམ་དང་མཚུངས་ལྔ་ལྔ་མཐོང་སྤང་བཅུ་
 རྒྱག་སྤྱག་དོག་འཕྲོད་པ་ཁྲོ་བ་མེར་སྐྱ་སྐྱེས་སྤང་གི་ད་ཀྱལ་ཏེ་ཉེར་གཅིག་གོ། །སྐུ་
 བཞི་བཅུ་གཉིས་ལྔ་ལྔ་བྱེད་པ་ལྷེ་སྤེལ་རིག་པ་གཉིས། །སྐུ་ལྔ་བཅོ་བརྒྱད་དང་
 མཚུངས་ལྔ་ལྔ་གྲག་ཀྱན་མཐོང་སྤང་གི་ལོག་ལྷ་གཉིས་འཆབ་པ་རྒྱགས་ཆོད་གཉིས་
 མི་དགེ་བའི་ས་པ་བརྒྱད། བརྒྱ་ཀྱི་དམིགས་པ་འདོད་པའི་ཉི་ཤུ། བོང་མའི་
 སོ་བརྒྱད་དོ། །སྐུ་རྒྱུ་ལྔ་ཀྱི་དགུ་ལོ། །འདོད་ཉོན་སྤངས་མ་ཐག་པ་གཉིས་ཀ་
 ཡིན། །སྐུ་བརྒྱ་བཅུ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྔ་ལྔ་འཕྲོད་པ་སྤྱག་དོག་ཁྲོ་བ་རྣམ་
 འཛོལ་ཁོན་འཛིན་ཆོག་པ་མེར་སྐྱ་རྒྱགས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་མཆུག་ཐོགས་སུ་འདོད་པའི་
 བརྒྱ། །སྐུ་བརྒྱད་པའི་དང་མཚུངས་ལྔ་ལྔ་སྐུ་ལེམས་གཉིས་གཟུགས་མེད་ལེམས་
 གསུམ་ལས་སྐུ་ལེམས་གཉིས་ཀྱི་མཆུག་ཐོགས་སུ་ཡིད་བདེ། གཟུགས་མེད་
 རྣམ་སྦྱིན་སྦྱེས་ཐོབ་གཉིས་ཀྱི་མཆུག་ཐོགས་སུ་འདོད་ཆགས་གནོད་ལེམས་རྣམ་
 འཛོལ། །གཟུགས་མེད་གསུམ་ཀྱི་མཆུག་ཐོགས་སུ་མ་རིག་པའོ། །སྐུ་ལེམས་
 གཉིས་དང་སྦྱོར་བྱང་གསུམ་ཀྱི་མཆུག་ཐོགས་སུ་ཆོར་བ་བདེ་བ་གཅིག་གོ། །སྐུ་
 དགུ་བཅུ་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྔ་ལྔ་ལོག་ལྷ་ཐེ་ཆོམ་མ་རིག་པ་གསུམ་མ་གཏོགས་
 བརྒྱ་ཀྱི་མཆུག་ཐོགས་སུ་འདོད་པའི་ལེམས་བརྒྱ། །བཞི་བཅུ་དོན་དང་སྦྱོབས་
 པ་སོ་རིག་ཟག་ཟད་མངོན་ཤེས་ལེམས་(ལན)ཤེས་རྣམ་ཐར་སྐྱོ་གསུམ་གཟུགས་ཀྱི་
 དངོས་གཞི་བཞི། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་དངོས་གཞི་དང་རྣམ་ཐར་ཏེ་
 བཅུ་བརྒྱ་དང་མཚུངས་ལྔ་ལྔ་པ་ཚོལ་བ་དྲན་པ་གཉིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་
 ཤེས་རབ་བཙོན་འགྲུལ་ཤིན་སྤངས་བཏང་སྦྱོམས་བཅུ་དང་མཚུངས་ལྔ་ལྔ་ལྔ་
 པའི་རིག་པ་ལྟོ། །གསུམ་པའི་སྐབས་སོ། །

བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །ཉེར་གསུམ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་བཏང་མ་ཐག་པའི་
 སེམས་ད་ལྟ་བ་ལ་རྗེས་ཤེས་སྲིད་ཆེད་ཟག་བཅས་གཉིས་ཡོད་པས། གཉིས་ཀ་
 ཡིན་པ་མེད། །ཉེར་བཞི་ཟག་མེད་བདེ་དབང་བཏང་མ་ཐག་པ་དང་། བདེན་
 བ་གསུམ་ཀྱི་བདེ་དབང་རིམ་གྱིས་བཏང་མ་ཐག་པ་འདྲོད་པའི་འཕགས་པ་ཡིན་
 གྱང་། གཞུགས་ཀྱི་བདེ་དབང་བཏང་མ་ཐག་པའི་གོང་མ་གཉིས་ཀའི་དེ་གཉིས་
 ཀ་ཡོད། འདྲོད་པའི་བདེ་དབང་བཏང་མ་ཐག་པའི་གཞུགས་ཀྱི་གཉིས་ཀ་ཡོད་
 རོ། །ཉེར་ལྔ་ལྔ་མ་འདྲ་ལ། གཉིས་ཀ་མེད་པ་མེད་དེ། ཉེར་རྒྱལ་དེ་ནི་དོན་
 གཅིག །ཉེར་བརྒྱུ་སེམས་བརྒྱ་རྒྱལ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱལ་གི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་
 གཞུགས་མེད་ལམ་གྱི་ལོག་ལྟོ། །འཛེག་བརྒྱུ་འདྲོད་པའི་(ཀ)འཕོག་ལམ་གྱི་
 མ་རིག་པ་གཉིས། ཉེར་དགུ་དགུ་བཅོམ་ལས་ཉམས་མ་ཐག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན།
 སྤྲུལ་རྒྱུ་དགུ་བཅོམ་ལས་ཉམས་མ་ཐག་པ་དང་། འདྲོད་ཉོན་སྤངས་པའི་སྤྲུག་
 བསྐལ་ལ་ཆོས་བཟོད་པ་ཆགས་བཅས་པའི་དེ་རིམ་བཞིན་ནོ། །སྤྲུག་ཅིག་མི་
 དགེ་བ་དགེ་བ་རྒྱལ་སྒོའ་སེམས་དང་བརྒྱད་ལས། བརྒྱན་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་
 བ་གཞུགས་གཞུགས་མེད་ལམ་གྱི་ལོག་ལྟོ། །ཁྱི་མ་བཞི་བཞི་པའི་སྒྲིམ་སྤང་གི་
 མ་རིག་པའོ། །སྤྲུག་གཉིས་གསུམ་པའི་འཇིག་མཐར་གཉིས་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་
 ལོག་ལྟ་ཡང་སྲིད་པས་བདེ་དབང་རྒྱལ་འདྲོད་པའི་འཇིག་མཐར་ལམ་གྱི་ལོག་
 ལྟ་གང་རྒྱང་གི་དམིགས་པ་འདྲོད་པའི་བདེ་དབང་དང་ཟག་མེད་གཉིས། སྤྲུག་
 གསུམ་ཀྱུན་འགྲོ་རྣམ་སྒྲིན་མ་གཏོགས་བཞི་ལས་སྦྱོར་པ་ཟག་མེད་བརྒྱད་སེམས་
 ཤེས་ཏེ་དགུ། སྤྲུག་བཞི་བཞི་རྩ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་ཆོས་བཟོད་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་
 ཟག་མེད་བདེ་དབང་ཡིན་བདེ་གཉིས་ཀ་རྟེན། སྤྲུག་གཞུགས་ཀྱི་ཁམས་བརྒྱད་
 ཡུལ་རྩ་བུའི་གཞུགས་ཀྱི་སྤྲུག་ཀྱུན་ཡིད་བདེ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་
 ཐེ་ཆོམ་རྒྱལ། སྤྲུག་རྒྱལ་མེད་ཀྱི་བརྒྱད་ཡུལ་རྩ་བུའི་སྤྲུག་མོད་གཉིད་མི་དགེ་
 བའི་ས་པ་གཉིས་དང་ལ། སྤྲུག་དགེ་བ་གསུམ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཟག་མེད་

སྒྲུབ་སྤང་གསུམ་དང་བཞིའོ། །སྐྱོ་བརྒྱད་ཀའི་སྤང་དང་མཚུངས་ལྡན་འདྲ་ཆགས་
མེད་པའི་དགེ་ཅུ་ཞེ་སྤང་མེད་པའི་དགེ་ཅུ་གཉིས་བཏང་མ་ཐག་པ་དགེ་ཅུ་ཆད་
མ་ཤེས་ཐག་པའོ། །སྐྱོ་དགུ་ལྔ་མ་འདྲ་སེམས་སྤྱི་མ་གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་
རོ་མོར་གྱུར་བའི་བུད་མི་སྒྲུབ་སེམས། །བཞི་བརྒྱ་བརྒྱབ་སེམས་གནོད་སེམས་ལོག་
ལྷ་ཅི་རིགས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ལ་ཆད་མེད་བཞི་
ཡོད་དོ། །གནས་བཞི་པའི་སྐབས་སོ། །

གནས་ལྔ་པའི་སྐབས་བཤད་པ།

༥ གནས་ལྔ་པའི་སྐོར་ལ། །གཅིག་བདུན་གྱི་དམིགས་པ་ཕྲ་རྒྱས་དུག །གཉིས་
བཞིའི་དམིགས་པ་ཁོང་སྐོར་གཏོགས་དགུ །གསུམ་འདྲ་ཉོན་ཅམ་སྤངས་པའི་
སོ་སྒྲེ། འཇོག་པ་རྗེས་ཤེས་པ། ལམ་ཆོས་བཟོད་པ། ལམ་ཆོས་ཤེས་པ། ལམ་
རྗེས་བཟོད་པ་རྣམས་རེ་དགུའི་དམིགས་པ་ལྡན། །བཞི་གཉིས་དང་མཚུངས་ལྡན་
སྤྱག་ཀྱན་གྱི་ཐེ་ཆོམ་མཚོག་འཛིན་ལཱི་དམིགས་པ་དང་གཉིས་ལས་བརྒྱ་བདུན་ཅམ་
གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་གཟུགས་གྱི་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་སེམས་སོ། །ལྔ་གསུམ་
དང་མཚུངས་ལྡན་བརྒྱད། བཞིའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་གཉིས། །དུག་གསུམ་
དང་མཚུངས་ལྡན་ཉེར་དུག །བདུན་ལྔ་མ་དང་འདྲ། །བརྒྱད་སྤྱག་བསྐལ་རྗེས་
ཤེས་པ་དང་བརྒྱ་དུག་པ་གཉིས་ཀ་དུག་གཏོང་། གཟུགས་གྱི་ཡིད་བདེ་ལྷ། ཟག་
མེད་དང་དུག་གོ །དགུ་དང་པོའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་བརྒྱ་དུག་པ་གཉིས་ཀ་
ཡིན། །བརྒྱ་གསུམ་པའི་འཇོག་བདེན་གཉིས་ཀ་ཡིན། །བརྒྱ་གཅིག་གཉིས་པའི་
ཉོན་མོངས་སྤངས་མ་ཐག་པའི་སོ་སྒྲེ་གཉིས་ཀ་ཡིན། །བརྒྱ་གཉིས་དང་པོའི་ཉོན་
མོངས་སྤངས་པའི་བརྒྱ་དུག་པ་(༡༠ན)གཉིས་ཀ་ཡིན། །བརྒྱ་གསུམ་ཆགས་བཅས་
པའི་བརྒྱ་དུག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། །བརྒྱ་བཞི་གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་བརྒྱ་དུག་

པ་སྒྲ་མ་ཡིན། འབཅོལ་ཆགས་བཅས་པའི་བཅུ་དྲུག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། འབཅུ་དྲུག་
 འདྲོད་པའི་འཇིག་རྫོང་རྒྱལ་དགེ་བའི་འགྲོད་པ་གསུམ། འབཅུ་བརྒྱུ་འདྲོད་པའི་
 སྤ་རྒྱས་གཞུགས་ཀྱི་དེ་སྤྲིད་ཅེས་དངོས་གཞིའོ། འབཅོ་བརྒྱད་དངོས་གཞི་དང་མི་
 གཡོ་བའི་དགྲ་བཅོམ་པའི་སྤྲིག་དབང་རྣམས་སོ། འབཅུ་དྲུག་འདྲོད་པའི་དགེ་
 བ་གཞུགས་ཀྱི་སྦྱོར་ཐོབ་དགེ་བ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་སྤྲིག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་ལ་སྦྱོར་
 དཔྱར་སྦྱེ་བའི་དང་པོ། རྒྱུ་གསུམ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་འདྲོད་པའི་སྦྱིབ་
 སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་མ་རིག་པ་གཞུགས་ཀྱི་དང་པོ་མ་གཏོགས་སྦོམ་སྤང་
 གི་མ་རིག་པ་གཞུགས་མེད་སྦོམ་སྤང་གི་མ་རིག་པ་དང་གསུམ། ཟག་མེད་མ་
 གཏོགས་བཅོ་བརྒྱད། རྒྱུ་གཅིག་སྤྲིག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་གི་དགྲ། གཞུགས་མེད་
 རྣམ་འདྲོད་པར་སྦྱོར་མ་ཐག་པ་སྤྲི་དམིགས་པ་རྟེན། རྒྱུ་གཉིས་ཉམ་ཐོས་ཀྱི་
 འདྲོད་པའི་སྤྲིག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་། གཞུགས་དང་གཞུགས་མེད་ཀྱི་དེ་གསུམ།
 རྒྱུ་གསུམ་འདྲོད་ཉམ་སྤངས་མ་ཐག་སོ་སྦྱེ་གཉིས་ཀ་ཡིན། རྒྱུ་བཞི་མ་རིག་པ་
 དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཟག་མེད་གཉིས་འདུས་མ་བྱས་དགེ་བ་དང་
 གསུམ་འདྲོད་པའི་གཉིས་དང་ལྔའོ། རྒྱུ་ལྔ་གཞུགས་མེད་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་
 གི་ལོག་ལྷ། འདྲོད་པའི་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་ལོག་ལྷས་བཞིའི་ལུལ་ལ་དམིགས་
 སོ། རྒྱུ་དྲུག་གཞུགས་མེད་རྣམ་གཞུགས་(༡༠བ)སྦྱེས་མ་ཐག་པ་ལྔའི་དམིགས་
 པ་རྟེན། རྒྱུ་བརྒྱུ་གཞུགས་ཉམ་སྤངས་མ་ཐག་པའི་སོ་སྦྱེ་གཉིས་ཀ་ཡིན། རྒྱུ་
 བརྒྱད་ཆགས་བཅས་པའི་ཀུན་འབྱུང་ཚོས་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། རྒྱུ་དྲུག་འདྲོད་
 གཞུགས་རྣམ་གཞུགས་མེད་ཏུ་སྦྱོར་མ་ཐག་པ་དང་ཆགས་བཅས་པའི་སྤྲིག་ཀུན་
 རྗེས་ཤེས་པ་རྣམས་བཞིའི་དམིགས་པ་བཏང་། རྒྱུ་ཅུ་གཞུགས་ཉམ་སྤངས་པའི་
 སོ་སྦྱེ་དང་། སྤྲིག་བསྐལ་ཚོས་བཞོད་ཚོས་ཤེས་པོ་དང་། ཀུན་འབྱུང་རྗེས་ཤེས་པ་
 དང་། འགོག་པ་ཚོས་ཤེས་རྣམས་བཅུ་དྲུག་གི་དམིགས་པ་ལྡན་ནོ། རྒྱུ་གསུམ་
 བཞི་དང་མཚུངས་ལྡན་སྦོམ་སྤང་གི་འདྲོད་ཆགས་ཁོང་ཁོ་འཆབ་པ་གསུམ་སྦོན་

གནས་ཤེས་པ་སྟོབས་པ་སོ་རིག་སེམས་ཤེས་སྟོན་གནས་ཟེས་བྱ་སྟོན་མེད་དང་
 སྟོང་ཉིད་རྣམ་ཐར་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་བཞི་དང་བཅུ་ལོ། །སོ་བཞི་གཟུགས་
 ཉོན་སྤངས་མ་ཐག་པའི་སོ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་སྟུམ་དཔུང། །སོ་ལྷ་འདྲོད་པའི་སྟོར་
 འབྱུང་དང་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་གཉིས། །སོ་བྱུག་མི་དགེ་བ་གཟུགས་གཟུགས་
 མེད་ཀྱི་སྟོབ་པ་རྣམས་བཞི་ཡུལ་རུ་བྱེད། །སོ་བརྟན་འདྲོད་ཉོན་སྤངས་མ་ཐག་
 པའི་སོ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ཡིན། །སོ་བརྟན་ལྷ་མར་གྱི་གསུམ་གཟུགས་མེད་རྣམ་སྟོན་སྟེས་
 (༡༡ན)ཐོབ་གཉིས་དང་ལྷ། །སོ་དགྲུ་གཟུགས་མེད་རྟེན་ལ་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་མ་ཐག་
 པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། །བཞི་བཅུ་དགྲ་ཡོད་དམ་དཔུང། གནས་ལྷ་པའི་སྐབས་སོ། །

གནས་བྱུག་པའི་སྐབས་བཤད་པ།

༥ གནས་བྱུག་པའི་སྟོར་ལ། །གཅིག་གཉིས་ཙམ་ཡུལ་རུ་བྱེད་པའི་འདྲོད་
 པའི་འཇིག་ལྷ་ཡོད་དམ་དཔུང། །གཉིས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མེད། །གསུམ་གཉིས་
 ཀ་ཡིན་པ་མེད། །བཞི་ཆགས་བྲལ་གྱི་དེ་གཉིས་ཆར་ཐོབ་མ་ཐག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན།
 །ལྷ་འདྲོད་པ་དང་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་རྟེན་མ་ཐག་པ་
 གཉིས་ཀ་ཡིན། །བྱུག་ཆགས་བཅས་པའི་ཀུན་འབྱུང་ཟེས་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན།
 །བརྟན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མེད། །བརྟན་ཉི་ཤུའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་འཁོག་པ་ཤེས་
 པ། །དགྲུ་བཞིའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་ལམ་ཤེས་པ། །བརྟན་འདྲོད་ཉོན་སྤངས་མ་
 ཐག་པའི་སོ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ཡིན། །བརྟན་གཅིག་གོང་མའི་འཁོག་པ་མཐོང་སྤང་གི་
 ལོག་ལྷ་གཉིས་བརྟན་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས། །བརྟན་གཉིས་ཆགས་བཅས་པའི་འཁོག་
 པ་ཟེས་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། །བརྟན་གསུམ་དོན་གཅིག་གི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་
 ཆོས་ཤེས། །བརྟན་བཞི་ཞེ་བརྟན་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་ཟེས་ཤེས། །བཙུ་ལོ་དགྲའི་
 ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་པ་རོལ་སེམས་ཤེས། །བརྟན་བྱུག་སྟུག་བསྐལ་ཆོས་ཤེས་པ་ཟག་

མེད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བཅུ་དྲུག་དམིགས་པ་ལྟན། །བཅུ་བཅུན། བཞི་པའི་འགོག་
 པ་བཅུ་གཉིས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་བཟོད་ཤེས་བཞི། །བཙུ་བཅུད། བདེ་དབང་
 (༡༡བ)ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་འདོད་པའི་ཤེས་བཟོད་དྲུག་གི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་ཆོས་ཤེས།
 ཞོང་མའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་ཤེས། །བཅུ་དགུ་བཞི་པའི་འགོག་པ་མཐོང་
 སྤང་གི་མ་རིག་པ་སྤྲ་མ་ཡིན། བཞི་པའི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྩྭ་ཏིང་ཁོ་
 ར་ལ་དམིགས་པའི་མ་རིག་པ་སྤྲ་མ་ཡིན། །ཉི་ཤུ་འདོད་པའི་ལམ་ལ་དམིགས་
 པའི་ཉེར་བཞིའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་ཆོས་ཤེས། །ཉེར་གཅིག་འདོད་པའི་ལམ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཉེར་བཞི། །ཉེར་གཉིས་འདོད་པའི་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་ཉེར་བཞི།
 །ཉེར་གསུམ་བཞི་པའི་འགོག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ཉེར་དྲུག་བཞིའི་དམིགས་པ།
 བཞི་པའི་འགོག་བདེན་ལ་དམིགས་པ་ཉེར་བཞི། །ཉེར་བཞི་གཟུགས་ཀྱི་ལམ་
 མཐོང་སྤང་གི་མ་རིག་པ། །ཉེར་ལྷ་ཆགས་བཅས་པའི་བཅུ་དྲུག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན།
 །ཉེར་དྲུག་ཞོང་མའི་ལམ་ལ་དམིགས་པ་སོ་དྲུག་ །ཉེར་བཅུན་ལམ་ལ་དམིགས་པའི་
 དྲུག་ཅུ་རྟེན་མ་ཐག་པའི་ཡིན་པ་མེད། །ཉེར་བཅུད་བཞི་པའི་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་
 གི་ལོག་ལྷ་སྤྲ་མ་ཡིན། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་གི་ལོག་ལྷ་
 སྤྲ་མ་ཡིན། །ཉེར་དགུ་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་བཅུ་དྲུག་པ་གཉིས་
 ཀ་ཡིན། །སུམ་ཅུ་ཆགས་བཅས་པའི་འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། །སོ་
 གཅིག་བཞི་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་མ་ཐག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། །སོ་གཉིས་གཟུགས་
 ཉོན་སྤངས་མ་ཐག་པའི་སོ་སྦྱེ་གཉིས་ཀ་ཡིན། །སོ་གསུམ་གཟུགས་ཉོན་སྤངས་མ་
 ཐག་པའི་སོ་སྦྱེ་གཉིས་ཀ་ཡིན། །སོ་བཞི་(༡༩ན)རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱ་པ་བཞི་དང་ཡང་
 དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་དང་བརྒྱད་དམ། དེ་ཉེ་བཞི་དང་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་
 བཞི་དང་བརྒྱད་དམ། ཉམས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྟོན་ནས་ཤེས་པས་ཐོབ་ན་དེ་
 ལྟར་རྟེན། འཕགས་ལམ་བརྒྱད་དོ། །སོ་ལྷ་བཞི་ཆོན་གསུམ་ཅི་རིགས་སོ། །སོ་
 དྲུག་དཀའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཚུལ་རྟེན་ཚུལ་ལ་ཡང་ཡོད། གཟུགས་ཉོན་སྤངས་

པའི་བརྟུ་བྱག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། །སོ་བརྟན་ཉོག་མེད་དཔྱད་བཅས་ཀྱི་ཟག་མེད་
 ཤེས་པ་དགོས་པས་ལུས་བྱ་ཉེ་མ་གཏོགས་པ་ཡང་ཡོད། །འདྲོད་ཉོན་སྤངས་
 པའི་བརྟུ་བྱག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། །སོ་བརྟན་ཀྱན་རྩོམ་ཤེས་པ་རྩེས་ཤེས་ལམ་ཤེས་
 པ་གསུམ། རྩེས་ཤེས་ལམ་ཤེས་པ་གསུམ། །སོ་དབྱེད་བྱ་པ་ཤེས་རབ་དགའ་བ་
 གསུམ་ཤིན་སྤངས་ལ་དབྱད་བཏང་སྟོམས་ལ་དབྱད་མི་དགོས། །བཞི་བརྟུ་གསུམ་
 ཀྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་འགོག་ལམ་ཤེས་པ་གཉིས་གནས་བྱག་པའི་སྐབས་སོ། །

གནས་བརྟན་པའི་སྐབས་བཤད་པ།

༥ གནས་བརྟན་པའི་སྐོར་ལ། །གཅིག་ཤེས་ཤེས་རྟེན་མ་ཐག་པའི་ཕྱིར་མི་
 འོང་ལ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ཡིན། །གཉིས་སྤྲུལ་མ་འདྲོད་གཟུགས་ཀྱི་མཚུངས་ལྡན་
 གཉིས། ཕྱི་མ་ཟག་མེད་མཚུངས་ལྡན་མ་ཡིན་པའོ། །གསུམ་ཆོས་ཤེས་རྩེས་ཤེས་
 རྩེ་མ་ཡིན། རྩེ་གཟུགས་འགོག་པ་ཤེས་པ་གསུམ་དང་ཤེས་ཤེས་ཕྱི་མ་ཡིན། །ལྷ་
 སྟོབ་གཟུགས་ཀྱི་མདོན་ཤེས་སྐྱབ་དགེ་བ་དང་གསུམ། མི་སྟོབ་ཤེས་དཔྱད།
 །བྱག་སྟོབ་ཤེས་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བ་གཉིས། མི་སྟོབ་ཤེས་དབྱད། །འདྲོད་དང་
 རྩེ་མ་གཉིས་ལ་ཀྱན་རྩོམ་ཤེས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྟོས་མི་དགོས་སོ། །བརྟན་ ཟག་མེད་
 བརྟན། ཤེས་ཤེས་ལ་དབྱད། །བརྟན་ཆོས་སོ་རིག་རྩུ་འཕྱུལ་སྟོན་གནས་རྩེས་
 བྱ་བྱམས་རྟེན་རྩེ་བཏང་སྟོམས་ཚད་མེད་གསུམ་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་ཀྱི་
 དངོས་གཞི་དང་རྣམ་ཐར་བྱག་སྟེ་བརྟུ་གཉིས། །དབྱེད་ཆོས་ཁམས་འདྲོད་ཆགས་
 གནོད་ཤེས་རྣམ་འཛོམས་རིག་པ་འདྲུ་བྱེད་འདྲོད་ཁམས་མ་འོངས་པ་དམན་
 པ་སོགས་གསུམ་མི་དགེ་སྟོབ་མི་སྟོབ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཁམས་ཟག་བཅས་
 འདུས་བྱས་ཏེ་བཙོ་ལྷ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དག་
 ཡིན་པར་གྱུར་པའི་བཙོ་ལྷ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་སྟོབས་པ་སོ་རིག་ངེས་ཆོག་སོ་རིག་

དང་གསུམ། ཟག་ཟད་མངོན་ཤེས་འགྲོག་པའི་རྣམ་ཐར་གཉིས། འབུ་པ་གཟུགས་
 མེད་དགེ་བ་ཡིན་པ་ཉེར་གཉིས་ལུལ་དུ་བྱེད་པ་གཟུགས་མེད་ཟད་པར་གཉིས་
 གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་དང་རྣམ་ཐར་བརྒྱུད་དང་བཅུ་ལས་བར་པ་དུག །འབུ་
 གཅིག་འབཅོ་ལུ་ལུལ་དུ་བྱེད་པ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ངེས་ཆོག་དང་
 སློབས་པ་སོ་རིག་དང་གསུམ་མིག་ནའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་དོ། །འབུ་
 གཉིས་སེམས་ཤེས་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་བཞི། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་
 དངོས་གཞི་རྣམ་ཐར་སྟེ་བཅུ་གཅིག །འབུ་གསུམ་དོན་དང་སློབས་པ་སོ་རིག་ཟག་
 ཟད་མངོན་ཤེས་དང་གསུམ། འབུ་བཞི་སོ་གསུམ་ལས་ལས། སྟོན་གནས་རྗེས་
 (༡༩ན)དུན་སྟོན་ནས་ཤེས་པ་གཟུགས་མེད་ཟད་པར་གཉིས་སྲིད་ཆེ་དངོས་གཞི་
 རྣམ་ཐར་དུག །འབཅོ་ལུ་ཆགས་བཅས་པའི་ཐུག་བསམ་ཆོས་ཤེས་པ་སྟེ་མ་ཡིན།
 ཆགས་བཅས་པའི་ལམ་ཆོས་ཤེས་པ་བྱི་མ་ཡིན། འབུ་དུག་དགུ་ལུལ་དུ་བྱེད་པ་
 སློབས་སོ་རིག །འབུ་བཅུ་དྲུག་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་ཆད་མེད་བཞི་སྟེ་
 ལཱོ། །འབཅོ་བརྒྱུད་དོན་སོ་རིག་ཟག་ཟད་མངོན་ཤེས་མཆོད་མེད་རྣམ་ཐར་གསུམ།
 འབུ་དགུ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཟད་པར་ཆད་མེད་བཞི་སྟེ་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་
 དུག །ཉི་ཤུ་དོན་དང་སློབས་པ་དང་ཆོས་དང་ངེས་ཆོག་སོ་རིག་ཟག་ཟད་མངོན་
 ཤེས་ལུ་ལུལ་དུ་བྱེད་པ་འདོད་པའི་སྟོན་སྲང་བཞི། ཉེར་གཅིག་ངེས་ཆོག་སོ་རིག་
 མིག་རྣ་རྩུ་འཕྲུལ་གཟུགས་མེད་ཟད་པར་གཉིས་སྟེ་དུག །ཉེར་གཉིས་ནམ་མཁའ་
 མཐའ་ཡས་ཀྱི་དངོས་གཞི་དང་རྣམ་ཐར་གཉིས། སྟོན་གནས་རྗེས་དུན་གྱི་ལུལ་
 ལ་ཟག་མེད་ཡོད་པ་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་སྦྱར། ཉེར་གསུམ་འབུ་གཅིག་ལུལ་དུ་
 བྱེད་པ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཀུན་འགྲོ་སྲིད་ཆེའི་ལམ་མཐོང་སྲང་གི་ལོག་ལྷ་
 སྟོན་སྲང་ཡང་ཡོད་པས། ལུ་བཞི་ཡོད་མེད་དཔྱད། ཉེར་བཞི་གོང་མའི་ལམ་
 མཐོང་སྲང་གི་མ་རིག་པ་གཉིས། ཉེར་ལུ་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་ངེ་འཛིན་
 ངེས་ཆོག་སོ་རིག་གཉིས། ཉེར་དུག་ཅི་ཡང་མེད་གྱི་ཉོན་མོངས་སྲངས་པའི་བཅུ་

དྲུག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། རྟེན་བདུན་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་
 པའི་བཅུ་དྲུག་(༡༣༧)པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། རྟེན་བཅུད་ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཉོན་
 མོངས་སྤངས་པའི་བཅུ་དྲུག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། རྟེན་དགུ་འཁོག་བདེན་ཡུལ་དུ་
 བྱེད་པ་བཅུ་དྲུག་ །ལམ་བདེན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་བཅུ་བདུན་སྡེ་མ་ལ་སྤྱི་མས་ཁྲབ་
 བོ། །སྤྱུ་མ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ནམ་ཐར་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་གཅིག་
 ཅར་རྟེན་མ་ཐག་པ་སྡེ་མ་ཡིན། མིག་ན་རྩུ་འཕུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་གསུམ་གཅིག་
 ཅར་རྟེན་མ་ཐག་སྤྱི་མ་ཡིན། རྟེན་གཅིག་འདོད་པའི་འཇིག་ལྟོ། །གཟུགས་མེད་
 ཀྱི་བཅུ་མ་གཏོགས་པའི་སོ་གཉིས་སོ། །འདོད་པའི་ལོག་ལྟ་ཡོད་པའི་གཉིས་ཀ་
 ཡིན་པ་མེད་དོ། །རྟེན་གཉིས་དགུའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་
 འཇིག་ལྟ། རྟེན་གསུམ་སྤྱི་མ་ལ་སྡེ་མས་ཁྲབ་སྡེ་མ་ལ་སྤྱི་མས་ཡང་ཁྲབ། རྟེན་བཞི་
 གསུམ་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གི་སྤྱ་རྒྱས་བཅུ་གཉིས་ཅན་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས། ནམ་མཁའ་
 མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཀུན་འགྲོའི་སྤྱ་རྒྱས་ཀྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་བཅུ་བཞི་ལས་བཅུ་
 གཉིས་ཅན་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཀུན་འགྲོའི་སྤྱ་རྒྱས་ཡོད་
 པའི་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་སྤྱ་རྒྱས་ཀྱི་དམིགས་པར་གྱུར་བའི་བཅུ་བདུན་ལས་བཅུ་
 གཉིས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྲིད་ཆེའི་ལམ་མཐོང་སྤང་ཡོད་དོ། །ཞོང་དུ་བཤད་
 པ་ལ་ཡང་ཞིབ་ཆ་དགོས། རྟེན་ལྟ་བུ་བཅུ་དྲུག་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་གཟུགས་ཀྱི་
 ལམ་མཐོང་སྤང་གི་ཡོད་བདེ། རྟེན་དྲུག་འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་གི་བདེ་དབང་། རྟེན་
 བདུན་ལམ་ཆོས་ཤེས་(༡༣༩)པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། རྟེན་བཅུད་འདོད་ཉོན་དྲུག་པ་བཏང་
 མ་ཐག་པ་སྡེ་མ་ཡིན། དང་པོའི་ཉོན་མོངས་བཏང་མ་ཐག་པ་སྤྱི་མ་ཡིན། རྟེན་
 དགུ་ལམ་ཤེས་པ་འཁོག་པ་ཤེས་པ་གཉིས། རྟེན་བཅུ་གཟུགས་ཉོན་སྤངས་པའི་
 བཅུ་དྲུག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། གནས་བདུན་པའི་སྐབས་སོ། །

གནས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་བཤད་པ།

‡ གནས་བརྒྱད་པའི་སྐོར་ལ། རྒྱུག་གཞུགས་ཉོན་ཐངས་པའི་བུ་ཏུག་
པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། རྒྱུག་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་ཉོན་ཐངས་ཐངས་མ་ཐག་པའི་སོ་སྟེ་
གཉིས་ཀ་ཡིན། རྒྱུག་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་ཉོན་ཐངས་ཐངས་པའི་བུ་ཏུག་པ་གཉིས་
ཀ་ཡིན། རྒྱུ་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་ལོག་ལྷའི་ཡུལ་ལ་ཟག་མེད་གཉིས་ནམ་མཁའ་
མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཀུན་འགྲོའི་སྤ་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་གཞུགས་མེད་གཉིས་ཏེ་བཞི། རྒྱ་
སྤང་ཆེའི་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་གི་ལོག་ལྷ་སྤྱ་མ་ཡིན། ཟུང་འདས་ལ་མ་དམིགས་
པའི་སྤང་ཆེའི་འགོག་པ་མཐོང་སྤང་གི་ལོག་ལྷ་སྤྱི་མ་ཡིན། སྤྱི་སྤྱི་གཉིས་ལ་འདོད་
པའི་སྤྱི་སྤྱི་སྤང་། རྒྱུ་ཟུང་འདས་ལ་མ་དམིགས་པའི་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་
འགོག་པ་མཐོང་སྤང་གི་ལོག་ལྷ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཀྱི་སྤ་རྒྱས། ཤེས་པ་འདས་པ་
ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་གཞུགས་ཀྱི་སྤྱི་སྤྱི་སྤང་སྤ་རྒྱས། རབ་ཏུ་འདོད་གཞུགས་ཀྱི་
འགོག་པ་མཐོང་སྤང་གཉིས། རབ་ཏུ་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་ཡིད་བདེ་བདེ་དབང་
གཉིས། རབ་ཏུ་འདོད་པའི་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་མ་རིག་པ། རབ་ཏུ་ལྷ་ཡུལ་ཏུ་བྱེད་
(༡༤)པའི་འདོད་པ་དང་དང་པོའི་ལོག་ལྷའི་ཡུལ་ལ་ལྷ་བུ་ཡོད་ཀྱང་གཉིས་པའི་
ལོག་ལྷའི་དམིགས་པ་ལ་ནམ་ཐར་སྟོ་གསུམ་མིག་ནའི་མདོན་ཤེས་ངེས་ཆོག་སོ་
རིག་ཏུག་མ་གཏོགས་ཞེ་བུན། བུ་བའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པས་གཞུགས་ཁོ་ན་
ལ་དམིགས་པ་བུ་དགྲ། རབ་ཏུ་གཅིག་ནམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་ལམ་
མཐོང་སྤང་གི་མཚོག་འཛིན་སྤྱི་མ་ཡིན། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ལམ་མཐོང་
སྤང་གི་མཚོག་འཛིན་སྤྱི་མ་ཡིན། རབ་ཏུ་གཉིས་རྒྱ་འཕྲུལ་ཀྱི་དང་མིག་དང་སྟོན་
གནས་ཆེས་དྲན་གསུམ་ནམ་ཐར་དང་པོ་གསུམ་ཟད་པར་དང་པོ་བརྒྱད་ཟེལ་
གོམ་བརྒྱད་དེ་ཉེར་གཉིས་སམ་དང་ཏུག་འཛིག་གམ་དཔྱད། འབྱུང་བ་བཞི་

དང་མེས་ཅན་མིག་གི་མདོན་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་དག་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 པའི་མདོན་ཤེས་ཡོད་ཟེར་དགོས་སོ། །འབྱུག་གསུམ་པུ་གསུམ་ཅམ་འབྱུང་བ་
 སྲིད་ཅེའི་དངོས་གཞི་དང་རྣམ་ཐར་གཉིས། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མེད། འབྱུག་བཞི།
 རྒྱག་གི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཆོས་སོ་རིག་
 ཟག་ཟད་མདོན་ཤེས་ཟད་པར་བརྟུ་བྱེད་གཞོན་བརྟུད་ཆད་མེད་བཞི་རྣམ་ཐར་
 དང་པོ་གསུམ་མཆན་མེད་རྣམ་ཐར་སྟེ་གསུམ་པུ་བཞི་མཆུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་
 པ་སྲིད་ཅེའི་དངོས་གཞི་རྣམ་ཐར་གཉིས་འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་འབྱུང་། འབཛེ་ལྷ།
 དེ་ལྷ་མ་དང་འདྲ། ཅི་ཡང་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་མ་ཐག་པའི་སོ་སྟེ་གཉིས་
 ཀ་ཡིན་ནམ་དཔུད། (༡༥ན) འབྱུག་རྒྱལ་འདོད་ཉོན་སྤངས་མ་ཐག་པའི་སོ་སྟེ་གཉིས་
 ཀ་ཡིན། འབྱུག་བརྟུན་གསུམ་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཟད་
 པར་དང་པོ་བརྟུད་བྱེད་གཞོན་བྱི་མ་བཞི་གཅིག་ཅར་རྟེན་མ་ཐག་པ་ལྷ་མ་ཡིན།
 ཟད་པར་དང་པོ་བརྟུད་བྱེད་གཞོན་བྱི་མ་བཞི་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་སྟོན་སྤང་
 གི་མ་རིག་པ་སྤངས་མ་ཐག་པ་ལྷ་མ་ཡིན། བཞི་པའི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་དང་
 དུས་མཉམ་དུ་ཟད་པར་དང་པོ་བརྟུད་དང་བྱེད་གཞོན་བྱི་མ་བཞི་གཅིག་ཅར་
 རྟེན་མ་ཐག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། འབཛེ་བརྟུད་ཆད་མེད་རྣམ་ཐར་མ་གཏོགས་ཉེར་
 དགྲ། འདོད་ཉོན་སྤངས་མ་ཐག་པའི་སོ་སྟེ་གཉིས་ཀ་ཡིན། འབྱུག་དགྲ་བརྟུན་
 གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་མིག་རྣ་རྩུ་འབྲུལ་གྱི་མདོན་ཤེས་གསུམ་དེས་ཆོག་སོ་རིག་
 བཞི། རྩུ་འབྲུལ་མདོན་ཤེས་ཁོ་ནའི་མཆུག་ཐོགས་སུ་ཉེར་གཉིས། ཉི་ལྷ་གཉིས་
 པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྤངས་པའི་བརྟུ་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། ཉེར་གཅིག་བཞི་
 པའི་ཀྱན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་ལྟོག་ལྟའི་ཡུལ་སོ་གཉིས་སོ་བདུན་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་
 ལས་ཉེར་གཅིག་ཅམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལྟོག་ལྟ་ཡོད། བཞི་བའི་སྟོན་སྤང་གི་མ་
 རིག་པའི་ཡུལ་ལ་ཉེར་བྱུག་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ལས་ཉེར་གཅིག་ཅམ་ཡུལ་དུ་བྱེད་
 པའི་བཞི་པའི་སྟོན་སྤང་གི་མ་རིག་ཡོད་དོ། །གཞུགས་ཉོན་སྤངས་མ་ཐག་པའི་

སོ་སྐྱེ་གཉིས་མ་ཡིན། རྟེན་གཉིས་རིག་པ་སྤར་དང་འདྲ་བས་བཅུ་དྲུག་པ་གཉིས་
 ཀ་ཡིན། རྟེན་གསུམ་(༡༥)སྤར་དང་འདྲ་བས། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཉེན་
 མོངས་སྤངས་བཅུ་དྲུག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། རྟེན་བཞི་བཅུ་དྲུག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན།
 རྟེན་ལྔ་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཉེན་མོངས་སྤངས་པའི་བཅུ་དྲུག་པ་གཉིས་ཀ་
 ཡིན། རྟེན་དྲུག་བཅུ་དྲུག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། རྟེན་བདུན་བརྒྱད་ཡོད་དོ། རྟེན་
 བརྒྱད་རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཉེན་མོངས་སྤངས་པའི་བཅུ་དྲུག་པ་གཉིས་ཀ་
 ཡིན། རྟེན་དགུ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་མེད། རྟེན་ཅུ་གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་
 ཀྱི་བཟང་པར། རྟེན་གཅིག་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཉེན་མོངས་སྤངས་པའི་བཅུ་
 དྲུག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། རྟེན་གཉིས་སྤྱིད་ཅེའི་སྒྲིམ་སྤང་བ་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དྲུག་ཅུ་
 དྲུག་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། རྟེན་གསུམ་སྤྱིད་ཅེའི་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དུ་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་
 གཉིས་ཀ་ཡིན། རྟེན་བཞི་བཞི་པའི་ཉེན་མོངས་སྤངས་པའི་བཅུ་དྲུག་པ་གཉིས་ཀ་
 ཡིན། རྟེན་ལྔ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་བཞི་ཅིག་ཅར་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སྐྱེ་འཕགས་
 གཉིས་དང་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་པ་སོགས་མང་ངོ་། རྟེན་དྲུག་ལྔ་མའི་རིགས་པས་
 ཡོད་པར་དཔོག་སྟེ། རྟེན་བདུན་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ཀྱི་ཉེན་ཅན་གྱི་དག་བཙུམ་
 པ་སྤྱིར་མི་འོང་འདོད་གཟུགས་གཉིས་ཀའི་ཉེན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀ་ཡོད།
 རྟེན་བརྒྱད་ཁམས་གསུམ་ཉེན་ཅན་གྱི་སྐྱེ་འཕགས་གཉིས་ཀ་ཡོད། རྟེན་དགུ་བཅུ་
 གཅིག་ཙམ་གྱི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་གཟུགས་མེད་བཟང་པར་གཉིས། རྟེན་བཞི་བཞི་
 པའི་ཡུལ་ལ་དམིགས་པ་སྤྱིད་ཅེའི་ཡུལ་ལ་བསྟན་(༡༦)ཀྱི་སེམས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅུ་ཡོད་དོ། གནས་བརྒྱད་པའི་སྐབས་སོ། །

མཆུག་བྱང་།

འདིར་སྤྲུས་པ། མངོན་པའི་དགའ་གནད་ལྷན་སྦྲུལ་རྫོགས་ན་ཡང་། །བཀའ་
བརྟན་པ་བའི་མཆོ་ལྟེན་མི་ལྡན་པ། །སྤྲེལ་བ་ལ་སྤྲེལ་མཐར་བྱེད་མི་ཅུས་
པས། །མངོན་པའི་ལྷན་བཟང་ཡོངས་རྫོགས་འདི་ན་གསལ། །

ཞེས་ནས་དཔྱད་གསར་བྱ་བ་ནམས་གཉེས་པར་བྱེད་པའི་ཀྱན་བཟང་མཆོད་མྱེན་ཞེས་བྱ་འདི་ནི་
དགའ་བཅུ་བ་ནས་འགྲེལ་བྱ་མཆོས་ནན་ཆེར་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རྩ་སྤྲེལ་བྱ་བ་ཤིས་འབྲིལ་
ཅུ་མིས་པའོ། །དགའོ། །བྱ་གྱོ། །

༡༡། །དམ་པའི་ཚས་མངོན་པ་མཛད་ཀྱི་དགས་དབྱེད་སྒྲིགས་ལ་
དགའ་སྤྱོད་ཅེས་བྲ་བ་བཞུགས་སོ། །

༼༡༽གནས་དང་པོའི་རྣམ་པ་

༡༡། །སྒྲིམ་དང་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆའ་སོ། །སངས་
རྒྱལ་བཙུག་ལྷན་འདས་གང་ཞིག་སྤྱོད་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་ཤེས་བྱ་
ཀུན་ལ་མི་ཤེས་པའི་ཐུན་པ་མ་ལུས་པ་གཏན་དུ་བཙོམ་ཞིང་། །ཁམས་གསུམ་གྱི་
འཁོར་བ་འདམ་རྩལ་ལྟ་བུ་ལས། དེར་བྱིང་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཐར་པའི་ལམ་
སྤྱོན་པའི་སྒྲིམ་དངས་པར་མཛད་པ། དེའི་ཐབས་ཐར་པའི་ལམ་དོན་སྤྱོན་
ཅི་མ་ལོག་པར་རི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྤྱོན་པར་མཛད་པ་པོ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ནས།
ཚས་མངོན་པའི་མཛད་ཀྱི་བསྐྱེད་བཙོམ་རབ་དུ་བཤད་པར་བྱའོ། །ཞེས་ཚིག་རྒྱང་
དང་པོ་གསུམ་གྱིས་མཆོད་བཞེད་དང་ཐ་མས་ཚོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་བཤད་པ་
སྟེ། ཚིག་རྒྱང་དང་པོས་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་དངོས་སུ་བསྐྱེད་པའི་ཤུགས་ལ་ཡེ་
ཤེས་སུན་ཚོགས་བསྐྱེད་པ་དེས་རང་དོན་སུན་ཚོགས་དང་། གཉིས་པས་འགྲོ་
བ་རྣམས་ཐར་པའི་ལམ་ལ་དངོས་སུ་འགྲོད་པའི་གཞན་དོན་སུན་ཚོགས་དང་།
གསུམ་པས་དེའི་ཐབས་ཚས་སྤྱོན་པའི་འཕྲིན་ལས་སུན་ཚོགས་ཏེ། དེ་གསུམ་དང་
ལྷན་པས་སྤྱོན་པ་སྒྲིམ་མེད་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ནས། ཞེས་པའོ། །རྣམ་ཞེས་བྲ་
བ་ནི། རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པས་ཚས་དང་། ཨ་རྟེ་ལྟ་པ་ཞེས་པ་མངོན་
དུ་བྱེད་པའི་སྒྲིམ་དང་། ཨ་རྟེ་ལྟ་ན་ཞེས་པ་མངོན་པར་ཡང་ནས་ཡང་དང་། ཨ་
རྟེ་ལྟ་ཡ་ཞེས་པ་མངོན་པར་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དང་། ཨ་རྟེ་ས་མ་ཡ་ཞེས་པ་
མངོན་པར་རྟོགས་པས་ན་མངོན་པ་སྟེ། རིམ་པ་ལྟར་བདེན་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

ལམ་སྟོན་པས་མུང་འདས་ལ་མངོན་དུ་སྤྱོད་པའི་སྟོན་དང་། ཚོས་རེ་རེ་ལ་ཡང་
 རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་དུ་མས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་མངོན་པར་གྲུག་ལ་འབེབས་པ་
 དང་། བརྟན་པ་དང་ཚོད་པའི་གཞི་ལ་སོགས་པ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ། བས་
 ཀྱི་སྒྲིལ་བ་མངོན་པར་བྱེད་ཀྱིས་གཞོན་པ་དང་། མདོའི་དོན་མངོན་པར་རྟོགས་
 པའམ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། མངོན་དུའི་ཕྱིར་དང་
 ཡང་ཡང་དང་། བྱིལ་གཞོན་རྟོགས་ཕྱིར་མངོན་པའི་ཚོས། །ཞེས་སོ། །

འདིར་མཛོད་རང་འགྲེལ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་དང་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་
 ཉན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ལ་ཐུན་པ་བཅོམ་པར་
 གི་འདོད་མོད་ཀྱི་གྲུག་ནས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་དག་ལ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཚོས་དང་། ཡུལ་དང་། རྩལ་ཤིན་ཏུ་བསྐལ་པ་དང་། དོན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
 མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ལ་ཉན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་ཡོད་པ་ཉིད་
 ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཤེས་བྱ་རིང་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚོས་ཏེ་སྤྱོད་གསུང་
 ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡུལ་གྱི་བསྐལ་དོན་འཕགས་པ་མཉུ་འགལ་བྱས་རང་
 གི་མ་འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྦྱེས་པ་མ་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྩལ་གྱིས་
 བསྐལ་དོན་འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྦྱེས་གྱིས་སྟོན་དུས་རིང་
 མོ་ཞིག་ན་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགེ་ཆ་བསྐྱེད་པ་མི་ཤེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དོན་
 རབ་དབྱེ་མཐའ་ཡས་པ་ཁམས་དང་འགོ་བ་དང་སྦྱེ་གནས་སྦྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་
 བྱེ་བྲག་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ལ་རིང་བ་རྣམ་པ་བཞི་
 ཡང་ཟེར་རོ། །དེ་དག་མི་ཤེས་པ་ལ་ཐུན་པ་ཞེས་བཛོད་པ་ནི། རང་འགྲེལ་ལས།
 མི་ཤེས་པ་ནི་རང་དག་པའི་དོན་མཐོང་བ་ལ་བགེགས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ཐུན་པ་
 ཉེ། ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །དེའི་ཡུལ་དང་རྩལ་གྱིས་རིང་བ་རྣམས་ནི་ཡུལ་དུས་དེའི་
 ཉན་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའང་གྲིད་པས་བརྟོས་ས་བརྟོས་འཇིག་གི་
 ཞིབ་ཆ་བྱའོ། །སྐབས་འདིའི་ཉན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་ལ། མཆིམས་

མཛོད་དུ་མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་འཛོག་པ་ལྟ་བུར་བཤད་པ་དེ་དག་རང་རེའི་ཡིག་
 ཆར་བཀག་ནས། མི་ཤེས་པའི་རྒྱ་བཞི་ནི་རིང་བ་རྣམ་བཞི་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་
 པས། རང་ལུགས་སུ་རིང་བ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་རྗེ་ལྷ་བ་བཞིན་སྒྲོ་ལ་མ་
 ཤར་བའི་ཆ་ལྟ་བུ་དེ། ཉེན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མ་རིག་པ་དང་མི་ཤེས་པ་
 དང་ཐུན་པ་སོགས་སུ་བཞག་ནས་དེ་སྒྱིར་མ་རིག་པ་མ་ཡིན་ལྟར་མིན་ཡིན་ཟེར།
 ཡང་མཆིམས་མཛོད་དུ་དེ་དག་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་བཤད་པ་ལྟར་ཁས་ལེན་མི་ལེན་
 དཔུང་བྱའོ། །གང་ལྟར་ཡང་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མི་
 ཤེས་པ་དེ་དག་སྤངས་པ་ཅམ་དུ་འབྲ་ཡང་། སྤེལ་མས་དེ་དག་འདུན་པའི་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྩྭ་ལྱིས་སྤངས་པ་ཅམ་ཡིན་པས་གཏན་དུ་བཅོམ་པ་མ་
 ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་དེ་དག་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་རྩྭ་ལྱིས་ཕྱིས་ཡེ་མི་སྒྲེ་
 བའི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་ནས་སྤངས་པས་གཏན་དུ་བཅོམ་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །དེ་
 ཡང་སྒྱིར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ནི་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་རྩྭ་ལྱིས་སྤང་པར་བྱ་
 བ་དང་། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྐྱན་རྣམས་
 དང་། གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་འདུན་པའི་
 འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྩྭ་ལྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ནི། རིམ་བཞིན་
 གནས་ལྟ་པར། དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། འདས་
 དང་ཉེར་གནས་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པས། དེ་ལ་འོ་ན།
 སྒྲིན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མི་ཤེས་པ་དེ་དག་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་རྩྭ་ལྱིས་སྤངས་པ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐོབ་པ་ཆད་པའི་རྩྭ་ལྱིས་སྤྲོང་རྩྭ་ལ་བཞིའི་གཞན་གསུམ་
 ནི་མཐོང་སྤང་སྤྲོང་རྩྭ་ཡིན་པས་འདིར་མི་འགྲིགས་ལ་སྒྲིན་སྤྲོང་རྩྭ་ལྟར་
 གཉེན་པོ་སྒྲེས་པས་སྤངས་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གཉེན་པོ་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ཀྱིས་སྤྲོང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེ་རྗེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཛོན་ཀྱིས་
 སྤྲོང་བ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དེ་ལས་གཞན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱིས་སྤྲོང་

བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་དག་རྒྱུ་ཉིང་གི་ངོས་སྒྲུབ་ཀྱི་སྤང་བ་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པར་
འབྱུར་ལ། སྒྲིབ་པ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། སངས་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་འདུན་པའི་འདོད་
ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པ་ལས་མི་འདའ་བར་འབྱུར་རོ། །ཡང་དེ་
དག་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ན་དེ་དག་ལ་ཁམས་གསུམ་སངས་བུ་ལྷ་མོ་ཡོད་པས། ཁམས་
གསུམ་གྱི་དེ་དག་རིམ་དང་ཅིག་ཅར་རིམ་ལྟར་སྤོང་བ་སོགས་གྱིས་དཔྱད། ཡང་ཁ་
ཅིག །ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་བ་ཡིན་ན། སྤོང་གཞེན་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་
བ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་ཟེར་ན། གཞིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཉན་རང་རྣམས་གྱིས་
སྟོམས་འབྲུག་གི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་གཞེན་གྱིས་སྤངས་པར་ཐལ། དེ་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་
ཚུལ་གྱིས་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་སྤོང་གཞེན་བར་ཆད་མེད་
ལས་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །སྤོང་ཚུལ་དེ་གཞིས་གྱིས་སྤང་བྱ་འགལ་
བ་ཡིན་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ལ་དེ་གཞིས་
མི་འདྲ་ཡང་། སྤྱིར་རང་གཞན་གཞིས་བསྟོས་ནས་འཛོག་དགོས་པས། ཉོན་སྒྲིབ་
ཡིན་ན། སྤོང་ཚུལ་དེ་གཞིས་ཀས་སྤང་བྱ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་
ཟག་བཅས་ཡིན་ན་ཁྱོད་ལ་དམིགས་པའི་འདོད་ཆགས་ཡོད་པས་ཁྲུབ་པར་ཐལ།
ཆགས་བྲལ་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཆགས་སྤང་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་
ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སོ་སོར་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆགས་སྤང་
ང་རྒྱལ་གསུམ་ནི་ཉོན་མོངས་རང་གི་མཚན་ཉིད་པར་འཛོག་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
སོགས་གྱིས་དཔྱད།

ཡང་སྤང་འདས་གཞིས་ཀྱི་ཁྲུང་པར་ལ། རྒྱ་ལས་ཉོན་སྤངས་པ་ནི་ལྷག་
བཅས་དང་། འབྲས་བུའི་རྩྭ་བདེན་སྤངས་པ་ནི་ལྷག་མེད་དུ་འཛོག་ན། འོན་
ལྷག་བཅས་དགྲ་བཅོམ་པས་དེ་གཞིས་ཀ་མཛོད་དུ་མ་བྱས་པར་ཐལ། འདོད་ན།
དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་གཞིས་ཀ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དེའི་

རྒྱུད་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་ཀྱང་། དེས་སྤུ་མ་མངོན་དུ་བྱས་ཀྱང་ཕྱི་མ་མངོན་དུ་
 མ་བྱས་ཟེར་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐུང་འདས་ཡིན་ན་ཉོན་སྤྲིབ་སྤངས་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་
 འཁོག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཐུང་འདས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །ཡང་ན་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཕྱི་མ་དེ་མེད་ཟེར་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཁམས་གསུམ་གྱི་
 ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་འཁོག་བདེན་མེད་པར་ཐལ། འདོད་མི་ལུས་
 ཏེ། དེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་ཕྱིར་སོགས་ཀྱིས་
 ལྟག་མེད་ཐུང་འདས་ལ་གང་འཛིག་པ་དང་། དེ་སྤྲི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་སོགས་
 དཔྱད། བརྟགས་འཁོག་སྟོན་དུ་ཐོབ་ལ་བརྟགས་མིན་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་གཞི་ལ།
 དག་བཅོམ་ཐོབ་རྒྱུ་གསར་དུ་ཐོབ་པའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མ་བསྐྱིབས་
 ལུང་མ་བསྟན་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཆམས་ལྟ་བུ་ཉི། དེ་བཞིན་དུ་
 ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་རྒྱུ་འདོད་པའི་དགེ་བ་དང་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་སོགས་
 ལ་སྐྱུར་རོ། །བརྟགས་མིན་སྟོན་དུ་ཐོབ་ལ་བརྟགས་འཁོག་རྒྱུ་ཐོབ་པའི་གཞི་
 ལ། བརྟགས་འཁོག་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་
 ཅན་གྱི་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་འཛིག་ལོ། །འདི་ལ་རན་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་བཞག་ནས་དེ་
 འདྲའི་རན་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་དེ་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་རན་
 འགྲོའི་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་རན་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་དགོས་ལ། དེས་ན་
 དེ་རྒྱུད་ལུན་གྱི་རན་འགྲོ་བ་དེས་དེ་འཁོག་པའི་བརྟགས་མིན་ཐོབ་པར་ཐལ། དེ་
 མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དེའི་བརྟགས་མིན་བཟོད་པ་
 ལས་འཛོལ་དགོས་པ་དང་འགལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་མ་འོངས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་
 གྱི་གང་ཟག་གི་སྐྱེ་བ་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྲིད་པས། ལུ་དེ་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་མཁན་ཁོ་
 རང་དང་རྒྱུད་གཅིག་དང་རྒྱུད་ཐ་དད་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་རན་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་
 རྣམས་སྤྱི་མ་འཛིག་པའམ། ཡང་དེའི་སྐྱེ་བ་སྤུ་མའི་རན་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་ཆམས་འཛིག་

ཀྱང་ཁྱད་མེད་པ་འདྲ་སྟེ། དམིགས་བསལ་དུ་བརྟགས་མིན་ཐོབ་པའི་གཞི་ལ་མ་
 འོངས་པའི་མི་སྟེ་བའི་ཚས་ཅན་གྱིས་མ་ཁྱབ་ཟེར་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་
 དེ་གཉིས་གཅིག་ཅར་འཐོབ་པའི་གཞི་ལ། མཐོང་སྤང་མ་འོངས་པ་རྣམས་དང་།
 སྤར་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པའི་དབང་རྣམ་ནམ་མཐོང་ཐོབ་པའི་འབྲས་གནས་གསུམ་
 གྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་མ་འོངས་པ་རྣམས་ཀྱང་འཛོག་པར་བཤད་པ།
 དེ་དག་མི་སྟེ་བའི་ཚས་ཅན་ཡིན་ན་བརྟགས་མིན་སྟོན་ལ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ལ།
 དེས་ན་སྟེ་འགྱུར་མ་འོངས་པའི་དེ་རྣམས་འཛོག་པ་ལས་འོས་མེད་པས་ཀྱང་ཤེས་
 སོ། །འོན་ཀྱང་སྟེ་འགྱུར་མ་འོངས་པ་ལ་སྤར་སྟེ་བ་ཡོད་པས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་གྱིས་
 དབྱད་རྒྱ་ཡོད་དོ། །སྤྱིར་དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་འཐོབ་པའི་གཞི་ལ། རང་སྤངས་པ་
 དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐོབ་པའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་ལུང་མ་བསྟན་མ་འོངས་པ་
 མི་སྟེ་བའི་ཚས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཛོག་སྟེ། ཟད་པ་ཤེས་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱང་། ས་
 ཀྱན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ངན་འགྲོའི་སྟེ་བ་འགོག་པའི་འགོག་པ་གཉིས་ལས་
 བརྟགས་མིན་སྟོན་ལ་འཐོབ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤྱིར་ལམ་བཟོད་པ་མ་
 ཐོབ་གོང་དུ་ངན་འགྲོའི་སྟེ་བ་འགོག་པའི་བརྟགས་འགོག་འཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། དེའི་གོང་དུ་འདོད་པའི་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་བརྟགས་འགོག་
 འཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྤྱིར་ལམ་རྟོད་ཅེའི་སྐབས་སུ་འདྲ་དེ་འཐོབ་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཚ་བར། སྤང་བྱ་མིན་པའི་རྣམ་གཉིས་འདོད། ཅིས་དང་། དངོས་
 གཞི་འདི་ཉིད་ལ་བདེན་མཐོང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དབྱད་དགོས་སོ། །རང་
 རེའི་ཡིག་ཆར་ངན་འགྲོའི་སྟེ་བ་འགོག་པའི་བརྟགས་འགོག་མཐོང་ལམ་ནས་
 ཐོབ་པ་དང་། མཆིམས་མཛོད་དུ་སྒྲོམ་ལམ་ནས་ཐོབ་པར་གསུངས་པ་རྣམས་
 ཀྱང་ངན་འགྲོའི་སྟེ་བ་ནི་འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་པས།
 འདོད་པའི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་མ་སྤངས་པར་དེ་སྤངས་པའི་བརྟགས་འགོག་
 འཐོབ་པ་ཡོད་དམ་རྒྱུར་ཡིན་དབྱད་པར་བྱའོ། །འབྲགས་འདིའི་མ་འོངས་པ་མི་

སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་ཞེས་པ་ནི་ཡུལ་གཅིག་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་གཅིག་མངོན་ཏུ་
 གྱུར་བ་ན། ཏུས་དེར་ཡུལ་དེ་དང་དམིགས་ཏུང་ཏུ་འདྲ་བའི་ཡུལ་གཞན་རྣམས་
 ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་པ་མངོན་ཏུ་གྱུར་བའི་སྒྲིན་གཞི་ཅི་རིགས་ཚང་མི་ཏུང་བ་
 རྣམས་ཐོབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་དག་བཙུག་པས་སྟོན་པོ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་གཅིག་ལ་
 མིག་དང་ཡིད་ཡེངས་ནས་དེ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་མངོན་ཏུ་གྱུར་ཀྱང་། ཏུས་
 དེར་སྟོན་པོ་དེ་དང་དམིགས་ཏུང་ཏུ་འདྲ་བའི་སེར་པོ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་
 དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་སྒྲིབ་པ་སོགས་པའི་ཡུལ་བཞི་རྣམས་ཀྱང་འཛིན་པའི་
 དབང་ཤེས་རྣམས་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ལ་དེ་དག་ཏུས་དེར་མི་སྒྲིབ་ནི། དེ་མ་
 ཐག་སྒྲིན་མ་ཚང་བས་ཡིན་ཞིང་། ཕྱིས་སྤྱུང་མི་སྒྲིབ་ནི་དམིགས་སྒྲིན་མ་ཚང་
 བས་ཏེ། སུར་གྱི་དེ་དག་ནི་འདས་པར་གྱུར་ལ་དབང་ཤེས་ནི་ཡུལ་འདས་པ་
 འཛིན་མི་རུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་འཕགས་པ་བསམ་གཏན་
 ས་ཏུག་ཐོབ་པའི་ཞུགས་པ་དབང་རྒྱལ་གྱིས་མཐོང་ལམ་ས་ཏུག་གི་གང་ལ་བརྟེན་
 པ་གཅིག་མངོན་ཏུ་གྱུར་པ་དེས། ས་གཞན་ལྷའི་མཐོང་ལམ་དང་དབང་རྟོན་གྱི་
 ལམ་མ་འོངས་པ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་འཐོབ་པར་མཆིམས་མཛོད་ཀྱི་མཆན་བུར་
 འདུག་པས། དེས་དབང་རྟོན་གྱི་ལམ་འཐོབ་ཅེས་པ་དབྱེད་དགོས། དེས་ན་མ་
 འོངས་པ་མི་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་ཆོས་ལ། ཤེས་པ་དང་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་
 འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་གང་ཟག་དང་སྤྱིའི་ཆོས་ནི་མེད་དོ། །མི་སྒྲིབ་པའི་ཆོས་ཅན་
 གྱི་དེ་དག་སྒྲིན་གཞི་དང་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད་བཞི་སོགས་དང་ལྡན་མི་ལྡན་
 གནས་གཉིས་པ་སོགས་ལས་དཔྱོད་དོ། །

འདིར་མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷའི་སྟོན་ཡུལ་ལ། རིམ་བཞིན་དབང་ཤེས་
 ལྷའི་སྟོན་ཡུལ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་
 གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་མཆེད་དེ། མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། མིག་དབང་གི་ཡུལ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་

པ་གང་ཞིག །དེ་དང་པོ་མན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་མིག་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་
 མིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་མིག་
 ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མེད་པའི་མིར་རྟེ། དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་མིག་ཤེས་མེད་པའི་
 མིར། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་མིག་ཤེས་
 ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་ན། དེ་དེའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་མིག་གི་ཡུལ་ཡིན་པར་
 ཐལ། འདྲོད་པའི་མིར། མ་ཁྲབ་ན། འོ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་
 མིག་གི་ཡུལ་ཡིན་ན། དེའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ། འདྲོད་མི་རུས་རྟེ། དེ་ལ་འདྲོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱང་ཡོད་པའི་མིར་རྟེ།
 གནས་བདུན་པར། རང་དང་འོག་སའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་མིར།
 མ་ཁྲབ་མཆོམས་ལ། འདྲོད་མི་རུས་རྟེ། ཚ་བར། མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་
 མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ཀྱི་མིར་རོ། །འདི་དག་ཚིག་འབྲི་འདྲ་ཡང་འདྲིན་མཆོམས་
 ཤེས་དགོས། དེས་ན་ལྷན་ཆེན་འདྲོད་པ་བ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་བའི་རྒྱད་
 ལའང་བསམ་གཏན་བཞི་ཀའི་ལྷའི་མིག་དང་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་མིག་རྣའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་པ་ལ་
 བསམ་གཏན་སྐྱེ་མ་གསུམ་ཀྱི་མིག་རྣའི་དབང་པོ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་
 པ་ལ་བསམ་གཏན་སྐྱེ་མ་གཉིས་ཀྱི་དེ་གཉིས་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་པ་ལ་
 རང་ས་གཅིག་སའི་དེ་གཉིས་ཡོད་ལ། མིག་རྣ་ལྷན་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་བསམ་གཏན་
 བཞི་ཀར་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་བསམ་གཏན་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་ཡིན་པས། དེ་
 དག་གི་ལྷན་ཆེན་ནི་རང་རང་གི་ས་ཁོ་ན་དང་ཡུལ་གཟུགས་སྐྱེ་སོགས་ནི་རང་ས་
 དང་འོག་སའི་ཡིན་ཀྱི་གོང་སའི་མིན་པ་ནི། ཚ་བར། ལྷན་ལ་འོག་མའི་མིག་མ་
 ཡིན། མིག་གིས་གོང་མའི་གཟུགས་མ་ཡིན། ཞེས་སོགས་ལྟར་ཡིན་པས། དེ་དག་
 གི་ཡུལ་རང་རང་གི་སས་བསྐྱས་ཡིན་མིན་སོགས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་འབྱེད་དགོས་སོ། །
 འདིར་ཚ་བར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པའི་རབ་དབྱེ་ཉི་ཤུ་ཙམ་

གཉིས་ནི། མིག་གི་ཡུལ་རུ་བཟུན་རུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རབ་དབྱེ་དང་། དེ་བཞིན་
 རུ་རང་གི་གོ་སར་གཟུགས་ཅན་གཞན་སྐྱེ་བའི་བགེགས་བྱེད་པའི་ཐོགས་བཅས་
 ཐོགས་མེད་དང་། དགེ་སོགས་གསུམ་དང་། ཁམས་གསུམ་དང་། ཟག་བཅས་
 ཟག་མེད་དང་། རྟོག་བཅས་སོགས་གསུམ་དང་། དམིགས་བཅས་དམིགས་མེད་
 དང་། རྟེན་དབང་པོ་ལ་ཕན་གཞི་དབྱས་པས་ཆོར་བ་བདེ་སྤྱད་བསྐྱེད་པའི་
 དབང་པོས་ཟིན་མ་ཟིན་དང་། འབྱུང་བ་འབྱུང་འབྱུར་སོགས་དང་། རུལ་སྤྲ་རབ་
 རུ་མ་འདུས་པའི་བསགས་མ་བསགས་དང་། བཅད་བྱ་གཙུག་བྱེད་སོགས་དང་།
 བྱུང་བ་གསུམ་དང་རྟག་ཅིང་བརྟན་པའི་རྣམ་སྤྱོད་མེད་དང་། དེགས་འདྲ་སྤྲ་
 མ་ལས་མ་བྱུང་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་མིན་དང་། སྤྱི་ནང་དང་། ཁམས་རང་
 རང་གི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་བྱེད་མི་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་དང་།
 སྒྲོམ་སྤང་སོགས་གསུམ་དང་། ལྷ་བ་ཡིན་མིན་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་
 རུ་འགྱུར་ཚུལ་ལམ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་བྱུང་པར་དང་། གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་
 ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཡིན་མིན་དང་། འདུས་བྱས་མ་བྱས་དང་། དབང་པོ་ཡིན་མིན་གྱི་
 རབ་དབྱེ་སྟེ། དེ་ལྟར་འདྲེན་པ་ཡིན་ནམ་དཔྱད།

དེ་དག་ལ་འོ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཡིན་ན་བཟུན་རུ་ཡོད་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་
 པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཡིན་ན་མིག་གི་ཡུལ་རུ་བཟུན་རུ་ཡོད་པས་མ་ཁྲབ་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་འདས་མ་འོངས་རྣམས་ཆོས་ཅན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་རྟེ། མིག་སོགས་དབང་པོ་ལྷ་ནི་ད་ལྟར་བ་
 ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཚ་བར། ད་ལྟའི་དོན་ཕྱིར་དང་པོ་ལྷ། ཞེས་
 པས་སོ། །དེར་མ་ཟད་མིག་གིས་གཟུགས་འདས་མ་འོངས་མཐོང་ན་བསྐྱལ་པ་ལ་
 སོགས་པས་བར་རུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། དབང་པོ་ཕྱི་
 མ་གསུམ་གྱིས་ཡུལ་འདས་མ་འོངས་གཟུང་ན་ཡུལ་དང་མ་སྤྲད་པར་བརྒྱུང་བར་
 ཐལ་བས། ཚ་བར། ཡུལ་དང་མ་སྤྲད་གསུམ་གཞན་རུ། ཞེས་པ་དང་འགལ་

ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། འདས་མ་འོངས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡན་པོ་
 དེ་དབང་པོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད། དེ་དག་དབང་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཚ་བར། གཉིས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་སྤྱི་ཡི་ལྷ། ཞེས་པ་
 དང་འགལ་ཟེར་བ་སོགས་དཔྱད། ཡང་། ཁམས་གཞན་བརྩ་བརྩན་པོ་གང་རུང་
 ཡིན་ན། མིག་གི་ཡུལ་རྩ་བརྩན་རྩ་མེད་པས་བྱབ་པར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བརྩན་
 མེད་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་རོ། འདོད་ན། མིག་གིས་ས་རྒྱ་མེ་སོགས་
 དང་གང་ཟག་གཞན་རྣམས་མཐོང་བ་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་མིག་ལ་བརྩན་རྩ་
 མེད་པའི་སྤྱིར། ཉགས་སོང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཐུན་གྱི་དམ་བཅའ་བས་རང་
 གི་མཐུན་ན་ཡོད་པའི་ས་གཞི་དང་མེ་དང་རྒྱ་སོགས་དང་། དགེ་འདུན་རྣམས་མི་
 མཐོང་བ་སོགས་སྤྱ་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་སྤྱིར་ཏེ། ཚ་བར། འཇིག་རྟེན་
 ཀྱི་ནི་ཐ་སྟངས་རྩ། ཁ་དོག་དབྱིབས་ལ་ས་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་པ་སོགས་དང་ཡང་
 འགལ་དོགས་སོ། །ཡང་དབང་པོ་དང་པོ་བཞི་འབྱུང་འབྱུར་ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཅན་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྣ་བའི་དབང་པོའི་མཉན་བྱའི་ཚོས་ཤུང་བརྒྱད་སྤྱི་ཡོད་པའི་
 སྤྱིར་ཏེ། མདོ་དང་བརྩན་བཅོས་ཉན་པའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་སྤྱིར། གལ་ཏེ་ཚོས་
 ཤུང་དེ་དག་རྣ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཟེར་ན། མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་ཡིད་ཤེས་
 ཁོ་ནའི་ཡུལ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཚོས་ཁམས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །

ཡང་གཟུགས་སྤྱིའི་ཁམས་ལ་དགེ་མི་དགེ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། དགེ་མི་དགེའི་
 གཟུགས་ཁམས་ལ་གཟུགས་ཉི་ཤུ་ལས་དབྱིབས་བརྒྱད་ཡོད་ཀྱང་ཁ་དོག་མེད་
 པར་གསུངས་པས། དབྱིབས་སྤྱ་ལྡར་པའི་སྤྱི་མ་པ་དང་སྤྱི་མ་མིན་ལྟ་བུ་རྣམས་
 ཀྱི་ཁ་དོག་ཡོད་མེད་དཔྱད། དགེ་མི་དགེའི་རག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལའང་
 སྤྱ་བརྒྱད་ལས་མ་ཟིན་པའི་འབྱུང་བ་ལས་འབྱུར་པའི་བཞི་ནི་མེད་ཅིང་། ཟིན་
 པའི་དེ་བཞི་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེ་དག་ལ་རྫོད་བྱེད་ཀྱི་སྤྱ་དང་། མིང་ཚིག་
 ཡི་གེ་གསུམ་ཡང་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཆིམས་མཛོད་རྩ་ མིང་

ཆོག་ཡི་གེ་དང་ལྷན་མིན་དང་ཡུང་མ་བཟུན་ཡིན་པ་ནི། ཚ་བར། མིང་དང་དག་
 དང་ཡི་གེའི་ཆོགས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན། དེར་དེ་ལྟར་
 བཤད་ཀྱང་རང་རེའི་ཡིག་ཆར་དེ་དག་གི་ཆོགས་ནི་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་མིང་ཆོག་
 ཡི་གེ་ནི་སྒྲ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །དེས་ན་
 ལས་ལམ་དེ་དག་ལ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་འཛིག་ནའང་། བཀའ་དང་བཟུན་བཅས་
 ཡང་དག་ལྟར་སྤང་ནམས་ནི་འཛིག་མི་རུང་སྟེ། དེ་དག་ནི་མིང་ཆོག་ཡི་གེའི་
 ཆོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡིག་ཆར་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་མི་སྟོན་ནི་དག་གི་རྣམ་
 པར་རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་པས། སྒྲ་མ་ལ་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲས་
 མ་བྱབ་པ་འདྲ། དེར་སྤུལ་པས་ཆོས་བཤད་པའི་སྒྲ་དེ་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་
 སྒྲར་གསུངས་པས། དེ་དག་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་དཔྱད། །

ཡང་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་སོ་སོ་ལ་རང་རང་གི་དམིགས་པ་འཛིན་པས་བྱབ་
 པར་ཐལ། དམིགས་བཅས་སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནོ། ཞེས་པས་སོ། །འདོད་ན།
 མ་འོངས་པའི་མི་སྡེ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དེ་དག་རང་རང་གི་དམིགས་པ་གཟུགས་
 སོགས་ལྷལ་དུག་འཛིན་པར་ཐལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དག་རང་རང་གི་
 དམིགས་པ་འཛིན་པའི་ལས་མི་བྱེད་པའི་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་དེ་
 མཚུངས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚ་བར། ལྷག་མ་ནི། དེ་དང་
 མཚུངས་པ་དག་ཀྱང་ཡིན། ཞེས་སོགས་དང་། མཆིམས་མཛོད་ལས། སེམས་
 ཀྱི་ཁམས་བདུན་ནི་སྡེ་བ་ཐམས་ཅད་ཉེན་བཅས་ཡིན་ཏེ། དམིགས་པ་འཛིན་
 པས་དང་། མི་སྡེ་བ་དེ་མི་འཛིན་པ་ནི་དེ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་
 སོ། །ཡིག་ཆར་ཡང་སེམས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་ཉེན་བཅས་དེ་མཚུངས་ཀྱི་དོན་ནི། ལྷལ་
 དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་འཕྲོད་པའི་ལས་བྱེད་མི་བྱེད་གསུངས་པ། འདི་དང་
 དོན་འདྲ་སྟེ་ལྷལ་དབང་རྣམ་ཤེས་གསུམ་མ་འདུས་པར་དམིགས་པ་འཛིན་མི་
 རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མ་འོངས་པ་མི་

སྦྱོང་བའི་མཛོད་ལམ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས། བདེན་བཞིན་རྣམ་པ་རྣམས་
 ད་ལྟར་བའི་དེ་དག་བཞིན་རྟོགས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་མི་སྦྱོང་བའི་ཉེན་མོངས་
 ཅན་གྱི་དབང་ཤེས་ཡིད་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་པ་དུས་གསུམ་ཀའི་ཡུལ་ལ་
 དམིགས་པར། ཚ་བར། མཛོད་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་།
 མི་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དང་། ཞེས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། རིགས་པས་ཀྱང་
 མ་འོངས་པ་མི་སྦྱོང་བའི་གཟུགས་འཛིན་ཤེས་པ་གཟུགས་འཛིན་ཤེས་པ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ་བའི་སྤྱར་བེར་བས་ཞིབ་ཆ་ལེགས་པར་འཆོལ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། མི་སྦྱོང་
 བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སེམས་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཚོར་བ་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་
 རྣམས་ཀྱང་དེ་མཚུངས་ཀྱི་ཁམས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དག་དང་དམིགས་པ་འཛིན་
 མི་འཛིན་འདུ་བའི་སྤྱར་ན། མ་ཁྲལ་སྟེ། ཚོར་སོགས་དེ་དག་ནི་ཚོས་ཁམས་ཡིན་
 པའི་སྤྱར། ཁྲལ་སྟེ། ཚ་བར། ཚོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། རྟེན་པ་དང་བཅས། ཞེས་
 པས་སོ། །དེས་ན་ཚོས་ཁམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ནི་རང་ལ་དམིགས་
 པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་བྱེད་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཁམས་ལྗེའི་ལས་
 ནི་རང་ལ་དམིགས་པའི་དབང་པོའི་རྣམ་ཤེས་ལྗེ་བསྐྱེད་པ་དང་། མིག་སོགས་
 དབང་པོ་ལྗེའི་ལས་ནི་གཟུགས་སོགས་ཡུལ་ལྗེ་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ཁམས་
 བདུན་གྱི་ལས་ནི་སྤར་སྟོན་ཟིན་ལྟར་ཡིན་པས། ཚོས་ཁམས་ལ་མཐའ་གཅིག་
 ཏུ་རྟེན་བཅས་ཡིན་དགོས་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྗེ་ལ་བཟོས་སའི་སྟོ་
 བས་རང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ལྗེ་སྦྱེད་མི་སྦྱེད་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། དབང་
 པོ་ལྗེ་ལ་རང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་མི་བྱེད་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པ་རྣམས་
 རིམ་བཞིན་རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་དང་། སེམས་ཀྱི་ཁམས་བདུན་ལ་འདས་པ་
 དང་སྦྱོ་འཇུར་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་དམིགས་པ་
 གཟུང་ཟིན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་འཛིན་པར་འཇུར་བའི་ལས་བྱེད་པས་རྟེན་
 བཅས་དང་། མ་འོངས་པ་མི་སྦྱོང་བའི་ཚོས་ཅན་རྣམས་ནི་དེ་འདྲའི་ལས་མི་བྱེད་

པས་དེ་མཚུངས་ཀྱི་ཁམས་སུ་འཛོག་པའོ། །དེ་ལ་ཡང་གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡན་ལ་
 རྟེན་བཅས་དེ་མཚུངས་གཉིས་གཉིས་མེད་པའི་སྤྱིར་རྟེ། དེ་དག་ལ་རྟེན་བཅས་
 ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་རྟེ། རང་རང་གི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་གཏུར་པའི་དེ་ལྟ་གང་
 ཡང་མེད་པའི་སྤྱིར་ན། གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་བྱེ་བྲག་ལ་བསྟོས་ནས་གཉིས་
 གཉིས་འཛོག་པ་མ་གཏོགས། སྤྱིར་ཁམས་རང་གི་ལས་བྱེད་པ་དང་མི་བྱེད་པ་
 གཉིས་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་རི་ལྟར་འཛོག་དགོས།

ཟིན་མ་ཟིན་གྱི་ཁམས་ལ་དབང་པོ་ལྟ་འདས་མ་འོངས་རྣམས་མ་ཟིན་པར་
 འཛོག་པ་དེ་ལ་ཆོར་བ་མེད་པའི་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་རི་ལྟར་ཡིན་དགོས།

འདོད་པའི་གཟུགས་ཅན་བཅུ་ནི་རྩལ་རྣམས་བརྒྱད་བསགས་པའི་ཁམས་ཡིན་
 ཡང་གཟུགས་ཁམས་ན་དྲི་རོའི་རྩལ་སོགས་མེད་པས་ཞིབ་ཆ་དགོས། འོན་ཀྱང་
 འདོད་པའི་རྣམས་རྩལ་ཆ་མེད་དེ། རྩལ་རྣམས་བརྒྱད་བསགས་པའི་ཁམས་ཡིན་ཟེར་
 བ། དེ་བསགས་རྩལ་ལྟ་རབ་དུ་འགྱུར་ལ། མ་ཡིན་ཟེར་བ། ཡིག་ཆར་རྣམས་རྩལ་
 ཡན་གར་བ་མི་འཐད་པར་གསུངས་པས་དབྱེད་གཞི་ཆེའོ། །

མཆིམས་མཛོད་དུ། སྐད་ཅིག་མ་སྟེ། ཞེས་པ་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་
 ཆ་དུག་རྩ་རེ་ལྟར་སྟེ་བའི་ཆ་དང་པོ་ལ་བྱས་ཏེ་ཆ་གཉིས་པ་པན་ཆད་ནི་རྩ་མཐུན་
 ལས་བྱུང་བ་ཡིན་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོའི་ཆ་དུག་རྩ་པོ་
 དེ་དག་རིམ་ཅན་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་དེའི་ཆ་དང་པོའི་རྩས་སུ་ཟག་
 མེད་སྐད་ཅིག་དང་པོ་སྟེ་མི་སྟེ་སོགས་དགོས།

ཡང་མཆིམས་མཛོད་དུ་མིག་དང་མིག་གི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་གསར་
 དུ་ཐོབ་ལ་སྟེ་མ་གསར་དུ་མི་ཐོབ་པའི་ལུ་ལ། འདོད་པར་མངལ་དུ་སྟེས་པ་རིམ་
 གྱིས་མིག་ཐོབ་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་དུ་
 སྟེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དང་པོ་ནི། བར་དོའི་རྩས་ནས་མིག་ཤེས་དགེ་མི་དགེ་ཐོབ་པ་
 མ་བཏང་བས་མིག་ཤེས་གསར་ཐོབ་མིན་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་

གཉིས་པ་ཡན་ཆད་རང་ས་ན་མིག་ཤེས་མེད་པས་དེ་གསར་ཐོབ་མིན་ནོ། །དེ་ལས་
བསྐྱེད་པའི་མུ་གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་པ་དག་བསམ་
གཏན་དང་པོའི་མིག་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་ཕྱི་མ་གསུམ་
ལས་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོར་བར་སྤྱད་བྱུང་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དང་པོ་ནི།
གཟུགས་ཁམས་པ་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་ཡིན་པས་མིག་སྤར་ནས་ཡོད་ཅིང་། ཕྱི་མ་
ནི་མིག་ཐོབ་པ་བར་མ་ཆད་པར་ལྡན་པས་དེ་གསར་ཐོབ་མིན་ཀྱང་། མིག་ཤེས་
དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གསར་དུ་ཐོབ་པའོ། །མུ་གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ལྟར་
ཅིག་དུ་གསར་དུ་ཐོབ་པ་ནི། གཟུགས་མེད་ནས་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་
པོར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེ་ནི་སྤར་དེ་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པས་བར་སྤྱད་དུ་སྐྱེས་པ་
ན་དབང་པོ་ཀུན་ཚང་དང་། མིག་ཤེས་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་འདས་མ་
འོངས་ཀྱི་ཐོབ་པའང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ་གསུང་ངོ་། །དེའི་མུ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལྟར་
ན་འདོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་ལ་མིག་ཤེས་དགེ་བ་དང་ཉོན་མོངས་
ཅན་ཅི་རིགས་དང་ལྡན་པས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་ལ། བསམ་གཏན་དང་པོ་བ་དེ།
འདོད་པའི་མིག་ཤེས་དེ་གཉིས་དང་ནི་ལྡན་མི་རུང་བས་རང་སའི་དེ་གཉིས་དང་
ལྡན་པར་ཐལ། འདོད་ན། བསམ་གཏན་དང་པོའི་མིག་ཤེས་ལ་དགེ་བ་དང་
བསྐྱེད་པས་ལྷུང་མ་བསྟན་ཡོད་ཟེར་རམ་དཔྱད། གང་ལྟར་ཡང་དགེ་བ་དང་ཉོན་
མོངས་ཅན་གྱི་ཐོབ་པ་ནི་རུས་གསུམ་དུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པས། དེ་གཉིས་ལ་དེ་ལྟར་
ཁྱབ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་གཉིས་ལ་མ་བསྐྱེད་པས་ལྷུང་མ་བསྟན་གྱི་
མིག་ཤེས་དང་ལྡན་པས་ནི་མ་ཁྱབ་པོ། །འོན་ཀྱང་མངོན་ཤེས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་དགོས་
སོ། །དེ་དག་གིས་སྤྱིར་མིག་དང་མིག་ཤེས་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་མུ་བཞི་བཅི་
ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

འདིར་ཡིད་ཤེས་དང་དབང་ཤེས་ལྡེའི་འཇུག་ཡུལ་སྤར་ཡུལ་བཟུང་ཡུལ་
དམིགས་ཡུལ་བཞི་ཀ་ཡོད་ཀྱང་། དབང་པོ་ལྡན་པའི་འཇུག་ཡུལ་མ་གཏོགས་པ་

གཞན་ནི་མེད་པས་ཡུལ་དང་སྤང་མ་སྤང་ཅས་པའི་ཡུལ་གྱི་དབྱེ་བ་དེ་ལྟར་ཤེས་
 པར་བྱའོ། །འོ་ན། རྟེན་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་སྤྱི་མ་གསུམ་ལ་རང་རང་གི་འཇུག་
 ཡུལ་དང་སྤང་ནས་འཛིན་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། དེ་དག་དང་སྤང་དེ་རང་རང་གི་
 རྩལ་སྤྲ་རབ་དང་ཁྱོན་མཉམ་པའི་ཡུལ་འཛིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ནད་
 ལ་ལོགས་པའི་འབྲལ་གྱི་འབྲལ་སྒྲིབ་དབང་གིས་རོ་མངར་བ་བྱ་རམ་གྱི་རོ་ལྟ་བུ་རོ་
 ཁ་བར་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་དབང་པོ་ཆོས་ཅན། རང་ཡུལ་རོ་དང་སྤང་ནས་འཛིན་
 པར་ཐལ། རྟེན་བཅས་ཀྱི་སྒྲིབ་དབང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་ཡུལ་
 རོ་མངར་བ་དང་སྤང་ནས་དེ་མི་འཛིན་པ་གང་ཞིག །རོ་ཁ་བ་དང་སྤང་ནས་དེ་
 མི་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། རོ་མངར་བ་འཛིན་པའི་སྒྲིབ་དབང་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྒྲིབ་ཤེས་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལོག་ཤེས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། དེ་དང་སྤང་པའི་རོ་ཁ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་
 དང་སྤང་པའི་རོ་ལ་བྱ་རམ་གྱི་རོ་དེ་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལས་གཞན་
 ཡོད་ན་དེ་འབྲལ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་དེ་འདྲའི་
 འབྲལ་བ་ཅན་གྱི་དབང་པོ་རབ་རིབ་ཅན་དང་གངས་རི་སྒྲོན་པོར་མཐོང་བའི་མིག་
 དབང་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ཡུལ་བཞག་ཏུ་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱིར་དེ་དག་གི་འཇུག་
 ཡུལ་མེད་པར་ཡིག་ཆར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་མ་འབྲལ་བའི་དབང་པོ་
 དེ་དག་ལ་དེ་ལྟར་ཁྲབ་ཟེར་ན། ཡུལ་དང་དབང་པོའི་རྩལ་སྤྲ་རབ་རྣམས་ཁྱོན་
 མཉམ་པ་སྤང་ནས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡུལ་དང་དབང་པོའི་རྩལ་
 ཆ་མེད་རྣམས་སྤང་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷགས་འདིར་དེ་དག་གི་རྩལ་སྤྲ་ཆ་
 མེད་རྣམས་སྤང་ན་ཆ་བཅས་སུ་འགྱུར་བས་མ་རེག་ཅིང་བར་བཅས་སུ་འདོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་རྩ་ལ་དབྱ་གས་བརྩུན་པས་སྤྱུ་འབྱུང་བ་ནི་དེ་གཉིས་ཤིན་
 ཏུ་ཉེ་བའི་རྒྱང་གི་དབང་གིས་ཡིན་གྱི། རྩ་དང་དབྱ་གས་རེག་པས་མ་ཡིན་པ་ལྟར་
 གཞུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་སྤང་པ་དང་རེག་པ་མེད་པར་འདོད་ཚུལ་

མཆིམས་མཛོད་སོགས་སྤྱ་གསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན། དག་སྒོར་གི་ལུས་ཀྱིས་
རིན་པོ་ཆེ་དང་མེ་ལ་སོགས་པ་ལ་རེག་པ་ལས་ཀྱང་པའི་ལྷང་བ་མེད་པར་ཐལ།
ལུས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ་རེག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སོགས་ཀྱིས་དཔྱད།

བརྟེན་པ་ཁམས་དྲུག་གང་རུང་གི་རྟེན་རྣམ་ཤེས་ཡིན་ན། དེའི་སྤྱོད་གས་དེ་
མ་ཐག་རྒྱ་འབྱང་བས་ཁྲབ་ཟེར་ན། འགོག་སྟོམས་ལས་ལྷང་སེམས་ཀྱི་རྟེན་རྣམ་
ཤེས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་
རྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དྲུག་པོ་འདས་མ་ཐག་པ་ཡི། ཞེས་པ་དེ། རྟེན་དང་བརྟེན་
པའི་བར་རྒྱ་རྣམ་ཤེས་གཞན་གྱིས་བར་རྒྱ་མ་ཆོད་པ་དགོས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི།
སྤྱིར་ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་རྒྱ་མ་ཆོད་པ་དགོས་པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། འདིར་བརྟེན་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཁམས་དྲུག་གི་དང་པོ་ལྟའི་རྟེན་དང་མཆུངས་
པ་དེ་མ་ཐག་རྟེན་གཉིས་ལ་ལུ་བཞི་ཡོད་ཀྱང་། དྲུག་པ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་
ཡིན་ན་དེའི་མཆུངས་པ་དེ་མ་ཐག་རྟེན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པས། དེའི་དེ་གཉིས་ལ་
ལུ་གསུམ་ལས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ཁ་ཤེས་གཉིས་པའི་སྒྲིབ་ལ།

ཁ་ཅིག་ཆོར་དབང་ལྡང་དང་། དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱད་སོ་སོ་ལ་རིམ་
བཞིན་ཀྱང་ནས་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་བྱང་ལ་དབང་བས་ཁྲབ་ཟེར་ན། མི་འཐད་
པར་ཐལ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོར་བ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་དང་བཏང་སྟོམས་རྣམས་
ཀྱང་ཉོན་ལ་མི་དབང་ཞིང་། འཁོར་བར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྡ་
རྣམས་རྣམ་བྱང་ལ་མི་དབང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་དད་སོགས་ལྡ་པོ་གང་
རུང་ཡིན་ན། དད་སོགས་དབང་པོ་ལྡ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། མི་
འཐད་པར་ཐལ། དག་བའི་སེམས་ཀྱི་འཁོར་རྒྱ་ལྱུར་པའི་དེ་ལྡ་དབང་པོ་ཡིན་

ཀྱང་། མི་དགེ་བ་དང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དུན་པ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཤེས་རབ་གསུམ་
ནི་དབང་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དད་སྟགས་དབང་པོ་
ལྷ་འཛོལ་པ་ལ་སྦྱར་ལམ་འཛོལ་མི་དགོས་པར་ཐལ། དགེ་བར་གྱུར་པའི་དེ་ལྷ་ལ་
རིམ་བཞིན་དད་སྟགས་གྱི་དབང་པོ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་
ཏེ། ཅ་བར་ཕྲེ་ཚན་བདུན་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། ཞེས་སྟགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་
མ་ཁྱབ་སྟེ། སྦྱར་དད་སྟགས་དབང་པོ་ལྷ་དང་བྱང་སྟགས་ནང་གི་དེ་ལྷ་ལ་ཁྱད་
པར་འབྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཆོར་བ་སྟག་བསྐལ་དང་བདེ་བའི་དབང་པོ་ལ་ཆོར་བ་ལྷར་སྦྱར་བའི་
དེ་དག་གིས་མ་ཁྱབ་པ་དང་། སྦྱར་སེམས་ཆོར་དང་ཡིད་ཆོར་དོན་གཅིག་ཀྱང་
སེམས་ཆོར་བདེ་བ་དང་ཡིད་ཆོར་བདེ་བ་གཉིས་ལ་ཁྱད་ཡོད་དེ། སྤུ་མ་ནི་
བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ས་བ་ཁོ་ན་དང་། སྦྱི་མ་དང་ཆོར་བ་ཡིད་བདེ་དོན་
གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག འདོད་པར་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པས་ནམ་སྒྲིན་གྱི་དབང་
པོ་ལུས་སྟག་གཉིས་ཙམ་རྟེན་པ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པར་
ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་ལ་བར་སྤྱད་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།
མ་ཁྱབ་ན། དེས་ནམ་སྒྲིན་གྱི་དབང་པོ་དུག་རྟེན་པར་ཐལ། བརྩས་སྦྱོས་སུ་
ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ཅ་བར། འདོད་པར་
དང་པོར་ནམ་སྒྲིན་གཉིས། རྟེན་དེ་བརྩས་ཏེ་སྦྱོས་པས་མིན། །དེ་ཡི་དུག་གམ།
ཞེས་པས་འདོད་པར་སྦྱོས་གནས་དང་པོ་གསུམ་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱར་མ་ཐག་
པས་ནམ་སྒྲིན་གྱི་དབང་པོ་གཉིས་ཙམ་དང་། བརྩས་སྦྱོས་ལ་མ་མཐའ་དུག་རྟེན་
པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །གཞུགས་མེད་དག་ཏུ་འཆི་བ་ནི། ཞེས་སྟགས་གྱིས་ཅིག་ཅར་
འཆི་བ་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་འཆི་སེམས་ལ་གནས་

པས། དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ལས་གཟུགས་མེད་ཏུ་འཛི་འཕོ་བས་སྲོག་ཡིད་བཏང་
 རྟོམས་གསུམ་ཅིག་ཅར་ཏུ་གཏོང་བ་སོགས་དང་། འཛི་སེམས་དགེ་བ་ལ་གནས་
 པས་དེ་གསུམ་གྱི་སྤྱིང་ཏུ་དད་སོགས་དབང་པོ་ལྟ་བུ་ནས་དབང་པོ་བརྟུང་
 ཅིག་ཅར་ཏུ་གཏོང་བ་སོགས་ཡིན་པར་བཤད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་སྲོག་ཡིད་
 བཏང་རྟོམས་གསུམ་གཟུགས་མེད་སོགས་སུ་འཛི་འཕོ་བས་བཏང་བའི་གང་ཟག་
 ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་གསུམ་བཏང་བའི་གང་ཟག་མེད་པའི་སྤྱིར་
 རོ། །དེ་བཞིན་ཏུ་ཁམས་གསུམ་གང་ཏུ་འང་འཛི་འཕོ་བས་དད་སོགས་དབང་པོ་
 ལྟ་གཏོང་བ་མེད་པའི་སྤྱིར་སོགས་སོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཁམས་གསུམ་གང་
 ཏུ་འང་ཅིག་ཅར་འཛི་འཕོ་བས་ཆོ་འདི་པའི་རྒྱད་ཀྱི་དབང་པོ་དེ་དག་ཅིག་ཅར་
 གཏོང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་དབང་པོ་དེ་དག་ཅིག་ཅར་གཏོང་བར་བཤད་
 པ་མིན་ནོ་ཟེར་ན། འདྲོད་པ་ནས་ཁམས་གོང་མར་འཛི་འཕོ་བས་འདྲོད་པ་པ་
 རང་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སོགས་ལྟ་ཅིག་ཅར་གཏོང་བར་ཐལ། འདྲོད་ན། དེས་ཆོ་འདི་
 པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་གསུམ་གྱི་དད་སོགས་ལྟ་བུ་བཅས་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་
 དང་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་གཏོང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེས་ཆོ་འདི་པར་རང་
 རྒྱུད་ཀྱི་དད་སོགས་ལྟ་གཏོང་བ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་དད་སོགས་ལྟ་ལ་ཁམས་
 གསུམ་གྱི་ཟག་བཅས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་འང་ཡོད་པའི་སྤྱིར། འདྲོད་ན།
 འདྲོད་པའི་དགེ་བ་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་དང་། གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དངོས་གཞི་
 རྟོམས་འབྱུག་དང་། ཟག་མེད་ཀྱན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་འཛི་འཕོ་བས་
 གཏོང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་ན། གནས་བཞི་པ་ལས། འདྲོད་གཏོགས་དགེ་
 བ་གཟུགས་མིན་ནི། ཅ་ཆད་གོང་ཏུ་སྦྱིས་པ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གཟུགས་
 མིན་ནི། །གཉེན་པོ་སྦྱིས་པས་རྣམ་ཉམས་འཇུག། ཞེས་དང་། བསམ་གཏན་
 གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ནི། །ས་འཕོས་ཉམས་པ་དག་གིས་གཏོང་། །དེ་བཞིན་
 གཟུགས་མེད་གཏོགས་འཕགས་པ། །འབྲས་བུ་ཐོབ་སྤྱད་ཉམས་པ་ལས། །ཞེས་པ་

ནུས་ཀྱི་དོན་ཞོག་ཞོག །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ཆོ་འདིའི་བྱང་པར་དུ་བྱས་པའི་དབང་
པོ་དེ་དག་མངོན་གྱུར་པ་ནུས་དེ་ལྟར་གཏོང་བའི་དོན་ཡིན་ཟེར་བ་ནི་ཕལ་ཆེར་
དེ་ལྟར་ཡིན་མོད། དེ་ལྟར་ན་དད་སྟགས་ལྷ་ལྟ་བུ་ལ་སྦྱོས་ཐོབ་ཀྱི་དགེ་བ་འཆི་
སེམས་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་དེ་དག་ཅིག་ཅར་གཏོང་བ་ཡིན་ཟེར་དགོས་ཤིང་།
སྦྱིར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སྦྱོས་ཐོབ་ཀྱི་དགེ་སེམས་འཆི་འཕོ་བས་གཏོང་བ་ཡོད་པར་
འགྱུར་བས། ཞོང་སྦོས་ཀྱི་གནས་བཞི་པའི་གཞུང་དོན་ལ་ད་དུང་དབྱུང་རྒྱ་ཡོད་
དོ། །ཡང་འོ་ན་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་དང་ཉེན་མོངས་ཅན་གྱི་འཆི་སེམས་
ལ་གནས་པས། རང་རང་གི་སའི་སྦྱོས་ཐོབ་ཀྱི་དད་སྟགས་དབང་པོ་ལྷ་འཆི་
འཕོ་བའི་སྟོན་དུ་གཏོང་བར་ཐལ། འཆི་འཕོ་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གཏོང་བ་ནི།
དབང་པོ་གསུམ་ཙམ་སྟགས་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྦྱོས་ཐོབ་ཀྱི་དགེ་བ་
དང་མི་ལྡན་པའམ་དངོས་གཞི་སྟོམས་འཇུག་མ་ཐོབ་པའི་ཁམས་ཞོང་མ་པ་ཡོད་
པར་ཐལ་སྟགས་དང་། སྦྱིར་བྱུང་གི་དེ་དག་གཏོང་མི་གཏོང་སྟགས་ཀྱང་དཔྱད།

ཁ་ཅིག་དབང་པོ་ཉེར་གཉིས་ལས་འབྲས་བྱ་བར་པ་གཉིས་པོ་གང་རུང་
གསར་དུ་འཐོབ་པའི་དབང་པོ་དགུ་ལས་ལྷག་མེད་པར་ཐལ། ཚ་བར། གཉིས་
ནི་བདུན་དང་བརྒྱད་དང་དགུས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། ཕྱིར་
མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་གསར་དུ་འཐོབ་པའི་དབང་པོ་བརྒྱ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཆགས་བྲལ་སྟོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་འཐོབ་པའི་དབང་པོ་ལ་མི་ཤེས་
པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པ་དང་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། དད་སྟགས་ལྷ་དང་
ཡིད་དང་ཆོར་བ་བཅས་སྟོམས་ཡིད་བདེ་བདེ་བའི་དབང་པོ་ནུས་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚ་བའི་ལུང་དོན་ནི། གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་གི་དབང་དུ་
བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། དེའང་དབང་པོ་རྣེ་རྒྱལ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འཐོབ་
ན། རིམ་བཞིན་དབང་པོ་བརྒྱད་དང་བདུན་ལས་ལྷག་མེད་པ་སྟགས་ཡིན་མོད།
འོན་ཀྱང་འབྲས་བྱ་རིམ་གྱིས་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བྱ་

བར་པ་གཉིས་པོ་དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཟག་མེད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དག་
 ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བདེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དག་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དགོ་སྦྱོར་ཚུལ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དག་དགོ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་འབྲས་སུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་
 དག་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་གཉིས་འཛོལ་པའི་དབང་
 པོ་བདུན་དང་བརྒྱད་ལས་ལྷག་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན། དངོས་འགལ་
 དང་མ་བཤང་ཡང་འགལ་ལོ། །དེ་འདྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་གིས་འདྲོད་ཉོན་དགུ་པ་
 སྤངས་པའི་བརྟགས་འགོག་དེ་རང་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དགོ་སྦྱོར་ཚུལ་གྱི་འབྲས་སུ་ཡིན་
 པས། དེ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དགོ་སྦྱོར་ཚུལ་ལ་མཐོང་ལམ་འཛོག་ན། དེ་འབྲས་སུ་བར་
 པ་གཉིས་ཀ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་དབང་པོར་འགྱུར་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་བརྟགས་འགོག་
 དེ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བལ་འབྲས་ནི་མ་ཡིན་ལ། དེའི་སྐྱེས་སུ་
 བྱེད་འབྲས་ཡིན་ཟེར་ན། སྐྱེས་སུ་བྱེད་འབྲས་ལ་རང་གི་བྱེད་རྒྱའི་དེ་མ་ཐག་གམ་
 དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གྲུབ་པ་ཅི་རིགས་དགོས་པ་དང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་སྒྲིམ་
 ལམ་འཛོག་ན། དེ་འདྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་འཛོལ་པ་ལ་འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པའི་
 སྒྲིམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲོར་དགུ་ཡང་འཛོལ་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་
 དེ་འདྲའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འདྲོད་ཉོན་དགུ་པ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་འཛིག་ཉེན་
 པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་སུ་ཡིན་མིན་དང་། དེས་དེའི་འབྲས་
 སུ་འདུས་བྱས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཐོབ་མི་ཐོབ་མོགས་དཔྱད།

དབང་པོ་ལྡན་ཚུལ་ལ། དཔེར་ན་ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་རྒྱད་ལ་ལྡན་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་ན། དབང་པོ་བརྩ་གཅིག་ངེས་པར་རྒྱད་ལ་ལྡན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་
 ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལ་ཚོར་བ་བདེ་བ་དང་ཡིད་བདེ་རྒྱད་ལྡན་གྱིས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་རྟེ།
 དེ་ལ་དགོ་བའི་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པས་མ་ཁྲབ་པ་གང་ཞིག །མི་དགོ་བའི་དེ་
 གཉིས་ལྡན་གྱིས་མ་ཁྲབ། བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དེ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་མ་ཁྲབ།
 མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་དེ་གཉིས་ལྡན་གྱིས་ཀྱང་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།

རྟགས་དང་པོ་མ་གྲུབ་ཟེར་ཆོག་པ་འདྲ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། ཕྱིར་མི་འོང་
 ཐམས་ཅད་དང་། གསུམ་པ་མ་གྲུབ་ན། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་ལ་
 ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ལྟ་བུ་དང་། བཞི་པ་མ་གྲུབ་ན། གཟུགས་མེད་
 རྟེན་ཅན་གྱི་ཕྱིར་མི་འོང་ལྟ་བུ་རྣམས་འཕེན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཟག་བཅས་ཟག་
 མེད་ཁམས་གསུམ་དང་རྣམ་པར་སྒྲིན་བཅས་ཡིན་མིན་སོགས་གྱི་དེ་དག་དང་ལྡན་
 པས་བྲབ་མ་བྲབ་དང་། དེས་སྟུག་བསྟུལ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་
 གྱི་ལྡན་ཚུལ་ལ་ཡང་རིགས་བསྐྱེས་ཏེ་དཔྱད། ཐོབ་པ་ལྟ་དགུ་བཙུར་བཅུང་བའི་
 ཚེས་ནི། མཆིམས་མཛོད་ལས། ཚེས་ཀྱན་ཐོབ་པ་དུས་གསུམ་པར། །གསུངས་པ་
 ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་། བསྐྱེད་པས་གཟུགས་འདོད་པའི་གཟུགས་དག་གི། ཐོབ་པ་
 དམིགས་གྱིས་བསལ་བའི་ཕྱིར། །མཚུངས་ལྡན་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་དགེ། ཞོང་
 མའི་དགེ་བ་གཟུགས་ཅན་དང་། །མཚུངས་ལྡན་མིན་པ་དགེ་མི་དགེ། ཐམས་
 ཅད་དུས་གསུམ་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་དང་། མཚུངས་ལྡན་ཡིན་མིན་ལའང་
 ཐོབ་པ་སྤར་སྐྱེས་མེད་པ་ནི། །དེ་ཉིད་ལས་སྒྲོམས་འཇུག་གཉིས་དང་མི་སྐྱེ་བའི་
 ཚེས་ཅན་གྱི་མཛོད་ལམ་དང་མདོན་ཤེས་དང་ཆོད་མེད་ལྟ་བུ་མ་འདྲེས་པ་རྣམས་
 དང་། ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་ཤེས་པ་དང་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་སྦྱར་བས་ཐོབ་པ་པལ་
 ཆེ་བ་རྣམས་ལའང་སྤར་སྐྱེས་མོད་དོ། །ཞེས་སོགས་དུས་གསུམ་པ་ཡི་རྣམ་པ་
 གསུམ། ཞེས་པ་མཆིམས་ལྟར་ན། ཐོབ་བྱའི་ཚེས་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་
 གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཐོབ་པ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་ཅིས་པ་
 རྟེ། དེ་ཡང་དཔེར་ན་ཐོབ་བྱའི་ཚེས་འདས་པ་ལ་རང་དང་དུས་མཉམ་པ་དང་
 དེའི་སྤར་དེའི་ཐོབ་པ་བྱུང་བ་ཐམས་ཅད་ནི། ཐོབ་བྱའི་ཚེས་འདས་པའི་ཐོབ་
 པ་འདས་པ་དང་། དེ་འགགས་མ་ཐག་དུ་དེའི་ཐོབ་པ་བྱུང་བ་ནི་དེའི་ཐོབ་པ་
 ད་ལྟར་བ་དང་། དེ་འགགས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་པན་ཆད་དུ་དེའི་ཐོབ་པ་
 བྱུང་བ་ནི་དེའི་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པར་འཛོག་པ་དང་། ཐོབ་བྱའི་ཚེས་ད་ལྟར་བ་

ལ། རང་གི་སྤར་དེའི་ཐོབ་པ་བྱང་བ་རྣམས་དང་། རང་དང་རྒྱུ་མཉམ་རྒྱུ་དེའི་
 ཐོབ་པ་བྱང་བ་དང་། ཚས་དེ་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་དེའི་ཐོབ་པ་བྱང་བ་རྣམས་
 གི། རིམ་བཞིན་ཐོབ་བྱའི་ཚས་ད་ལྟར་བའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་དང་
 མ་འོངས་པར་འཛིག་ཅིང་། ཐོབ་བྱའི་ཚས་སྟེ་འགྱུར་མ་འོངས་པ་ལ། རང་དང་
 རྒྱུ་མཉམ་པའི་རང་གི་ཐོབ་པ་དང་། དེ་ད་ལྟར་བར་འཕོས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་
 དེའི་ཐོབ་པ་དང་། འཕོས་པའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་རྒྱུ་དེའི་ཐོབ་པ་བྱང་
 བ་རྣམས་གི། རིམ་བཞིན་ཚས་མ་འོངས་པའི་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་
 བ་དང་། འདས་པར་འཛིག་པ་དང་། མ་འོངས་པ་མི་སྟེ་བའི་ཚས་ཅན་ལ། དེ་
 དང་རྒྱུ་མཉམ་པའི་དེའི་ཐོབ་པ་དང་། དེའི་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་དང་། འདས་
 པར་འཕོས་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་དེའི་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་
 དང་། འདས་པར་འཛིག་པ་འདྲའོ། །རང་རེའི་ཡིག་ཆ་ལྟར་ན། ཚས་འདས་
 མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་གསུམ་རེ་རེ་ལ་ཐོབ་པ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་གསུམ་
 དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་འང་ཐོབ་པ་འདས་པའི་འདས་པ་དང་། འདས་པའི་མ་འོངས་
 པ་དང་། འདས་པའི་ད་ལྟར་བ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱུ་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པ་དང་།
 ད་ལྟར་བ་གཉིས་ལ་འང་སྒྱུར་ནས། ཚས་འདས་པ་དེའི་ཐོབ་པ་སྟེས་ལ་འགགས་
 པ་ནི་དེའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་དང་། དེའི་སྤར་སྟེས་དང་ཕྱིས་སྟེས་དང་རྒྱུ་མཉམ་
 པའི་ཐོབ་པ་རྣམས་རིམ་བཞིན་ཚས་འདས་པ་དེའི་ཐོབ་པ་འདས་པའི་འདས་པ་
 དང་། འདས་པའི་འོངས་པ་དང་། འདས་པའི་ད་ལྟར་བར་འཛིག་ཅིང་གཞན་
 གཉིས་ལ་འང་དེ་བཞིན་རྒྱུ་སྤར་ཏེ་གསུངས་པ་རྣམས་བདག་གིས་ངེ་བཞིན་མ་གོ་
 མོད། གང་ལྟར་ཡང་གོང་རྒྱུ་མཆིམས་མཛོད་ལས་བྱངས་བ་ལྟར་གྱི་རྒྱུ་གསུམ་
 གྱི་ཚས་སོ་སོའི་ཐོབ་པ་ཐོབ་བྱའི་ཚས་གྱི་སྤར་སྟེས་ཕྱིས་སྟེས་ལྟན་ཅིག་རྒྱུ་སྟེས་པ་
 རྣམས། རིམ་བཞིན་ཐོབ་བྱའི་ཚས་སོ་སོའི་ཐོབ་པ་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བར་
 འཛིག་བཞེད་པ་འདྲའོ། །

དེ་དག་ལ་འོན། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་ཐོབ་པ་ལྟ་དགུ་ཡོད་པར་ཐལ། ཡིག་
 ཆར། ཉེན་མོངས་སམ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་ཞེས། དེ་གཉིས་ལ་ཐོབ་པ་ལྟ་
 དགུ་སྒྲུར་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་ཐོབ་
 པ་སྐར་སྒྲེས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདོད་པའི་དགེ་མི་དགེའི་གཟུགས་གང་ལ་འང་
 ཐོབ་པ་སྐར་སྒྲེས་མེད་ཀྱང་ལྟན་ཅིག་སྒྲེས་དང་ཕྱིས་སྒྲེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཙ་
 བར། འདོད་པ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྐར་ནས་སྒྲེས་པ་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ཐོབ་པ་སྐར་སྒྲེས་ཡོད་པར་ཐལ།
 དེའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཐོབ་པ་སྒྲེས་ལ་འགགས་པ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚུལ་དེ་སྒྲེས་ལ་འགགས་པ་ཚུལ་དེ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུས་གསུམ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་འཛིག་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
 འོ་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པའི་ཐོབ་པ་སྐར་
 སྒྲེས་ཡིན་པར་ཐལ། བྱིད་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་
 པའི་སྐར་ལ་ཏུ་སྒྲེས་པར་ཐལ། དེའི་ཐོབ་པ་སྐར་སྒྲེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 ཁས། འདོད་ན། སྐར་སྒྲོས་ལྟར་ཙ་བ་དང་འགལ་བར་མ་ཟད། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་
 པ་རྒྱད་ལ་མ་སྒྲེས་བར་དེའི་ཐོབ་པ་རྒྱད་ལ་ལྟན་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །དེར་མ་
 ཟད་དེའི་ཐོབ་པ་སྒྲེས་ལ་འགགས་པ་དེ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་གསར་ཏུ་ཐོབ་པའི་
 སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ལ་འབྱུང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་
 སྒྲེས་ལ་འགགས་པ་དེ། དེ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་ལ་འབྱུང་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། གནས་བཞི་པར། རྣམ་རིག་མིན་ལྟན་སྐད་ཅིག་མ། །དང་སོ་ཕྱིན་ཆད་
 འདས་པ་དང་། ཞེས་པས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག ཐོབ་པ་རུས་གསུམ་པ་སྐར་སྒྲེས་
 ཕྱིས་སྒྲེས་ལྟན་སྒྲེས་ཀྱིས་འཛིག་མི་ཐུབ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉེན་མོངས་
 དང་། དགེ་སེམས་དང་། ཁམས་གོང་མའི་དགེ་བ་གཟུགས་ཅན་སོགས་གང་
 ལ་ཡང་ཐོབ་པ་སྐར་སྒྲེས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་ཙ་བར། ཁམས་གསུམ་

པ་ཡི་ཉོན་མོངས་ཅན། རྒྱག་དང་རྒྱག་དང་གཉིས་རྟེན་དོ། །ཞེས་སོགས་ལྟར།
 གཞུགས་མེད་པ་ནས་འདོད་པར་སྐྱེས་མ་ཐག་པ་མི་དགེ་བའི་སེམས་མངོན་ཏུ་
 བྱུང་བཞིན་པ་དེས། འདོད་པའི་དགེ་སེམས་དེ་སྐྱེས་ཐོབ་དང་། བསྐྱབས་ལུང་
 མ་བསྟན་དང་། གཞུགས་གྱི་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་རྣམས་གསར་ཏུ་
 ཐོབ་པ་དང་། འདོད་ཉོན་གྱིས་དགྲ་བཙུག་པ་ལས་ཉམས་མ་ཐག་པས་ཁམས་
 གསུམ་ཀའི་ཉོན་མོངས་དང་། སྟོབ་པའི་སེམས་རྣམས་གསར་ཏུ་ཐོབ་པ་དེ་དག་
 གི་ཚེ་སེམས་དེ་དག་གང་མངོན་ཏུ་བྱུང་པ་དེ་དག་ད་ལྟར་བ་ཐོབ་ཅིང་ཐོབ་པའང་
 ད་ལྟར་བ་ཐོབ་ལ། མངོན་ཏུ་མ་བྱུང་པ་གཞན་རྣམས་ནི་འདས་མ་འོངས་པ་
 ཐོབ་ཅིང་ཐོབ་པའང་ལྟན་སྐྱེས་ལས་གཞན་སྤར་སྐྱེས་མེད་པ་གང་ཞིག །བསམ་
 གཏན་ཟག་མེད་གྱི་སྟོམ་པ་རུས་གསུམ་པོ་གང་གསར་ཏུ་ཐོབ་ཀྱང་དེ་ཐོབ་མ་ཐག་
 པའི་ཚེ་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་ལྟན་སྐྱེས་ལས་གཞན་སྤར་སྐྱེས་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 གཉིས་ཀ་དེ་དག་གསར་ཏུ་རྟེན་པས་བྱུང་པོ་ཞིན། མཆིམས་མངོན་གྱི་བཤད་
 རྒྱུ་ཤོད་སྟོས་ལྟར་ཐོབ་པ་རུས་གསུམ་འཛོག་པའམ། ཡང་ན་དེ་འདྲའི་མི་དགེ་
 བའི་སེམས་མངོན་ཏུ་བྱུང་མ་ཐག་པའི་ཐོབ་པ་ནི། དེ་འདྲའི་མི་དགེ་བའི་སེམས་
 གྱི་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་དང་། དེའི་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་གྱི་དེའི་ཐོབ་པ་ནི་
 དེའི་ཐོབ་པ་མ་འོངས་པར་འཛོག་པ་མ་གཏོགས་དེའི་རྒྱུད་གྱི་དེའི་ཐོབ་པ་སྤར་
 སྐྱེས་མེད་པ་འདྲ། དེའི་རྒྱུད་གྱི་སྐྱེས་ཐོབ་གྱི་དགེ་སེམས་ལ་སོགས་པའི་སེམས་
 གཞན་རྣམས་འདས་མ་འོངས་པ་ཡོད་ན་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་ནི།
 རིམ་བཞིན་དེ་དག་འདས་མ་འོངས་གྱི་ཐོབ་པ་ལྟན་སྐྱེས་སམ་ད་ལྟར་བ་དང་།
 དེ་དག་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་གྱི་འདས་མ་འོངས་གྱི་ཐོབ་པ་སྤར་སྐྱེས་
 ཡིན་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་དེ་དག་ད་ལྟར་བའི་ཐོབ་པ་སྤར་སྐྱེས་སམ་འདས་པ་
 ཡང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་དེ་དག་ནམ་མངོན་ཏུ་བྱུང་པའི་སྐྱད་ཅིག་དང་པོའི་
 ཐོབ་པ་ནི་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་ལྟན་སྐྱེས་སམ་ད་ལྟར་བ་དང་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་

ཕན་ཆད་རུ་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་འབྱུང་བ་ནི། དེ་དག་ད་ལྟར་བའི་ཐོབ་པ་སྤྲོས་
 སྤྲོས་སམ་མ་འོངས་པར་འཛོག་པ་སོགས་ཀྱིས་རིགས་བསྐྱེས་ཏེ། སྤྲོས་སེམས་
 དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་སྤྲོས་སྤྲོས་གསུམ་རེ་ཡོད་བྱས་ན་ཡིག་ཆ་དང་འགྲིག་མི་
 འགྲིག་དཔྱད། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། དེ་འདྲའི་གཟུགས་མེད་ནས་འདོད་
 པར་སྤྲོས་མ་ཐག་པ་མི་དགེ་བའི་སེམས་མཛོན་རུ་གྱུར་པ་དེའི་རྒྱད་ལ། འདོད་
 པའི་སྤྲོས་ཐོབ་ཀྱི་དགེ་སེམས་དང་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་སོགས་སེམས་གཞན་
 ད་ལྟར་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་དེ་དག་ད་ལྟར་བའི་
 ཐོབ་པ་སྤྲོས་སྤྲོས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང་། བྱས་པ་ལ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། འདོད་
 པའི་དགེ་སེམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྤྲོས་སྤྲོས་ཡིན་ན། དེའི་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པར་
 ཐལ། དེ་ད་ལྟར་བའི་ཐོབ་པ་སྤྲོས་སྤྲོས་ཡིན་ན་དེ་ད་ལྟར་བའི་ཐོབ་པ་ཡིན་པས་
 མ་བྱུང་པ་དེའི་ཕྱིར་ན། ཡང་མ་བྱུང་། བྱས་པ་ལ་ཡང་། འོ་ན། དེའི་རྒྱད་ཀྱི་
 འདོད་པའི་དགེ་སེམས་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ཐོབ་པ་སྐྱད་ཅིག་དང་པོ་དེ། འདོད་
 པའི་དགེ་སེམས་ཀྱི་ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་དང་འདས་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དང་པོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །གཉིས་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་གྲུབ་
 གྱེ། དེ་གཉིས་རིམ་བཞིན་འདོད་པའི་དགེ་སེམས་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་
 ཐོབ་པ་ད་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། གཉིས་པ་གྲུབ་གྱེ། དེ་འདོད་
 པའི་དགེ་སེམས་ད་ལྟར་བའི་ཐོབ་པ་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཐོབ་པ་
 སྤྲོས་སྤྲོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས་ཟེར་ན། སྐབས་འདིར་ཐོབ་པ་སྤྲོས་སྤྲོས་
 ཡོད་པའི་དོན་ནི། ཐོབ་བྱའི་ཆོས་དེ་རང་རྒྱད་ལ་མཛོན་རུ་མ་གྱུར་གོང་རུ་སྤྲོས་
 ཆོས་དེའི་ཐོབ་པ་རང་རྒྱད་ལ་སྤྲོ་བ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་པས། དེའི་རྟགས་དང་
 པོར་མ་བྱུང་ཟེར་དགོས་སམ་དཔྱད། ཡང་ཐོབ་པ་རུས་གསུམ་པ་ཅན་གྱི་ཆོས་
 ཅན་དེ་དག་རང་རྒྱད་ལ་མཛོན་རུ་མ་གྱུར་པར་དེ་དག་ད་ལྟར་བ་ཐོབ་པ་ཡོད་
 མེད་དཔྱད་དགོས་ཤིང་ཐོབ་པའི་སྒྲོར་འདི་དག་པལ་ཆེར་ཆོད་ཆོད་ཅམ་བྱས་པ་

ཡིན་པས་དེ་ལྟར་རུང་མི་རུང་དབྱེད་པར་འཛེལ། ཡང་ཁ་ཅིག་ཚོས་གང་ལ་
 ཐོབ་པ་ཡོད་ན་དེའི་མ་ཐོབ་པའང་ཡོད་པས་ཁྲབ་པ་བྱེ་སྡུ་འདྲིའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་
 པས། འོ་ན། དེས་ལྡན་གྱི་དབང་པོ་གསུམ་གྱི་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་
 ཐོབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གང་ཟག་སྲུ་ལ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་གསུམ་རྒྱད་ལྡན་ཡིན་པས་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ན། བཏོན་
 སའི་སྒོ་ནས་མ་གཏོགས་སྤྱིར་འཛོག་དགའ་བས་དཔྱད།

ཡང་འདུས་བྱས་ཡིན་ན་རང་གི་ཚ་རྩིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བཞི་རིམ་བཞིན་
 རང་གི་ཚོས་བརྒྱད་དང་གཅིག་ལ་འཇུག་པས་ཁྲབ་པར་ཐལ། ཚ་བར། དེ་ཚོས་
 བརྒྱད་དང་གཅིག་ལ་འཇུག་ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། འདོད་ན། མ་འོངས་
 པ་མི་སྟེ་བའི་ཚོས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་དག་གི་ཚ་བའི་སྟེ་བ་
 གཅིག་སྲུ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། དེ་དག་གི་ཚ་བའི་སྟེ་བ་སོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་སྟེ་བ་གནས་
 པ་འགག་པ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་འོངས་མི་སྟེ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་སེམས་
 སེམས་བྱུང་གཙོ་འཁོར་རྣམས་ཀྱི་སྟེ་འགག་གནས་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིར་
 སེམས་ཀྱི་རྩིས་འཇུག་རྣམས་སེམས་ཀྱི་རྩིས་སྲུ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་བཅུ་ནི། ཚ་
 བར། སེམས་ཀྱི་རྩིས་འཇུག་རྒྱས་དང་ནི། འབྲས་སོགས་དགེ་ལ་སོགས་པས་
 སོ། །ཞེས་གང་གི་རྩིས་སྲུ་འཇུག་པའི་སེམས་དེ་དང་སྤྱིར་གྲུབ་རྒྱས་ཅམ་གཅིག་
 པ་དང་། ཁྲད་པར་རྒྱ་སྟེ་བ་རྒྱས་གཅིག་པ་དང་། གནས་པ་རྒྱས་གཅིག་པ་དང་།
 འགག་པ་རྒྱས་གཅིག་པ་ཉི་རྒྱས་གཅིག་པ་བཞི་དང་། རྒྱས་བྱ་བྱེད་པ་དང་། བྲལ་
 འབྲས་གང་ཡོད་གཅིག་པ་ཉི་འབྲས་བྱ་ཅམ་གཅིག་པ་དང་། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་
 བྱ་གཅིག་པ་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བྱ་གཅིག་པ་ཉི་འབྲས་བྱ་གཅིག་པ་གསུམ་
 དང་། རོ་པོ་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གང་ཡིན་པར་གཅིག་པའི་རོ་པོ་གཅིག་
 པ་གསུམ་ཉི། སྤྱིར་རྒྱ་བཅུས་རྩིས་སྲུ་འཇུག་པར་གསུངས་ཀྱང་དགེ་སོགས་གསུམ་

སེམས་གཅིག་ལ་འདྲ་མི་རུང་བས། རྒྱ་དེ་དག་ལས་མང་ཤོས་བརྒྱད་དང་། དེ་
 བས་བདུན་དང་ལྔ་དང་། རུང་ཤོས་ལུང་མ་བསྟན་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་ལ་དགེ་
 མི་དགེ་གཉིས་སྦྱེ་འགག་གནས་གསུམ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་སྟེ། རྟག་
 འོར་བའི་རྒྱ་ལྟག་མ་བཞི་ཙམ་གྱིས་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་མཆིམས་མཛོད་དུ་བཤད་
 པ་སོགས་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡང་ལུང་མ་བསྟན་མི་སྦྱེ་བའི་ཆོས་
 ཅན་གྱི་སེམས་བྱུང་རྣམས་རྒྱ་བཞིས་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 དག་རང་གི་གཙོ་སེམས་དང་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་དག་གཙོ་འཁོར་གྱི་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་སྐལ་
 མཉམ་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་འོངས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཙ་བར།
 ཀུན་འགྲོ་སྐལ་མཉམ་དུས་གཉིས་པ། ཞེས་པས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
 རྒྱ་ད་ལྟར་བའི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་ལ་རྒྱ་བརྒྱད་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འཇུག་པས་བྱལ་
 ཟེར་ན། རྣམ་སྤྲིན་འདག་ངེས་ཀྱི་དགེ་མི་དགེའི་སེམས་ད་ལྟར་བའི་རྗེས་འཇུག་
 རྣམས་སེམས་དེ་དང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། དེ་དག་གི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་
 བདུན་ལྔ་སོགས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ལ་སོ་སོར་གང་འཛིག་པ་སོགས་དབྱེད་
 པར་བྱའོ། །ཡང་ཡིག་ཆ་དང་མཆིམས་མཛོད་གཉིས་ཀར་སེམས་འཁོར་རུང་
 ཤོས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་མ་བསྐྱིབས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་
 ཀྱིས་པར་ལ་རང་གི་འཁོར་སེམས་ཀྱི་ས་མང་བརྩུ་དང་། དེ་དག་གི་མཆོན་ཉིད་
 བཞི་བརྩུ་དང་། སེམས་རང་གི་རྩ་རྗེས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བརྒྱད་དེ་ཆོས་ལྔ་བརྩུ་
 རྩ་བརྒྱད་ཙམ་གྱི་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱ་བྱེད་ཅིང་རྒྱུར་སེམས་ལ་དེ་དང་བརྒྱད་ལས་
 སེམས་རང་གི་མཐུན་པའི་མཆོན་ཉིད་བཞི་ལས་གཞན་ལྔ་བརྩུ་རྩ་བཞིས་ལྟན་
 ཅིག་འབྱུང་རྒྱ་བྱེད་པར་གསུངས་པས། ཆོས་དེའི་ལྟན་ཅིག་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་མིན་
 སོགས་ལ་ལུ་བཞི་སོགས་ཤེས་སོ། །དེ་འདྲའི་སེམས་ཀྱི་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་འབྲས་དང་

བརྒྱད་ཅུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་འབྲས་དགུ་བརྒྱ་ཙུ་ཙུ་བརྒྱད་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤར་གྱི་ང་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཁོར་ས་མང་བརྒྱའི་མཐུན་པའི་
མཚན་ཉིད་བཞི་བརྒྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དཔྱད། དེས་རིགས་བསྐྱེས་ཏེ། འདོད་པའི་
དགེ་བའི་སེམས་ལ་ནི། རྟོགས་དང་དཔྱད་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། སེམས་ལས་
བྱུང་བ་ཉི་ཤུ་གཉིས། ཞེས་སོགས་ལྟར། སེམས་འཁོར་གྲངས་མང་ཉུང་གིས་
སེམས་སོ་སོར་ལྷན་ཅིག་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ཆོས་གྲངས་རི་སྟེང་ཡོད་ཚུལ་ནམས་ཞིབ་
དུ་ཤེས་དགོས། ཡང་ཁ་ཅིག འདུས་བྱས་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་བརྒྱད་ཀྱི་
ལྷན་ཅིག་འབྱུང་རྒྱ་ཡིན་པས་ཁྲུ་ཟེར་ན། ལུས་པའི་རྩིས་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད་
བཞི་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུས་པའི་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་ཡང་
མཚན་ཉིད་བཞི་ཡོད་ན་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་སྟོང་ཚུལ་རི་ལྟར་ཡིན་དཔྱད།

ཁ་ཅིག་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་ཉུང་ཡིན་ན་མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་
ཁྲུ་ཟེར་ན། མི་དགེ་བ་དང་བསྐྱེད་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་ད་ལྟར་བ་གཉིས་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གཉིས་ཆོས་ཅན། རྟེན་སོགས་
ལྟ་མཚུངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུ་ཉི། ཙུ་
བར། མཚུངས་ལྷན་རྒྱ་ནི་སེམས་དག་དང་། སེམས་བྱུང་རྟེན་མཚུངས་ཅན་
ནམས་སོ། ཞེས་པས་སོ། དེ་གཉིས་མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་
གཉིས་ཆོས་ཅན། མཚུངས་ལྷན་གྱི་འབྲས་སུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།
འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྟོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲུ་ཉི། ཙུ་བར།
རྟོན་མོངས་ཅན་དང་ནམ་སྒྲིན་སྟེས། ཞེས་པ་ནས། སྐལ་མཉམ་མ་གཏོགས་ལྷག་
ལས་སྟེས། ཞེས་པས་སོ། ཡང་ཁ་ཅིག སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུའི་འབྲས་སུ་ཡིན་ན་
རང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་འབྲས་སུ་ཡིན་པས་ཁྲུ་ཟེར་ན། དེ་བཞིན་དུ་ཀུན་འཕྱོ་སོགས་ཀྱི་
རྒྱ་གཙན་ལྟ་ལའང་འདྲ་བ་ནི། ཙུ་བར། རྟེན་སྒྲིན་འབྲས་སུ་ཐ་མ་ཡིན། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་དོན་ཟེར་ན་དང་པོ་ལ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྩིས་སུ་འབྱུང་བའི་བཟག་མེད་

སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་ལྟ་བུ་ལྟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བར། སྡོན་ལྷན་མ་ཡིན་འདུས་བྱས་ནི། སྟགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་གཞན་ལྷ་ལའང་རིགས་བསྐྱེད། །ཡང་རང་གི་རྒྱུ་ལྷན་པའི་རྒྱ་ལྷན་སོ་སོའི་འབྲས་སུ་ཡིན་ན། རང་གི་རྒྱ་ལྷན་སོ་སོའི་འབྲས་སུ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། སྡེ་མ་ལས་ཀྱང་སྟག་དུ་འགོ་ཚུལ་ཤེས་དགོས།

སྤྱིར་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་ཡིན་ན་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་ཁྲབ་པས། ཡིག་ཆར་དེ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི། ཆོས་བྱེ་བྲག་པའི་རྒྱ་དེ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་ཡོད་པའི་དོན་ཏེ། དེའང་དཔེར་ན་འདོད་པའི་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་གི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ལ། ཅིག་ཤོས་མ་ཡིན་པ་ནི། དེའི་སྤར་རྒྱུས་པའི་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ལྟ་བུ། དེའི་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་ཅིག་ཤོས་མ་ཡིན་པ་ནི། དེའི་སྤར་རྒྱུས་ཀྱི་འདོད་པའི་འཇིག་ལྟ་སྟགས་ལྟ་བུ། གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི། དེའི་སྤར་རྒྱུས་ཀྱི་འདོད་པའི་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་གི་ལྟ་བ་གཉིས་དང་ཐེ་ཆོས་རྒྱུས་ལྟ་བུ་སྟེ། འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་དང་སྟོན་སྤང་ཁོ་ནའི་སྤར་རྒྱུས་ལ་ལྷ་དང་པོ་གཉིས་བཅིར་རུང་ཡང་ལྷ་གསུམ་པ་མི་རུང་ངོ་། །མཆིམས་མཛོད་དུ་འཇིག་ལྟའི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་བཅི་བ་དེའི་འཇིག་ལྟའི་རྒྱ་ཞེས་པ་ནི། རང་གི་རྒྱ་མཐུན་དང་རྒྱུས་སུ་བྱེད་འབྲས་གཉིས་ཀར་ལྷན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཡོད་པ་དང་། འཇིག་ལྟའི་འབྲས་སུ་ཞེས་པ་ནི། རང་གི་ལྷན་མཚུངས་གཉིས་དང་ཀུན་འགོ་སྐལ་མཉམ་གཉིས་ཏེ་རྒྱ་བཞི་ཅི་རིགས་སུ་ལྷན་པའི་འཇིག་ལྟ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྡེ་མ་ཡིན་ལ་སྤྱི་མ་མ་ཡིན་པའི་སྤར་ཐེང་པས་འཇིག་ལྟའི་རྒྱ་ཡིན་ལ་འབྲས་སུ་མ་ཡིན་པའི་སྤར་ཐེང་ཅེས་གསུང་གི། །འཇིག་ལྟའི་རྒྱ་འབྲས་སྤྱི་ཙམ་གྱི་སྤར་བཞི་གསུངས་པ་མིན་ནོ། །དེའི་སྤར་བཞི་གསུམ་ལ་སོ་སོར་གང་འཇིག་པ་ནི་དེར་བཟུང་། །དེས་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་དང་སྤར་རྒྱུས་ཀུན་འགོ་གཉིས་ལ་ལྷ་བཞི་བཅི་ཚུལ་ཡང་ཤེས་དགོས།

ཁ་ཅིག ཟག་བཅས་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན།
 དེ་དག་དང་རིམ་བཞིན་དུ་དགེ་སོགས་གསུམ་དུ་རིགས་འདྲ་བ་དང་། སྤང་བྱ་
 རིས་ལཱ་འི་གང་ཡིན་པར་འདྲ་བས་བྱབ་ཟེར་ན། མི་དགེ་བའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་
 ལུང་མ་བསྟན་དང་། ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མི་དགེ་བ་དང་། སྒྲོམ་
 སྤང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་མཐོང་སྤང་རྣམས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་ན། གནས་
 བཞི་པར། མི་དགེའི་དགེ་སོགས་གཉིས་དང་ནི། གསུམ་དང་བཞི་སྟེ་རིམ་པ་
 བཞིན། ལུང་བསྟན་མིན་གྱི་དགེ་ལ་སོགས། དེ་དག་གཉིས་དང་གསུམ་དང་
 གསུམ། ཞེས་དང་། མཐོང་བའི་སྤང་བྱའི་དེ་ལ་སོགས། གསུམ་དང་བཞི་དང་
 གཅིག་ཡིན་ནོ། ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། མཐོང་
 སྤང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱར་གྱུར་པའི་སྒྲོམ་སྤང་མེད་པར་ཐལ། སྒྲོམ་པས་སྤང་
 བར་བྱ་ལས་གྱི། དེ་དག་གཉིས་དང་བཞི་དང་གསུམ། ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་
 བ་མ་བྱབ་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ། ཅི་ཡང་མེད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་མཐོང་སྤང་རྣམས་
 སྒྲོམ་སྤང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེས་ན་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་འབྲས་ཟག་བཅས་ལ་ནི་
 རོ་པོ་དང་ས་དང་རིམ་གསུམ་ག་འདྲ་བ་དང་། ཟག་མེད་ལ་རོ་པོ་འདྲ་བ་དགོས་
 པས་རྒྱ་མཐུན་རྒྱ་དང་འདྲ་བའོ། ཞེས་སོ། །ཀྱན་འགྲོའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་ས་དང་རོ་
 པོ་ཉོན་མོངས་ཅན་དུ་འདྲ་བ་དགོས་ཀྱང་རིམ་འདྲ་བ་མི་དགོས་པས་དེ་གཉིས་
 ལ་ལྟ་བཞི་བཅིས་པའོ། །ཚོས་གཅིག་གི་རྒྱ་དུག་ཀའི་ཡིན་པ་མི་སྲིད་ཀྱང་། སྤྱིར་
 རྒྱ་དུག་གི་ཡོད་པ་ཡོད་དམ་སྟུམ་སྟེ། དེའང་གོང་མའི་སས་བསྐྱས་མི་སྲིད་ཀྱང་
 འདོད་པའི་སྤྱུག་ཀྱན་མཐོང་སྤང་མི་དགེ་བའི་ཕྱ་རྒྱས་ཀྱན་འགྲོ་འདས་པ་དང་ད་
 ལྟར་བ་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུ་འདོག་རུང་བ་འདྲ་སྟེ་དཔྱད།

ཡང་ཁ་ཅིག བྲལ་འབྲས་ཅན་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ཡིན་པས་བྱབ་སྟེ། བྲལ་
 བ་སྒྲོ་ཡིས་ཟད་པའོ། ཞེས་པས་སོ་ཟེར་ན། དེ་ལ་གཟུགས་དང་ལྡན་མིན་འདྲ་
 བྱེད་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་ན། རྒྱག་བསྐལ་ཚོས་བཟོད་ལྟ་བུའི་ཚོགས་

པ་ན་ཡོད་པའི་བླ་མ་མཛད་ཀྱི་སྒྲིན་པ་དང་། དེའི་མཆན་ཉིད་བཞི་རྣམས་ཀྱི་བྲལ་
 འབྲས་མཛད་པར་ཐལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དག་རྩལ་བཟུལ་ཆོས་བཟོད་དང་
 བྲལ་འབྲས་སྐྱེས་ཏེ་བྱེད་འབྲས་རྣམས་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བར། སེམས་ཀྱི་
 རྗེས་འཇུག་རུས་དང་ནི། །འབྲས་སོགས་དགེ་ལ་སོགས་པས་སོ། །ཞེས་པས་
 སོ། །འོན་ཀྱང་བྲལ་འབྲས་ལ་བར་ཆད་མཛད་ལམ་ཞིག་གི་བྲལ་འབྲས་ཡིན་པས་
 ཁྱབ་མོད། བར་ཆད་མཛད་ལམ་དེའི་བྲལ་འབྲས་དང་སྐྱེས་ཏེ་བྱེད་འབྲས་གཉིས་
 ལ་སྐྱ་བཞི་དང་། ཡང་ཆོས་དེའི་བདག་འབྲས་དང་སྐྱེས་ཏེ་བྱེད་འབྲས་གཉིས་
 ལ་འདྲ་སྐྱ་བཞི་བཅིས་པའི་བདག་འབྲས་ཡིན་ལ་བྱེད་འབྲས་མ་ཡིན་པ་ནི། ཡིག་
 ཆར་རྒྱ་ཡལ་བར་འདུག་པ་དང་འབྲས་ཏེ་བར་རུ་ཆོད་པ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །དེ་དག་ལ་འོ་ན། ཆོས་དེའི་སྐྱེས་ཏེ་བྱེད་འབྲས་ལ་དེ་དང་རུས་མཉམ་མམ་
 དེའི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་རུ་བྱུང་བ་དགོས་པར་ཐལ། དེས་གཞན་གྱིས་བར་རུ་ཆོད་
 པ་མི་འཇོག་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཡིག་ཆ་ལས། སྐྱེས་ཏེ་བྱེད་འབྲས་
 ལ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྱུང་བ་དང་། རུས་གཞན་རུ་
 འབྱུང་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བའི་བྲལ་འབྲས་དང་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་སྟེལ་
 ལས། དེ་དག་སོགས་སུ་ཅིའི་ཕྱིར་སྒྲོས་ཤེ་ན། སྐྱེས་ཏེ་བྱེད་པའི་འབྲས་ཏེ་ནི་རྣམ་
 པ་བཞི་སྟེ། ལྟན་ཅིག་དང་མཇུག་ཐོགས་དང་རུས་གཞན་རུ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་
 བའོ། །ཞེས་གསུངས་པས་དབྱེད་དགོས་ཤིང་། སྐྱ་མ་ལྟར་ན་བྲལ་འབྲས་ལ་འདྲ་
 སྐྱར་སྐྱེས་ཏེ་བྱེད་འབྲས་ཀྱིས་ཁྱབ་མ་ཁྱབ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །ཡང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་
 ཐོབ་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་དེ། བར་ཆད་མཛད་ལམ་གྱི་བྲལ་འབྲས་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་དེའི་མ་ཡིན། ཞིརགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་
 གྱི་དེའི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་གཟུགས་མཛད་ཉེར་བཟླགས་ཀྱི་
 བྲལ་འབྲས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆིམས་མཛོད་ལས། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཁ་ཅིག་
 ཀྱང་བསམ་གཏན་གཟུགས་མཛད་ཀྱི་ཉེར་བཟླགས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ས་དང་ས་ལས།

འདྲོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བརྟགས་འཕྱོག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་གྱི་བྲལ་འབྲས་མེད་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། སོ་
 སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲོར་དགུ་མེད་པར་ཐལ།
 འདྲོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲའི་སྒྲོར་མཐའི་ཡིད་བྱེད་མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་
 བ། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་དེ་འདྲའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་སྒྲོར་བས་ཐོབ་པ་
 མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། གནས་དྲུག་པར། སྒྲོམ་བྱུང་མི་སྒྲུགས་མེད་
 པ་དང་། བྱད་པར་བསམ་གཏན་ས་པའོ། །ཞེས་དང་། དངོས་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་
 བདེན་མཛོད་ཞེས་པས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་
 དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པས། དེའི་བརྟགས་འཕྱོག་ལའང་དེ་གཉིས་ཀའི་བྲལ་འབྲས་
 ཡོད་ཟེར་ན། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་ན་དྲི་བཅས་སྤྱང་ལམ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །དྲི་མེད་སྤྱང་
 ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒྲོམ་ལམ་བར་ཆད་
 མེད་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲལ་པ་དེའི་ཐད་ཀྱི་གནས་བཞི་པའི་རྩ་འགྲེལ་གྱིས་
 གྲུབ། རྟགས་གྲུབ་སྟེ། ཞི་རགས་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲལ་
 སྟེ། གནས་དྲུག་པར། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། བར་ཆད་མེད་ལམ་
 གོ་རིམ་བཞིན། ཞེས་སོགས་གྱིས་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་ཀྱི་སྤྱང་ལམ་
 གང་ཡང་མ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་འདྲའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་དྲི་བཅས་སྤྱང་
 ལམ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་ཆར་བའི་ཕྱིར།
 འདྲོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་བྲལ་འབྲས་མེད་པར་ཐལ། བྱོད་དྲི་བཅས་སྤྱང་
 བའི་ལམ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་མི་དགེ་བ་གང་རུང་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདྲོད་ན། དངོས་འགལ་ལོ། །བྲལ་སྟེ། རྩ་བར། དྲི་མེད་
 བཞི་ཡི་ཟག་བཅས་གཞན། དགེ་དང་མི་དགེ་གང་ཡིན་པའང་། ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

སྐབས་འདིའི་འབྲས་ལུ་འཛིན་འབྱིན་གྱི་དོན་ནི། རྒྱ་བྱག་སོ་སོས་རང་རང་གི་རྣམ་སྒྲིན་རྒྱ་མཐུན་སྒྲིས་ལུ་བྱེད་འབྲས་ཅི་རིགས་བསྐྱེད་པའང་འཕེན་པའི་རྣམ་པ་གསར་ཏུ་གྲུབ་པ་ནི་འབྲས་ལུ་འཛིན་པ་དང་། རྒྱ་དེས་འབྲས་ལུ་དེ་དག་དངོས་ལུ་སྐྱེད་པ་ནི་འབྲས་ལུ་འབྱིན་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལའང་རང་རང་གི་འབྲས་ལུ་འབྱིན་འཛིན་གཉིས་ཀ་རྣམས་མཉམ་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་ལྷན་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་དང་། སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་ད་ལྷར་བ་རྣམས་ལྷ་ལུ། འབྱིན་འཛིན་རིམ་ཅན་ཏུ་བྱེད་དགོས་པ་ནི་རྣམ་སྒྲིན་གྱི་རྒྱ་དང་སྐལ་མཉམ་ཀུན་འགྲོའི་རྒྱ་འདས་པ་རྣམས་ལྷ་ལུ་སྟེ། ཚ་བར། གཉིས་ནི་རབ་ཏུ་འབྱིན་པར་བྱེད། །ད་ལྷར་གྱི་དང་འདས་པ་དང་། །གཅིག་ནི་འདས་པས་འབྱིན་པར་འབྱུང། །ཞིས་སོ། །དེ་དག་ལ་འོ་ན། རྒྱ་ལྷ་ད་ལྷར་བ་རྣམས་ལ་རང་རང་གི་འབྲས་ལུ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ད་ལྷར་བ་ལ་རང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་འབྲས་ལུ་འཛིན་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པས་མ་ཁྲབ་པ་སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དག་བཅོམ་ལས་ཉམས་མ་ཐག་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། དག་ཚ་ཆད་པ་ལས་སྤར་མཚམས་སྤར་མ་ཐག་པའི་དག་བ་ད་ལྷར་བ་རྣམས་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་གཉིས་རང་གི་སྐལ་མཉམ་གྱི་འབྲས་ལུ་འབྱིན་ལ་མི་འཛིན་པའི་ལུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡིག་ཆར་དག་མི་དག་ལུང་མ་བཟུན་དམིགས་བཅས་དམིགས་མེད་ཀྱི་སྐལ་མཉམ་གྱི་འབྲས་ལུ་འབྱིན་འཛིན་ལུ་བཞི་ཚན་པ་བརྒྱད་སོགས་བཤད་པ་དེའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ། ཡང་ལྷན་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱ་གཉིས་རང་གི་ལྷན་མཚུངས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་འབྱིན་འཛིན་རྣམས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ལ་རང་གི་ལྷན་མཚུངས་ཀྱི་འབྲས་ལུ་འབྱིན་ལ་མི་འཛིན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་འདས་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་པོ་ད་ལྷར་འབྲས་ལུ་འཛིན། །ཞིས་པས་དཔྱོད། ཡང་དག་བ་ཟག་བཅས་དང་མི་དག་པའི་

སེམས་འཁོར་དང་བཅས་པ་འདས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་ལྷན་མཚུངས་སྐྱེས་
 བྱ་བྱེད་འབྲས་འབྱིན་འཛིན་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་
 འདས་པ་རྣམས་ཚོས་ཅན། ད་ལྟར་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བྱ་འབྱིན་འཛིན་
 གཉིས་ཀའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་སྟེ། གནས་ལྡ་པར།
 གསུམ་པ་བཟང་སྟེ་བྱ་བ་ཡིས། །ཞེས་དུས་གསུམ་བྱ་བ་འགགས་པ་དང་མ་སྐྱེས་པ་
 དང་བྱ་བ་སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པས་འཛོག་པ་ལ། སྟོབ་དཔོན་གྱིས། དེ་མཚུངས་
 ཀྱི་མིག་ད་ལྟར་བ་དེས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་མི་བྱེད་པས་ད་ལྟར་བ་མ་ཡིན་
 པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བཛོད་པ་ན། བྱེ་སྐྱེན་ན་རེ། མིག་དེ་གཟུགས་ལ་ལྟ་བའི་བྱ་བ་
 མི་བྱེད་ཀྱང་རང་གི་རྒྱ་མཐུན་དང་སྐྱེས་བྱ་བྱེད་འབྲས་འཛིན་པ་དང་འབྱིན་པའི་
 བྱ་བ་བྱེད་པས་ན་ད་ལྟར་བ་ཡིན་ནོ་ཟེར་བ་སོགས་གྱིས་འབྲས་བྱ་འབྱིན་འཛིན་
 གཉིས་ཀའི་བྱ་བ་ཡོད་པ་ད་ལྟར་བར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཉམས་པར་འགྱུར་
 རོ། །མ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་དག་རང་གི་ལྷན་མཚུངས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་དངོས་སུ་མི་
 སྐྱེད་པར་ཐལ། འབྲས་བྱ་དེ་གཉིས་དངོས་སུ་སྐྱེད་པ་འབྱིན་པའི་དོན་དང་། དེ་
 དག་འབྱིན་པ་ལས་ལོགས་སུ་འཛིན་པའི་དོན་རྒྱ་དེ་གཉིས་ལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 རྒྱ་དེ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འབྱིན་འཛིན་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དེ་
 དག་གི་འབྲས་བྱ་དེ་གཉིས་མེད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱེད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 མོང་། བྱས་པ་ལ་ཡང་ཁོ་ན་རེ། དེ་འདྲའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་འདས་པ་རྣམས་ལྷན་
 མཚུངས་ཀྱི་འབྲས་བྱ་འབྱིན་འཛིན་གཉིས་ཀ་བྱེད་ཀྱང་། རང་གི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་
 འབྲས་བྱ་འབྱིན་འཛིན་གཉིས་ཀ་མི་བྱེད་པས་ད་ལྟར་བར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན།
 འོ་ན་དུས་གསུམ་བྱ་བའི་སྟོ་ནས་འཛོག་པ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ཁོ་ན་ལ་ཡིན་ནམ་ཅི།
 ལྷན་མཚུངས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་དུས་གསུམ་བྱ་བའི་སྟོ་ནས་མི་འཛོག་ན། སྤྱིར་དུས་གསུམ་
 བྱ་བའི་སྟོ་ནས་འཛོག་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཉམས་པ་སོ་ན་གནས་སོ་སྐྱམ་པས་དབྱད་
 པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་འབྲས་བྱ་འབྱིན་པའི་དོན་འབྲས་བྱ་དངོས་སུ་སྐྱེད་པ་

ལ་བྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྒྱེ་བ་རུ་མའི་སྒྲིག་ནས་བསགས་པའི་མི་དགེ་
བའི་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོ་འདིར་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པ་ཡོད་
པ་གང་ཞིག །དེའི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་བར་རུ་རྒྱེ་བ་རུ་མས་ཆོད་
པས་དངོས་སུ་སྦྱེད་དོན་མེད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་སྐལ་མཉམ་གྲུན་འགྲོའི་
རྒྱ་གཉིས་ལའང་། ཅ་བར། ད་ལྟར་གྱི་དང་འདས་པ་དག །ཅིས་འདས་པས་
འབྲས་བུ་འབྱིན་ཚུལ་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་བར་རུ་རུས་གཞན་དག་གིས་ཆོད་པ་དང་། ད་
ལྟར་བས་འབྱིན་ཚུལ་རྒྱ་རང་གི་མཚུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྦྱེད་པ་ལ་གསུངས་པའི་སྐུ་
མ་དེ་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་སྦྱེད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའང་དཔེར་ན་འབྲས་བུ་
རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་འོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་ཉོན་དེ་རང་རྒྱ་ཕྱ་རྒྱས་གྲུན་འགྲོ་ལས་
སྦྱེས་ཀྱང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་རུ་རུས་རུ་མས་ཆོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་འབྲས་བུ་
འབྱིན་པའི་དོན་དངོས་སུ་སྦྱེད་པ་ལ་བྱར་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འོ་ན་ཕྱིར་མི་
འོང་གིས་སྤང་ཁ་མའི་འདོད་ཉོན་རྒྱུད་རུ་དང་། དགེ་རྩ་ཆད་ཁ་མའི་དགེ་བའི་
ཐོབ་པ་རྣམས་སྐལ་མཉམ་གྱི་འབྲས་བུ་མི་འབྱིན་ལ་འཛིན་པའི་ཟུར་བཤད་པ་
ནི། དེ་དག་གིས་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་དངོས་སུ་མི་སྦྱེད་པའི་རྒྱ་མཆོད་གྱིས་མ་
ཡིན་པར་ཐལ། འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་འབྱིན་དངོས་སུ་སྦྱེད་མི་སྦྱེད་ཀྱིས་མི་འཛིག་
པ་དེའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་འདིའི་སྐོར་ཞིབ་ཆ་ཐོན་དཀའ་བས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

ཁ་ཅིག་སེམས་སེམས་བྱུང་གང་རུང་འདས་ད་ལྟར་བ་ལ་རང་གི་རྒྱུན་བཞི་
ལས་སྦྱེས་པས་བྱུང་བེད་ན། འགྲོག་པ་མཐོང་སྤང་གི་ལོག་ལྟ་ཐེ་ཚོམ་ད་ལྟར་བ་
རྣམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འགྲོག་བདེན་
ལས་སྦྱེས་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་དམིགས་རྒྱུན་འཛིག་ན་འགྲོག་བདེན་ལས་གཞན་
མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་ལྟ་པར། རྒྱག་ནི་ཟག་མེད་སྤྱོད་ལུལ་ཅན། ཞེས་པས་
སོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན། ཁམས་གསུམ་གྱི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་སོ་
སོར་བརྟགས་འགྲོག་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ལྟ་རྣམས་ཀྱང་ཟག་མེད་ཁོ་ནར་

དམིགས་པར་ཐལ། འགོག་བདེན་ལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པའི་མཐོང་
 སྤང་སྤངས་པའི་བརྟགས་འགོག་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་ལྟ་ཡང་བྱག་མེད་
 ཁོ་ནར་དམིགས་པར་ཐལ། ཁམས་གསུམ་གྱི་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་
 ལོག་ལྟ་ཚོས་ཅན། ཁམས་གསུམ་གྱི་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་དང་སྦྱོམ་སྤང་ཁོ་ན་
 གང་རུང་ཡིན་པར་ཐལ། རྣམ་སྤྱི་སོགས་ཚད། བྱག་མེད་ཁོ་ནར་དམིགས་པའི་
 ཉོན་མོངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། གནས་ལྟ་པར། བྱག་མེད་ཁམས་གསུམ་
 མཐའ་གསུམ་དང་། བྱག་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་ལུལ་ལ། ཞེས་པས་སོ། འདོད་ན།
 དེ་ཚོས་ཅན། འགོག་པ་མཐོང་སྤང་གི་ལོག་ལྟ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞན་གཉིས་
 གང་རུང་ནི་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འདོད་པའི་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་
 བརྟགས་འགོག་དེ་འགོག་བདེན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་སྔ་སྤྱི་
 རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བར། སྤང་བྱ་མིན་པའི་རྣམ་གཉིས་འདོད། ཅེས་
 པས་སོ་བཅེར་བ་དང་། ཡང་རི་བོང་གི་རྩ་དང་བརྟགས་མིན་གྱི་འགོག་པ་སོགས་
 ཡོད་མེད་ཏུ་འཛིན་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་དམིགས་ཀྱིན་ལས་སྐྱེས་པས། དེ་
 དག་གི་དམིགས་ཀྱིན་ཏུ། མཆིམས་མཛོད་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་རི་བོང་གི་
 རྩ་ལ་སོགས་པའི་མིང་དང་མཚན་མ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་སྐྱེའོ་
 ཞེས་འདོད་ལ། ཞེས་གསུངས་པས། དེ་འདྲའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤང་བྱ་རིས་
 ལཱའི་གང་ཏུ་གཏོགས་པ་སོགས་ཀྱི་འཛིན་མཚམས་ཤེས་དགོས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །རང་གི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་ལས་སྐྱེས་ན། རང་གི་དེ་
 མ་ཐག་ཀྱིན་ལས་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་བེར་ན། དུན་མེད་ཏུ་བརྒྱལ་བ་ལས་སང་མ་
 ཐག་པའི་སེམས་མདོན་གྱུར་པ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། དེའི་དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷགས་འདིར་སྤྱིར་དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་
 ལ་ཤེས་པ་དང་སེམས་མེད་པའི་སྒྲིམས་འཇུག་གཉིས་ལས་གཞན་མེད་པ་གང་
 ཞིག་དེའི་དེ་མ་ཐག་ཀྱིན་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་དག་གང་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་

ཤེས་པ་དང་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་ད་ལྟར་བ་ལ་རྒྱུན་གཉིས་ཙམ་
ལས་སྐྱེས་པས་བྱབ་པར་ཐལ། གཞན་ནི་གཉིས་པོ་དག་ལས་སྐྱེས། ཞེས་པས་
སོ། །འདྲོད་ན། སེམས་མེད་སྟོམས་འཇུག་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་སྐྱེས་མཆོན་ཉིད་བཞི་
པོ་དེ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་མི་སྐྱེས་པར་ཐལ། རྒྱུན་གཉིས་ཙམ་ལས་སྐྱེས་པ་
དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དག་མཚུངས་པ་དང་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་མི་
སྐྱེ་ཡང་། སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་དང་སྟོམས་འཇུག་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལས་
སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སེམས་ཀྱི་མཚུངས་པ་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་དང་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་
ཐག་པ་ཅན་དང་སྟོམས་འཇུག་གི་དེ་མ་ཐག་པ་ཅན་ཡིན་མིན་ལ་སྤྱུ་བཞི་ཆོན་པ་
གཉིས་སོ་སོར་འཇོག་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་ལ་ཡང་འཁོར་འདས་ཀྱི་སེམས་བརྒྱ་གཉིས་པན་ཚུན་གང་དང་གང་
གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་རྒྱ་རྒྱུར་ཚུལ་རྣམས་རགས་ཙམ་བསྟོམས་སུ་འཁོད་ན་འདི་
ལྟར། འདྲོད་སེམས་དགེ་བ་ལས་རྒྱུན་དང་། །ས་མཚུངས་ཆོ་ན་རང་སའི་
བཞི། །སྟོམས་པར་འཇུག་ཆོ་གཟུགས་དགེ་དང་། །ཟག་མེད་གཉིས་ཏེ་ཉིང་
མཆོམས་ཆོ། །ཤོང་མའི་བསྐྱིབས་གཉིས་འབྱུང་ལ་དེ། །རང་སའི་བཞི་དང་སྟོམས་
འཇུག་ལས། །ལྟང་ཆོ་གཟུགས་དགེ་ཟག་མེད་གཉིས། །གཟིར་ཆོ་གཟུགས་ཀྱི་
བསྐྱིབས་ལས་བྱུང་། །མི་དགེའི་སེམས་ནི་རང་སའི་བཞི། །ཉིང་མཆོམས་སྦྱོར་ཆོ་
ཟག་མེད་གཉིས། །མ་གཏོགས་གཞན་རྒྱུག་དང་བརྟུ་ལས། །དེ་ལས་རང་སའི་བཞི་
འབྱུང་བཞིན། །བསྐྱིབས་ལའང་འདྲ་ཞིང་མ་བསྐྱིབས་ནི། །རང་སའི་བཞི་དང་
སྤུལ་འཇུག་ཆོ། །གཟུགས་དགེ་ལས་འབྱུང་དེ་ལས་ནི། །རང་སའི་བཞི་དང་སྤུལ་
པ་ལས། །ལྟང་ཆོ་གཟུགས་དགེ་ཉིང་མཆོམས་ཆོ། །ཤོང་མའི་བསྐྱིབས་གཉིས་དང་
བདུན་འབྱུང་། །གཟུགས་ཀྱི་དགེ་ལས་རང་སའི་གསུམ། །སྟོམས་པར་འཇུག་ཆོ་
ཟག་མེད་གཉིས། །གཟུགས་མེད་དགེ་དང་ལྟང་པའི་ཆོ། །འདྲོད་པའི་དགེ་གཉིས་
སྤུལ་འཇུག་ཆོ། །འདྲོད་པའི་མི་བསྐྱིབས་ཉིང་མཆོམས་ཆོ། །འདྲོད་དང་གཟུགས་

མེད་བསྐྱབས་མི་དགེ། འབྲུང་ཁིང་དེ་ནི་རང་སའི་གསུམ། རྟོམས་པར་འཇུག་ཆོ་
 འདོད་གཟུགས་དགེ། ལྡང་ཆོ་གཟུགས་མེད་དགེ་སྦྱར་བྱུང་། ཟག་མེད་གཉིས་
 དང་སྒྲུབ་པ་ལས། ལྡང་ཆོ་འདོད་པའི་མ་བསྐྱབས་དང་། གཟུགས་མེད་སྟོམས་
 འཇུག་གིས་གཟིར་ཆོ། གཟུགས་མེད་བསྐྱབས་དང་དགུ་ལས་འབྱུང་། བསྐྱབས་
 པའི་མེམས་ནི་རང་སའི་གསུམ། ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་ཆོ་འདོད་པའི་དགེ། མ་
 བསྐྱབས་པ་དང་གཟུགས་མེད་པའི། གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་ལས་འབྱུང་དེ་ལས། རང་
 སའི་གསུམ་དང་ཉིང་མཆོམས་ཆོ། འདོད་གཟུགས་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་
 འབྱུང་། གཟུགས་མེད་དགེ་ལས་རང་སའི་གསུམ། རྟོམས་པར་འཇུག་ཆོ་ཟག་
 མེད་གཉིས། ལྡང་ཆོ་གཟུགས་དགེ་སྦྱར་བྱུང་དང་། ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་ཆོ་
 རྒྱུས་ཐོབ་ལས། འདོད་གཟུགས་ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་འབྱུང་། དེ་ནི་རང་
 སའི་གསུམ་དང་ནི། རྟོམས་པར་འཇུག་ཆོ་གཟུགས་དགེ་དང་། ལྡང་ཆོ་ཟག་
 མེད་གཉིས་ལས་འབྱུང་། བསྐྱབས་པ་ལས་ནི་རང་སའི་གསུམ། ཉིང་མཆོམས་
 སྦྱར་ཆོ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི། ཉོན་མོངས་ཅན་གསུམ་སྟོམས་འཇུག་གི། གཟིར་ཆོ་
 གཟུགས་དགེ་སྦྱར་བྱུང་འབྱུང་། དེ་ནི་རང་སའི་གསུམ་པོ་དང་། ཉིང་མཆོམས་
 སྦྱར་ཆོ་འདོད་གཟུགས་དགེ། རྒྱུས་ཐོབ་གཉིས་དང་མ་བསྐྱབས་གཉིས། བདུན་
 ལས་འབྱུང་ཁིང་སྟོབ་པའི་མེམས། རྒྱུན་ཆོ་རང་དང་སྟོམས་འཇུག་ཆོ། ཁམས་
 གསུམ་དགེ་བ་སྦྱར་བྱུང་ལས། འབྲུང་ལ་དེ་ལས་སྟོམས་འཇུག་ཆོ། མི་སྟོབ་
 མེམས་དང་ལྡང་བའི་ཆོ། ཁམས་གསུམ་དགེ་དང་རྒྱན་གྱི་ཆོ། རང་སྟེ་ལྷ་འབྱུང་
 མི་སྟོབ་མེམས། རྟོམས་པར་འཇུག་ཆོ་སྟོབ་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་དགེ་བ་
 སྦྱར་བྱུང་དང་། རྒྱན་ཆོ་རང་ཉིད་དང་ལྷ་ལས། དེ་ལས་རྒྱན་ཆོ་རང་ཉིད་
 དང་། ལྡང་ཆོ་ཁམས་གསུམ་དགེ་རྣམས་འབྱུང་། ཁེས་པའི་བསྐྱེད་ཆོག་དེ་དག་
 སྦྱར་བརྒྱུད་ན་པན་ཆོ། དེ་དག་ལ་ཡང་ཁིབ་ཏུ་བྱེད་ན་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་
 ལ་ནང་གསེས་གྱི་རྒྱུས་ཐོབ་སྦྱར་བྱུང་གཉིས་གཉིས་དང་། མ་བསྐྱབས་ལ་ལྷང་མ་

བསྟན་བཞི་ནམས་ཡོད་པ་ལས་གང་གི་རྗེས་སུ་གང་འབྱུང་ཚུལ་སོ་སོ་མ་ཕྱི་བར་
སྦྱི་ཅམ་ངེས་པས་མི་ཚག་གོ།

དེ་ལ་ཆོ་བྱུག་གམ་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་ནི་རྒྱུན་གྱི་ཆོ་ཞེས་པ་ནི། རིས་འདྲ་བ་རྒྱུན་
ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་རུས་ཏེ། དེའང་སེམས་དགེ་བ་ལས་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་
ལས་མི་དགེ་བ་སོགས་རིགས་འདྲ་བ་སོ་ན་འབྱུང་བའོ། །ས་མཚུངས་ཀྱི་ཆོ་ཞེས་
པ་ནི། རིས་མི་འདྲ་ཡང་ས་གཅིག་པའི་སེམས་གཞན་ནམས་འབྱུང་བའོ། །སྟོམས་
པར་འཇུག་པའི་ཆོ་ཞེས་པ་ནི་གོང་མའི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་དང་ཟག་མེད་གཉིས་
ཅི་རིགས་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་ཁ་མའི་རུས་སོ། །སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་
ཆོ་ཞེས་པ་ནི། དེ་དག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་རུས་
སོ། །སྤུལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཆོ་ཞེས་པ་ནི། སྤུལ་པ་སྤུལ་བྱིར་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་
བ་སྦྱོར་བྱུང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ལངས་མ་ཐག་ཏུ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་
སྤུལ་སེམས་མདོན་རུ་བྱེད་པའི་རུས་སོ། །དེ་ལས་ལྡང་བའི་ཆོ་ཞེས་པ་ནི། སྤུལ་
སེམས་དེ་དག་ལས་ལངས་མ་ཐག་ཏུ་བསམ་གཏན་གྱི་དགེ་སེམས་མདོན་རུ་བྱེད་
པའི་རུས་སོ། །ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ཞེས་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་འཆི་སྲིད་
ནས་བར་སྲིད་དང་སྦྱི་སྲིད་རུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་རུས་སོ། །སྟོམས་འཇུག་
ཉོན་མོངས་ཅན་གྱིས་གཟིར་བའི་ཆོ་ཞེས་པ་ནི། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཅི་རིགས་
ཀྱི་སྟོམས་འཇུག་ཉོན་མོངས་ཅན་ལས་ལངས་མ་ཐག་པའི་རུས་སོ། །

དེ་ཡང་རྒྱུན་ཆོ་གོ་སྤྲི་ཞིང་། ས་མཚུངས་སོགས་ཆོ་འབྱུང་ཚུལ་ནི། །འདོད་
སེམས་བཞི་ཡི་དེ་མ་ཐག །སྤུལ་སེམས་ལས་གཞན་རང་སའི་སེམས། །བརྟན་
པོ་ཀུན་འབྱུང་ལྟ་བུ་ཡིན། །སྟོམས་འཇུག་ཆོ་ནི་འོག་མའི་དགེ་ །སྦྱོར་བྱུང་མཇུག་
ཐོགས་གོང་མའི་དགེ་ །སྦྱོར་བྱུང་དང་ནི་ཟག་མེད་གཉིས། །ལྡང་ཆོ་དེ་གསུམ་
མཇུག་ཐོགས་སུ། །འདོད་དགེ་གཉིས་དང་གོང་གཉིས་ཀྱི། །དགེ་བ་སྦྱོར་བྱུང་
སོ་ན་འབྱུང་། །སྤུལ་པར་འཇུག་ཆོ་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་ །སྦྱོར་བྱུང་མཇུག་ཐོགས་

འདོད་གཟུགས་ཀྱི། རྒྱལ་སེམས་གཉིས་པོ་ཁོ་ན་འབྱུང་། རྒྱལ་ལས་ལྡང་ཆོ་དེ་
གཉིས་ཀྱི། མཇུག་ཐོགས་གཟུགས་དགེ་སྦྱར་བྱུང་འབྱུང་། ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་
ཆོ་འཆི་སེམས་ནི། །ཁམས་གསུམ་དགེ་བ་སྦྱེས་ཐོབ་དང་། །བསྐྱིབས་པ་གསུམ་
དང་མི་དགེ་དང་། །རྣམ་སྤྲིན་སྦྱེས་དང་སྦྱོང་ལམ་པ། །ཅི་རིགས་མཇུག་ཐོགས་
སྦྱེས་སེམས་ནི། །ཉོན་མོངས་ཅན་བཞི་ཁོ་ན་འབྱུང་། །དེ་ཡང་འོག་ནས་གོང་
སྦྱེ་བའི། །འཆི་སེམས་དགེ་དང་མ་བསྐྱིབས་པའོ། །སྦྱེས་སེམས་བསྐྱིབས་ལྡང་
བསྟན་མིན་ཉིད། །གོང་ནས་འོག་སྦྱེའི་འཆི་སེམས་ནི། །དགེ་དང་བསྐྱིབས་མ་
བསྐྱིབས་རྣམས་ཡིན། །སྦྱེས་སེམས་ཉོན་མོངས་ཅན་བཞིར་ངེས། །རང་སར་སྦྱེ་
འཆིའི་སེམས་ལའང་འདྲ། །དེས་ན་སྦྱེ་འཆིའི་སེམས་གང་ལའང་། །ཁམས་གསུམ་
དགེ་བ་སྦྱར་བྱུང་དང་། །ཟག་མེད་གཉིས་དང་མ་བསྐྱིབས་པའི། རྒྱལ་བཟོའི་
སེམས་རྣམས་མེད་པར་གསུངས། །གཟིར་ཆོ་གོང་མའི་བསྐྱིབས་པ་ལས། །འོག་
མའི་དགེ་བ་འབྱུང་བ་སྟེ། །གཟུགས་ཀྱི་དེ་ལས་འདོད་དགེ་གཉིས། །གཟུགས་
མེད་དེ་ལས་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སྦྱར་བྱུང་ཁོ་ན་འབྱུང་ཕྱིར་རོ། །བཅོམས་སྡུ་བྱི་
དེ་དག་མཆོམས་མཛོད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ལགས།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོ་དུག་གམ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ནང་ཕན་ཚུན་འགལ་
བ་ཁོ་ན་ཡིན་ཟེར་ན། །འོ་ན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བཅོམས་སྦྱར་མཐའི་
ཡིད་བྱེད་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་དེའི་དངོས་གཞི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པ་དེའི་སྦྱར་མཐའི་
རུས་དེ། །བསམ་གཏན་དང་པོའི་དགེ་སེམས་ལ་བརྟོས་པའི་རྒྱན་དང་རང་ས་
དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆོ་གསུམ་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། །ཡང་རབ་
མཐའི་བསམ་གཏན་ཀྱི་སྦྱར་བ་ལུགས་འབྱུང་གི་བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་
གཞི་ལ་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་རུས་ལྟ་བུ་དེ། །སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆོ་དང་
སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྡང་བའི་ཆོ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། །ཡང་སྒྲུལ་
པ་ལས་ལྡང་བའི་ཆོ་ནི་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆོ་དང་། །རྒྱལ་པ་ལ་འཇུག་པའི་

ཆོ་ནི་སྟོམས་འཇུག་ལས་ལྷང་བའི་ཆོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རི་
 རྒྱར་སྟོས་པའི་བཟོམ་ཆོག་ལྟར་མཆིམས་མཛོད་དུ་འདར་སྟོམས་པར་འཇུག་ཆོ་སེམས་
 བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་འོག་སའི་དགེ་བ་སྦྱར་བྱུང་ཁོ་ནའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་གོང་
 སའི་དགེ་བ་སྦྱར་བྱུང་དང་ཟག་མེད་གཉིས་རྣམས་མ་གཏོགས་འབྱུང་བ་མེད་པར་
 གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ཆོ་རང་སའི་དགེ་བ་སྦྱར་
 བྱུང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འདར་རང་སའི་དགེ་བ་སྦྱར་བྱུང་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་ཁྱོད་
 ཀྱི་ཐལ་བ་དང་པོ་བཀོད་པ་དེའི་ཕྱིར་བེར་ན། རྒྱར་སྟོས་ཀྱི་བཟོམ་ཆོག་རྣམས་
 དང་མཆིམས་མཛོད་དང་ཡིག་ཆ་རྣམས་སུ་གསུངས་པའི་ཆོ་དུག་གས་བརྒྱད་དུ་
 ཟུལ་བའི་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྷང་གི་ཆོ་ཞེས་པ་ནི། རྒྱན་དང་རང་སའི་ཆོ་རྣམས་མ་
 ཡིན་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྷང་གི་ཆོ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ། འོན་
 །ཀྱང་དེ་ལ་བྱེད་ན་ཡང་དེ་འདྲའི་སྟོམས་པར་འཇུག་ལྷང་གི་ཆོ་སེམས་བརྩ་གཉིས་
 གང་གི་མཇུག་ཐོགས་སུ་གང་འབྱུང་ཚུལ་རྣམས་རྒྱར་སྟོས་ལྟར་གྱིས་བྱུང་བ་མེད་
 དེ། དེ་འདྲའི་རྒྱན་དང་རང་སའི་ཆོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་སྟོམས་པར་འཇུག་
 ལྷང་གི་ཆོ་ཡང་། རིམ་བཞིན་གོང་མའི་དགེ་བ་སྦྱར་བྱུང་ལས་འོག་མའི་དགེ་བ་
 འབྱུང་བ་དང་། འོག་མའི་དགེ་བ་སྦྱར་བྱུང་ལས་གོང་མའི་དགེ་བ་བྱུང་བ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་
 བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་དངོས་གཞི་དང་། གཟུགས་མེད་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་
 དངོས་གཞི་མངོན་དུ་འགྱུར་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་བརྒྱད་པར། ཟག་པ་
 མེད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། ལྷག་འོག་གསུམ་པའི་བར་དགེ་བ། སྐྱེའོ་དག་པ་
 ལས་དེ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་སོགས་ཀྱིས་དཔྱད། །

ཡང་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱས་པའི་སེམས་བརྩ་གཅིག་
 ཡོད་ཀྱང་བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་སེམས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་བྱས་པའི་
 སེམས་བརྩ་གཅིག་མེད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་སེམས་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་

སྐྱེན་བྱས་པའི་སེམས་དགུ་ཡོད་ཀྱང་། གཟུགས་མེད་མྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་སེམས་
 ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་སྐྱེན་བྱས་པའི་སེམས་དགུ་མེད་དེ། དེ་ལས་བསྐྱེད་ན་ལྷན་སྒྲིལ་
 པའི་གནས་བརྒྱུད་པའི་གཞུང་དེ་དང་འགལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་
 ཏུ་སེམས་དགུའི་དེ་མ་ཐག་སྐྱེན་ཏུ་གྱུར་པའི་འདོད་པའི་དགེ་སེམས་ནས་སེམས་
 བཞིའི་དེ་མ་ཐག་སྐྱེན་ཏུ་གྱུར་པའི་མི་སྒྲོབ་པའི་སེམས་ཀྱི་བར་གྱི་དེ་མ་ཐག་སྐྱེན་
 དང་། དེ་མ་ཐག་འབྲས་ནམས་ལ་ནང་གསེས་གྱིས། དཔེར་ན་དགེ་བ་ལ་སྐྱེས་
 ཐོབ་སྦྱར་བྱུང་དང་། ཞོང་མའི་སྦྱར་བྱུང་ལའང་ས་བརྒྱད་སོ་སོའི་ཉེར་བསྟོགས་
 དངོས་གཞི་དང་། སྒྲོབ་པའི་སེམས་ལ་མཐོང་ལམ་སྒྲོམ་ལམ་དང་། སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་
 ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཀ་ལའང་ཟག་མེད་ས་དགུའི་སེམས་རྟེན་ཅན་གང་དང་གང་
 གི་ཡིན་ཚུལ་ཞིབ་དཔྱད་དཔོན་ཀྱང་འདིར་ཡི་གེ་མང་དོགས་སོ། །དེ་ཡང་ཟག་
 མེད་གཉིས་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་ཆོ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་སྦྱར་བྱུང་ཁོ་ན་
 དང་། དེ་ལས་ལྷན་ཆོ་ནི་འདོད་པའི་དགེ་བ་གཉིས་ཀ་དང་། ཞོང་མའི་གཉིས་
 ཀྱི་ནི་སྦྱར་བྱུང་ཁོ་ན་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་འོ་ན། སངས་རྒྱས་
 འཕགས་པས་མི་སྒྲོབ་པའི་སེམས་ལ་སྒྲོམས་པར་འཇུག་ལྷན་གི་ཆོ་ཡང་ཞོང་མའི་
 དགེ་བ་འབྱུང་ན་སྦྱར་བྱུང་ཁོ་ན་འབྱུང་བར་ཐལ། བཤད་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། སྟོན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཕན་
 ཆད་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་སྦྱར་བྱུང་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ལས། དགེ་
 བ་མཐར་ཕྱིན་ཁྱོད་ལ་ནི། །སྦྱར་བྱུང་དགེ་བ་འགའ་མ་མཆིས། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །

སེམས་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་གསར་རྟེན་ཚུལ། །ཞོང་ནས་འདོད་པར་སྐྱེས་པའི་ཆོ།
 འདོད་པའི་མི་དགེ་བསྐྱེད་ས་གང་ཅུང་། །མངོན་ཏུ་གྱུར་ན་དེ་གཉིས་དང་། །དགེ་
 བ་སྐྱེས་ཐོབ་རྟེན་དག་བཙམ། །འདོད་ཉོན་གྱིས་ཉམས་སྒྲོབ་པ་དང་། །ཞོང་མ་
 གཉིས་ཀྱི་བསྐྱེད་ས་གཉིས། །གསར་རྟེན་ཅ་ཆད་ཐེ་ཆོམ་གྱིས། །མཚམས་སྦྱར་

ཆོ་ནའང་འདྲོད་པའི་དགེ། རྒྱུས་ཐོབ་རྟེན་པས་སྤྱིར་འདྲོད་ཉོན། མཛོན་ཏུ་
 རྒྱར་པས་སེམས་དྲུག་རྟེན། གཟུགས་མེད་གཟུགས་སུ་སྒྱེ་བའི་ཆོ། གཟུགས་ཀྱི་
 དབྱིབས་སེམས་མཛོན་རྒྱར་ན། རྟེན་དང་གཟུགས་དགེ་སྒྲིས་ཐོབ་དང་། འདྲོད་
 གཟུགས་སྤུལ་སེམས་རྣམས་གསར་རྟེན། རྟེན་བཅོམ་གཟུགས་ཉོན་གྱིས་ཉམས་
 ཆོའང་། ཁོང་མའི་དབྱིབས་གཉིས་སྟོབ་སེམས་རྣམས། རྟེན་པས་གཟུགས་ཉོན་
 གྱིས་དྲུག་གོ། རྟེན་བཅོམ་གཟུགས་མེད་ཉོན་མོངས་གྱིས། ཉམས་ཆོ་དེ་དང་
 སྟོབ་པའི་སེམས། གཉིས་རྟེན་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་དགེ། མཛོན་ཏུ་རྒྱར་
 པས་སྤུལ་སེམས་གཉིས། གཟུགས་དགེ་རང་དང་གསུམ་རྟེན་དོ། སྟོབ་སེམས་
 མཛོན་ཏུ་རྒྱར་པ་ཡིས། རྟེན་མཇུག་སྟོབ་སེམས་རང་ཉིད་དང་། ཟག་མེད་ལམ་
 གྱིས་འདྲོད་གཟུགས་ཉོན། སྤངས་ཆོ་རིམ་བཞིན་སྤུལ་སེམས་གཉིས། གཟུགས་
 མེད་དགེ་སྟེ་བཞི་རྟེན་དོ། ལྷག་མ་འདྲོད་དང་གཟུགས་མེད་དགེ། མི་སྟོབ་
 ཁམས་གསུམ་མ་དབྱིབས་གསུམ། དྲུག་པོ་མཛོན་ཏུ་རྒྱར་པ་ཡིས། རང་རང་
 ལས་གཞན་མི་རྟེན་གསུངས། །

དེའང་པལ་ཆེར་སྤར་མི་ལྷན་པའི་སེམས་དེ་དག་མཛོན་ཏུ་རྒྱར་པའི་སྟོབས་
 གྱིས་སྤར་མི་ལྷན་པའི་སེམས་གཞན་གངས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་
 གསར་ཏུ་རྟེན་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི་བྱུང་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན་གཟུགས་མེད་
 བས་འདྲོད་པར་སྒྱུས་མ་ཐག་པ་དེས་སེམས་དྲུག་མ་རྟེན་པ་ནས་སྟོབ་པའི་སེམས་
 མཛོན་ཏུ་རྒྱར་པའི་རྒྱུ་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་གིས་སེམས་བཞི་མ་རྟེན་པའི་བར་རིགས་
 དབྱེད། རྟེན་ལ་རྟེན་རྒྱའི་སེམས་ཀྱི་གངས་རྩ་བར་ཇི་སྐད་བཤད་པ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོབ་པའི་སེམས་མཛོན་ཏུ་རྒྱར་པའི་སྟོབས་གྱིས་གསར་ཏུ་
 རྟེན་པའི་སེམས་བཞི་ལས་ལྷག་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག། མི་སྟོབ་པའི་སེམས་མཛོན་
 རྒྱར་པས་ཀྱང་རང་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་སེམས་མང་པོ་གསར་ཏུ་རྟེན་པ་ཡོད་པ་
 སོགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་བྱུང་སྟེ། འབྲས་སུ་རིམ་གྱིས་པའི་ཕྱིར་མི་

འོང་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་ཟག་མེད་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་གྱིས་
གསར་དུ་རྟེན་པའི་གཟུགས་གྱི་དངོས་གཞིའི་དགེ་བ་སྦྱོར་བྱང་དང་། ཚ་བའི་
དངོས་བསྟན་གྱི་བཞི་སྟེ་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཟད་པ་ཤེས་པ་
ཐོབ་མ་ཐག་གསར་དུ་རྟེན་པའི་ས་དགུ་ཀའི་དགེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གནས་
བརྟན་པར། ཟད་པ་ཤེས་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱང་། །ས་ཀྱན་སྟོན་རྟེན་མི་ཐོབ་པོ། །
ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་ཞིབ་ཆ་འཆོལ་དགོས་སོ། །

༼ག༽གནས་གསུམ་པའི་སྐྱོར་ལ།

ཁ་ཅིག །བར་སྲིད་པ་ཡིན་ན་འཆི་སྲིད་པ་དང་སྐྱེ་སྲིད་པ་གཉིས་གྱི་བར་
དུ་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་དང་། རང་གི་འབྱུང་འབྱུར་གྱི་སྟོན་དུས་
གྱི་སྲིད་པ་དང་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་གཅིག་གི་འཕེན་ཞིང་། དེའི་ཤ་རྩལ་ཅན་
ཡིན་པས་བྱབ་པ་རྣམས་ཡོད་པར་ཐལ། ཚ་བར། འདྲིར་གང་འཆི་དང་སྐྱེ་བ་
ཡི། །སྲིད་པའི་བར་དུ་བྱུང་བའོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན།
གཉིས་ཀ་ལ་འོ་ན། གཟུགས་ཁམས་པའི་བར་དོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་དག་བཅོམ་པ་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་རྟེ། ཚ་བར། ལྷར་གསུངས་འགྲོ་མདོ་ལས་ཀྱང་
གྲུབ། ཅིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཚ་བར་འདོད་ན། དེའི་གང་དུ་སྐྱེ་འབྱུར་གྱི་
སྐྱེ་སྲིད་པ་དང་སྟོན་དུས་གྱི་སྲིད་པ་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་དེ་འདྲའི་
དག་བཅོམ་པ་དེ་ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་
བྱེད་གྱི་ལས་དང་ཆར་གཅིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་ལས་ཅི་ཅན་
ཡོད་པ་སོགས་དཔྱད། ཡང་ཉན་རང་བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་བར་སྲིད་པ་
རྣམས་ཀྱང་སྟོན་དུ་འཕེན་ནོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །འཆི་སེམས་དང་སྐྱེ་སེམས་མངོན་
གྱུར་པ་ལ་རིམ་བཞིན་འཆི་སྲིད་དང་སྐྱེ་སྲིད་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། སྐྱེ་སྐྱེན་མ་

ཉིད་པར་ཞག་བརྟན་ཏུ་འཆི་བའི་བར་དོ་པའི་འཆི་སེམས་དང་། དེའི་སྒྲར་བར་
དོར་ཉིང་མཆོམས་སྒྲར་མ་ཐག་པའི་སེམས་རྣམས། རིམ་བཞིན་འཆི་སྲིད་དང་
སྒྲི་སྲིད་ཡིན་པར་ཐལ།

དེ་དག་རིམ་བཞིན་འཆི་སེམས་དང་སྒྲི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྒྲི་
འཆི་འཁོར་བའི་སྒྲི་འཆི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། དེ་དག་ལ་གནས་པའི་
བར་དོ་པ་དེ། འཆི་སྲིད་པ་དང་སྒྲི་སྲིད་པ་ཡིན་པར་ཐལ། འཆི་སྲིད་དང་སྒྲི་
སྲིད་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་། འདོད་མི་ལུས་ཏེ།
དེ་དག་བར་སྲིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །སྲིད་པ་བཞི་སོ་སོ་རྒྱུད་ལྡན་
གྱི་གང་ཟག་ཡིན་ན། དེ་དག་གི་སྲིད་པ་པ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་ཟེར་ན། དེ་བཞི་ཀ་
རྒྱུད་ལྡན་གྱི་སོ་སྒྲི་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ཆོས་ཅན། སྒྲི་སྲིད་པ་ནས་བར་སྲིད་པའི་
བར་བཞི་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། སྲིད་པ་བཞི་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་འདོད་
པ་ནས་འདོད་པར་སྒྲེས་པ་དག་ཅ་ཅན་ཆོ་ལྷགས་ནས་འཆི་སྲིད་ལ་གནས་པའི་
སོ་སྒྲི་འདོད་ཉོན་གཅིག་ཀྱང་མ་སྤངས་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྲིད་པ་བཞི་ཀའི་ཐོབ་པ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྲིད་པ་བཞི་ཀའི་
ཐོབ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དགོ་སེམས་སུ་རྒྱུར་པའི་སྲིད་པ་གཞན་གསུམ་གྱི་ཐོབ་
པའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ཐོབ་ལ་མ་གཏང་བའི་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་དེ་འདྲ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བར། སྒྲི་བའི་སྲིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། རང་གི་ས་པའི་
ཉོན་མོངས་ཀྱན། གཞན་རྣམས་གསུམ་སོ་ཞེས་དང་། གནས་བཞི་པར། འདོད་
གཏོགས་དགོ་བ་གཟུགས་མིན་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྟུབ། དེས་སྲིད་པ་བཞི་རེ་
རེ་རྒྱུད་ལྡན་ལ་མ་ཁྲུབ་ཚུལ་ལའང་རིགས་བསྒྲིས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཁས་སྤངས་པའི་བྱེ་སྒྲུབ་
ལུགས་གཞིར་ཞོག །ཆོ་གསུམ་ལ་རྟེན་སྒྲུབ་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་

ལག་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ། རྒྱུ་གནས་དང་པོ་གསུམ་ཅི་རིགས་ཁོ་ནའི་རྒྱུ་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་བཅུ་གཉིས་པོ་གང་རུང་བརྒྱས་སྟེས་པའི་རྒྱུ་ལ་མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་ན། ཁམས་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་ཆར་གཅིག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བཞི་པ་ལྔ་པ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་ཡན་ལག་གཞན་བཅུ་མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། གང་སྟེལ་ལས། དེའི་སྒྱིར་གཟུགས་ཁམས་ན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་མེད་དོ། ཁྱེས་དང་། གཟུགས་མེད་པས་དེ་དག་མེད་དོ། །དེའི་སྒྱིར་ཡན་ལག་བཅུ་ཡོད་དོ། ཁྱེས་པའི་དོན་རང་རེའི་ཡིག་ཆར། གཟུགས་ཁམས་ན་མིང་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྒྱག་ནི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལས་རྒྱར་རྒྱ་མེད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་ན་གཟུགས་མེད་པས་དེ་གཉིས་ཀར་ཡན་ལག་བཅུ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་པའི་སྒྱིར་རོ། །དེའང་རྣམ་ཤེས་ལས་རྒྱར་རྒྱ་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་ཀྱི་སྒྱིར་གཟུགས་ཁམས་ན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀ་དང་། གཟུགས་མེད་ན་བཅུ་གཅིག་ཡོད་ཟེར་དགོས་པ་འདྲ། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཟུགས་ཁམས་ན་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་ཆོ་གསུམ་ལ་རྫོགས་རྒྱུའི་དེ་དག་མེད་ཟེར་ན། འོ་ན། འདྲོད་པའི་རྟེན་ལ་བསགས་པའི་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་ནས་ཐྱོང་འཁྱུར་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས། ཡང་རྟེན་དེ་ལ་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེས་ནས་ཐྱོང་འཁྱུར་ཀྱི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བསགས་པ་དེའི་སྐྱེ་བ་བར་མའི་གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་ཆར་གཅིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཆོས་གསུམ་ལ་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དེ་བཅུ་གཉིས་སྐྱེ་གནས་གསུམ་ཁོ་ནར་གསུངས་པ་ནི་བར་བ་བརྒྱུད་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་གྲུབ་པའི་དེ་དག་གི་དབང་རྒྱ་བྱས་པ་ཡིན་པས་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ། །འདི་ལ་ཡང་ཁ་ཅིག་མངལ་སྐྱེས་ཆོ་ཆད་དང་དབང་པོ་ཡོངས་རྫོགས་ལྡན་པའི་མའི་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཡིན་ན། ཁྱོད་དང་ཆར་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་གཉིས་རང་

ཉིད་བསགས་པའི་ཆོ་དེ་ལ་དང་། བར་པ་བརྒྱད་དེའི་ཆོ་གཉིས་པ་དང་། བ་མ་གཉིས་དེའི་ཆོ་གསུམ་ལ་རྫོགས་པས་ཁྲུབ་ཟེར་ན། མངལ་སྒྲུལ་གྱི་མི་སྲིད་པ་མ་མ་པའི་སྒྲུབ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཆོས་ཅན། ཐལ་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དང་ཆར་གཅིག་པའི་བརྒྱད་པ་སྲིད་པ་མན་ཆད་ལྷ་མེད་ཅིང་མི་དེའི་སྒྲུབ་གསུམ་པ་ཡང་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་འདྲའི་མིའི་སྒྲུབ་གསུམ་པ་ལེན་པར་ངེས་པའི་མིའི་སྒྲུབ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ལ་དེ་ལྟར་ཁྲུབ་པ། ཙ་བར། རྩོན་དང་སྤྱི་མཐར་གཉིས་གཉིས་དང་། ཞེས་སོགས་གྱི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། དཔེར་ན་དམ་བཅའ་བ་འདིའི་ཆོ་སྤྲུལ་མིའི་རྟེན་ལ་དེ་འདྲའི་མིའི་སྒྲུབ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་སྒྲུབ་ནས་ཚུང་འགྱུར་དང་ལན་གངས་གཞན་ལ་ཚུང་གྱུར་གཉིས་བསགས་པ་གཞིར་བཞག་སྟེ། དམ་བཅའ་བ་འདིའི་སྒྲུབ་སྤྲུལ་པའི་རྒྱུད་གྱི་དེ་འདྲའི་ལན་གངས་གཞན་ལ་ཚུང་འགྱུར་གྱི་ལས་དེ་དང་ཆར་གཅིག་པའི་བར་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་དམ་བཅའ་བའི་ཆོ་འདིར་འགྱུབ་པར་ཐལ། ལས་དེ་རང་བསགས་པའི་ཆོ་གཉིས་པར་དེ་བརྒྱད་འགྱུབ་དགོས་པར་འདྲོད་པ་དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། ལས་དེ་ལན་གངས་གཞན་ལ་ཚུང་འགྱུར་ཡིན་པ་འབྱུང་པ་སོགས་སྒྲོན་ཆེའོ། །དེར་མ་ཟད་དེ་འདྲའི་དམ་བཅའ་བ་དེའི་སྒྲུབ་སྤྲུལ་པའི་རྒྱུད་གྱི་སྒྲུལ་ནས་ཚུང་འགྱུར་གྱི་ལས་དེ་དང་ཆར་གཅིག་པའི་བར་པ་བརྒྱད་ཀྱང་དམ་བཅའ་བའི་ཆོ་འདི་ལ་འགྱུབ་པར་ཐལ། འདྲོད་ན། དེ་དང་ཆར་གཅིག་པའི་དེ་བརྒྱད་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་ན། དེ་དང་ཆར་གཅིག་པའི་སྲིད་ལེན་སྲིད་པ་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་གསུམ་སྒྲུལ་ནས་ཚུང་འགྱུར་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །ལན་གངས་གཞན་ལ་ཚུང་འགྱུར་སོགས་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དང་པོ་སྟེ། གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་གསུམ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་བརྒྱ་གཅིག་པ་སྒྲུབ་དང་བརྒྱ་གཉིས་པ་ཆ་ཤི་ཅི་རིགས་གཉིས་དམ་བཅའ་བ་དེའི་སྒྲུབ་གཉིས་པར་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། འདྲོད་ན། དམ་བཅའ་བ་དེའི་སྒྲུབ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དང་ཆར་གཅིག་པའི་དེ་གཉིས་

ལས་བསགས་པའི་སྐྱེ་བ་གསུམ་པར་འབྲུབ་དགོས་པར་འདོད་པ་དངོས་འགལ་
 དུ་འབྱུང་དོ། །དེས་ན་ཆ་བར། སྒོན་དང་ཕྱི་མཐར་ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྐྱེ་
 བ་གསུམ་གའང་སྐྱེས་ནས་ཕྱོད་འཁྱར་གྱི་ལས་འབའ་ཞིག་གིས། སྐྱེ་བ་བར་མ་ནི་
 མངལ་སྐྱེས་ཆོ་ཆད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་པར་འཕེན་པ་གཞིར་བཞག་པའི་
 སྐྱེ་བ་བར་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་ཆར་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་དང་པོ་གཉིས་
 བེ། སྐྱེ་བ་བར་མ་འདི་ལ་ལྟོས་ཏེ་འབྲས་བུ་ཕྱུང་བྱིན་པའི་འདས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་
 དང་། རྣམ་ཤེས་སོགས་བརྒྱད་ནི་ད་ལྟར་བ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་མ་འོངས་པའི་
 རྟེན་འབྲེལ་དུ་འཛོག་པའི་དོན་ཏེ། དེའང་དེ་འདྲ་གཞིར་བཞག་པའི་དེ་འདྲའི་
 སྐྱེ་བ་གསུམ་སོ་སོ་ལ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ཆ་ཆར་རེ་རྫོགས་པའི་འདོད་
 པས། གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ལ་བཅུ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་
 གྱིས་བྲབ་པ་དང་། མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་ལ་བཅུ་གཉིས་པ་རྒྱ་ཤི་ཅི་
 རིགས་དང་། སྤྱིང་ལེན་ཅི་རིགས་ལ་ཡན་ལག་དང་པོ་མ་རིག་པ་དང་། སྤྱིང་
 པ་ལ་གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས་བྲབ་སྟེ། སྐྱེ་བར་མའི་རྟེན་འབྲེལ་
 ཚོམ་འཕྲོ་ཅན་ལས། དེའི་ཕྱིར་འདི་པའི་ལུགས་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
 ལ་སྦྱར་ན། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་བྲབ་པ་
 དང་། མིང་གཟུགས་ནས་ཆོར་བའི་བར་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་རྒྱ་ཤིའི་
 རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་བྲབ་པ་དང་། སྤྱིང་ལེན་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་
 མ་རིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་བྲབ་པ་དང་། སྤྱིང་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ན་
 འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་པས་བྲབ་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་པས་སོ། །དེ་ཡང་
 དེ་འདྲའི་སྐྱེ་བ་བར་མའི་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་དེ། སྐྱེ་བ་བར་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་དང་ཆར་གཅིག་པའི་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་དང་དེ་དང་ཆར་གཞན་ཀྱི་བཅུ་
 གཅིག་པ་སྐྱེ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང་། སྦྱིར་དེ་དང་ཆར་གཞན་མ་ཡིན་ལ། ཡང་
 རྣམ་ཤེས་དེ་དེའི་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་ཆར་གཞན་ཀྱི་གསུམ་པ་

ནམ་ཤེས་དང་ཚར་གཅིག་པའི་བརྩ་གཅིག་པ་སྟེ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་
 དེ་དང་ཚར་གཞན་མ་ཡིན་པ་སོགས་མིང་གཟུགས་སོགས་གཞན་རྣམས་ལའང་
 རིགས་སྟེའོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྟེ་བ་བར་མ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བརྩ་གཅིག་པ་སྟེ་
 བ་དེ་ཡང་སྟེ་བ་བར་མ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་ཚར་གཅིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
 དེ་དང་ཚར་གཅིག་པའི་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་སྟེ་བ་བར་མ་
 པའི་མིང་གཟུགས་སོགས་དང་ཡང་ཚར་གཅིག་པ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་སྤར་
 བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། བར་སྦྱོར་རྟོགས་དཀའི་སྤང་བ་ལས།
 ཆོ་འདྲིའི་སྟེ་བ་དང་ཁྱ་ཤི་རྣམས་ནི་ཆོ་འདྲིའི་མིང་གཟུགས་སོགས་དང་རྟེན་
 འབྲེལ་ཚར་གཅིག་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྟེ་བ་སྤར་མའི་མིང་གཟུགས་སོགས་དང་རྟེན་
 འབྲེལ་ཚར་གཅིག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཆོ་འདྲིའི་སྤྲེད་ལེན་སྤྲོད་པའི་རྒྱུན་ལས་
 བྱང་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཆོ་སྤར་མའི་སྤྲེད་ལེན་སྤྲོད་པའི་རྒྱུན་ལས་བྱང་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། དེ་དག་དང་ཚར་གཅིག་པའི་བརྩ་གཉིས་
 པ་སྟེ་བ་སོགས་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཟེར་དགོས་སམ། ཡང་ན་དེའི་ལས་
 དང་ཚར་གཅིག་པའི་གསུམ་པ་ཡིན་ཀྱང་། སྤྱིར་དེ་དང་ཚར་གཅིག་པ་མ་ཡིན་
 ཟེར་དགོས་པ་གང་ཡིན་དཔྱད་དགོས་ཏེ། སྐབས་འདྲིར་སྤྱིར་ཚར་གཅིག་པའི་
 དོན་ནི། །དེ་དང་དེའི་རྒྱུན་གྱིས་མཐར་ཆགས་སུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་འབྲས་ཅི་རིགས་
 གྱིས་བརྟུས་པ་ལ་བྱེད་ཅིང་། ཚར་གཅིག་པའི་ཡན་ལག་སོ་སོར་འཛོག་པ་ནི།
 དེའི་སྤྲོད་ཏུ་དེ་དང་དེ་ལ་སྟོས་པའི་ཡན་ལག་དང་སོ་གཉིས་པ་སོགས་ཡིན་པའི་
 སྟོན་ནས་འཛོག་པ་འདྲ་བས་སོ། །

ལས་གཅིག་དང་ཚར་གཅིག་དང་ཚར་གཞན་གཉིས་ཀའི་ཡིན་པ་འཛོག་ན་
 གཅིག་དང་ཐ་དད་ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་ཡིན་པས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དེ་དག་
 དང་རང་རེའི་ཡིག་ཆ་ལྷ་མ་དམ་ཆོས་ཆང་གི་རྟེན་འབྲེལ་རྣམ་གཞག་ལས། དེ་
 ཡང་ཆོ་སྤར་མའི་སྤར་མས་སྟེས་ནས་ཐོང་འགྱུར་གྱི་ལས་བསགས། དེའི་དབང་གིས་

ཆོ་འདིའི་སྤྲ་མར་སྦྱེས། ཡང་དེར་སྦྱེས་ནས་ཕྱོང་འཁྱར་གྱི་ལས་བསགས་ནས་ཆོ་
འདིར་སྦྱེས། ཆོ་འདིར་ལས་བསགས་ནས་འདིའི་སྤྲ་མར་སྦྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་
སོ། །དེ་ལྟར་ན་ཆར་གཞན་གྱི་སྤྲ་ལེན་གཉིས་ཆར་གཞན་གྱི་མ་རིག་པའི་རྟེན་
འབྲེལ་དང་། ཆར་གཞན་གྱི་སྤྲ་པ་དེ་ཆར་གཞན་གྱི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་
དང་། ཆར་གཞན་གྱི་རྣམ་ཤེས་སམ་མིང་གཟུགས་ནས་ཆར་བའི་བར་བཞི་ཆར་
གཞན་གྱི་སྦྱེ་བའམ་ཁྱ་ཤིའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། འདི་དག་གིས་བདེ་
འགོར་སྦྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་ཆར་གཅིག་པའི་རན་འགོའི་སྦྱེ་བ་དང་ཁྱ་
ཡོད་པར་འདོད་ལ། མ་རིག་པ་འདུ་བྱེད་གཉིས་དང་། དེ་དང་ཆར་གཅིག་པའི་
མིང་གཟུགས་ཀྱི་བར་ཆོ་དུ་མས་ཆོད་པ་ཡོད་པ་ལྟར། སྤྲ་ལེན་སྤྲིད་པ་གསུམ་
དང་། དེ་དང་ཆར་གཅིག་པའི་སྦྱེ་བ་ཁྱ་ཤི་གཉིས་ཀྱི་བར་ཡང་ཆོ་དུ་མས་ཆོད་
པ་ཡོད་པར་འདོད་དེ། ལན་གངས་གཞན་ལ་ཕྱོང་འཁྱར་ལ་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་
འདོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཆོག་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས་སོ། །ཞེས་པ་སོགས་ཀྱིས་དབྱེད་གཞི་
བྱས་ཏེ། འགྲོ་བ་རིགས་ལྷ་དང་ཁམས་གོང་འོག་སོ་སོའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དང་
ཆར་གཅིག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་སྦྱེ་བ་སྤྲ་སྦྱེ་བར་མར་ངེ་ལྟར་
འོང་ཚུལ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་དགོས་སོ། །

དེ་དག་ལ་འོན་ཀྱང་། ལྟར་ལྟར་གྱི་འདོད་པའི་ལྷ་མིར་སྦྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་
ཀྱི་རྒྱུའི་ཀུན་སྤོང་གི་ཡན་ལག་དང་པོའི་མ་རིག་པ་ལ། སྤྲ་ལེན་ཅི་རིགས་དང་
མཚུངས་ལྟར་དགོས་པར་ཐལ། ཆོ་སྤྲ་མའི་སྤྲ་ལེན་ཅི་རིགས་ལ་ཡན་ལག་དང་
པོས་བྱབ་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་མ་རིག་
པ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་ཏུ། འདོད་པའི་སྤྲ་ལེན་མི་དགེ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སོ་སོ་སྦྱེ་བོས་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསོག་པའི་
ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་ལལ་ཆར་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པས་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚ་བར། བདག་མེད་ཕུང་པོ་ཙམ་ཉིད་དོ། །ཉོན་མོངས་ལས་ཀྱིས་

མདོན་འདུས་བྱས། ཞེས་སོགས་ལྟར་རང་དེའི་ཡིག་ཆར་ཡང་། དང་པོ་དེའི་སྒྲིན་
 མའི་མ་རིག་པ་ཆོས་ཅན། རོ་པོ་ཡོད་དེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་བྱུང་བ་ཙམ་དུ་
 མི་ཤེས་པའི་ལྷ་མིན་གྱི་སེམས་བྱུང་རྫོངས་པ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ།
 ཙམ་སྤྱས་རྟེན་འབྱུང་ལས་གཞན་པའི་བདག་བཀག་པས་བདག་མེད་པར་མི་
 ཤེས་པའི་རྫོངས་པ་ཅིག་ཐོག་མའི་མ་རིག་པར་བསྟན་ནས། ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་དེ་བདག་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པས་ཀྱང་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་
 བྱེད་དོ་བཅེར་ན། འོ་ན། དེ་འདྲའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ། བདག་འཛིན་དང་སྲིད་
 ལེན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་མ་རིག་པ་གཉིས་ཀས་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་བྱས་པའི་
 ལས་ཡིན་པར་ཐལ། དང་པོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །གཉིས་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྟགས་དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། བརྩ་པ་སྲིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ།
 ཀྱང་ཐང་རིན་པོ་ཆེའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལྟངས་རིགས་བར་མཛོད་ལས།
 ལྷགས་འདིར་དེ་ལ་འཛིན་ཚུལ་ཡོད་མི་དགོས་ཏེ། ས་དེའི་མ་རིག་པ་སྲིད་པ་
 དང་མཚུངས་ལྡན་ལྷ་བྱས་ཀྱང་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་།
 སྲིད་ལེན་འདི་གཉིས་ལས་གསར་གསོག་གི་ཀྱན་སྦྲོང་ཡིན་པས་བྱུང་མཐའ་གོང་
 མ་ལྟར་སྤར་བསགས་ལ་གསོས་འདེབས་བྱེད་མིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། བྱི་མའི་
 འདུ་བྱེད་དེ་སྤྲ་མའི་སྲིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ལས་དེའི་རྒྱའི་ཀྱན་སྦྲོང་ལྟངས་མ་བསྟན་དང་མི་དགེ་བ་གཉིས་གཅིག་ཅར་མདོན་
 ཏུ་གྱུར་བར་ཐལ། དེའི་བརྒྱུད་པ་སྲིད་པ་དེ་བདུན་པ་ཆོར་བའི་དེ་མ་ཐག་རྒྱེན་
 ཅན་ཡིན་པ་གང་ཞིག །བདག་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་བརྒྱུད་པ་སྲིད་པའི་སྤྲ་བྱི་
 གང་དུའང་མདོན་དུ་མི་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མདོ་ལས། ཆོར་བའི་
 རྒྱེན་གྱིས་སྲིད་པ་ཞེས་པ་དངོས་རྒྱེན་ལ་བྱེད་པ་བྱུང་མཐའ་གོང་འོག་མཐུན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། བདུན་པ་ཆོར་བའི་རྒྱེན་གྱིས་བྱུང་པའི་དེ་འདྲའི་
 བདག་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་དེ་འབྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་གསུམ་གང་དུའང་མ་གཏོགས་

པས་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སྐྱམ་དུ་དོགས་
 པས་དཔྱད། ཡང་ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གང་གསར་དུ་གསོག་ཀྱང་
 རྒྱའི་ཀུན་སྒྲིབ་གི་མ་རིག་པ་བདག་འཛིན་གྱིས་བྱེད་དགོས་པར་ཐལ། བྱིད་ཀྱི་
 བཤད་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱབ་སྟེ། འབྲས་གནས་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་འཕེན་
 བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་དུ་གསོག་པ་ཡོད་ཅིང་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ལ་བདག་འཛིན་མེད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་བཞི་པར། ཐམས་ཅད་ན་ནི་འཕེན་པ་བཞི། ཁྱེས་སོགས་
 དང་། གསེར་ཕྱིང་ལས་ཀྱང་། འདི་ལ་མཛོད་པ་རྣམས་དེའི་རྒྱུ་ལ་གོང་མའི་
 ཉོན་མོངས་ཡོད་པས། ས་གོང་མའི་ཉོན་མོངས་གང་ཡོད་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
 བའི་ལས་གསོག་པར་འདོད་ཀྱང་། ཁྱེས་དང་། མཛོད་པ་ལྟར་ན། ས་དེ་དང་
 དེར་སྟེ་བའི་ཉོན་མོངས་མ་སྐྱངས་ན་འཕགས་པས་ཀྱང་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
 པའི་ལས་འཕེན་པར་འདོད་པ་འདྲའོ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དཔེར་
 བ་རྒྱུན་ཞུགས་གྱིས་འདོད་པའི་ལྷ་མིར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་གསོག་གི་ཐོག་
 མའི་མ་རིག་པ་དེ། མི་དགེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་སྲིད་ལེན་མཚུངས་
 ལུན་དང་བཅས་པ་མི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འདོད་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་རྒྱུད་
 ཀྱི་དེ་འདྲའི་ལས་རྣམས་མི་དགེ་བའི་རྩ་བས་ཀུན་ལས་བསྐྱངས་པའི་ལས་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་རྣམས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་
 དེའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། གནས་བཞི་པར། སྦྱོར་བ་རྩ་བ་གསུམ་ལས་སྟེས། ཁྱེས་
 སོགས་དང་། རིན་འབྲེང་ལས་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྔང་གཏི་ཐུག་གསུམ།
 དེས་སྦྱིད་ལས་ནི་མི་དགེ་བ། ཁྱེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་དག་དགེ་བའི་
 རྩ་བ་གསུམ་གྱིས་ཀུན་སྒྲིབ་གཉིས་ཀ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དགེ་
 བ་སྦྱོར་དང་མཐུག་བཅས་རྣམས། ཆགས་དང་གཏི་ཐུག་མེད་ལས་སྟེས། ཁྱེས་
 པས་སོ། འོན་ཀྱང་རྒྱའི་ཀུན་སྒྲིབ་མི་དགེ་བས་བྱས་པའི་འཕེན་བྱེད་དགེ་བའི་
 ལས་ཡོད་ཟེར་དགོས་ཤིང་། ཉེར་བསྟོགས་ལ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་འཛོག་ན་མི་

དགེ་བས་རྒྱུ་ཀུན་སྒྲོང་བྱས་པའི་གོང་མར་སྐྱེ་བ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་ཡོད་
ཟེར་དགོས་པ་འདྲ་བས། དེ་དག་གནས་བཞི་པའི་ཀུན་སྒྲོང་འཇུག་བྱེད་གཉིས་
ཀྱི་སྒྲོར་དང་བསྐྱེད་ནས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

ཡང་མི་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་གིས་འདོད་པར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལན་གངས་གཞན་
ལ་ཕྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་། ཁམས་གོང་མར་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་སྐྱེས་ནས་ཕྱོད་འགྱུར་
གྱི་ལས་གཉིས་བསགས་ན། ལན་གངས་གཞན་ལ་ཕྱོད་འགྱུར་དེ་བརྟུ་པ་སྲིད་པ་
མ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་སྐྱེ་བ་གཉིས་པ་ཁམས་གོང་མ་པའི་རྒྱུད་ལའང་སྲིད་ལེན་སྲིད་
གསུམ་འཛིག་དཀའ་བས། དེའི་སྐྱེ་བ་གསུམ་པ་འདོད་པར་ཉིང་མཆོམས་སྦྱར་
མ་ཐག་པའི་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་དེ། བརྟུ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཟེར་དགོས་པ་
འདྲ་བས། སྦྱིར་ཡན་ལག་དང་པོའི་བདག་འཛིན་གྱི་མ་རིག་པ་སྲིད་ལེན་གྱིས་
མ་བསྐྱས་པས། དང་པོའི་མ་རིག་པ་ལ་དེ་དག་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱིས་མ་བྱུང་
ཅིང་། གཉིས་པ་འདུ་བྱེད་ལ་བརྟུ་པ་སྲིད་པས་མ་བྱུང་པ་དང་། གསུམ་པ་རྣམ་
ཤེས་ལ་བརྟུ་གཅིག་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པ་སོགས་གཞན་ལའང་འདྲ་སྟུམ་
སྟེ། མདོ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་བརྟུ་གཉིས་གསུངས་པ་དེ་དག་ལྟགས་འདིར་འགོ་བ་
རྣམས་ཀྱི་འཁོར་རྩྱལ་ཆ་ཆང་བ་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་དང་། བྱུང་མཐའ་
གོང་མ་པས་གཅིག་གི་དབང་ཏུ་བྱས་པར་འདོད་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པོ་སྟུམ། འོན་
ཀྱང་ལྟགས་འདིར་ཡང་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་བར་ཏུ་སྐྱེ་བ་གཞན་གྱི་
ཆོད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁས་ལེན་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་
ཅིག རྟེན་འབྲེལ་བརྟུ་གཉིས་དངོས་གནས་པའི་ནང་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཉོན་
མོངས་ཅན་ཡིན་པ་གསུམ་དང་། ལས་གཉིས་དང་། འཕངས་གྲུབ་ཀྱི་འབྲས་བྱ་
བརྟུན་ཡིན་པ་ནི། ཚ་བར། ཉོན་མོངས་གསུམ་མོ་ལས་གཉིས་སོ། ཞེས་སོགས་
ཀྱི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་དེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཉོན་མོངས་
ཅན་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྐྱེ་སྲིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། ཚ་

བར། རྩེ་བའི་སྤྱིད་པ་ཉོན་མོངས་ཅན། ཞེས་པས་སོ། །དེས་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་
 ཉོན་མོངས་ཡིན་པ་གསུམ་ཞེས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་ན་མིང་གཟུགས་སྩེ་མཆེད་
 ལཱ་སྩེ་བ་ཆ་ཤི་རྣམས་ལས། གཞན་བརྒྱད་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་རེ་རེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། བདུན་པ་ཆོར་བ་ལའང་ཡིད་ཉེར་རྒྱུ་ཆོར་བ་བཙུག་སོགས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་དེ་ལ་ཡང་མཐོང་སྤང་སྟོན་སྤང་གི་ཆ་རི་ལྟར་ཡོད་
 པ་སོགས་དཔྱད་ཅིང་འཕངས་བྱ་བ་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདུན་གོང་མའི་ལུགས་ལྟར་རྣམ་
 སྟོན་གྱི་འབྲས་བུར་ཁས་ལེན་མི་རུང་ངོ་། །

ཙ་བར། དབང་སྤྱི་མི་སྟན་དུ་ན་མ་སྤྱིད་པ་དང་ལུས་འཕགས་སུ་ཉི་མ་རུབ་པ་
 དང་། འཛམ་གླིང་དུ་ཉི་མ་སྤྱིད་དང་བ་ལང་སྤྱིད་དུ་ཉི་མ་འཆར་བ་བཞི་དུས་
 མཉམ་པར་གསུངས་པ་ནི། ཉིན་མཆན་མཉམ་པའི་ཆོ་ཡིན་གྱི་མི་མཉམ་པའི་
 དུས་སུ་ནི་དེ་ལྟར་ངེས་པ་མེད་དེ། དབྱར་གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པ་ཡི། ཞེས་སོགས་
 ནི་དུས་ཆོགས་ལ་གསུམ་དུ་སྤྱི་བའི་དབྱར་ཟླ་གཉིས་པ་ཁྲུམས་ཆེའི་སྟོགས་ཐུ་མ་
 ཡར་ངོའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་སྟོན་ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་ལས། ཆོས་དགུ་ནས་ཉིན་མོ་
 ལས་མཆན་མོ་ཐང་གཅིག་གིས་རྟིང་བར་འཁྱུར་ཏེ། རིམ་གྱིས་འཕལ་ནས་དགུ་
 ཟླ་བཞི་པ་དཔོ་ཆེའི་ཡར་ངོའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་དབྱིད་ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་ལས།
 ཆོས་དགུ་ནས་མཆན་མོ་ཐང་གཅིག་གི་ཐུང་དུར་འཁྱུར་ཏེ། ཉིན་མོ་དེ་མཉམ་
 པ་ལས་སྟོག་སྟེ་ཐང་གཅིག་གིས་རིང་བར་འཁྱུར་ཞེས་པའོ། །དེ་ལ་ཉོར་ཟླ་བར་
 པའི་བརྒྱུད་ཀྱི་ནས་ལོ་རྒྱུས་མའི་ཉོར་ཟླ་བར་པའི་ཆོས་བཙུག་ལྟེ་བར་གྱི་ཟླ་བ་
 བརྒྱུད་ཀྱིས་པོ་རིམ་བཞིན་མགོ་ཟླ་བ་དགུན་ཟླ་ར་བ་དགུན་ཟླ་དང་པོ་གསུམ་ཀ་
 དང་། རྒྱལ་ཟླ་དགུན་འབྲིང་དགུན་ཟླ་གཉིས་པ་གསུམ་ཀ་དང་། མཚུ་ཟླ་དགུན་
 ཟླ་ཐ་ཆུང་དགུན་ཟླ་གསུམ་པ་གསུམ་ཀ་དང་། དཔོ་ཟླ་དགུན་ཟླ་བཞི་པ་དབྱིད་
 ཟླ་ར་བ་གསུམ་ཀ་ཡིན་པ་ནས། སྟོན་དུག་ཟླ་བ་དབྱར་ཟླ་བཞི་པ་སྟོན་ཟླ་ཐ་ཆུང་
 གསུམ་ཀ་ཡིན་ཆུལ་རྣམས་ཤེས་ན་པན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཙ་བར་ཉིན་མཆན་རིང་

ཐུང་དུ་འགྱུར་མཚམས་དངོས་སུ་བཟླ་ན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་སྒྲིན་དང་དབྱིང་ཉིན་
མཚན་མཉམ་པའི་དུས་གཙོ་པོར་བཟླ་ན་པ་ལས་དུས་མི་འགྱུར་བའི་གཟེར་བཞི་རེ་
རེའི་བར་ལ་ཉིན་ཞག་གོ་གཅིག་རེ་འདེམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་ཤུག་
འབྱུང་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །དུས་ཚིགས་ཀྱི་ནུས་གཞག་གཞན་ནམས་
ནི་རང་རེའི་ཡིག་ཆའི་མཛོད་འདུལ་གྱི་དུས་ཚིགས་ལས་བྱུང་པར་དུ་འཕགས་པ་
ཞིག་མེད་པས་དེ་དག་ལ་བཟུང་དགོས་སོ། །

ཅ་བར། འཆགས་པ་དང་པོའི་རྒྱུད་ཞེས་སོགས་ལ། འཇིག་རྟེན་འདིའི་
འཆགས་བསྐལ་ནི། འཇིག་རྟེན་སྤྲུལ་མ་རྒྱུད་གིས་ཞིག་པ་ཡིན་ན་བསམ་གཏན་
གསུམ་པ་དང་། རྒྱས་ཞིག་ན་གཉིས་པ་དང་། མས་ཞིག་ན་དང་པོའི་འོག་གཞི་
རྒྱུད་དཀྱིལ་ཚོམ་བྱེད་གྱི་རྒྱུད་འཇམ་པོ་འཇམ་པོ་ཁད་གྱིས་ལྷང་བ་དེ་ནས་འགོ་
བཙམས་ཏེ་མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་སྐྱེས་པའི་བར་རོ། །དེ་ཡང་བསམ་
གཏན་དང་པོ་ནས་ཡིན་ཆོ། ཐོག་མར་ཆངས་ཆེན་ནས་བཟུང་སྟེ་འཐབ་བྲལ་གྱི་
བར་གྱི་སྟོང་ནམས་ལས་རིམ་གྱིས་ཆགས་རྗེས་སུ་རི་རབ་སྤྱིང་བཅས་ཀྱན་གྱི་འོག་
གཞི་རྒྱུད་དཀྱིལ་ཆེན་པོ་ནས་ཡར་རྒྱུད་ཀྱི་སོགས་རི་རབ་གྱི་བར་མས་རིམ་གྱིས་
ཆགས་པ་དེ་ལྟར་སྟོང་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ། བཅུད་ནི་ཆངས་ཆེན་གྱི་ལྷ་ནས་བཟུང་
སྟེ། རྒྱལ་ཆེན་བཞི་པའི་བར་གྱི་ལྷ་ནམས་ལས་རིམ་གྱིས་དང་། དེ་ནས་རིམ་པ་
ལྟར་བྱང་དང་རུབ་དང་ཤར་དང་སྟོའི་སྤྱིང་གི་མི་ནམས་སྐྱེས་ལ། དེ་ནས་སྤྱིང་
གསུམ་དུ་མི་དགེ་བ་རྒྱུད་འབྲིང་ཆེན་པོ་སྤྱུང་པས། རིམ་པ་ལྟར་ཡི་དྲགས་དང་
དུད་འགོ་དང་དམུལ་བ་ནམས་སུ་སྐྱེས་ཏེ་མནར་མེད་དུ་སེམས་ཅན་གསར་དུ་
སྐྱེས་པ་དེའི་ཆོ་འཆགས་བསྐལ་རྫོགས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོང་འཆགས་པ་ལ་བར་བསྐལ་
གཅིག་དང་བཅུད་འཆགས་པ་ལ་བར་བསྐལ་བཅུ་དགུ་ཐོགས་སོ། །

གནས་བསྐལ་ལ། ཡ་ཐོག་རིང་མོ་དང་། བར་གྱི་ཁྲག་པ་བཙོ་བརྒྱད་དང་།
མ་ཐོག་རིང་མོ་སྟེ་ཉི་ཤུ་ལ་བར་བསྐལ་རེ་རེའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་འཆགས་

བསྐལ་ཏུ་དང་པོར་སྦྱེས་པའི་འཛམ་གླིང་གི་མི་རྒྱལ་ས་ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་ཐུབ་པ་
 ལས་མར་འགྲིབ་ནས། མི་དེ་དག་ལས་འགའ་ཞིག་མནར་མེད་ཏུ་སྦྱེས་བ་དེ་པན་
 ཆད་ནས་འགོ་བརྒྱལ་ས་ཏེ་མར་འགྲིབ་པའི་རིམ་གྱིས་གླིང་འདིའི་མི་རྒྱལ་ས་ཆོ་ལོ་
 བརྩ་པར་འགྱུར་བའི་བར་རྒྱུ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཆོ་ལོ་བརྩ་པར་གྱུར་པ་དེ་
 ལས་ཡར་ཆོ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་འཁལ་ནས། ཡང་མར་རིམ་གྱིས་འགྲིབ་སྟེ་ཆོ་ལོ་
 བརྩ་པར་གྱུར་པའི་བར་ནི་ཁྲུག་པ་དང་པོ་སྟེ་གཞན་རྒྱལ་ས་རིགས་བསྐྱེད། །གསུམ་
 པ་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ཁྲུག་པ་ཐ་མའི་ཆོ་ལོ་བརྩ་པ་ནས་ཡར་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་འཁལ་
 བ་གཅིག་ལུའོ། །འཛིག་བསྐལ་ནི། དེ་ལྟར་མ་ཐོག་རིང་མའི་ཆོ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིར་
 སྦྱོབས་པ་དང་གླིང་འདིའི་དཔལ་བར་སེམས་ཅན་གསར་ཏུ་སྦྱེ་བའི་རྒྱུ་ཆད་
 པ་ནས་བརྒྱལ་ས་ཏེ། མས་རིམ་གྱིས་ཆངས་ཆེན་སོགས་ཀྱི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་
 རྒྱལ་ས་ཤི་འཕོས་ཏེ་གོང་མ་གོང་མར་སྦྱེས་པ་དང་འཛིག་རྟེན་གཞན་ཏུ་འདྲ་སྦྱེས་
 ཏེ། བརྒྱད་འཛིག་པས་བར་བསྐལ་བརྩ་དགྲ་དང་། དེ་ནས་སྣང་རྒྱལ་ས་རིམ་གྱིས་
 འཛིག་པས་བར་བསྐལ་གཅིག་འདའོ། །སྣང་བསྐལ་ནི། དེ་ལྟར་སྣང་བརྩ་དེ་ཞིག་
 རྗེས་སུ་བར་སྣང་སྣང་བར་བར་བསྐལ་གྱི་ཤུར་གནས་པའོ། །དེ་ལྟར་བར་བསྐལ་
 བརྒྱད་ཏུ་བསྐྱེམས་པ་ལ་བསྐལ་ཆེན་གཅིག་གོ། །

དེ་ཡང་གནས་བསྐལ་གྱི་འགོ་མཆིམས་མཛོད་ཏུ་ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་
 མར་འགྲིབ་སྟེ་ཆོ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲིའི་བར་གྱུར་པ་ནས་བརྒྱལ་ས་པར་གསུངས་པ། རང་
 རེའི་ཡིག་ཆར་བཀག་ཀྱང་ཡིག་ཆ་རང་ལ་དེའི་འགོ་ཆོ་ལོ་གང་གི་རུས་ཡིན་པ་
 མི་གསལ་མོད། འོན་ཀྱང་གང་སྟེལ་ལས། གང་གི་ཆོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་གི་
 རྟེ་དཔལ་བ་དག་ཏུ་སྦྱེ་བ་དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་བརྩེད། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་གསུངས་
 པས་སྤར་སྟོན་དེ་ནི་ཡིག་ཆའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ན་འོན་ཀྱང་། འཛིག་
 རྟེན་འདིར་ཉི་མཱ་སྤར་གསུམ་དང་ཉིན་མཆོན་གྱི་ཐ་སྣང་དང་རུས་ཆོགས་རྒྱལ་ས་
 གནས་བསྐལ་གྱི་འགོ་ཚུལ་པའི་སྟོན་ཏུ་བྱུང་བར་ཐལ། ཆོ་ལོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་

མི་རྒྱལ་མར་འགྲིབ་པར་སྒྲིལ་པ་ན། སའི་ཞག་སྒྲུང་ཅི་མ་བསྐྱལ་བ་ལྟ་བུ་དྲི་རོ་
 ལུན་ལུམ་ཆོགས་པ་བྱུང་བ་དེ་ལ་སྤྱེད་ཅིང་ཐོས་པས་རང་ལུས་ཀྱི་འོད་ཉམས་ཏེ་
 ལུན་པ་བྱུང་བས། སྤྱི་མཐུན་གྱི་ལས་དབང་གིས་ཉི་ཟླ་བྱུང་ནས་ཉིན་མཆན་གྱི་
 བ་སྒྲུང་ཀྱང་བྱུང་ཞིང་དེ་ནས་ཀྱང་སའི་ཞག་སྒྲུང་ལས་མི་འདྲ་བ་རྒྱལ་ས་བྱུང་བ་
 ཐོས་པས་ཁ་ཟས་ཆེས་རགས་པར་གྱུར་ཏེ། བཤང་གཅིད་ཆེད་དུ་ལས་དབང་
 གིས་པོ་མོའི་དབང་པོ་བྱུང་བའི་རིམ་གྱིས་འདོད་ལོག་དང་དེའི་དབང་གིས་བྱིས་
 ཡང་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་མ་ཚོས་མ་བཏབ་པའི་འབྲས་ས་ལུ་སྤྱེས་པ་ལ་ཐོས་ཤིང་
 གསོག་འཛོག་བྱས་པའི་སྤྱེན་གྱིས་མ་བྱིན་ཡིན་དང་། རྒྱན་སོགས་ཀྱང་བྱུང་བ་ན་
 མི་རྒྱུད་བཟང་བ་མང་པོས་བསྐྱར་བ་རྒྱལ་པོར་བསྐྱོས་པ་སོགས་ཡིན་པར་ཡིག་
 ཆ་དང་མཆིམས་མཛོད་སོགས་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྲལ་སྟེ། མི་དེ་རྒྱལ་ས་ཀྱིས་
 མི་དགེ་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་པ་ནི་དུས་ཆོགས་དེ་དག་བྱུང་བའི་རྗེས་ནས་ཡིན་པར་
 སྐར་སྟོས་ལྟར་གྱི་རིམ་པ་དེ་ལྟར་ཡིན་པ་དེས་ཤེས་ཤིང་དེ་དུས་འཆགས་བསྐལ་
 མ་རྒྱུགས་པར་ཡང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅུ་བར་འདོད་ན། རང་རེའི་ཡིག་ཆར་
 དུས་ཆོགས་འབྱུང་བའི་དུས་འཆད་པར། དང་པོ་ནི། གནས་བསྐལ་སྒྲིལ་པའི་
 དུས་ཙམ་ན་ཤིང་བུ་དང་ཤིང་ལས་སྤྱེས་གཉིས་ཀྱིས་སའི་ཞག་ཐོས་པས་ལུས་ཀྱི་
 འོད་ཉམས་ཏེ་ལུན་པ་བྱུང་བས་དེའི་ཆེ་ཉི་ཟླ་གཉིས་དང་དེ་ནས་སྐར་མ་རྒྱལ་ས་
 འགོ་བ་སྤྱི་མཐུན་གྱི་བསོད་ནམས་ལས་བྱུང་བ་སྟེ། གདགས་པ་ལས། སེམས་ཙན་
 དེ་དག་གིས་ཁམས་ཀྱི་ཟས་ཐོས་པ་དེ་ན་དེ་དག་གི་ལུས་ལ་མཁྱེགས་པ་དང་མྱི་བ་
 རྒྱགས་པར་གྱུར་ཏེ། འོད་དང་ཁ་དྲོག་གི་མདྲོག་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེད་པར་གྱུར་
 ཏེ། ཞེས་སོགས་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ན་འཇིག་རྟེན་དུ་ལུན་པ་བྱུང་བ་ནི་མ་
 དང་ཟླ་བ་འདི་གཉིས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །རྒྱ་སྐར་རྒྱལ་ས་དང་
 མཆན་མོ་དང་ཉིན་མོ་རྒྱལ་ས་དང་། དུས་ཆོགས་རྒྱལ་ས་དང་སྐད་ཅིག་དང་ཐང་
 ཅིག་དང་ཡུད་ཙམ་རྒྱལ་ས་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་སོ། །འདི་

ཡང་ཁྱེད་ཉིད་དབང་གིས་བྱང་བའི་དུས་ཚོགས་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་སྐྱད་ཅིག་ཐང་ཅིག་
 སོགས་དེའི་སྒྲུབ་ནས་ཀྱང་ཡོད་དེ། སེ་གོལ་གྱི་ཆ་རེ་ལྷ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པ་སོགས་དང་འགལ་ལོ། ཡང་ཁ་ཅིག་བསྐལ་པ་དང་པོའི་རྒྱལ་
 བོ་ལྷ་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་ཡིན་པར་ཐལ། བསྐལ་པ་དང་པོའི་རྒྱལ་བོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྷ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་ཅིང་ཉགས་གྲུབ་སྟེ། མཆིམས་
 མཛོད་ལས། ཡང་ཅི་བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་ཀྱང་རྒྱལ་བོ་དང་བཅས་པ་
 ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་ཏེ། སྤར་བྱང་བའི་སེམས་ཅན་བསྐལ་པ་དང་པོ་པའི་མི་
 རྣམས་ནི་གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྷ་བཞིན་དུ་བརྟུན་ཏེ་སྤྱིར་པ་དང་དབང་པོ་ཆང་བ་
 མཛོན་པ་ཁ་དོག་བཟང་བ་ལུས་ལ་འོད་ཡོད་པ་རྩུ་འཕུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་
 བ་བསམ་གཏན་གྱི་དགའ་བ་ཟས་སུ་བྱ་བ་ཆོད་པག་དུ་མེད་པ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་
 བོ། ཞེས་དང་། མང་པོས་བཀྱར་བ་དེའི་བྱ་འོད་མཛོན་དང་། དེའི་བྱ་དགེ་བ་
 དང་། དེའི་བྱ་དགེ་མཆོག་དང་། དེའི་བྱ་གསོ་སྦྱོང་འཕགས་ཏེ། དེ་དག་ལ་ནི་
 བསྐལ་པ་དང་པོའི་རྒྱལ་བོ་ལྷ་ཞེས་ཟེར་རོ། དེ་རྗེས་ལ་ང་ལས་རུ་དང་མཛོན་པ་
 དང་ཉི་མཛོན་དང་མཛོན་ཅན་དང་མཛོན་ལྷན་རྣམས་ནི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བ་ལྷ་
 ཞེས་ཟེར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བསྐལ་པ་དང་པོ་
 པ་ནི་ལྱང་དྲངས་མ་ཐག་པ་ལྟར་ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་མ་འགྲིབ་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཆ་བར། སྤར་བྱང་སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། ཡིག་ཆར་འདིའི་ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་ནི་ལོ་གྲངས་མེད་བརྒྱལ་བྱེད་པ་དང་།
 དེའང་གཟུགས་ཅན་གྱི་ལྷ་དང་པོ་ཆངས་རིས་པ་དང་ཆོ་ཆད་མཉམ་པར་གསུངས་
 པས། འོ་ན། བསྐལ་པ་དང་པོའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཆོ་ཆད་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་ཐུབ་
 པར་ཐལ། ཆངས་རིས་པའི་དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐོག་མར་
 སྦོད་འཆགས་པ་ལ་བར་བསྐལ་གཅིག་ དེ་ནས་བཅུད་འཆགས་པ་ལ་བར་བསྐལ་
 བཅུ་དགུ་འཁོར་ཞིང་། དེ་ལས་ཀྱང་ཆངས་ཆེན་ནས་འཛམ་གླིང་གི་མི་རྣམས་སྟེ།

བའི་བར་ལའང་བར་བསྐལ་ཁ་ཤས་འགོར་དགོས་པ་འདྲ་བས། འཛམ་གླིང་གི་
 མི་རྣམས་སྐྱེས་ནས་ཆོ་ལོ་དཔག་མེད་འགྲིབ་ཁའི་བར་ལ་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་མི་འོང་
 བའི་ཕྱིར་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དེར་མ་ཟད། གཟུགས་ཅན་ཉིད་མཆན་མེད་ཆོ་ནི།
 རང་ལུས་གཞལ་བའི་བསྐལ་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཆངས་རིས་པའི་ཆོ་ཆད་
 བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་ ཆངས་མཐུན་གྱི་བཞི་བརྒྱ་ ཆངས་ཆེན་གྱི་དྲུག་ཅུ་སོགས་སུ་
 བཤད་པའང་། ཆངས་ཆེན་གྱི་དྲུག་ཅུ་དེ་བར་བསྐལ་གཉིས་ཀྱིས་མ་ཆང་བ་དང་།
 འོད་གསལ་བའི་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱང་བར་བསྐལ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཉིས་ཀྱིས་མ་ཐེམ་
 པ་སོགས་ཀྱང་དཔྱད་གཞི་ཆེའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྐལ་པ་བཟང་པོ་འདིའི་
 སངས་རྒྱུ་སྟོང་ནི། གནས་བསྐལ་འདིའི་ཆོ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བ་ནི་མར་འགྲིབ་པའི་
 ཆོ་ལོ་བརྒྱ་བའི་བར་ཁོ་ན་ལ་འབྱིན་གྱི་ཡར་འཕེལ་ལ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་སྟོ་ཤས་
 རྒྱུད་བས་འབྱོན་པ་མེད་ཟེར་ན། སངས་རྒྱུ་ལྷ་པ་རྗེ་བཙུན་བྲམས་མགོན་ཆོས་
 ཅན། གནས་བསྐལ་འདིའི་ཡར་འཕེལ་གྱི་ཆོ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་པའི་རྩས་སུ་འབྱོན་པ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡར་འཕེལ་རྩས་མི་འབྱོན་པའི་ཕྱིར། རྟག་སོང་། འདོད་མི་
 རྩས་ཏེ། བར་གྱི་ཁྲག་པ་དང་པོའི་ཡར་འཕེལ་གྱི་ཆོ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་པའི་རྩས་སུ་
 འབྱོན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། རྩས་དེ་གནས་བསྐལ་གྱི་ཡར་འཕེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། བར་གྱི་ཁྲག་པ་བཙོ་བརྒྱད་དང་མ་ཐོག་རིང་མོའི་ཡར་འཕེལ་རྣམས་ལས་
 གཞན་གནས་བསྐལ་གྱི་ཡར་འཕེལ་བའི་རྩས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཡ་ཐོག་རིང་མོ་
 ལ་ནི་མར་འགྲིབ་པ་མ་གཏོགས་ཡར་འཕེལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཡར་
 འཕེལ་རྩས་མི་འབྱོན་པར་བཤད་པ་དེ་གང་གི་ཡར་འཕེལ་ལ་ཡིན་དཔྱད་དགོས་
 ཤིང་། ཚ་བར། མར་ནི་འགྲིབ་པ་ཡི་ཞེས་པ་ནི། ཡ་ཐོག་གི་བརྒྱད་ཁྲི་པ་ཕན་
 ཆད་དུ་འབྱོན་ཞེས་པའོ། །

༼ང་༽གནས་བཞི་པའི་སྐར་ལ།

ནམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་དོན་ནི། སྦྱིར་
 རང་གི་ཀུན་སྲོང་གཞན་ལ་གོ་བར་བྱེད་མི་བྱེད་གྱིས་འཛིག་ཀྱང་གོ་བར་བྱེད་
 པའི་དེ་ལ་ནམ་རིག་གིས་མ་བྱབ་སྟེ། དེ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པས་ཀུན་ནས་
 མ་བསྐྱངས་པར་ཁྲིས་པས་བཞིན་འཇུར་བ་དང་སྤྱོད་བ་ན་མཆུ་འགུལ་བ་དང་།
 འགྲོ་བ་ན་རྒྱང་ལག་གཡོ་བ་ལྟ་བུ་ཞར་བྱང་ཅམ་གྱིས་བྱང་བའི་ལྷས་ངག་གི་ནམ་
 འཇུར་ལྟ་བུ་ནི་སྐབས་འདིའི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྐབས་
 འདིའི་ནམ་རིག་ནི་དཔེར་ན་ཕྱག་འཆའ་བ་ན་ལྷས་འགུལ་བར་བྱའོ་སྟམ་བུ་
 སེམས་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་
 པའི་ལྷས་ངག་ཅི་རིགས་ཀྱི་ནམ་འཇུར་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩ་བར། འདོད་པ་
 བ་ཡང་བསྐྱབས་པ་མེད། །གང་ཕྱིར་ཀུན་སྲོང་མེད་ཅེས་སོགས་ལ། འདོད་པ་
 བ་བསྐྱབས་ལྱང་མ་བསྟན་གྱི་ནམ་པར་རིག་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། འདོད་པ་
 བ་དེའི་ཀུན་སྲོང་དུ་ཇུར་པའི་བསྐྱབས་ལྱང་མ་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་མེད་པས་ཡིན་
 ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། འདོད་པའི་འཛིག་ལྷས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལྷས་ངག་
 གི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ལས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེས་རྒྱུའི་ཀུན་སྲོང་བྱས་པའི་འཕེན་
 བྱེད་དགོ་མི་དགོའི་ལས་ནམ་རིག་ཡིན་མིན་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་རྩ་
 བའི་དགོངས་པ་ནི་དུས་ཀུན་སྲོང་གི་དེ་མེད་ཅེས་པ་ལོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འོ་
 བ་དགོ་མི་དགོ་ལྱང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གང་གིས་རྒྱུའི་ཀུན་སྲོང་བྱས་པའི་ལས་
 ཡིན་ན། དེ་དང་དེས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་
 བ། དུས་ཀུན་སྲོང་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། རྒྱུའི་ཀུན་སྲོང་
 དགོ་བས་བྱས་ནས་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྲོང་མི་དགོ་བས་བྱས་པའི་སོ་ཐར་གྱི་ཕྱོམ་པ་ལྟ་

བྱ་དེ། སྒྲོང་བའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་རོ་བོ་ཉིད་
 གྱི་དགེ་བ་མ་ཆགས་པ་སོགས་དང་། མི་དགེ་བ་ཆགས་པ་སོགས་གྱིས་ཀྱན་ནས་
 བསྐྱངས་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དང་པོས་རྒྱའི་ཀྱན་སྒྲོང་དང་གཉིས་པས་
 རུས་གྱི་ཀྱན་སྒྲོང་བྱས་པའི་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་འདྲའི་ཕྱོམ་པ་སོགས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཚ་བར། རབ་རྩ་འཇུག་བྱེད་དགེ་སོགས་ལས། རྗེས་འཇུག་བྱེད་
 ཀྱང་ནམ་གསུམ་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རོ་བོ་ཉིད་གྱི་དགེ་མི་དགེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་སོ་སོ་ལ་རིམ་བཞིན་
 སྒྲོང་བའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཡིན་པས་བྱབ་པ་ནི། ཚ་བར། བྱ་བ་ལ་སོགས་
 ཀྱན་སྒྲོང་བས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་བྱེད་ན། མཆིམས་མཛོད་ལས། ཀྱན་
 སྒྲོང་གི་བསམ་པ་དེ་དག་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་རྩ་རིགས་ཐ་དད་ན་རུས་གྱི་
 ཀྱན་སྒྲོང་གཙོ་བོར་འགྱུར་གྱི་རིས་གཅིག་པ་ལ་ནི་རྒྱའི་ཀྱན་སྒྲོང་ཉིད་གཙོ་བོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། འདྲོད་པའི་འཇིག་རྟེན་རྒྱའི་ཀྱན་སྒྲོང་བྱས་
 བས་རུས་གྱི་ཀྱན་སྒྲོང་དགེ་མི་དགེ་མ་བསྐྱེདས་ལུང་མ་བསྟན་གང་གིས་བྱས་པའི་
 ལས་ཡིན་ཡང་ཀྱན་སྒྲོང་གཉིས་རིགས་ཐ་དད་ཡིན་པས་རུས་གྱི་ཀྱན་སྒྲོང་གི་སྒོ་
 བས་དགེ་མི་དགེ་སོགས་སུ་འཛོག་པ་དང་། བོང་སྒོས་ལྟར་གྱི་ཕྱོམ་པ་ལྟ་བུ་ནི་
 ཀྱན་སྒྲོང་གཉིས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་ཁོ་ནར་རིགས་གཅིག་ཡིན་པས་རྒྱའི་ཀྱན་སྒྲོང་གི་
 སྒོ་ནས་དགེ་སོགས་སུ་འཛོག་པ་ལྟར། སྒྱིར་དགེ་སོགས་གསུམ་གང་གིས་ཀྱན་
 བས་བསྐྱངས་པའི་ལས་སུ་འཛོག་པ་ཡང་དེའི་རིགས་བསྐྱེས་གྱིས་འཛོག་པ་མ་
 གཏོགས་དགེ་མི་དགེ་གཉིས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་ཀྱི་ཡིན་པ་མེད་
 བྱས་ན་རུང་ངམ་སྟུང་མོད། ཁོན་ཀྱང་འདྲོད་པ་ལས་ཆགས་བལ་མ་བྱས་པའི་
 སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་པལ་བ་ནམས་གྱིས་འཇིག་རྟེན་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཐོག་མའི་མ་རིག་
 པས་རྒྱའི་ཀྱན་སྒྲོང་བྱས་ཏེ་བསགས་པའི་དགེ་མི་དགེའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་དེ་
 དག་ཐོག་མའི་མ་རིག་པས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་མ་ཡིན་ཟེར་རམ། ཡང་

རྒྱུ་ལྷ་ཁྱེད་དཀོན་མཆོག་ལ་རབ་ཏུ་དད་པས་སྤྱག་འཆོལ་བ་ན་ཚུལ་དང་མི་
མཐུན་པར་སྤྱག་འཆོལ་བའི་བཅས་རྒྱུ་གི་ལྷ་བ་ལྷ་བྱ་ཡོད་ན། དེའི་ཀུན་སྤྱོད་
གཉིས་ཀ་སྟོན་སྤང་ཁོ་ནར་རིགས་གཅིག་པས་ལྷ་བ་བ་དེ་དགེ་བ་ཡིན་ཟེར་རམ།
ཡང་འབྲས་གནས་དང་པོ་གསུམ་ལ་འཕེན་བྱེད་དགེ་བའི་ལས་གསར་ཏུ་གསོག་
པ་ཡོད་པས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ཀུན་སྤྱོད་གི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་
དང་། དེ་དག་གི་རྒྱུ་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་རྣམས་སྟོན་སྤང་ཁོ་ནར་རིགས་གཅིག་ཡིན་
པས། ལས་དེ་དག་གི་རྒྱུ་ཀུན་སྤྱོད་གིས་དགེ་སོགས་སུ་འཛོག་ན་རྒྱན་ཞུགས་
ཀྱིས་བསགས་པའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་མི་དགེ་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་གིས་
བསགས་པའི་རྒྱུ་སྟོན་སྤང་འཇུག་ལྷ་བྱ་རྣམས་ལྷ་བ་བསྟན་ཀྱི་ལས་སུ་ཐལ་བ་
སོགས་ཀྱིས་དབྱད་དེ་མཆིམས་མཛོད་ཀྱི་བཤད་པ་དེ་གཙོ་ཆེར་རམ་པལ་ཆེར་
ལ་ཡིན་ཟེར་དགོས་སམ་སྟུམ། དེས་ན་རྒྱུ་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་དགེ་བས་བྱས་པའི་
ལས་ལ་དགེ་བས་བྱས་ཟེར་ཆོག་པ་འདྲ་ཞིང་། རྒྱུ་ཀུན་སྤྱོད་མི་དགེ་བ་དང་
ལྷ་བ་བསྟན་ཀྱིས་བྱས་པའི་ལས་ལ་རིམ་བཞིན་མི་དགེ་བ་དང་ལྷ་བ་བསྟན་
ཀྱིས་མ་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱུ་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ལའང་སྦྱར་ཏེ་འདིའི་སྟོན་
ལ་དབྱད་གཞི་མང་ངོ་། །

དེ་ལ་ཀུན་སྤྱོད་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་རབ་ཏུ་འཇུག་བྱེད་དང་རྗེས་སུ་འཇུག་
བྱེད་ཅེས་པའི་དོན་ནི། ལས་ལ་དང་པོར་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་སྦྱར་བ་
ལྷ་བྱ་དང་། ལས་བྱས་པའི་རྒྱུ་སྟོན་སྤང་ཁོ་ནར་རིགས་སྟོན་སྤང་ཁོ་ནར་
གཞི་ལྷ་བྱ་སྟེ། དེའང་མཐོང་སྤང་གི་སེམས་ནི་ཁ་ནང་རྒྱ་བསྟན་པས་ལས་ལ་
དང་པོར་འཇུག་པའི་རྒྱ་ཚམ་བྱེད་ཀྱི། ལས་བྱ་བའི་རྒྱུ་སྟོན་སྤང་ཁོ་ནར་
བྱའོ་སྟུང་པ་ལ་སོགས་པས་མཐུན་པར་མི་འཇུག་པས་རྒྱུ་ཀུན་སྤྱོད་ཁོ་ན་བྱེད་
ལ། ལས་ལ་དང་པོར་འཇུག་པའི་རྒྱ་བྱེད་ཚུལ་ཡང་དཔེར་ན་འཇིག་མཐར་ལྷ་བ་
དང་ལོག་ལྷ་སོགས་མཛོན་རྒྱུར་པས། དེ་ལས་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ཀྱི་ཤེས་པ་ཆགས་

སྒྲུང་སྟགས་འབྱུང་བ་དེ་དག་གིས་ལྷན་དག་གི་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་
པར་འབྲུག་པའི་དུས་ཀྱི་ཀུན་སྐྱོང་བྱེད་པའོ། རྗེས་སུ་མཐུན་པར་འབྲུག་ཚུལ་ནི།
འདི་དང་འདི་ལྟར་བྱའོ་སྟུང་པའང་དེ་མིན་ཡང་ལས་བྱ་བ་དེ་ལ་བགེགས་སུ་མ་
གུར་པའི་མི་འགལ་བར་འབྲུག་པའོ། །

སོ་སོར་ཐར་གནས་ཇི་སྟེན་དུ། ཁ་བཏང་བར་དག་ད་ལྟར་གྱི། ཞེས་སྟགས་
ལ་སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་གང་ཐོབ་ལ་མ་བཏང་གི་བར་དུ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་རིག་མ་
ཡིན་པ་ད་ལྟར་བ་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན་དགེ་སྐྱོང་པ་མའི་སྟོན་པ་
ཐོབ་པ་ལའང་དེ་ལྟར་བྱབ་པར་ཐལ། འདྲོད་ན། དགེ་སྐྱོང་པ་མར་མཆོན་འགྱུར་
བའི་དགེ་སྐྱོང་མ་དེ། དགེ་སྐྱོང་པའི་སྟོན་པ་རྣམ་རིག་མིན་པ་ད་ལྟར་བ་རྒྱུད་ལ་
ལྟན་པར་ཐལ། དེ་ཐོབ་ལ་མ་བཏང་བའི་དགེ་སྐྱོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་ན།
དེ་དགེ་སྐྱོང་པ་མ་གཉིས་ཀའི་སྟོན་པ་ད་ལྟར་བ་དང་ལྟན་པར་ཐལ། འདྲོད་ན།
དེའི་རྒྱུད་ལ་པ་མའི་སྟོན་པ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་
སྟོན་མའི་པའི་སྟོན་པ་དེ་དགེ་སྐྱོང་མའི་སྟོན་པར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་
བར། རྗེས་སུ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། ཁམ་ཆོན་ལས་མིང་ནི་འཕོ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
སོ། འོ་ན་དགེ་སྐྱོང་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་དགེ་སྐྱོང་གི་སྟོན་པ་རྒྱུན་མི་འདྲ་བ་གཉིས་
མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་སྐྱབ་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ་སྟེ། དགེ་སྐྱོང་གཅིག་གི་
རྒྱུད་ལ་དགེ་སྐྱོང་གི་སྟོན་པ་རྣམ་རིག་ཡིན་མིན་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་
པོའི་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། སོ་སོར་ཐར་དང་བྱ་བའི་ལམ། ཞེས་པས་སོ། །

ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོན་པ་དང་ལྟན་ན་ཉག་དུ་དེ་འདས་མ་འོངས་དང་
ལྟན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། དང་པོར་སྐྱོར་ལམ་ཁོ་ནས་བསྐྱུས་པའི་བསམ་གཏན་
གྱི་སྟོན་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དེ་ཆོས་ཅན། ཐལ་ཕྱིར་ འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་དེ་
འདས་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་སྐྱོར་ལམ་འདས་པ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། བྱབ་
སྟེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་སྟོན་པ་ལ་སྐྱོར་ལམ་དུ་མ་གཏོགས་པ་མེད་པའི་

ཕྱིར་རྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་
 སྦྱར་ལམ་ཡང་ཡང་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡང་རྟོ། །མཉམ་བཞག་འཕགས་ལམ་
 གནས་དེ་གཉིས། ད་ལྟར་དང་ལྡན་ཞེས་པ་ལ་ཡང་ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་
 གྱི་དངོས་གཞི་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་གང་ཟག་ལ། བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་
 ད་ལྟར་བ་དང་ལྡན་པས་ཁྲུབ་ཀྱང་དེ་ད་ལྟར་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་མཉམ་བཞག་
 བསམ་མ་ཁྲུབ་སྟེ། རྗེས་ཐོབ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྦྱེས་ཐོབ་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་
 མངོན་ཏུ་གྱུར་པ་ཏུ་མ་ཡོད་པས། དེའི་ཆོ་དེ་བསམ་གཏན་གྱི་སྒྲིམ་པ་ད་ལྟར་བ་
 དང་ལྡན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕགས་ལམ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་འཕགས་
 པ་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ད་ལྟར་བ་དང་ལྡན་པས་མ་ཁྲུབ་སྟེ། གཟུགས་མེད་
 འཕགས་པ་མཉམ་བཞག་པ་དེ། དེ་ད་ལྟར་བ་དང་མི་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེའི་
 རྒྱུད་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཅུ་བར། ཟག་མེད་གང་ཏུ་སྦྱེས་
 པའི་ཡིན། །ཞེས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། བྱེད་པ་དག་ལ་ད་ལྟར་ལྡན། །མ་བཏང་
 བར་ཏུ་སྐྱད་ཅིག་མ། སྤྱིན་ཆད་འདས་དང་མ་འོངས་མེད། །ཅེས་པ་སོགས་ལ་
 ཡང་ལུས་ངག་གི་རྣམ་རིག་སྒྲིམ་པ་སྒྲིམ་མིན་བར་མ་ཐམས་ཅད་ལའང་སྐྱད་
 ཅིག་དང་པོར་ད་ལྟར་བ་དང་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་སྤྱིན་ཆད་རི་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱས་
 མ་བཏང་བར་ཏུ་འདས་ད་ལྟར་གཉིས་དང་ལྡན་པས་ཁྲུབ་ཟེར་ན། སོ་ཐར་གྱི་
 སྒྲིམ་པ་རྣམ་རིག་སྐྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕན་ཆད་གཏོང་རྒྱ་མ་འབྱུང་བར་ཏུ་འདས་
 ད་ལྟར་གཉིས་ཀ་དང་ལྡན་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་ན། དགོས་པ་སེམས་མེད་
 པའི་རྒྱུད་ལའང་སོ་ཐར་གྱི་རྣམ་རིག་ད་ལྟར་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །བསྐྱེད་པས་ལུང་
 མ་བཏུན་གྱི་རྣམ་རིག་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོ་ཁོ་ནའི་སས་བསྐྱེད་ཡིན་ཀྱང་། མ་
 བསྐྱེད་པས་ལུང་མ་བཏུན་གྱི་རྣམ་རིག་ལ་ནི་བཅས་རྒྱུད་གི་ལུང་བ་རྣམས་མཆོན་
 གཞིར་འཛོག་རུང་ཡང་། དེ་ལ་འདས་མ་འོངས་མེད་ཟེར་ན། ཉིན་ཞག་མང་

པོ་འདས་པའི་བཅས་རྒྱུད་གི་ལྷུང་བ་རྣམས་བཤགས་ཚུལ་སོགས་ངི་ལྷུང་འགྱུར་
བ་དང་། དེར་མ་ཟད་བཅས་རྒྱུད་གི་ལྷུང་བ་དང་ལྡན་པ་ལ་དེའི་རྣམ་རིག་ད་
ལྷུང་བ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་དགོས་ན། བཅས་རྒྱུད་གི་ལྷུང་བ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་
སྤྲོད་སེམས་མེད་པ་ཡོད་མེད་སོགས་ཀྱིས་དབྱེད་དོ། །རྣམ་རིག་མེན་ལུང་བཟུན་
མིན་མེད། ཅེས་གསུངས་པས། བཅས་རྒྱུད་གི་ལྷུང་བ་ལ་རྣམ་རིག་མ་ཡིན་པ་
ཡོད་མི་རུང་ངོ་། །

བར་མ་དོར་ནས་སེམས་ཞན་པས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
དང་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་ལྡན་པའི་ལུ་བཞི་བཤད་ཚུལ་ནི། ཀུན་
སྤྲོད་དགེ་མི་དགེའི་སེམས་ཞན་པས་ལུས་ངག་གི་དགེ་མི་དགེ་བྱེད་ན་དེ་དག་
གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཁོ་ན་དང་། སེམས་ཤུགས་དྲག་པོས་བྱེད་ན་གཉིས་ཀ་
དང་ལྡན་པ་དང་། ཆོ་སྡེ་མའི་རྣམ་རིག་འཆི་འཕོ་བ་སོགས་ཀྱིས་བཏང་ནས་ཆོ་
སྡེ་མའི་རྣམ་རིག་མ་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པ་དང་། འདོད་པ་དང་གཟུགས་ཁམས་
སྤྱི་ཉིད་མཆོམས་སྤྱར་མ་ཐག་པ་དང་། གཟུགས་མེད་འཕགས་པ་རྣམས་ནི་ཟག་
མེད་གྱི་རྣམ་རིག་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་ཞིང་། ཡང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་
གཞི་ཐོབ་ལ་མ་ཉམས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཆོ་འཕོས་ནས་རིག་བྱེད་མ་སྐྱེས་པ་ཡང་བསམ་
གཏན་གྱི་སྡོམ་པའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ཁོ་ན་དང་ལྡན་པ་དང་། གཟུགས་མེད་
སོ་སྐྱེ་དང་འདོད་པ་ལས་ཆགས་བལ་མ་བྱས་པའི་སོ་སྐྱེ་ཉིད་མཆོམས་སྤྱར་མ་
ཐག་པ་ལྟ་བུ་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཡིན་མིན་གཉིས་གང་ཡང་མི་ལྡན་པའི་ལུ་
ཞེས་བཤད་ཀྱང་། ལུ་དང་པོ་དེ་དག་མི་དགེ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྤྱར་ན་དེ་ལྷུང་ཡོད་
ཀྱི། སྤྱིར་རྣམ་རིག་དང་ལྡན་ལ་རྣམ་རིག་མིན་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ལུ་འཛོག་
དཀའ་བས་འཆོལ། དེར་མ་ཟད་དགེ་མི་དགེའི་སེམས་ཞན་པས་བྱེད་ན། ལས་
དེ་དང་དེ་རྣམ་རིག་ཁོ་ན་ཐོབ་པས་ཀྱང་བྱབ་པ་མེད་དེ། གཅིག་རྣམ་གཉིས་
སོ་དེ་དག་ཀྱང་། བྱེད་ན་ཞེས་ལུས་ངག་གི་མི་དགེ་བའི་ལས་ལས་དངོས་གཞི་

བདུན་སེམས་དྲག་ཞན་གང་གིས་ཡིན་ཡང་རང་གིས་དངོས་སུ་བྱེད་ན་ནམ་རིག་
 ཡིན་མིན་གཉིས་ཀ་ལྟན་དགོས་པར་བཤད་པ་དང་། རྩིས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་
 བླམས་བདུན་སེམས་ཞན་པས་བྱེད་ཀྱང་རྟག་ཏུ་ནམ་རིག་མིན་པའི་བསོད་བླམས་
 འཕེལ་བར་བཤད་པ་སོགས་དང་འགལ་ལོ། །དེས་ན་གོང་སྤྱོད་དེ་ནི་ལས་ལམ་
 བདུན་གྱི་སྒྱུར་མཐུག་དང་སྒྱིན་གཏོང་ལྟ་སུ་འགའ་ཞིག་ལ་དགོངས་ཟེར་དགོས་
 སམ། སུ་གཞན་ནམས་ནི་སྒྱུར་ཡང་རུང་ངོ་། །སྤྱོད་པ་གོང་མ་གཉིས་ནི། མི་
 དགེ་བའི་ལས་ལམ་བདུན་གྱི་དངོས་གཞི་ཁོ་ན་ལས་འཕྲོད་དགོས་པར། དངོས་
 དང་རྟལ་ནི་ཐམས་ཅད་ལས། །ཞེས་པས་བསྟན་པ་ཡིན་ན། འོ་ན་དེ་གཉིས་གྱི་
 སྤྱང་བྱ་ལ་ལས་ལམ་བདུན་ཅི་རིགས་གྱི་སྒྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་ལ་
 སྒྲིག་གཅོད་པའི་སྒྱུར་བ་མེད་པར་ཐལ། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སྒྲིག་གཅོད་པའི་སྒྱུར་
 བར་གྱུར་པའི་རྩལ་དང་མ་བྱིན་ལེན་སོགས་གྱི་དངོས་གཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཙ་བ་ཆད་དང་མཚན་འདས་ལས། །ཞེས་སོ་ཐར་གྱི་སྤྱོད་པ་དགེ་ཙ་ཆད་པས་
 གཏོང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་བཏང་མ་ཐག་པ་ལ་དགེ་ཙ་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་དགེ་ཙ་གཅོད་པའི་ལོག་ལྟ་རྒྱུ་རྟུང་རྟུང་མངོན་གྱུར་པ་དང་མཉམ་
 ཏུ་གཏོང་བའི་ཕྱིར། རྩལ་སྟེ། དེའི་ཆོ་དགེ་ཙ་ཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཀྱན་གྱིས་རིམ་
 གྱིས་མའི་ནང་རུ། །ཞེས་པས་སོ། །དེར་མ་ཟད་སོ་ཐར་གྱི་སྤྱོད་པ་དེ་ལོག་ལྟས་
 གཅོད་རྒྱུའི་དགེ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྱུར་བྱུང་གི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྩལ་སྟེ། འདོད་གཏོགས་སྒྲིས་ནས་ཐོབ་པ་ནམས། །ཞེས་པས་སོ། །དེས་མཚན་
 བླམས་དགེ་ཙ་གཅོད་པའི་ལོག་ལྟ་སྒྱུར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་དང་སྒྲོས་དགེ་སྒྲོང་
 སོགས་ལ་མངོན་རུ་གྱུར་པ་ཡོད་མེད་སོགས་དཔྱད་དོ། །

བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ནི། །ཞེས་སོགས་ལ། འདོད་པའི་སོ་སོ་
 སྒྱེ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉེར་བཞེགས་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དགེ་བ་ནམས་ནི་འཆི་འསོ་བས་
 གཏོང་བར། གནས་དྲག་པར། འཕགས་མིན་འཆི་བས་སོ་ཞེས་པ་སོགས་གྱིས་

གྲུབ་པས། འདིར་དངོས་གཞིས་བསྐྱེད་པའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཀྱི་གཏོང་
 རྒྱལ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས། སྤྱིར་བསམ་གཏན་ལས་བསྐྱེད་ཀྱི་དགེ་བ་གཏོང་རྒྱལ་
 གཞིས་པོ་དེས་གཏོང་བས་མ་ཁྱབ་པོ། །དེའང་འཆི་འཕོ་བ་དང་ས་འཕོས་པས་
 གཏོང་བའི་དོན་ནི། དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཕུང་པོའི་རིས་མཐུན་འདོར་བ་དང་རྒྱས་
 མཉམ་རྒྱུ་གཏོང་བ་དང་། དེའི་ཆོ་ཕྱི་མའི་སྒྲིབ་བ་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་རྒྱས་མཉམ་རྒྱུ་
 གཏོང་བ་རིམ་བཞིན་ཏེ་སྤྲུལ་མ་ནི་བར་དོ་པས་གཏང་ཟིན་པ་དགོས་སོ། །དེས་ན་
 དཔེར་ན་སོ་ཐར་ཕྱོག་ལྡན་ཞིག་གཟུགས་ཁམས་སུ་སྒྲིབ་འཆི་འཕོ་བ་དང་མཉམ་
 རྒྱུ་ཕྱོག་པ་གཏོང་བ་དང་། དེའི་སྐད་ཅིག་གཞིས་པ་བར་དོ་གྲུབ་པ་དང་མཉམ་རྒྱུ་
 འདོད་པའི་དགེ་བ་གཟུགས་ཅན་མིན་པ་རྣམས་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་སྐད་ཅིག་སྤྲིའི་
 ཁྱད་པར་ཅིམ་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ་སྟེ། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ཚེ་ནས་གཟུགས་མེད་དང་
 པོ་གསུམ་པོ་གང་ཅུང་རྒྱུ་བ་ལྟ་བུ་ལ་སྤྱི་ཚེའི་དངོས་གཞི་དེ། གཟུགས་མེད་
 འོག་མའི་སྒྲིབ་སྤྱི་ལྟ་བུ་པ་དང་མཉམ་རྒྱུ་གཏོང་བས་དེ་འདྲ་བ་དེ། ས་འཕོས་པ་
 དང་ཉམས་པ་གཞིས་ཀས་གཏོང་བེར་རམ་དཔྱད་དེ། སྒྲིབ་པའི་སྤྱི་བ་ཉོན་མོངས་
 ཅན། ཞེས་པས་དེའི་ཆོ་འོག་སའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མངོན་རྒྱ་ཁྱུར་པའི་ཕྱིར་འོ། །

བར་མ་ཤུགས་སྒྲངས་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འདོད་པའི་བར་མའི་དགེ་མི་དགེ་
 གཟུགས་ཅན་རྣམ་རིག་མིན་པ་རྣམས་ནི་ཤུགས་ཆད་པ་སོགས་གཏོང་རྒྱལ་རྒྱག་
 གསུངས་ཀྱང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ནི་མི་གསལ་མོད། །འོན་ཀྱང་འདོད་པའི་དགེ་
 མི་དགེ་རྣམ་རིག་ཡིན་མིན་གཞིས་ཀའང་འཆི་འཕོ་བས་གཏོང་བར་ནི་འོག་ནས།
 དཔྱལ་བ་ན་ནི་ཀྱལ་བ་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དཔྱལ་བཅས་སྤྲུལ་མི་སྟན་མ་
 གཏོགས། །ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། ཡང་བར་མའི་མི་དགེ་བ་རྣམ་རིག་
 ཡིན་མིན་གཞིས་ཀའང་འདོད་ཉོན་གྱི་གཉེན་པོ་སྒྲེས་པས་གཏོང་བ་ཡོད་པར་འོག་
 རས་ནག་པོ་ཟད་བྱེད་ཀྱི་ལས་རྣམས་བཤད་པ་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་གྲུབ་པས། སྤྱིར་
 འདོད་པའི་བར་མའི་དགེ་མི་དགེ་གཟུགས་ཅན་ས་འཕོས་པས་གཏོང་བ་མེད་

ཀྱང་འཆི་འཕོ་བ་དང་དགེ་ཆ་ཆད་པར་ཚུམ་པ་དང་མི་དགེ་བ་ནི་གཉེན་པོ་སྐྱེས་
 བས་གཏོང་བའང་ཡོད་པས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱལ་བ་གཞུང་དཀའ་ཞིང་བསམ་སློབ་
 གཏོང་རྒྱ་མང་རོ། །འདྲོད་པའི་དགེ་བ་གཞུགས་ཅན་མིན་པ་ནི་འདྲིར་བཤད་
 པའི་གཏོང་ཚུལ་གཉིས་དང་། ཡང་ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དགེ་བ་ལྟ་བུ་
 འདྲོད་པ་ལས་ཆགས་བྲལ་བྱས་པས་གཏོང་བའང་ཡོད་པས་དེ་ལྟ་བུ་ནི་འཆི་འཕོ་
 བ་དང་ས་འཕོས་པས་མི་གཏོང་བའི་ལུ་དང་། དེའི་དགེ་བ་གཞུགས་ཅན་ནི་འཆི་
 འཕོ་བས་གཏོང་བ་ཡོད་ལ་ས་འཕོ་བས་གཏོང་བ་མེད་པའི་ལུ་དང་། དེའི་དགེ་
 བ་ཤེས་པ་གཞན་རྣམས་ནི་ས་འཕོ་བས་གཏོང་ལ་འཆི་འཕོ་བས་གཏོང་བ་མེད་
 པའི་ལུ་སོགས་ཡོད་པར་ཤེས་དགོས། ཡང་ས་དགུའི་དགེ་བ་དེ་དང་དེ་བཟང་
 བ་དང་སྤངས་པ་གཉིས་ལའང་ལུ་བཞི་ཅིས་ཚུལ་སོ་སོར་ཤེས་དགོས་སོ། །ཟག་
 མེད་ཀྱི་དགེ་བ་ནི་གཏོང་ཚུལ་གསུམ་ལས་གཞན་ལྷག་མེད་ཀྱི་ཆོ་གཏོང་དགོས་
 པས་འཆི་འཕོ་བས་གཏོང་བ་ཡོད་ཟེར་རམ་དཔྱད།

གང་ལས་འདྲོད་ཆགས་བྲལ་བརྟན་པའི། །བྱིས་པ་དེར་སྐྱེས་ཐུང་མི་བྱེད།
 ཅས་པས་ས་གང་ལས་ཆགས་བྲལ་བརྟན་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ས་དེར་སྐྱེས་ནས་ཐུང་
 འཇུར་གྱི་ལས་བྱེད་པ་མེད་ཀྱང་མཐོང་ཆོས་ལན་གངས་མ་ངེས་པ་གསུམ་ནི་བྱེད་
 པ་ཡོད་གསུང་པ་དེའི་ཐུང་འཇུར་བྱི་མ་གསུམ་པོ་དེ་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གསར་
 གསོག་ཡོད་མེད་ལ་བྱེད་ན་མི་རུང་སྟེ། ས་དེའི་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་ལས་གང་གསར་
 ཏུ་གསོག་ནའང་དེའི་སོག་མ་མ་རིག་པ་འབྱུང་དགོས་པས་ཆགས་བྲལ་བརྟན་
 པ་མིན་པར་འཇུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ན་གསར་གསོག་ལ་བྱེད་ན་རྫོགས་བྱེད་ཀྱི་
 ལས་ལ་འགྲིགས་ཀྱང་དེའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་མེད་ཅེས་ལ་བྱེད་ན་འཕེན་བྱེད་ལའང་
 རུང་ངམ་སྟུམ། དེ་བཞིན་དུ་འདྲིའི་གོང་འོག་ཏུ་ཐུང་འཇུར་གསུམ་སོགས་བྱེད་
 མི་བྱེད་བཤད་པ་རྣམས་འཕེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་གང་ལ་སྐྱར་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་
 རོ། །གང་དག་འགོག་བྱམས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་འགོག་པ་སོགས་ལས་ལངས་པ་

དེ་དག་ཅི་རིགས་བརྒྱུངས་པའི་ལས་ཡོད་དམ་ཟེད། ཡོད་ན་ལས་དེ་མཛོད་ཆོས་
དང་སྦྱིས་ནས་ཐོང་འཕྱར་སོགས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་དུ་འཕྱར་དོགས་པས་དཔྱད། །

དཀར་ནག་ལ་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། ཁྱིས་སོགས་ལ། ས་འོག་མ་བརྒྱད་ཀྱི་
གཞེན་པོ་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་པའི་སེམས་པ་རྣམས་ལས་
འདོད་པའི་དེ་ནི་འདྲིས་མ་ཟད་བྱེད་དང་། མོང་མའི་བདུན་ནི་དཀར་པོ་ཟད་
པར་བྱེད་པའི་ལས་ཡིན་པས། སྦྱར་ཟད་བྱེད་གསུམ་གྱི་ལས་ལ་ཟག་མེད་ཀྱི་མ་
ཁུབ་ཀྱང་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་གསུམ་ལ་ཁུབ་པོ། །དེ་ལ་ཡང་ཆགས་བཤམ་སྟོན་
འགྲོའི་སྦྱར་མི་འོང་ཞུགས་པའི་ཆོས་བཟོད་བཞི་ནི་ནག་པོ་ཟད་བྱེད་མ་ཡིན་
པས་དེ་བཞིའི་སེམས་པ་ལའང་ནག་པོ་ཟད་བྱེད་གྱིས་མ་ཁུབ་པོ། །འདོད་ཉོན་
དགུ་པའི་དངོས་གཞེན་འདས་ལམ་གྱི་སེམས་པ་དེ་ནག་པོ་ཟད་བྱེད་ཀྱང་ཡིན་
ཏེ། མི་དགེ་བའི་ལས་དང་འདོད་ཉོན་སྤངས་པ་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་སྦྱར་
པོ། །གཟུགས་མེད་དང་པོ་གསུམ་གྱི་འདས་ལམ་དགུ་པ་རྣམས་ཀྱང་སྦྱར་དཀར་
པོ་ཟད་བྱེད་ཡིན་པས་དངོས་བསྟན་གྱི་དེ་མ་ཡིན་པ་སོགས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་དགོས་
སོ། །སྦྱར་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་ཅིག་ཅར་སྤང་བ་ཡོད་པས་ཟད་བྱེད་ཀྱི་
ལས་གསུམ་ཀའི་ཡིན་པ་ཡོད་དམ་དཔྱད། དེ་དག་ལས་ནག་པོ་ཟད་བྱེད་ནི་
མི་དགེ་བའི་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་རྒྱལ་གྱིས་སྦྱང་བྱེད་དང་། གཞན་གཉིས་ནི་རང་
རང་གི་སའི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་འདུན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་བཤམ་བའི་
རྒྱལ་གྱིས་སྦྱང་བྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག །དག་གི་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་དང་པོ་གསུམ་
ལ་ཕ་རོལ་པོ་ལ་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་ཆོག་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན། རྣམ་རིག་མ་
ཡིན་པའི་དེ་གསུམ་ཆོག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་དག་སྦྱར་
ཡིན་པའི་སྦྱར་ཏེ། ཆོས་ཁམས་ཡིན་པའི་སྦྱར་ཏེ། རྣམ་རིག་མིན་པའི་གཟུགས་
ཡིན་པའི་སྦྱར་པོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་དེ་གསུམ་གང་
རུང་ལ་དེ་འདྲའི་ཆོག་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན། ལུས་ཀྱི་བརྒྱའི་སྟོ་ནས་བརྒྱན་བྱས་

པའི་ལྷན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱི་ལས་སོགས་འཕེན་དེ་བཞིན་རྩ་རན་སྐྱེས་གྱིས་སྒོག་གཙོད་པ་སོགས་ཀྱང་ཡོད་པས་ལྷན་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གྱི་ལས་ལ་རིམ་བཞིན་ལྷན་དག་གི་ལས་གྱི་མ་ཁྲབ་པ་སོགས་ཤེས་དགོས། ཡང་ཆངས་པས་གཡོ་སྐྱུ་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་གྱིས་ཆོག་སྒྲུབ་སོགས་ཡོད་པས། ཉོན་མོངས་ཅན་ཀུན་གྱལ་བ་ཉིད། ཅིས་པ་ཀུན་སློང་གཉིས་ཀ་འདྲོད་ཉོན་གྱིས་བྱས་པའི་དེ་ལ་བྱ་དགོས། དེའང་ཀུན་སློང་གཉིས་ཀ་འདྲོད་ཉོན་གྱིས་བསྟན་བཙོས་རན་པ་འདྲོན་པའི་དག་འབྲལ་གྱི་ལས་ལ། བསྟན་བཙོས་རན་པ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བསྟན་བཙོས་རྣམ་དག་ལའང་འདྲ་བས་མི་རུང་ཞིང་དེར་མ་ཟད་བསྟན་བཙོས་གང་ཡིན་ཡང་མིང་ཆོག་ཡི་གའི་ཆོགས་ཡིན་དགོས་ལ། དེ་ལ་ནི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་གཉིས་པར། མིང་དང་དག་དང་ཡི་གའི་ཆོགས་དང་། འདྲོད་དང་གཟུགས་གཏོགས་སེམས་ཅན་སྟོན། རྒྱ་མཐུན་ལུང་བསྟན་མིན་དེ་བཞིན། ཞེས་པས་སོ། དེས་གང་གི་ལས་ལ་མིང་ཆོག་ཡི་གེ་རྣམས་ཡོད་མེད་དབྱེད་དགོས་སོ། དགེ་རྩ་ཆད་པ་དང་མཆོམས་མེད་བྱས་པ་གཉིས་ལ་ལུ་བཞི་ལས། གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ལུ་ལ་ལྷན་བྱིན་འཛིག་པ་དེ། དབྱེན་བྱེད་པ་པོའི་དེ་འཛིག་ན། དེ་ལ་དགེ་སློང་དགོས་པས། དགེ་རྩ་ཆད་པ་མི་རུང་བས་ཞིབ་ཆ་དགོས། མི་དགེ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དག་དང་། ཞེས་དང་། བརྒྱབ་སེམས་གནོད་སེམས་གང་རུང་ལ་གནས་པས་པ་རོལ་པོ་གཉིས་དབྱེ་བའི་བསམ་པས་བརྒྱན་ནམ་ཆོག་རྩལ་སྒྲུས་པ་ལྟ་བུ་ལ། ལས་ལམ་བཞི་དང་སེམས་པ་ཅིག་ཅར་འབྱུང་བར་གསུངས་པ་ནི་ཡིད་གྱི་ལས་ལམ་དེ་གཉིས་གང་རུང་དང་། དེའི་བརྒྱན་ནམ་ཆོག་རྩལ་དེ་སྦྱར་ན་དག་འབྲལ་ཡང་ཡིན་ལ་སྤྲོ་མོ་ཡང་འབྱུར་བས་དག་གི་ལས་ལམ་གསུམ་སྟེ་ལས་ལམ་བཞི་འབྱུང་བའོ། དེ་ན་དག་གི་ལས་ལམ་དང་པོ་གསུམ་གང་རུང་དང་སེམས་པ་ལྟན་ཅིག་བྱུང་ན་མ་མཐའ་དག་གི་ལས་ལམ་གཉིས་དང་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་དགོས་ཏེ། དེ་གསུམ་གང་རུང་ལ་དག་འབྲལ་གྱིས་ཁྲབ་པས་སོ། དེ་

བཞིན་ཏུ་དག་གི་མི་དགོ་བ་བཞི་ཀའི་ཡིན་པ་ཡང་ཡོད་པས་དེའི་ཆོ་ལས་ལམ་ཏུ་
དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་ཚུལ་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་དགོས། །

དེ་དག་ལ་འོ་ན། དེ་བཞི་ཀའི་ཡིན་པ་དེ་འཕེན་བྱེད་གྱི་ལས་ཡིན་ན། དེའི་
ཆོ་འཕེན་བྱེད་ལས་བཞི་འབྱུང་ངམ་གཅིག་འབྱུང་། གཅིག་འབྱུང་ན་དེའི་ཆོ་ལས་
ལམ་བཞི་འབྱུང་བ་དང་འགལ། བཞི་འབྱུང་ན་དེ་འདྲའི་ལས་དེ་འཕེན་བྱེད་གྱི་
ལས་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་བཞི་ཀ་ཡིན་པའི་འཕེན་བྱེད་གྱི་
ལས་གཅིག་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆོ་འཕེན་བྱེད་ལས་བཞི་གསར་ཏུ་གསོག་ན་དེ་
དག་གི་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་སོགས་ཡན་ལག་བརྩུ་གཉིས་ཇི་ལྟར་འགྱུར་བ་སོགས་
གྱིས་དཔྱད། དགོ་བ་བརྩུ་ཡི་བར་དག་དང་། ཁྲིས་སོགས་དེ་སྒྲིམ་པས་བརྩུས་
པའི་ལས་ལམ་རྣམས་དང་སེམས་པ་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་
གྱི། བར་མའི་ལས་ལམ་དང་ནི་གཅིག་དང་ལྷ་དང་བརྒྱད་དང་ཡང་ལྷན་ཅིག་
འབྱུང་བ་ཡོད་གསུངས་པ་དེ་ལ། འོ་ན་དགོ་བའི་ལས་ལམ་གཉིས་དང་གསུམ་
དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བ་དེ་སྒྲིམ་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
བར་མའི་དབང་ཏུ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན་སྒྲིལ་ལྷའི་རྣམ་ཤེས་དགོ་
བ་དང་གཟུགས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་ཟད་མི་སྒྲེའེས་པ་ལ་གནས་པའི་ཆོ་བརྒྱུ་
སེམས་གནོད་སེམས་མེད་པའི་ལས་ལམ་གཉིས་ཙམ་འབྱུང་བ་དེ་བར་མའི་དགོ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་ལས་ལམ་གསུམ་ཙམ་དང་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའང་
སྒྲིམ་པ་ལ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲིམ་པ་གསར་ཏུ་སྒྲུངས་པ་ལ་མ་མཐའ་སྒྲིང་བ་
བཞི་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་དཔྱད། ཡང་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ལྷན་ཅིག་བྱུང་བའི་
སེམས་པ་དེ་དག་པལ་ཆེར་ལས་ལམ་དེ་དག་གི་རུས་གྱི་ཀུན་སྒྲིང་གི་དབང་ཏུ་བྱས་
པ་ཡིན་ཡང་བྱབ་པ་མེད་དེ། རྣམ་སྒྲིན་སྒྲེས་གྱི་སེམས་པ་དང་ཟད་མི་སྒྲེའེས་
པ་ལྟ་བུ་ཟག་མེད་གྱི་སེམས་པ་རྣམས་ནི་ལས་གྱི་ཀུན་སྒྲིང་གཉིས་གང་རུང་མི་
རུང་བར། རྣམ་སྒྲིན་ལས་སྒྲེས་གཉིས་ཀ་མིན། ཁྲིས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་

ཕྱིར་རོ། །དེའང་དགེ་བ་དང་མ་བསྐྱབས་ལུང་མ་བསྟན་པའི་སེམས་པ་དང་ལུས་
 ངག་གི་མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་དང་། མི་དགེ་བའི་སེམས་པ་
 དང་སྒྲིམ་པའི་ལས་ལམ་ལྟན་ཅིག་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་དགེ་མི་དགའི་སེམས་པ་དེ་
 དག་ལས་ལམ་དེ་དག་གི་རུས་ཀྱི་ཀུན་སྒྲོང་རུ་ཐུར་པ་ཡོད་ན་ཡང་དེ་དག་གིས་
 ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་ཡིན་མིན་ནི། སྤྱིར་དགེ་མི་དགའི་ལས་ལམ་བརྩ་
 བྱི་རྒྱུའི་ཀུན་སྒྲོང་དགེ་མི་དགས་འཛོག་དགོས་པ་སྤར་ཀུན་སྒྲོང་གཉིས་བཤད་
 པའི་སྐབས་དང་སྤར་ནས་ཤེས་དགོས། ཡང་ཆགས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པའི་
 ལུས་ངག་གི་ལས་ཁམས་གོང་ནའང་ཡོད་པས། དེ་ལ་ལོག་འཆོས་མ་བྱལ་བོ། །

དྲི་བཅས་སྒྲོང་བའི་ལམ་ལ་འབྲས་བུ་ལྟ་དང་བཅས་པས་བྱལ་ཀྱང་དེ་ལྟ་
 ཡོད་པས་མ་བྱལ་ཏེ། ཆོ་འདིར་དག་བཅོམ་འཛོབ་ངེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་ལ་རྣམ་
 སྒྲིལ་གྱི་འབྲས་བུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲི་བཅས་དྲི་མེད་ཀྱི་སྒྲོང་བའི་ལམ་ལ་རིམ་
 བཞིན་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བྱལ་
 ཀྱང་། དེ་གཉིས་ལ་ཕར་རིམ་བཞིན་མ་བྱལ་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་དེ་ལ་མངོན་
 ཤེས་དང་སྤེལ་སྒྲོམ་རྒྱལ་བྱེད་དང་། སོ་སྤྱེའི་དབང་པོ་རྒྱུང་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་
 ལམ་སོགས་དང་། འདས་ལམ་གྱི་དེ་ལ་ཡང་སྤོབ་མི་སྤོབ་ཀྱི་དབང་པོ་རྒྱུང་བྱེད་
 སོགས་ངོས་སྐལ་གྱི་སྤར་བྱ་མེད་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་སྒྲོང་ལམ་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །བར་མ་གཉིས་སོ་ཞེས་པར་ད་ལྟར་བའི་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ད་ལྟར་
 བ་ལ་བྱེད་བདག་གཉིས་ལས་གཞན་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་རྣམ་སྒྲིལ་དང་རྒྱ་
 མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་འང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་འཆོལ།

ཡང་རེ་རེའང་བསོད་ནམས་བརྒྱ་ལས་སྐྱེས་ཞེས་པས། ལྟོན་པའི་མཚན་
 དཔེ་རྣམས་བསོད་ནམས་དཔག་མེད་ཀྱི་རྣམ་སྒྲིལ་ཡིན་ན་གསུང་ཆོངས་པའི་
 དབྱངས་ལྟ་བུ་དེ། ལྷ་ནི་རྣམ་སྒྲིལ་ལས་སྐྱེས་མིན། །སོགས་ཀྱིས་དབྱད་དོ། །ཙ་
 བར། བསམ་བཞིན་པ་དང་རྫོགས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བྱད་པར་དུག་ཆོང་

ལ་མྱོང་འགྱུར་གསུམ་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ལས་དང་། དེ་གསུམ་གང་ཅུང་ཡིན་
 ལ་ཁྱད་པར་དུག་མ་ཆང་བའི་ལས་ཀྱང་ཡོད་པས། ལྷགས་འདིར་བྱས་ལ་བསགས་
 པའི་ལས་དང་། དེས་པའི་ལས་དོན་གཅིག་ཟེར་མི་ཅུང་ལྟ། དེས་པའི་ལས་ནི་
 མྱོང་འགྱུར་གསུམ་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་རྣམ་སྒྲིན་མྱོང་བར་དེས་པའི་
 ལས་རྣམས་ནི་མ་དེས་པའི་ལས་སྲུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚ་བར། དེ་ཡང་དེས་
 དང་མ་དེས་དང་། མཐོང་བའི་ཆོས་ལ་སོགས་པ་ལ། མྱོང་འགྱུར་ཕྱིར་ན་དེས་
 རྣམ་གསུམ། ཁྲིས་པས་སོ། འོ་ན། ཉོན་མོངས་རབ་དང་དུག་པོ་དང་། ཁྲིས་
 སོགས་ཀྱིས་དེས་པའི་ལས་དུག་བཤད་པ་མྱོང་འགྱུར་གསུམ་ཅི་རིགས་ཁོ་ན་ཡིན་
 པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་ལྟ། དུག་པོ་དེ་དག་རྣམ་སྒྲིན་མྱོང་དེས་
 གྱི་ལས་སྲུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། སྱིར་དེས་པའི་ལས་སྲུ་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། དེས་ན་བྱས་ལ་བསགས་པའི་ལས་ལ་ཟག་མེད་ནི་མི་འདོད་དོ། ཡང་ན་
 ཁ་ཅིག དཔེ་མི་དཔེའི་ལས་ལམ་བརྟུ་ལ། བྱས་ལ་བསགས་པའི་ལས་མེད་པར་
 ཐལ། དེ་དག་ལ་ཁྱད་པར་དུག་ཆང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གིས་རྣམ་སྒྲིན་
 གྱི་འབྲས་སུ་མི་འབྲིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་ལམ་བརྟུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱར་བས་རྣམ་
 སྒྲིན་དང་། དངོས་གཞིས་རྒྱ་མཐུན་དང་། མཐུག་གིས་བདག་འབྲས་འབྲིན་པ་
 གང་ཞིག ལས་ལམ་བརྟུ་པོ་རང་ནི་ལས་ལམ་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 དང་པོ་གྲུབ་ལྟ། ཚ་བར། ཐམས་ཅད་བདག་པོ་རྒྱ་མཐུན་དང་། ཁྲིས་སོགས་
 དང་། རྒྱལ་སྐས་མ་ལས་ཀྱང་། སྟོག་གཅོད་པའི་སྦྱར་བས་ནི་དཔུལ་བར་སྟུག་
 བསྐལ་མི་ཟད་པ་ཉམས་སྲུ་མྱོང་བར་འགྱུར་རོ། ཁྲིས་དང་། འདིར་ནི་དངོས་
 ཀྱིས་ཆོ་བྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། ཁྲིས་སོགས་ལྟར། རང་རེའི་ཡིག་ཆར་ཡང་ཤིན་ཏུ་
 གསལ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཤེས་པ་གྲུབ་ལྟ། རྒྱལ་སྐས་མ་ལས། ལས་
 ལམ་དངོས་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡིན་ལ་དེ་ན་ཡང་སྟུག་བསྐལ་གྱི་ཆོར་
 བ་མེད་པས་འདིར་ནི་དངོས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། ཁྲིས་བརྗོད་པར་རིགས་སོ། ཁྲིས་

གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་མིར་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་འོ་ན། དགེ་མི་དགའི་ལས་ལམ་བཅུ་
 ལ་སྦྱར་དངོས་མཆུག་གསུམ་གྱི་ལས་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་
 གྱིས་འབྲས་བུ་གསུམ་སོ་སོར་འབྲིན་ཚུལ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཡིད་ཀྱི་ལས་ལམ་
 གསུམ་ལ་སྦྱར་དངོས་མཆུག་གསུམ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་རེའི་
 ཡིག་ཆར། ཡིད་ཀྱི་གསུམ་ལ་འདིར་སྦྱར་མཆུག་གི་ཞིབ་ཆ་གྱིས། ཞེས་གསུང་
 པ་དང་། མཆིམས་མཛོད་སོགས་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་དེར་མ་ཟད་
 ལས་ལམ་བཅུའི་ནམ་མཁུན་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་སྦྱར་བ་ཁོ་ནས་ནམ་མཁུན་
 འབྲིན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཕེན་བྱེད་དགེ་མི་དགའི་ལས་བཅུའི་ནམ་མཁུན་
 མེད་ཟེར་དགོས་པས་ཡ་མཚན་ནོ། །ཡང་ལས་ལམ་བཅུ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་
 ཀྱི་ནམ་མཁུན་གྱི་འབྲས་བུ་དཔུལ་བ་སོགས་གསུམ་དང་། གོང་འོག་གི་ལྟ་དང་མི་
 རྣམས་སུ་སྦྱེ་ཞིང་། དེ་དག་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱི་དོན་ནི། མདོ་ལས། སྟག་
 གཙོད་པ་སྟོང་བ་ཀྱན་ཏུ་བསྟེན་པ་དང་གོམས་པར་བྱས་པ་དང་། ལན་མང་
 ཏུ་བྱས་པས་ནི་ལྟ་དག་གི་ནང་ཏུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བསྟེན་
 གོམས་མང་ཏུ་བྱས་པ་གསུམ་གྱིས་སྦྱར་དངོས་མཆུག་གསུམ་བསྟན་པར་ཡིག་ཆ་
 སོགས་སུ་གསུངས་པའང་ངེ་ལྟར་འགྱུར་དབྱེད་པར་འཆོལ། ཆོངས་པའི་བསོད་
 རྣམས་བཞི་ནི། སྤར་མ་བྱས་པའི་སར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པ་དང་།
 སྟགས་བཞིའི་དགེ་འདུན་ལ་ཀྱན་དགའ་ར་བ་འབུལ་ཞིང་དེ་ཉིད་ཏུ་གཙུག་ལག་
 ཁང་བཅིགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་སྦྱེ་བསྟུམ་པ་དང་། བྱམས་པ་
 ཆོད་མེད་སྟོན་པ་སྟེ། ཚ་བར། བསྐལ་པར་མཐོ་རིས་དགའ་གནས་ཕྱིར། བཞི་
 ཡིས་ཆོངས་པའི་བསོད་རྣམས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོངས་པ་དང་
 འདྲ་བའི་འབྲས་བུ་འབྲིན་པས་སོ། །

༼ཅེགནས་ལྷ་པའི་སྐོར་ལ༽

དེ་དག་བརྟུ་དང་བརྟུན་བརྟུན་བརྟུད། ༼ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྤྱོད་ན་
 རེ། ༼ཐུག་ཀུན་མཐོང་སྤང་གི་སྤྱ་རྒྱས་ཀུན་འགྲོ་རྒྱུ་ལ་ཞུ་ནས་ཞི་དེ་གཉིས་ཀྱི་མཆོད་ཉིད་
 དང་དངོས་སྤྱ་ལག་ལ་བར་ཞུགས་པས་དངོས་སྤྱ་ལོག་ཞུགས་དང་། ཀུན་འགྲོ་མ་
 ཡིན་པའི་སྤྱ་རྒྱས་རྒྱུ་ལ་ཞུ་ནས་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་
 ཤིང་དེ་དག་གིས་ང་རྒྱལ་བ་དང་། དེ་དག་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་པ་སོགས་
 ཡིན་པས་ལོག་པ་ལ་ལོག་ཞུགས་སམ་བརྟུད་ནས་ལོག་ཞུགས་ཡིན་པ་དང་། དེ་
 བཞིན་དུ་འགྲོག་ལས་མཐོང་སྤང་གི་སྤྱ་རྒྱས་ཟག་མེད་ལ་དམིགས་པ་རྒྱུ་ལ་ཞུ་
 དངོས་སྤྱ་ལོག་ཞུགས་དང་། ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་རྒྱུ་ལ་ཞུ་ནས་ལོག་
 ཞུགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བདེན་པ་བཞི་ལ་དངོས་བརྟུད་ཅི་རིགས་པས་ལོག་པར་
 ཞུགས་པའི་སྤྱ་རྒྱས་རྒྱུ་ལ་ཞུ་ནས་རིམ་བཞིན་བདེན་བཞི་མཐོང་སྤང་གི་སྤྱ་རྒྱས་ཀྱི་
 རོན་ཡིན་པས། དེས་ན་འཇིག་མཐར་ཚུལ་ཞུགས་གསུམ་ནི་རིམ་བཞིན་རང་རྒྱུད་
 ལྷན་ཀྱི་གང་ཟག་གི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་ཕུང་པོ་འོ་ཆོགས་པ་ལ་རང་དབང་བའི་བདག་
 དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་དང་། ཕུང་པོ་དེ་དག་ཉག་པའམ་སྤྱི་བ་སྤྱི་མར་རྒྱན་
 ཆད་པ་ཅི་རིགས་སྤྱ་འཛིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་རན་པ་ལ་
 བདག་གྲོལ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུར་འཛིན་ལ། དམིགས་ཡུལ་དེ་རྒྱུ་ལ་ཞུ་ནས་འབྲས་བུ་ལྷག་
 བདེན་ཁོ་ན་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་ཀྱི་བདེན་པ་བར་པ་གཉིས་
 ལ་ལོག་པར་མི་ཞུགས་པས། དེ་གཉིས་ལ་ལྟ་བུ་དེ་གསུམ་མ་བཞག་གོ་ཟེར་རོ། །

དེ་དག་ལ་ལོ་ན། ལྟ་བུ་དང་པོ་གཉིས་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། རང་རྒྱུད་ལ་
 ལྷན་པའི་གང་ཟག་གི་ཉེར་ལེན་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཁོ་ན་ལ་ལོག་པར་བརྟུད་བས་བྱུང་
 པར་ཐལ། འདྲོད་ན། འདྲོད་ཁམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཁམས་གོང་མའི་འཇིག་ལྟ་

ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཡང་བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཡིན་ན་
 ཚུལ་བྲིམས་བརྟལ་ཞུགས་ལ་དམིགས་པས་ཀྱང་བྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན།
 དབང་ཕྱག་སོགས་རྒྱུ་ཞེས་སོགས་དང་འགལ། དེར་མ་ཟད་ལམ་མཐོང་སྤང་
 གི་བརྟལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་ལུས་
 ཏེ། དེའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་བརྟལ་ཞུགས་ནི་ལྷག་བདེན་ཡིན་པར་ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་
 ཁས་སྤངས་པ་གང་ཞིག །དེའང་ཟག་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོས་བསྐྱས་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་ཁས། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། མཆིམས་མཛོད་ལས། བརྟལ་
 ཞུགས་ཙམ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྤང་པོས་བསྐྱས་པ་ཡིན་པས་དེ་ཁོ་ན་ལ་མཆོག་ཏུ་
 འཛིན་པ་མ་ཡིན་གྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་གཞན་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའང་ཡིན་
 པས། ཞེས་གསུངས་པ་དེས་ལྷག་བསྐྱེད་མཐོང་སྤང་གི་དེ་ལའང་ཚུལ་བྲིམས་
 དང་བརྟལ་ཞུགས་ལ་དམིགས་པས་མ་བྱབ་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་
 ཡང་མཐོང་སྤང་གི་སྤྱ་རྒྱས་ཀྱང་བརྟལ་ལས་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་
 ལྷག་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་མཐོང་སྤང་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཐམས་ཅད་ལྷག་ཀྱང་གཉིས་
 ཀའི་བདེན་པ་ལ་དངོས་བརྒྱུད་ཅི་རིགས་ཀྱིས་ལོག་པར་ཞུགས་པའི་མཐོང་སྤང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་ལས་སྤྱ་རྒྱས་ཀྱང་འགྲོ་རྒྱལས་ནི་སྤང་བྱ་རིས་ལཱའི་ལྷག་
 ཀྱང་གཉིས་ཀའི་བདེན་པ་ལ་དམིགས་ནས་ལོག་པར་ཞུགས་པ་གང་ཞིག་ཀྱང་
 འགྲོ་མ་ཡིན་པ་རྒྱལས་ནི་རང་རང་གི་རིས་ཀྱི་ལྷག་ཀྱང་གཉིས་ཀའི་བདེན་པ་
 ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདེན་བཞི་མཐོང་སྤང་གི་དོན་རི་ལྟར་
 འཛོག་ཞིབ་དཔྱད་དགོས་སོ། །

ལྷག་སྒྲིམ་མཐོང་དང་སྒྲིམ་གཉིས་ཀྱིས། །ཞེས་པ་ལ། འོ་ན་དངོས་གཞི་སྒྲིམས་
 འཇུག་ཐོབ་པའི་ཕྱི་རོལ་གངས་ཅན་པ་དེས་བདག་ཉག་པར་འཛིན་པ་དང་། སྒྲིན་
 པ་སངས་རྒྱས་སྐུབས་མ་ཡིན་པར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི་རང་གི་ལྟ་བ་ངན་པ་
 རྒྱལས་འདྲོད་ཉོན་དང་པོ་དང་མཉམ་དུ་སྤངས་པར་ཐལ། འདྲོད་ན། དེས་རང་

གི་ལྷ་པའི་དབང་གིས་བདག་རྟག་པ་སོགས་སུ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཐལ། འདྲོད་
ན། དེ་རང་གི་བྱུང་མཐའ་བཏང་བར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་མཐོང་སྤང་བཞིན་
ལྷ་པ་མཆོག་འཛིན་གྱི་བྱང་པར་ལ། མཐོང་སྤང་བཞི་སོ་སོ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་
པ་མཆོག་འཛིན་རྣམས་རིམ་བཞིན་འཛིན་ཟེར་ན། མཐོང་སྤང་དང་པོ་གཉིས་
གྱི་ལྷ་པ་མཆོག་འཛིན་ཚོས་ཅན། མཐོང་སྤང་བཞི་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་བཞི་
ཀ་ལ་དམིགས་པའི་ལྷ་པ་མཆོག་འཛིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་བྱ་རིས་ལྷ་ཀ་ལ་
དམིགས་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤ་རྒྱས་ཀུན་འགྲོ་ཡུར་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་མཐོང་སྤང་ཐོག་མཐའ་གཉིས་གྱི་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་
གྱི་བྱང་པར་ཡང་། མཐོང་སྤང་དེ་གཉིས་གྱི་ལྷ་པ་གཞན་རྣམས་ལ་དམིགས་
ནས་འདག་གོལ་སོགས་གྱི་རྒྱར་འཛིན་པའི་དེ་གཉིས་རིམ་བཞིན་འཛིན་ཟེར་ན།
རྒྱག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་གི་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་ཚོས་ཅན། མཐོང་སྤང་
དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་བྱ་རིས་ལྷ་ཀ་འདག་གོལ་
སོགས་གྱི་རྒྱར་འཛིན་པའི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆིམས་མཛོད་ལས། གལ་ཏེ་
དེ་ལྷ་ན་རང་གི་སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཁམས་མཐའ་དག་ལ་རིམ་གྱིས་སམ་གཅིག་
ཅར་དམིགས། དང་པོ་ལྷར་ན་འདྲོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའང་ཀུན་འགྲོར་འགྱུར་
ལ། གཉིས་པ་ལྷར་ན་འདྲོད་པའི་ཁམས་མཐའ་དག་གིས་འདག་པར་འཛིན་པ་
ལ་སོགས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྒྱལ་ཞུགས་མཆོག་འཛིན་དེ་
དག་ཀྱང་ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། རྣམ་མ་ལུས་པ་ལ་དེ་ལྷར་མི་
སྲིད་ཀྱང་འདྲོད་པའི་རྒྱག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་ལ་སོགས་པའི་རིས་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་
ལ་དམིགས་ཤིང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདག་པར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་སྲིད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྷར་ན་ཀུན་འགྲོ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རིས་ལྷ་
ཐམས་ཅད་བདག་དང་རྟག་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པར་འདྲོད་དགོས་པ་འདྲ་བས་
ཞིབ་ཏུ་དབྱང་དོ། །ཡང་ཁོ་ན་ནི། རྒྱག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་གི་དེ་ནི་དེ་ལྷར་མི་

རུང་བ་ཤས་ཆེ་ཡང་ལམ་གྱི་དེ་ལ་ནི་ལམ་མཐོང་སྤང་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་དེ་
འཛིག་གོ་ཟེར་ན། ལམ་གྱི་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ལམ་དེས་འདག་པ་
སོགས་སུ་མི་འགྱུར་བར་གངས་ཅན་པ་ལ་སོགས་པས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ལམ་དེས་
འདག་པ་སོགས་སུ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་དེ་མི་འཛིག་པར་ཐལ། འདྲི་ན། མཛོད་
འགྲེལ་ཐམས་ཅད་དང་རང་རེའི་ཡིག་ཆ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །གལ་ཏེ་སྒྲོས་མ་
ཐག་པ་དེ་ཡང་ལམ་མཐོང་སྤང་གི་དེར་འཛིག་རུང་ངོ་ཟེར་ན། དེ་འདྲི་ལྟ་བ་
དེ་ཆོས་ཅན། གངས་ཅན་པ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ལམ་དེ་ལ་དམིགས་
པར་ཐལ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་དེས་འདག་པ་སོགས་སུ་འགྱུར་བར་འཛིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། འདྲི་དམི་ཅུས་ཏེ། ལམ་མཐོང་སྤང་
ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ལ་ལན་མེད་ངོ། །

སྤྱ་རྒྱས་ཀྱང་ཏུ་འགྲོ་ནམས་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས། ཀྱན་འགྲོ་དེ་དག་
ཉོན་མོངས་སྤྱིའི་མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་ཡིད་ཏུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གང་
ལའང་རིས་མེད་པར་རང་རང་གི་སའི་ཟག་བཅས་སུ་རིས་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་
ལ་ཅིག་ཅར་ཏུ་དམིགས་ཤིང་དེ་དག་སྟེད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་
ལ་བྱབ་པས་ཀྱན་འགྲོ་ཟེར། ཀྱན་འགྲོ་མ་ཡིན་པ་ནམས་ནི་ཉོན་མོངས་རང་གི་
མཆན་ཉིད་པ་ཡིན་པས་ཡུལ་དང་འཛིན་སྤངས་ཀྱང་བྱེ་བྲག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རང་རིས་ཁོ་ན་ལ་དམིགས་པས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཟེར་རོ། འོ་ན་སྤྱ་རྒྱས་
ཀྱན་འགྲོ་ཡིན་ན་རང་སའི་སྤང་བྱ་རིས་ལྡ་ཆར་ལ་དམིགས་པས་བྱབ་པར་ཐལ།
འདྲི་དུལ་དེའི་ཕྱིར། འདྲི་ན། འདྲི་པའི་ཁམས་སྐལ་པ་མི་མཉམ་པའི་སྤྱ་
རྒྱས་ཀྱན་འགྲོ་དགུ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲི་དམི་ཅུས་ཏེ། ཁོང་
ས་ཁོ་ནར་དམིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དམིགས་པའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་འགྱུར་མ་ཡིན་པའི་
རྒྱ་མཆན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཟག་མེད་གོང་མའི་སྤྱོད་ཡུལ་མིན། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་འདྲི་པའི་ཁམས་སྐལ་པ་མཉམ་པའི་དེ་དག་

ནི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སྤང་བ་དང་། མི་མཉམ་པའི་དེ་དགུ་ནི་ཡུལ་
 ཅན་ཡང་དག་པར་ཟད་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་
 ལ་ཁོ་ན་རེ། འདྲོད་པའི་མི་མཉམ་པའི་དེ་དགུ་པོ་དེ། ཞོང་མའི་སྤང་བྱ་རིས་ལྟ་
 ཁོ་ན་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པར་ཐལ། འདྲོད་ན། དེ་དག་འདྲོད་པའི་བདེན་པ་ལ་
 ལོག་ཞུགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་མཆིམས་རྟེན་ལས། ཀུན་འགྲོ་དེ་དག་
 སྐལ་བ་མི་མཉམ་པའི་ཁམས་གཉིས་བསྐྱེམས་པ་ལ་དམིགས་པ་སྤིང་གི་གསུམ་
 བསྐྱེམས་པ་ལ་དམིགས་པའི་རྩས་པ་མེད་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། དེར་
 མ་ཟད་འདྲོད་པ་དང་གོང་མའི་ཀུན་འགྲོའི་བྱད་པར་འཛིག་དཀའ་བར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་སོགས་ཀྱིས་དཔྱད། ཡང་ཁ་ཅིག །ཁམས་སྐལ་བ་མི་མཉམ་
 པའི་ཀུན་འགྲོ་ཉི་ཤུ་ཙུང་ཡོད་ཟེར་ན། གཟུགས་མེད་ན་ཁམས་སྐལ་བ་མི་
 མཉམ་པའི་ཀུན་འགྲོ་དགུ་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་ན། དེའི་གོང་ན་ཁམས་གཞན་
 ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །འཇིག་རྫ་མཐར་རྫ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཁམས་
 སྐལ་བ་མཉམ་པའི་ཀུན་འགྲོ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། བསམ་གཏན་བཞི་པ་
 དང་སྤིང་ཅེའི་འཇིག་རྫ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རྩས་ཏེ། དེ་
 གཉིས་ན་ས་སྐལ་མཉམ་ཁོ་ན་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་འདྲོད་པར་ཁམས་སྐལ་
 མཉམ་གྱི་ཀུན་འགྲོ་འཛིག་ལ་དེ་གཉིས་ན་མི་འཛིག་པའི་གོ་དོན་ཅི་ཡིན་དཔྱད།

ཡང་ཀུན་འགྲོ་མ་ཡིན་པའི་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་རང་རིས་ཁོ་ན་
 ལ་རྒྱས་པའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་བྱེ་སྟེན་ན་རེ། དེ་ལྟའི་མཐོང་སྤང་གི་འདྲོད་ཆགས་སོགས་
 ནི་རང་རིས་ཀྱི་ལྟ་ངན་སོགས་ལ་ཆགས་ཤིང་དེ་དག་གིས་ང་རྒྱལ་བ་དང་། དེ་
 དག་དང་མི་མཐུན་པ་ལ་ཁོང་ཁྱོད་སོགས་ཀྱིས་ཡིན་ཏེ། རང་གི་ལྟ་ལ་ང་རྒྱལ་
 ཆགས། །གཞན་ལ་ཞེ་སྤང་དེ་ལྟར་རིམ། ཞེས་པ་ལྟར་རྩོམ་ཟེར། འོ་ན་སྟུག་ཀུན་
 མཐོང་སྤང་རྣམས་བདག་ལས་མཆོག་དམན་བར་མའི་གང་ཟག་གཞན་དང་།
 རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་རྣམས་ལ་དམིགས་ནས་སེམས་ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་

ནམས་དང་། རང་དང་ལྟ་བུ་མི་མཐུན་པའི་དག་པོ་གཞན་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་
 ཁྱོད་པོ་སོགས་མེད་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་དམིགས་ལུལ་དེ་ནམས་མཐོང་སྤང་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ང་རྒྱལ་བདུན་ནམ་དགུ་གསུམ་མོ། མཐོང་
 དང་བསྐྱེད་པས་ཟད་བྱ་བ། ཞེས་དང་། གཞན་ལ་ཞེ་སྤང་དེ་ལྟར་རིམ། ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་ཁྱོད་ཆགས་སོགས་དེ་དག་ཡིད་རྒྱ་མི་འོང་བ་དང་
 འོང་བའི་ལུལ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་སྐྱེས་པས་ཉོན་མོངས་རང་གི་མཆོན་ཉིད་པ་ཡིན་ཚུལ་
 ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་དུག་ནི་ཟག་མེད་སྟོང་ལུལ་ཅན། ཞེས་པས་འགོག་ལམ་མཐོང་སྤང་
 དུག་པོ་གང་རུང་ལ་ཟག་མེད་ཁོ་ནར་དམིགས་པས་བྱུང་བེར་ན། འགོག་པ་
 མཐོང་སྤང་གི་ལོག་ལྟ་ཐེ་ཚོམ་ད་ལྟར་བ་ཆོས་ཅན། ཐལ་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ།
 ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་ལུལ་ཟག་བཅས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་སྐྱེན་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་སྐྱེན་བཞི་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅུ་བར། བཞི་ཡིས་སེམས་
 དང་སེམས་བྱང་ནམས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་དམིགས་སྐྱེན་ལ་སྐྱེད་
 སྤང་ཁོ་ན་ཡིན་པ་ཞིག་འཛིག་ནའང་། ཀྱན་འགྲོ་མ་ཡིན་རང་རིས་སུ། ཞེས་པ་
 དང་འགལ་དོགས་པས་གང་འཛིག་དཔྱད།

ཡང་འདྲོད་ན་འཛིག་ཆོགས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འདྲོད་པའི་ཕྱི་ཉི་མོ་དུ་
 འཛིག་རྟེན་ལ་སོགས་པའི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་རང་དབང་བའི་བདག་རྒྱ་
 འཛིན་པ་དང་རྟག་པར་འཛིན་པའི་ལྟ་ངན་ནམས་ཆོས་ཅན། མི་དགེ་བ་ཡིན་
 པར་ཐལ། འཛིག་མཐར་དུ་མ་གཏོགས་པའི་འདྲོད་ཉོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་
 ལ་ཁ་ཅིག འདྲོད་པའི་འཛིག་མཐར་ཀྱི་ལྟ་བུ་ནི་རང་སའི་སྤང་བྱ་རིས་ལྷ་ཆར་ལ་
 དམིགས་པ་ཡིན་པས། དེ་དག་ཀྱང་རིམ་བཞིན་འཛིག་མཐར་ཀྱི་ལྟ་བར་བསྐྱས་
 སོ་བཟེ། འོ་ན་འདྲོད་པའི་ལུང་མ་བསྟན་ཀྱི་ལྟ་བུ་བརྩེ་བཞིའི་བདག་དང་སྤང་པོ་
 རྟག་པར་ལྟ་བུ་སོགས་ཀྱང་དེ་གཞིས་ཅི་རིགས་སུ་བསྐྱས་པར་ཐལ། དེ་ལ་མཐར་

ལྷ་སོགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཚད་རུང་བས་སྤེལ་ལས་འདི་དགའ་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 དེ་བཅུ་བཞི་པོ་བཞག་པར་བྱ་བའི་ལུང་མ་བསྟན་ཡིན་གྱི་སྦྱར་མི་དགེ་བར་ལུང་
 ཏུ་བསྟན་པ་ཡིན་པར་རྩ་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་ཏུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། འདོད་
 པ་པ་དག་གིས་ཚངས་པ་རྟག་པར་ལྷ་བ་དེ་ལྷ་བ་ལྷ་པོ་གང་རུང་ཏུ་མ་བསྟུས་པར་
 བཤད་པ་དང་འགལ་ལམ་སྟམ། རྩ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དག་རང་རྒྱ་པའི་
 དངོས་པོ་དང་། རྟག་པར་འཛིན་པས་སྦྱིན་སོགས་དགེ་བར་འརྱུག་ཏུ་རུང་བ་
 འཛིག་མཐར་ལྷ་བ་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ལ་མི་དགེ་
 བ་ཡིན་མིན་འབྱེད་དགའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་འཛིག་མཐར་ཏུ་མ་བསྟུས་ཟེར་
 ནའང་ལམ་བདེན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སྦྱག་བསྟུས་མཐོང་སྤང་ཏུ་བཤད་པ་སོགས་
 དང་། མཆིམས་རྟེན་ཏུ་སྤར་བྲངས་པ་ལྟར་སྒྲུབ་མཉམ་ཀུན་འགྲོ་རྣམས་རིས་ལྡ་
 ཆར་ལའང་བདག་དང་རྟག་པ་སོགས་སྤྱུ་འཛིན་པ་ལྷ་བྱ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་
 བརྟག་མིན་གྱི་འགོག་པ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པར་བཤད་པ་སོགས་
 ཀྱིས་དབྱེད་དེ། སྦྱར་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟག་པ་དང་
 བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕུག་རྒྱ་བཞིའི་བསྒྲིག་ལྟར་འཛིན་
 པའི་ལྷ་བ་ངན་པ་རྣམས་ཡོད་དགོས་པས། དེ་དག་གང་དང་གང་ལ་དམིགས་
 པ་དང་སྤྱུས་རྒྱས་གང་དང་གང་ཏུ་འབྱུར་བ་སོགས་ཤེས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་སྤང་བྱ་དེ་སྤངས་ན་སྤང་བྱ་དེ་དང་བལ་བས་མ་བྱུང་བ་ནི་ཀུན་འབྱུང་
 ཆོས་བཟོད་པ་ལྷ་བསྟུས་འདོད་པའི་སྦྱག་བསྟུས་མཐོང་སྤང་སྤངས་ཀྱང་དེ་ལ་
 དམིགས་པའི་ཀུན་འབྱུང་མཐོང་སྤང་གི་སྤྱུས་རྒྱས་ཀུན་འགྲོ་མ་སྤངས་པས་དེ་དང་
 མ་བལ་བ་ལྷ་བྱ་དེ། དང་པོའི་རྣམ་པ་སྤངས་ཀྱང་དེ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ནོ་
 ཟེར་ན། བལ་ཆེར་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ཆགས་བལ་སྤོན་སོང་གི་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་
 བཟོད་པ་ལྷ་བསྟུས་བྱུང་པ་མ་ངེས་སོ། །སྦྱིར་ན་ལུགས་འདིར་སྤང་བྱ་དེ་དང་བལ་
 ལ་དེ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱ་ནི། དགེ་རྩ་ཆད་པས་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་། མི་དགེ་

བའི་ལས་ཅི་རིགས་དང་རྣམ་སྤྲིན་མྱོང་བས་བལ་བ་ལྟ་བུའོ། །སྤངས་ལ་མ་བལ་
 བའི་ཕུ་ནི། སྤར་སྒྲོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཁམས་གསལ་གྱི་ཉོན་མོངས་སྤངས་པས་
 དེ་དག་གི་དགེ་བ་ཟག་བཅས་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་སྤང་པོ་སོགས་སྤངས་ཀྱང་རྒྱད་
 ལ་ལྟན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕུ་ནི། དུལ་ཉོན་མོངས་ལུལ་ཅན་ཉོན་
 མོངས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་ལྟ་བུའོ་ཟེར་ན། དེ་དག་ལ་འོ་ན། ཉོན་མོངས་
 དེ་ལ་དམིགས་པའི་སྤ་རྒྱས་རྒྱད་ལ་ལྟན་ན། ཉོན་མོངས་དེ་དག་དང་མ་བལ་
 བས་བྱབ་པར་ཐལ། འདྲོད་ན། སྤྱག་བསྐལ་ཆོས་བཟོད་པས་འཇིག་རྟེན་སོགས་
 དང་ར་རྒྱལ་ཐེ་ཆོས་མངོན་གྱུར་པ་རྣམས་དང་མ་བལ་བར་ཐལ། དེ་དག་མངོན་
 གྱུར་པ་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། འཕགས་པར་མ་བཟད་སྒྱུར་ལས་
 བཟོད་པ་ཆེན་པོ་ནས་ཀྱང་མཐོང་སྤང་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་དང་བལ་བའི་
 བརྟག་མིན་གྱི་འགོག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཉིད་དུག་ཐོབ་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་དེ་དག་མངོན་གྱུར་པ་རང་རྒྱད་ལ་མི་ལྟན་
 ཡང་དེ་དག་མངོན་གྱུར་པ་ལ་དམིགས་པའི་སྤ་རྒྱས་རང་རྒྱད་ལ་ལྟན་པས་དེ་
 དག་དང་ལྟན་པར་འདྲོད་པ་ནི། ཚ་བར། འདས་དང་ཉེར་གནས་འདྲོད་ཆགས་
 དང་། ཁྲིས་སོགས་གྱི་དོན་ནོ་ཟེར། འོ་ན་ལུལ་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་
 རང་རྒྱད་ལ་ལྟན་ན། ལུལ་དེ་དང་ལྟན་པས་བྱབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན། བོང་
 ཏུ་བལ་ལ་མ་སྤངས་པའི་ཕུ་འཇོག་པ་དང་འགལ་ཞིང་། དེར་མ་བཟད་དགེ་ཆ་
 ཆད་པ་དགེ་ཆ་དང་ལྟན་པ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་པོ་ཟག་མེད་གྱི་སྤྲོམ་པ་དང་ལྟན་པ་
 དང་། རན་འཕྲོ་པ་སོགས་དངོས་གཞི་སྤྲོམས་འཇུག་དང་སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པ་དང་
 ལྟན་པ་སོགས་དང་། ཁྱོད་རང་ཡང་མངོན་ཤེས་རྒྱ་འཕྲལ་དང་དབང་པོ་ཉེར་
 གཉིས་ཀ་སོགས་དང་ལྟན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྲིས་པ་ལ་སྐྱབས་འདིའི་བཤད་རྒྱལ་
 དེ་དག་དམིགས་པའི་སྤྲོ་ནས་ལྟན་ཁྲིས་པ་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་མི་རུང་འོ་ཟེར་ན། དང་
 པའི་རྣམ་པ་སྤངས་ཀྱང་དེའི། ཁྲིས་སོགས་དང་། ཉོན་མོངས་སྤ་རྒྱས་བཅས་

ནམ་གཉིས། །ཞེས་སོགས་ཀྱང་སྤྱིར་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །སྤྱིར་ཆོས་དེ་དང་
ལྡན་མི་ལྡན་ཞེས་པ་རང་རྒྱད་ལ་ལྡན་མི་ལྡན་གྱིས་འཛོག་ནའང་འཁོར་ལོས་
སྤྱར་རྒྱལ་རིན་ཆེན་བདུན་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བུས་ཀྱང་བྱལ་པ་མ་ངེས་པས་དཔྱད།
ཡང་སྟག་བསྐལ་ཆོས་བཅོད་པ་འཇིག་ལྟ་སོགས་མངོན་གྱུར་པ་རྒྱད་ལ་མི་ལྡན་
ཞེས་པའང་དབྱད་དགོས་ཏེ། ལྷགས་འདིར་འགག་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་
ནི། ཞེས་སོགས་ལྟར། མཐར་གྱིས་པས་དེ་དག་གི་ཐོབ་པ་དང་གཉེན་པོ་བར་
ཆད་མེད་ལམ་གཉིས་རྟམ་མཉམ་རྟམ་འགགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱོད་དགོས་པ་དང་
འགལ་དོགས་སོ། །

ཙ་བར། དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་
རང་རྒྱད་ཀྱི་སྤྱ་རྒྱས་ནམས་སྤང་ཚུལ་བཞི་ལས། མཐོང་སྤང་གི་དེ་ནམས་སྤྱོད་
ཚུལ་གསུམ་རྟམ་སྤྱེ་བའི་སོ་སོའི་དོན་ནི། རང་ཉིད་འདས་ལམ་གྱིས་སྤང་བ་ལ་
རང་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་བདེན་པ་བཞི་གང་ཡིན་གྱི་རང་གི་མཆོན་ཉིད་མངོན་
སུམ་རྟམ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་དེ་དང་པོའི་དོན་དང་། དེ་མངོན་
སུམ་རྟམ་མཐོང་མི་དགོས་པར་རང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཡུལ་ཅན་སྤྱ་རྒྱས་ཀྱན་
འགྲོ་ནམས་སྤངས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤང་བར་བྱ་བ་དེ་གཉིས་པའི་དོན་དང་། རང་
ཉིད་ཀྱི་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་རྟམ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ་རང་ལ་
དམིགས་པའི་སྤྱ་རྒྱས་སྤངས་པས་ཀྱང་མ་ཡིན་པར་རང་གི་དམིགས་པར་གྱུར་
བའི་སྤྱ་རྒྱས་ནམས་སྤངས་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་དེ་གསུམ་པའི་དོན་ནི་ཟེར། དེ་
དག་ལ་འོ་ན། ལྷག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་གི་ཁྲོ་ཆགས་ང་རྒྱལ་ནམས་སྤངས་པ་ལ།
དེ་དག་གི་དམིགས་པ་མངོན་སུམ་རྟམ་མཐོང་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེ་ལ་
དེ་དག་གི་དམིགས་པ་སྟག་ཀྱན་གཉིས་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་ཀྱན་འབྱུང་བདེན་པ་
མངོན་སུམ་རྟམ་མཐོང་དགོས་པར་ཐལ། དེ་དག་གི་དམིགས་པ་དེ་གཉིས་སུ་སྤྱེ་
བའི་ཀྱན་འབྱུང་ཡིན་པའི་སྤྱིར་ཏེ། ཙ་བར། ཀྱན་འགྲོ་མ་ཡིན་རང་རིས་སུ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྩས་ཏེ། ལྷགས་འདིར་བདེན་པ་བཞི་རིམ་ཅན་ཁོ་
 བར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཙ་བར། དེ་དག་རིམ་མངོན་
 རྟོགས་རིམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་འདོད་པའི་དེ་གསུམ་ནི་སྤང་
 ཚུལ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀ་དང་། བོང་མའི་དེ་དག་ནི་དམིགས་པ་སྤངས་
 པས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དོན་ཚང་བའི་ཕྱིར་དཔྱད། ཡང་སྤང་ཚུལ་གཉིས་པའི་
 དོན་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལུལ་ཅན་ཡང་དག་པར་ཟད་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་
 བ། བྱོད་སྤོང་བ་ལ་བྱོད་ལ་དམིགས་པའི་སྤངས་ཀྱི་འགོ་སྤངས་པས་མ་བྱལ་
 པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། འདོད་པའི་རྩྭ་ག་བསྐལ་མཐོང་སྤང་གི་སྐལ་བ་མི་མཉམ་
 པའི་ཀྱན་འགོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཐལ་ཕྱིར། ཡང་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་
 ཐམས་ཅན་ལུལ་ཅན་ཡང་དག་པར་མཛོད་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་པ་དང་། སྤྱིར་
 ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་གཉེན་པོ་སྦྱེས་པས་སྤང་བྱ་དང་། དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་
 ཤེས་པས་སྤང་བྱ་ཡིན་པར་ཡང་ཡིག་ཆར་བཤད་པས། འདིར་བསྟན་སྤངས་གོ་
 བརྒྱད་སྤང་ཚུལ་བཞི་པོ་སོ་སོར་ལྟ་དང་དགྲ་སོགས་བགོ་བཤའ་བྱས་པ་དང་
 མི་འགལ་བའི་ཞིབ་ཆ་དང་། སྤྱིར་སྤང་ཚུལ་བཞི་སོ་སོའི་དོན་རིམ་འཛོག་པ་
 སོགས་དབྱེད་གཞི་མང་སྟེ། ཙ་བར། དམིགས་པ་ལས། ཉོན་མོངས་པ་ནི་སྤང་
 བྱར་འདོད། །ཅེས་བཞི་པ་གཉེན་པོ་སྦྱེས་པས་སྤང་ཚུལ་ནི། སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་
 གང་ཡིན་པ་དེའི་དམིགས་པ་སྟེ་ཞེན་ལུལ་སུན་འབྲིན་པ་ལས་སྤོང་དགོས་པར་
 གསུངས་པས། འདོད་ཉོན་སྤངས་པའི་སོ་སྦྱེ་དེ་འདོད་པའི་ལྟ་བ་ལྟའི་ཞེན་ལུལ་
 རིམ་སུན་འབྲིན་ཚུལ་སོགས་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡོངས་ཤེས་དགྲ་ལས་བསྐྱེམ་ལམ་པ། །དྲུག་ཙམ་ལྟན་པ་མཐར་གྱིས་
 བའི། །རྒྱན་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་ཐམས་ཅད་དང་། །ཕྱིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཙམ་
 པ། །འདོད་ཉོན་གྱིས་ཉམས་པ་རྣམས་སོ། །གཅིག་ཙམ་མཐར་གྱིས་ཕྱིར་མི་
 འོང་། །གཟུགས་ལས་ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་ཀྱན། །དགྲ་བཙམ་པ་དང་གཟུགས་ཉོན་

གྲིས། །དག་བཙམ་ཕྱིར་མི་འོང་ཉམས་པའང་། །གཉིས་ཙམ་མཐར་གྲིས་ཕྱིར་མི་
འོང་། །གཞུགས་ལས་ཆགས་བྲལ་བྱས་ཀུན་དང་། །དག་བཙམ་གཞུགས་མེད་གྲིས་
ཉམས་པའང་། །དེ་ཉིད་གཅིག་བཏང་གཉིས་སར་ཐོབ། །གཅིག་བཏང་དུག་ཐོབ་
གཞུགས་ཉོན་མོངས། །མ་སྤངས་ཕྱིར་མི་འོང་པ་དང་། །དག་བཙམ་འདྲོད་ཉོན་
གྲིས་ཉམས་པའོ། །གཉིས་བཏང་དུག་ཐོབ་ཕྱིར་མི་འོང་། །གཞུགས་ཉོན་སྤངས་
པ་འདྲོད་པས་ཉམས། །གཉིས་བཏང་གཅིག་ཐོབ་མཐར་གྲིས་པའི། །ཕྱིར་མི་
འོང་བ་གཞུགས་ཁམས་ལས། །ཆགས་བྲལ་བྱས་པས་དག་བཙམ་ཆེའོ། །གསུམ་
བཏང་གཅིག་ཐོབ་ཐོད་ཀྲལ་བའི། །ཕྱིར་མི་འོང་བས་དག་བཙམ་ཆེའོ། །ལྷ་
བཏང་གཉིས་དང་གསུམ་ཐོབ་པའང་། །རིམ་བཞིན་འདྲོད་ཁམས་གཅིག་ཕྱ་
དང་། །གཞུགས་ལས་ཆགས་བྲལ་བཅུ་དུག་པའོ། །དུག་བཏང་གཅིག་ཐོབ་མཐར་
གྲིས་བས། །འདྲོད་ཉོན་སྤངས་མ་ཐག་ལྟ་བུའོ། །དུག་བཏང་གསུམ་ཐོབ་ཁམས་
གསུམ་གྱི། །ཉོན་མོངས་ཅིག་ཅར་བཙམ་ནའོ། །

དེ་དག་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བྱོད་གྲིས་གསུམ་བཏང་གཅིག་ཐོབ་དང་ལྷ་བཏང་
གཉིས་གསུམ་ཐོབ་ཚུལ་དང་དུག་བཏང་གསུམ་ཐོབ་ཚུལ་བཞེད་པ་དེ་དག་མི་
འཐད་དེ། ཙ་བར། ལ་ལ་གཅིག་གཉིས་ལྷ་དང་དུག་ཅིས་པ་མ་གཏོགས་གསུམ་
བཞི་གཏོང་བ་སོགས་མ་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། མཆིམས་སྒྲིག་དང་རང་
རེའི་ཡིག་ཆ་སོགས་སྤྲུའང་ཐོད་ཀྲལ་བཅུ་དུག་པ་ལ་ལྷ་བཏང་ནས་གཅིག་ཐོབ་
པ་དང་གཉིས་ཐོབ་ཙམ་བཤད་པ་དང་། དག་བཙམ་པ་ཡོངས་ཤེས་གཅིག་ཙམ་
ལྟན་པར་ཡང་ཡང་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར་བེར་ན། འོ་ན་གཞུགས་
ཁམས་ལས་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གི་
རྒྱུད་ལ་ཡོངས་ཤེས་གསུམ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཙམ་དང་ལྟན་པ་དེའི་ཕྱིར།
ཉགས་ཁས། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཁམས་གོང་མའི་ལམ་མཐོང་སྤང་
སྤངས་བའི་ཡོངས་ཤེས་ཡོད་པ་གང་ཞིག །དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོངས་ཤེས་བདུན་པ་

བརྒྱད་པ་གཉིས་ཡོད་པར་ནི་ཁྱོད་དང་ཡིག་ཆ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་
མ་ཁས། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུར་
ཟུར་བའི་གོང་མའི་ལམ་མཐོང་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚ་
བར། བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་ལྷའམ་བརྒྱད། ཁྱེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། ཤེས་
གསུམ་བཏང་ནས་གཅིག་ཐོབ་པ་དང་ལྷ་བཏང་ནས་གཉིས་དང་གསུམ་འཐོབ་པ་
ཡོད་ཚུལ་རྣམས་ཏ་གོའོ། །ཡང་དུག་བཏང་ནས་གསུམ་ཐོབ་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲིམ་སྤང་ཅིག་ཅར་སྤོང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་ལྷོགས་མེད་
ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་ཤེས་དགུ་ཀ་ཡོད་པ་ལས། དེའི་འབྲས་བུ་གཟུགས་ཀྱི་ཟག་པ་
ཟད་པའི་ཡོངས་ཤེས་དེ་འདྲའི་དགྲ་བཙུག་པས་མ་ཐོབ་ན་དེས་དེའི་འབྲས་བུ་ཟག་
པ་ཀུན་ཟད་ཀྱི་དེ་ཡང་མ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ཤེས་ན་དགྲ་བཙུག་པ་ལ་ཡོངས་
ཤེས་ཐ་མ་གསུམ་ཀའང་ཡོད་པར་གྲུབ་པོ། །ཡང་ཁ་ཅིག ཡོངས་ཤེས་དགུ་ལས་
ཅི་རིགས་གཏོང་ན་ཅི་རིགས་གསར་དུ་འཐོབ་པས་བྱབ་ཟེར་ན། གཟུགས་ལས་
ཆགས་བལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་གཟུགས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པས་ཉམས་པ་དེ་ཚོས་
ཅན། དར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་སྤངས་པའི་
ཡོངས་ཤེས་ཐོབ་ཟེན་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཐོད་ཀྱི་པ་ལམ་ཇེས་ཤེས་པ་དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་སྒྲིམ་སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་
ཤེས་གཉིས་པོ་དེ་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནམ་མིན། ཡིན་ཟེར་ན་དེ་དགུ་ལས་
བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་བརྒྱད་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། ཚ་བར། དུག་བཟོད་
འབྲས། ལྷག་མ་རྣམས་ནི་ཤེས་པའི་ཡིན། ཁྱེད་པ་དང་འགལ། དེར་མ་ཟད་
དེ་གཉིས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིར་ཟུར་བའི་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡིན་
པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུ་ཀྱི་བཟོད་པ་རྣམས་དངོས་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
རུས་ཏེ། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་ཀྱི་འབྲས་བུར་ཟུར་བའི་ཡོངས་
ཤེས་བདུན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚ་བར། བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱི་ལྷའམ་ཁྱེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་གཉིས་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་ཟེར་ན།
 དེའི་རྒྱུ་གྱི་ཡོངས་ཤེས་བརྟན་པ་དེ་ཟག་མེད་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དག་སྦྱང་རྩལ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། བྱལ་སྟེ། ཚ་བར། དག་སྦྱང་རྩལ་ནི་དྲི་མེད་ལམ། ཁེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་བཟོད་པའི་བྱེད་འབྲས་ཡིན་པས་དག་སྦྱང་
 རྩལ་གྱི་འབྲས་བུར་ཡང་བཞག་ཆོག་ཅིང་། ཚ་བར། རྟག་བཟོད་འབྲས། ཁེས་
 པ་དང་། བསམ་གཏན་རྣམས་གྱི་ལྷ་འཕེལ་ཁེས་པ་དེ་དག་བྲལ་འབྲས་ལ་དམོངས་
 པ་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་རིམ་བཞིན་སྤར་གྱི་སོ་སྟེའི་དུས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་
 དང་པོ་དང་། རྣམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་གྱི་ཉེར་བཙོགས་གྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་གྱི་བྲལ་འབྲས་ཡིན་གྱི་ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བྲལ་འབྲས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ།
 ཚ་བར། མི་ལྷོགས་མེད་འབྲས་ཐམས་ཅད་དོ། ཁེས་དང་། ཉེ་བར་བཙོགས་པའི་
 གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཁེས་པ་དང་ཡང་འགྲིགས་པས་སོ་ཟེར་ན། འོ་ན་དེ་གཉིས་སོ་
 སོ་སྟེ་བོའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཚ་བར། ཐམས་
 ཅད་འཕགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡིན། ཁེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྲལ། དེ་དག་
 སྟེ་འཕགས་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་ནོ་ཟེར་ན། དེའི་ཐ་མའི་ཆ་མཐུན་
 ལྷ་སྤངས་པའི་དེ་སོ་སྟེའི་ལམ་ཁོ་ནའི་བྲལ་འབྲས་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་ན། སོ་
 སྟེའི་ལམ་གྱིས་མཐོང་སྤང་ཀླན་སྦྱར་གསུམ་སྤངས་པའི་བྲལ་ཐོབ་བྱེད་རུས་པར་
 ཐལ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་དེ་སྟེད་མི་ཐུབ་པས་འདྲོད་ཉོན་སྤངས་པ་དང་དེ་
 གསུམ་སྤངས་པ་བསྟེས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དེས་ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བྲལ་འབྲས་དང་།
 དེའི་ཐོབ་པ་ཡང་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚ་བར། འཇིག་རྟེན་
 པ་ཡི་ཐོབ་འབྲས་ནི། །བསྟེས་དང་ཟག་མེད་ཐོབ་འཇིག་ཕྱིར། ཁེས་པ་སོགས་
 གྱིས་དཔྱད། །ཡང་ཁ་ཅིག །སྤངས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱ་
 གསུམ་དང་བཞི་ཆང་བའི་གང་ཟག་ཡིན་ན། རིམ་བཞིན་མཐོང་སྤང་དང་སྟོམ་

སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཅི་རིགས་སྟོབ་པས་བྱབ་ཟེར་ན། ཀུན་འབྱུང་ཚོས་
ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཐོད་ཀྱི་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་ཚོས་ཅན། མ་མའི་ཆ་
མཐུན་ལྷ་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་སོགས་སྟོབ་པར་ཐལ། རྩ་བའི་ཚང་བའི་ཕྱིར་
རོ། །དེས་སྤང་མཁའ་རིགས་བསྐྱེའོ། །

ཡང་ཟག་མེད་སྤང་ཅིག་བཅུ་དྲུག་པ་ལ་གནས་པའི་རྩུག་ཞུགས་དེས། ཡོངས་
ཤེས་དང་པོ་ལྷ་གསར་སྟོབ་དང་སྟོབ་ཟེན་ལྷན་པ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྷར་ན།
དེས་ཡོངས་ཤེས་ལྷ་བཏང་ནས་དྲུག་གསར་དུ་སྟོབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཉིས་པ་ལྷར་
ན། དེས་ལམ་རྗེས་བཟོད་པའི་རྩུད་ཀྱི་དེ་ལྷའི་སྟོབ་པ་མ་བཏང་བར་ཐལ། དེ་
སྟོབ་ཟེན་ལྷན་པ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྩུད་ཀྱི་དེའི་སྟོབ་དེ་དག་དེའི་ཞུགས་
པའི་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། བྱབ་སྟེ། མ་བར། འབྲས་ལ་
སྟོན་ལམ་བཏང་བ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དག་
མཛོད་ལམ་གྱིས་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་འདོད་པའི་རྩུག་ཀུན་མཛོད་
སྤང་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་དེ། དེ་གཉིས་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཡིན་པར་ཐལ།
དེ་དེ་གཉིས་སྤངས་པའི་ཡོངས་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱབ། འོ་ན་དེ་འདོད་
པའི་ཀུན་འབྱུང་མཛོད་སྤང་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་
མ་ཡིན་པའི་རྩུ་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་ཡང་མ་བྱབ་སྟེ། ཡོངས་ཤེས་དེ་ཀུན་
འབྱུང་ཚོས་བཟོད་ཀྱི་བྲལ་འབྲས་དང་། དེའི་རྩུག་བསྐྱུས་མཛོད་སྤང་སྤངས་པའི་
སྤངས་པ་དེ་རྩུག་བསྐྱུས་ཚོས་བཟོད་ཀྱི་བྲལ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་གཞན་
རྣམས་ལའང་རིགས་བསྐྱེའོ། །ཡང་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་ཤེས་དགུ་ཡོད་ན། སྤངས་པ་
ཡོངས་ཤེས་གང་སྟོབ་ལ་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་ཤེས་ཀྱང་དེ་སྟེད་སྟོབ་དགོས་སམ་མི་
དགོས། །དགོས་ན་དཔེར་ན་གཞུགས་ཁམས་ལ་ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་ཕྱིར་མི་
འོང་ལམ་རྗེས་ཤེས་ལ་གནས་པ་དེའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་ཤེས་གཉིས་ཇི་ལྟར་འཇོག་
སྟེ། དེའི་རྩུད་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། མི་དགོས་ན་

ཡི་ཤེས་ཡོངས་ཤེས་དགུ་ཁས་བླངས་པ་སོགས་དང་འགའ་དོགས་སོ། །

༼ཆེ་གནས་བྱུག་པའི་རྒྱུ་ལ།

ཐོས་སོགས་ལས་བྱུང་གྲོ་རྣམས་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བྱེ་སྟེན་ན་རེ།
ཡུལ་དེ་རྟོགས་པའི་ཐོས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡིན་ན། ཡུལ་དེའི་མིང་རྒྱུང་ལ་དམིགས་
པས་བྱུང་། བསམ་བྱུང་གིས་མིང་དོན་རེས་མོས་ལ་དམིགས་པ་དང་། སྟོན་བྱུང་
ལ་དོན་རྒྱུང་ལ་དམིགས་པས་བྱུང་པོ་ཟེར། འོ་ན་ཐོས་བྱུང་གི་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་
ཕྱི་མ་གསུམ་པོ་དེ་རིམ་བཞིན་ཆོར་སོགས་ཀྱི་མིང་རྒྱུང་ལ་དམིགས་པར་ཐལ།
འདྲོད་ན། དེ་གསུམ་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་དྲན་ཉེ་
ཡིན་པར་ཐལ། མིང་རྒྱུང་ལ་དམིགས་པའི་དེ་ཡིན་ཕྱིར། འདྲོད་ན། དེ་གསུམ་
ལྷན་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཡིན་པར་ཐལ་སོ། །དེས་ན་ཐོས་བྱུང་གི་དྲན་ཉེ་བཞི་
ལྷན་ཆོར་མེས་ཆོས་བཞི་པོ་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་དམིགས་རྒྱུ་བཞད་པ་དང་
འགའ་བས་དཔྱད། གཞན་ཡང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིར་ཡུར་པའི་ཆོས་
སོ་སོར་ཡང་དག་རིག་པ་དེ་དོན་རྒྱུང་ལ་དམིགས་པར་ཐལ། སྟོན་བྱུང་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ཚ་བར། གསུམ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་མིང་དང་། །དོན་
དང་ངག་ལ་ཐོགས་མེད་ཤེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །ཆོགས་ལམ་ལ་སྟོན་བྱུང་མེད་དེ། ཐོས་བསམ་ལས་བྱུང་ལས་
གསུམ་མོ། །ཞེས་པས་སོ་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁི་གནས་ལྷག་མཐོང་མེད་པར་ཐལ།
འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལ་ཁི་སྟུག་པ་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཁི་སྟུག་རྒྱུང་འབྲེལ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེ་འདྲའི་ཁི་སྟུག་རྒྱུང་འབྲེལ་ཐོབ་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
ལ་དམིགས་པའི་སྟུག་མཐོང་འགྲུབ་ཕྱིར་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི་བསྟོན་པའི་
རིམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚ་བར། དེ་ལ་འཇུག་པ་ཁི་སྟུག་པ། །ཞེས་པ་ནས།

ཞི་གནས་འབྲུག་པར་གྱུར་པ་ཡིས། །དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བསྐྱེམ་པར་བྱ། །ཞེས་
གསུངས་པ་དེ་དག་ཚོགས་ལམ་འཆད་བྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལ་མི་སྤྱད་པ་
སོགས་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཉེར་བསྐྱེལ་བརྒྱད་སོགས་
ཀྱང་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཚོགས་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཞུགས་ཐོབ་པ་
བསམ་གཏན་དང་པོ་སོགས་སུ་སྦྱོར་ཀྱང་། དེ་དག་མ་བཏང་བས་གོང་མའི་རྟེན་
ཅན་གྱི་ཚོགས་ལམ་པ་ཡོད་ཚོག་པ་འདྲ། མཆིམས་སྒྲིག་དུ་འདོད་གཞུགས་ཀྱི་ལྟ་
གཉིས་ཀར་ཚོགས་ལམ་གསར་སྦྱོར་ཡང་ཡོད་པར་གསུངས་སོ། །ཡང་ཐོས་བསམ་
ལས་བྱུང་ཞེས་སོགས་དེ་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། ཚོགས་
ལམ་ན་སྤྱད་བདེན་གྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བཞི་རྟོགས་པའི་ཞི་གནས་མེད་པར་ཐལ།
འདོད་ན། དེ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་སྤྱད་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་ཐལ་
སོ། །འདོད་མི་རུས་རྟེ། དེ་དག་ལ་ནི་མི་རྟག་དང་། །སྤྱད་བསྐྱེལ་སྟོང་བདག་
མེད་པར་ལྟ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་བཞི་ལ་དམིགས་
པའི་དང་པོར་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ལ་དང་པོའི་ཉེར་བསྐྱེལ་མོས་
པ་ཡིད་བྱེད་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན། སྟོན་པ་སངས་རྒྱུས་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་དེ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞིར་གྱུར་
པའི་དང་པོར་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་དྲོད་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་རྟེ། སྟོན་
དང་བསེ་རུ་བྱང་ཚུབ་པར། །བསམ་གཏན་མཐའ་རྟེན་གཅིག་ལ་ཀྱུན། །ཞེས་
པ་ཨོ་གོ་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཉེར་
བསྐྱེལ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་དྲོད་ཀྱི་སྟོན་དུ་ཐོབ་པར་ཐལ། དེ་མ་ཐོབ་པར་སྦྱོར་
ལམ་དུ་འཕྲོས་ཆད་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱུང། འདོད་མི་རུས་རྟེ། བར་ཕྱིན་སྐབས་
བཞི་པར་ཐལ་འགྱུར་པ་མ་གཏོགས་པའི་བྱུང་མཐའ་བཞི་ཀས་དེ་འདྲའི་མོས་པ་
ཡིད་བྱེད་ཐོབ་པ་དང་སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པ་རུས་མཉམ་པར་མཐུན་པར་གསུངས་པ་
དང་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་

བསམ་གཏན་བཞི་དང་ཉེར་བསྟོགས་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་
 ཐོབ་ཟེར་དགོས་སམ་དཔྱད། ཉན་ཐོས་ལའང་། དངོས་གཞི་འདི་ཉིད་ལ་བདེན་
 མཐོང་། །ཞེས་དང་པོར་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞིར་གྱུར་པའི་སྦྱར་ལམ་འཐོབ་
 པ་ཡིད་གསུངས་པའང་སྤར་གྱིས་རིགས་བསྐྱེད་ཏེ་དཔྱད། །

འཕགས་པས་དེ་དག་ས་པོར་ནས། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འཕགས་པ་རྣམས་
 གྱིས་སྦྱར་ལམ་དེ་དག་ས་ལོག་མ་ལས་ཆགས་བྱལ་བྱས་པ་དང་གི་འཕོས་པ་ཙམ་
 གྱིས་མི་གཏོང་བར་བསམ་གཏན་ས་དུག་གང་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱར་ལམ་དེའི་ས་
 གོང་མར་སྐྱེས་བས་གཏོང་བ་དང་། སོ་སོ་སྐྱེ་བོས་ནི་ས་འཕོས་མི་དགོས་པར་
 སྦྱར་ལམ་ཐོབ་པའི་རྟེན་འདི་ཉིད་འཆི་འཕོ་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་གཏོང་བའམ་
 ཆོ་མ་འཕོ་གོང་དུ་འང་དང་པོ་གཉིས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་གཏོང་བའང་ཡོད་
 གསུངས། དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱར་ལམ་ནི་པལ་ཆེར་རྟེན་འདི་ལ་མཐོང་
 ལམ་དུ་འགྱུར་དགོས་པས་དངོས་གཞིའི་སྦྱར་ལམ་གཏོང་མཁན་ནི་པལ་ཆེར་
 འཕགས་པར་ངེས་ལ། དེའང་ཆགས་བྱལ་སྒྲིན་སོང་ཡིན་དགོས་གསུངས། དེ་
 དག་ལ་དཔག་ན་འདྲོད་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་
 ཡིན་ན་སྦྱར་ལམ་རྒྱད་ལ་ལྟན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། བསམ་གཏན་སྤྱི་མ་གསུམ་གྱི་
 རྟེན་ཅན་ལ་ནི་སྒྲིན་ས་དུག་གང་གི་སྦྱར་ལམ་ཐོབ་པ་ལས། འོག་སས་བརྒྱས་པའི་
 དེ་རྣམས་བཏང་བས་ཁྱབ་པ་དང་། གཟུགས་མེད་རྟེན་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་ཡིན་
 ན་སྒྲིན་ས་གང་གི་སྦྱར་ལམ་གང་ཐོབ་ཆད་བཏང་བས་ཁྱབ་པས། བསམ་གཏན་
 དང་པོའི་ས་པའི་སྦྱར་ལམ་བཏང་བའི་འཕགས་པ་ལ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་
 ཆད་གྱི་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་པ་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་ས་པའི་སྦྱར་ལམ་
 བཏང་བའི་འཕགས་པ་ལ་གཟུགས་མེད་རྟེན་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་བར་རིགས་
 བསྐྱེད། །དེས་ན་བསམ་གཏན་བཞི་གང་གི་དངོས་གཞི་ལ་རྟེན་པའི་སྦྱར་ལམ་
 ཐོབ་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་དེ་དག་གི་འོག་སར་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་ཆགས་

བུལ་སྟོན་སོང་ཡིན་པས་ས་གང་ལས་ཆགས་བུལ་བྱས་པ་དེ་ལས་ཉམས་པ་མི་
 སྲིད་པས། དེ་དག་གིས་དེ་འདྲའི་སྦྱོར་ལམ་ས་འོག་མར་སྦྱེ་བས་གཏོང་བ་ཡང་
 མི་སྲིད་དོ། །སོ་སོ་སྦྱེ་བས་བསམ་གཏན་དང་པོའི་དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་
 ལ་རྟེན་པའི་སྦྱོར་ལམ་ལས་ཉམས་པ་ཡོད་པར་མཆིམས་གསུངས་པས། དངོས་
 གཞི་འདི་ཉིད་ལ་བདེན་མཐོང་། ཞེས་པ་དང་པོར་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་
 སྦྱོར་ལམ་ཐོབ་པ་ལ་དགོངས་ཟེར་དགོས་སམ། ཡང་ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ཚྭ་གས་
 ལམ་པར་འགྱུར་ཁ་མའི་ཉན་ཐོས་སྦྱོར་ལམ་པ་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེར་
 འགྱུར་ཁ་མའི་སྦྱོར་ལམ་པ་དང་པོ་གསུམ་ཁ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གསུམ་འཆི་
 འཕོས་པས་བཏང་བའི་སོ་སྦྱེ་དེ་ཚྭ་གས་ལམ་པར་གྱུར་པ་དང་། ལམ་མ་ཞུགས་
 གུ་གྱུར་བའང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་སྦྱོར་ལམ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་
 མ་ཕྱི་མ་ཐོབ་ཁ་མ་ལ་སྡུ་མ་སྡུ་མ་ལ་གནས་པས་བྱབ་ཟེར་བའང་མི་འཐད་དེ།
 བཟོད་པ་རྒྱུད་བྱ་མན་ཆད་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་ནམས་ཉམས་པས་བཏང་བའི་སོ་སྦྱེ་དེས་
 སྟོན་ནས་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་གསོས་འདེབས་མཁན་འབྱུང་ན་དེ་གསུམ་གྱི་གང་
 བས་ཉམས་པའི་འཕྲོ་དེ་ནས་འཐོབ་པ་དང་། གསོས་འདེབས་མཁན་མ་བྱུང་ན་
 སྦྱོར་ལམ་དང་པོ་ནས་གཞི་ནས་བསྐྱེད་དགོས་པར་མཆིམས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལྟར་ཉམས་པས་བསྐྱེད་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པ་དེ་ཤི་བས་གཏོང་བ་ལའང་
 འདྲའམ་སྟམ། དེས་དེ་གསུམ་གྱི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཐོབ་པ་ལ་སྡུ་མ་སྡུ་མ་ཐོབ་པས་མ་
 བྱབ་པ་དང་། ཡང་འདྲོད་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་འཕགས་པ་ལ་བཟོད་འཕྲིང་ཡན་
 ཆད་ཐོབ་པས་བྱབ་ཀྱང་བཟོད་རྒྱུད་མན་ཆད་གསུམ་ཐོབ་པས་མ་བྱབ་ཚུལ་ཡང་
 ཤེས་སོ། །དེ་ལ་སྦྱོར་ལམ་དང་པོ་གཉིས་སོ་སོ་སྦྱེ་བས་ཡོངས་སུ་ཉམས་པས་ཀྱང་
 གཏོང་བ་ཡོད་ཅིས་པ། དེའི་དོན་ཡང་ཉེར་བསྟོགས་ལ་བརྟེན་པའི་དེ་ཡིན་ན་
 འདྲོད་ཉོན་མདོན་དུ་གྱུར་པ་ཅམ་གྱིས་ཉེར་བསྟོགས་གཏོང་མི་དགོས་ལ། དངོས་
 གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་ན་ནི། དངོས་གཞི་དེ་ཉིད་ལ་བདེན་མཐོང་།

ཞེས་པ་དང་འགལ་དོགས་པས་མི་མཐུན་སྟོགས་ངེ་ལྟ་བུས་ཉམས་པའི་དོན་ཡིན་
 དཔུང་དགོས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོས་ཉིད་དུག་སྟགས་ཐོབ་པ་ལ་སྦྱར་
 ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་མི་དགོས་པར་ཐལ། ངན་འགྲོའི་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་བརྟག་
 མིན་ཐོབ་པའི་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །ཡང་དེ་དང་བྱུང་
 མེད་དུ་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་བརྟག་མིན་ཐོབ་པའི་བྱང་ཁེམས་ཚོགས་ལམ་པ་འང་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྟགས་དང་སོ་ལ་མ་བྱལ་སྟེ། སྦྱར་ལམ་བཟོད་པ་ཐོབ་
 པ་ཤི་འཕྲོས་པས་བཏང་བའི་ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྟགས་
 གཉིས་པའང་། ཚ་བར། བདེ་འགྲོ་རིགས་མཐོར་སྐྱེས་དབང་ཚད་། །ཤོར་འཁྱར་
 ཚེ་རབས་དྲན་མི་ཞོག །ཅིས་སྟགས་ཀྱིས་དཔྱུད། ཡང་ཁ་ཅིག །ཐེག་པ་གསུམ་
 སོ་སོའི་ལམ་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་སོ་སོའི་གང་ཟག་ཡིན་དགོས་
 ཟེར་ན། གཉིས་སྒྲོབ་རིགས་ལས་བརྒྱུག་ནས་ནི། །ཁངས་རྒྱས་སྤྱ་འཁྱར་གཞན་
 གསུམ་ཡང་། ཞེས་པས་དཔུང་དགོས་སོ། །

ཡང་མཆིམས་རྟེན་ལས། ཟད་པ་བཟློམས་པའི་དོན་ལ། སྤར་སྤངས་པ་སོ་
 སོ་མང་སོ་ཡོད་པ་རྣམས་བཏང་ནས་ཐམས་ཅད་བཟློམས་པའི་ཟད་པ་གཅིག་
 ཐོབ་པ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱུན་ཞུགས་ལ་ཀྱན་སྦྱར་གསུམ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་གཅིག་
 དང་། ཕྱིར་འོང་དེ་གསུམ་དང་འདྲོད་ཉོན་དུག་པ་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་གཅིག་
 ཐོབ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པས། འོ་ན་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་སྟགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
 འདྲོད་པ་དང་གོང་མའི་མཐོང་སྤང་བརྒྱུད་སྤངས་པའི་བྲལ་བ་བརྒྱུད་སོ་སོར་མེད་
 པར་ཐལ། འདྲོད་ན། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་འབྲས་བྱུར་ཕྱར་པའི་དེ་བརྒྱུད་མེད་པར་
 ཐལ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དགེ་སྦྱོར་རྩིས་ཀྱི་འབྲས་བྱུར་ཕྱར་པའི་དེ་བརྒྱུད་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚ་བར། དེ་དག་བརྒྱུད་ཅུ་ཚ་དགའོ། །གྲོལ་ལམ་ཟད་པ་རྣམས་
 དང་བཅས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་
 བརྒྱུད་ཡོད་ཀྱང་བརྒྱུད་པོ་དེ་དོན་གཅིག་ཡིན་ཟེར་ན། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདྲོད་པ་དང་

ཁམས་གོང་མའི་འཁོག་བདེན་རྩལ་སོ་སོར་མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་ན། ཁམས་གོང་འོག་གི་འཁོག་བདེན་དོན་གཅིག་པར་ཐལ་ལོ། །ཡང་ཁ་ཅིག འདྲོད་པའི་སྒྲིམ་སྤང་རྣམ་གསུམ་མཁ་རྣམ་བཞི་སྤངས་ཤིང་དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་ཟག་མེད་ཀྱི་དབང་པོ་ཐོབ་པའི་རྒྱན་ཞུགས་ལ་རིགས་ནས་རིགས་སྦྱོར་གྱིས་བྱལ་བེར་ན། འདྲོད་ཉོན་ལྷ་པ་སྤངས་པའི་དེ་འདྲའི་རྒྱན་ཞུགས་དང་འདྲོད་ཉོན་དུག་པའི་དངོས་གཉེན་འདས་ལམ་ལ་གནས་པའི་རྒྱན་ཞུགས་རྣམས་འཕེན་ནོ། །

ཡང་གཟུགས་སྤྱི་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་དགུ་པོའི་ལས་དབང་ཉོན་མོངས་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་ལ། གོང་འཕོ་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དེ། ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྤྱོད་འགྱུར་གྱི་ལས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཟུགས་སྤྱི་སྦྱོར་བ་བཞི་པན་ཆད་ལེན་ངེས་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཆངས་ཆེན་མ་གཏོགས་པའི་གནས་བརྒྱུད་དུ་རིམ་གྱིས་སྦྱོར་ཏེ་འོག་མིན་གྱི་རྟེན་ལ་དགྲ་བཅོམ་འཐོབ་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བེར་བ་སོགས་གྱིས་དཔྱད། ཡང་ཁ་ཅིག་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདྲོད་པ་ལས་ཆགས་བྲལ་བྲས་པའི་འཕགས་པ་ལ་འདྲོད་ཉོན་སྤངས་པའི་འབྲས་ཐོབ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཀ་ཐོབ་པས་བྱལ་སྟེ། ཚ་བར། འཇིག་རྟེན་པ་ཡིས་ཆགས་བྲལ་བའི། འཕགས་ལ་བྲལ་བའི་ཐོབ་རྣམས་གཉིས། ཁྲིས་གསུངས་པས་སོ་བེར་ན། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ཅན་གྱི་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་སོང་གི་ཕྱིར་མི་འོང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་འདྲོད་ཉོན་སྤངས་པའི་བྲལ་ཐོབ་ཟག་བཅས་བཏང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྲལ་ཐོབ་དེ་འདྲོད་པའི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཤེར་མ་ཟད་བརྒྱུད་པ་ལམ་རྩིས་ཤེས་ལ་གནས་པའི་ཐོད་ཀླལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ངེས། འདྲོད་ཉོན་དགུ་རེ་རེ་ཞིང་སྤངས་པའི་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་རེ་ཐོབ་ན། དེ་འདྲའི་འཁོག་བདེན་རྣམས་འདས་མ་འདས་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གང་གི་བྲལ་འབྲས་ཡིན་པ་དང་། རིམ་གྱིས་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་ཕྱིར་མི་འོང་ཐོབ་པ་དེའི་འདྲོད་ཉོན་དགུ་པ་

སྤངས་པའི་བྲལ་ཐོབ་ཟག་མེད་དེ། འདས་ལམ་གྱི་འབྲས་བྱར་འདོད་དགོས་པས་
ན་དེས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བྱ་ལམ་གཉིས་ཀས་ཐོབ་མ་ཐོབ་སོགས་ཀྱིས་དཔྱད།

ཡང་ཁ་ཅིག་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བྱང་སྟོགས་སོ་བདུན་གང་རུང་ལ་དགེ་བ་ཡིན་
དགོས་པར་ཐལ། སྟོབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གང་རུང་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱའི་ལམ་ཡིན་
དགོས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་དེ་དང་མཐུན་ཉིན་ཕྱིར། ཁྲིམ་པས་
སོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཏུ་ཐུར་པའི་ལྷའི་མིག་དང་
ན་བའི་མངོན་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོ་རྩ་འཕྲུལ་ན་བ་མིག་ཅིས་པས་
སོ། །དེ་དག་སྟོན་བྱང་གི་ལམ་ཡིན་ཀྱང་ངོ་བོ་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
མངོན་ཤེས་རྣམ་དུག་རྣམ་ཀྲོལ་སྟོ། །ཁྲིམ་དང་། མིག་དང་ན་བའི་མངོན་ཤེས་
ནི། ལྷང་ཏུ་མ་བསྟན་ལྷག་རྣམས་དགེ་ཁྲིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་
མ་གཏོགས་འདོད་ཁམས་སྲིད་ཅེ་ན། ཁྲིམ་པས་འདོད་པ་དང་སྲིད་ཅེའི་སས་
བསྟུས་ཀྱི་ལྷེ་ཆོན་ཐ་མ་གཉིས་ལས་གཞན་ཐམས་ཅད་ཡོད་དོ་ཟེར་ན། འོ་ན་སྲིད་
ཅེའི་སས་བསྟུས་ཀྱི་རྩ་འཕྲུལ་གྱི་རྒྱུ་ལ་བཞི་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་ན། དེའི་སས་
བསྟུས་ཀྱི་དཔྱད་པ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། བྱེ་སྐྱའི་ལུགས་འདིར་རྩ་འཕྲུལ་ནི་ཉིང་
ངེ་འཛིན་དང་རྒྱུ་ལ་བཞི་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། བྱེ་སྐྱའི་ལུགས་འདིར་རྩ་འཕྲུལ་ནི་ཉིང་
ངེ་འཛིན་དེ་ལས་ནི། ཁྲིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག་མཛོང་ལམ་པ་
ཡིན་ན་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱུད་ད་ལྟར་བ་ཐོབ་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། ཐོད་
ཀྲལ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་
པའི་མཛོང་ལམ་པ་དང་། བྱང་སེམས་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་མཛོང་ལམ་པ་རྣམས་
ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དག་གིས་ཡང་དག་པའི་
རྟོག་པ་འཕགས་ལམ་ད་ལྟར་བ་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མཛོང་
ལམ་ད་ལྟར་བ་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་བའི་ས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་
ཁ་ཅིག་རྒྱུ་ཞུགས་དང་ཕྱིར་འོང་གང་རུང་ལ་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་ཁ་མ་

ཐོབ་པས་བྱབ་ཀྱང་། མིར་མི་འོང་དང་དགྲ་བཅོམ་གང་རུང་ལ་དེ་བདུན་ཐོབ་
པས་བྱབ་པོ་ཟེར་ན། རིམ་གྱིས་པའི་མིར་མི་འོང་གི་འབྲས་བུ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་
དབང་རྒྱལ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་མིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་དགའ་བ་
ཡང་དག་བྱང་རྒྱབ་ཡན་ལག་མ་ཐོབ་པའི་མིར་ཏེ། དེས་དངོས་གཞི་ཟག་མེད་མ་
ཐོབ་པའི་མིར་ཏེ། ས་གསུམ་རྒྱལ་ལ་བསམ་གཏན་རྒྱུས་། ཉེར་བསྟོགས་ལས་
མཐའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་མིར། འོན་ཀྱང་དེས་དངོས་གཞི་མ་
ཐོབ་ཟེར་ན། བཤད་པའི་ལྷག་མ་ལ་བརྒྱ་ཐོབ། ཁེས་པ་དང་འགལ་དྲགས་སོ། །

བཅིངས་མིར་སྟོབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ། ཁྱིམ་སོགས་ལ། སྟོབ་པའི་ཡན་ལག་
ཏུ་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ནས་ཉིང་དེ་འཛིན་གྱི་བར་བརྒྱད་ཅམ་དང་། མི་སྟོབ་
པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དེ་བརྒྱད་ཀྱི་སྟེང་རུ་ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་དང་ཡང་དག་
པའི་ཤེས་པ་སྟེ་བརྒྱ་བཤད་པའི་སྤྲུལ་མ་ནི་ཉོན་མོངས་གཏན་རུ་མ་སྤངས་པར་དེས་
བཅིངས་པའི་མིར་ཡིན་ལ། མི་སྟོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལ་སྤྱིར་ཉོན་
མོངས་གཏན་རུ་བཅོམ་པའི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག་འདུས་མ་བྱས་དང་། རང་
ཉིད་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བར་ངེས་པའི་མོས་པ་རྣམ་གྲོལ་འདུས་བྱས་གཉིས་ཀྱི་
ཕྱི་མ་ནི་མི་སྟོབ་པའི་ཡན་ལག་དགྲ་པ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་ལའང་སེམས་འདོད་
ཆགས་ལས་དང་ཤེས་རབ་མ་རིག་པ་ལས་གྲོལ་བའི་མོས་པ་རྣམ་གྲོལ་གཉིས་ཡོད་
པ་དེ་དག་མི་སྟོབ་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷའི་ནང་ནས་རྣམ་གྲོལ་གྱི་སྤང་པོ་
དང་། བྱང་རྒྱབ་སྤང་ཐིང་སྤྲད་བཤད་པའི་ཟད་པ་དང་མི་སྟེ་བ་ཤེས་པ་ནི། དེའི་
ཡན་ལག་བརྒྱ་པ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་ཟག་མེད་ཀྱི་སྤང་པོ་ལྷའི་
ནང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པའི་སྤང་པོ་འང་ཡིན་ཏེ། རང་
གི་བྱང་རྒྱབ་ཤེས་པའི་མིར་རྟོ། །མི་སྟོབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྷ་བ་ཡང་རང་གི་
མཉམ་བཞག་གི་རྟོགས་པ་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་གཙོད་བྱེད་ཡིན་པས། འདུལ་
བར་རྣམ་གྲོལ་དེ་མཐོང་གི་སྤང་པོར་བཤད་པས། དེའང་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་

ཤེས་གཟིགས་པའི་ཕུང་པོའོ། །དེ་གསུམ་གྱི་བྱང་པར་ནི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ཀུན་
 ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་དང་། སྲིད་ཉོན་དགུ་པ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་རྣམ་
 གྲོལ་ལམ་རུ་གྱུར་བའི་སེམས་བྱང་མོས་པ་ནི་མོས་པ་རྣམ་གྲོལ་དང་། འཕགས་
 ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་གྱི་ལྟ་བ་ནི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་སྟེ། དེས་ན་མོས་པ་རྣམ་
 གྲོལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རུ་བྱེད་ན་དེ་ལ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་བྱལ་གྱང་། ཡང་
 དག་པའི་ཤེས་པ་ལ་མོས་པ་རྣམ་གྲོལ་གྱིས་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་དང་མཚུངས་ལྡན་
 གྱི་མོས་པ་ལས་གཞན་པའི་སེམས་སེམས་བྱང་ཐམས་ཅད་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 མ་ཡིན་པའི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་རྣམས་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལ་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་མི་
 སློབ་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་འདས་མ་འོངས་ཅི་རིགས་དང་ལྡན་པས་བྱལ་གྱང་། དེ་
 བརྒྱ་ད་ལྟར་བ་དང་ལྡན་པས་མ་བྱལ་པ་ནི། དཔེར་ན་གཟུགས་མེད་པའི་དག་
 བཅོམ་པ་དང་། གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཡང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡན་ཆད་ལ་
 མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། ཡང་མི་སློབ་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་མངོན་རུ་
 གྱུར་བཞིན་པ་རྣམས་ལྟ་བུའོ། །

མི་སློབ་སེམས་ནི་ཞེས་སོགས་ནི། སེམས་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་གསུམ་
 ལས་གང་སྐྱེ་བ་པ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཞེ་ན། མི་སློབ་པའི་སེམས་སྐྱེ་བའི་ཐོབ་
 པ་ཆད་ཁ་མའི་རུས་སུ་མ་འོངས་པ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་གྲོལ་གྱི། དེའི་རུས་སུ་མི་
 སློབ་པའི་སེམས་འདས་ད་ལྟར་བ་ནི་གྲོལ་ཚུལ་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་མི་སློབ་
 པའི་སེམས་འདས་པ་དང་ད་ལྟར་བ་སྐྱེ་བ་པ་ལས་མི་གྲོལ་ཟེར་དཀའ་བས་དཔྱད།

འོ་ན་སྤྱང་བའི་ལམ་ཡང་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་བ་གང་གིས་སྤྱང་ཞེ་ན།
 འགག་པར་འགྱུར་པའི་ལམ་ཞེས་སོགས་ཏེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཐོབ་པ་ཆད་
 ཁའི་རུས་སུ་འགག་ཁ་མའི་སྤྱང་གཉེན་ད་ལྟར་བས། རང་རྒྱུད་ལ་ད་ལྟར་རུ་ཡོད་
 ལ་འགག་ཁ་མའི་སྐྱེ་བའི་ཐོབ་པ་རབ་རུ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱང་ངོ་། །ཞེས་པ་
 དེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གང་ཡིན་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱང་བ་ལ་སྤང་བྱ་

སྤྱི་བ་པ་དེའི་ཐོབ་པ་དང་སྤྱོད་གཉེན་གཉིས་ཀ་ད་ལྟར་བ་རྒྱུད་གཅིག་ལ་ལྟན་ཅིག་
 ཏུ་གནས་པས་སྤྱོད་དགོས་པར་བསྟན་པ་ལོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དངོས་གཞི་
 གསར་ཐོབ་ལྟ་བུ་ལ་མ་བྱུང་གྲང་། གཞན་ཆགས་བྲལ་སྟོན་འགྲོར་ཡང་འདྲོད་
 ཉོན་དང་པོའི་དངོས་གཉེན་འཇིག་རྟེན་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེའི་
 དོས་སྐལ་གྱི་འདྲོད་པའི་མཐོང་སྤང་དང་སྟོམ་སྤང་དང་པོའི་ཐོབ་པ་རྣམས་ལྟན་
 ཅིག་ཏུ་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པའི་སྟོན་པས་སྤྱོད་ཟེར་ཆོག་པ་འདྲ་བས། འགག་འགྱུར་ཚུལ་
 གྱིས་སྤྱོད་ཚུལ་དེ་སྤྱིད་ཆེའི་ཉོན་མོངས་དགྲ་བའི་བར་དུ་སྤྱར་རུང་ངོ་། །དེ་ལ་འོ་
 བ། ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་རྣམས་དང་དེའི་དངོས་གཉེན་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་
 རྒྱུད་ལ་ལྟན་དགོས་པར་ཐལ། དེ་མངོན་གྱུར་པ་རྣམས་འགག་འགྱུར་ཚུལ་གྱིས་
 སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཕྱིར་དགེ་བ་དང་མ་བཞུགས་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཤེས་པ་
 ད་ལྟར་བའམ་མངོན་གྱུར་པ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་ལྟན་ན། བལ་ཆེར་དེ་དག་རྒྱུད་ལ་
 དངོས་སུ་ཡོད་དགོས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ད་ལྟར་བའམ་མངོན་གྱུར་
 བ་རྣམས་རྒྱུད་ལ་ལྟན་པ་ལ། དེ་དག་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་ཡོད་མི་དགོས་བྱས་ན་རུང་
 ངམ་སྟུམ། འོན་ཀྱང་དེ་དག་མི་དགའི་གཟུགས་སྟགས་ལའང་དབྱེད་དགོས། །

སྤྱི་བ་བསལ་བྱ་བཅོད་ཤེས་རྣམས་ཀྱིས། ཁྱེས་སྟགས་ལ། འབྲས་བུ་རིམ་གྱིས་
 པའི་སྤྱི་བ་ཀྱན་ཆོས་བཅོད་གང་རུང་ལ་ཡིད་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་དང་འདྲོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བར་འབྱུར་བའི་ལམ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་བྱུང་བེར་ན། འདྲོད་
 ཉོན་ལྟ་བུ་སྤངས་བའི་རྒྱུ་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུ་གྱི་དེ་དག་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འདྲོད་ཉོན་གང་ལ་ཡང་ཆགས་
 བྲལ་མ་བྱས་པའི་རིམ་གྱིས་པའི་དེ་དག་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་བྱུང་པོ་ཟེར་
 བ། དེ་འདྲའི་རྒྱུ་ཞུགས་ཞུགས་པའི་རྒྱུ་གྱི་སྤྱི་བ་ཀྱན་ཆོས་བཅོད་མ་འོངས་པ་
 རྣམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚ་བར།
 མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཅོད་པ་དང་། ཤེས་པ་ཇི་ལྟར་སྐྱེས་པ་རྣམས། །མ་འོངས་པ་

འཛོལ་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཙ་བར་འདྲོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་དག་འདྲོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བའི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤང་བའི་དངོས་གཉེན་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཙ་བར། འགག་པར་འགྱུར་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་སྒྲོན་འགྲོའི་ཆོས་བཟོད་དེ་དག་སྤང་
ལམ་ཡིན་པར་གསུངས་ཀྱང་དངོས་གཉེན་ཡིན་མིན་དཔྱད་དོ། །

༼ཇ༽གནས་བརྟན་པའི་སྒྲོར་ལ།

དྲི་མེད་བཟོད་རྣམས་ཤེས་པ་མིན། །ཞེས་སོགས་གྱི་ཤེས་པའི་དོན་ནི། རང་
ཡུལ་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྤངས་པའམ་དེ་མིན་ཡང་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཆ་ནས་
འཛོག་ཅིང་། ལྟ་བའི་དོན་ནི། རང་ཡུལ་ལ་བརྟགས་དཔྱད་གྱིས་ངེས་པར་རྟོག་
ཅིང་དམིགས་རྣམ་ཆོལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་སྒྲོན་ནས་འཛོག་པ་སྟེ། དེ་
ན་དྲི་མེད་བཟོད་པ་བརྒྱད་མི་ཤེས་རབ་ལ་ལྟ་བའི་དོན་ཆང་ཞིང་ཤེས་པའི་དོན་
མ་ཆང་པས། དེ་དག་ལྟ་བ་ཡིན་ལ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་དང་། ཟད་མི་སྦྱེ་ཤེས་
པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱ་དང་། དེ་དག་ལས་གཞན་
པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་རབ་རྣམས་ནི་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་ཕྱ་དང་། བཟོད་པ་
བརྒྱད་གྱི་སེམས་སེམས་བྱུང་གཞན་རྣམས་ནི། དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱ་དང་། དེ་བཞིན་རུ་ཟག་བཅས་གྱི་ཤེས་བ་ལའང་ཕྱ་གཉིས་ཙམ་ཡོད་པ་སོགས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིའི་ཟག་མེད་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱ་དེ་དག་སྤོབ་མི་སྤོབ་གྱི་
ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་མིན་དཔྱད། དེ་དག་ལ་རང་ཡུལ་ལ་ཐེ་ཆོམ་སྤངས་
པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་བ་ལ་སྐབས་འདིའི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་མ་བྱུང་པ་ཆགས་
བྲལ་སྒྲོན་འགྲོའི་ཆོས་བཟོད་བཞི་ལྟ་བུའོ། །

ཡང་དེ་དག་ཉིད་བདེན་བྱེ་བྲག་གིས། །ཞེས་སོགས་ལ་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་སོ་

སོ་ལ་རང་ཡུལ་བདེན་པ་བཞི་གང་རུང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་
 པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། རྟུག་བདེན་སྟོང་པ་དང་བདག་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྟུག་
 བསལ་ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཐལ་སྤྱིར་རྟེ། རྟུག་བསལ་ཤེས་པ་ལ་རྟུག་བདེན་གྱི་རྣམ་
 པ་བཞི་རྟོགས་པ་རེ་རེ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རྟེ། ཆོས་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས། །རྣམ་
 པ་བརྟུ་རྟུག་ཅེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར་རྟེ། །ཙ་བར་འདྲོད་མི་རུས་རྟེ། དེའི་གཞལ་
 གྱུ་བདེན་བཞི་གང་རུང་མ་ཡིན་དགོས་པའི་སྤྱིར་རྟེ། སྟོང་བདག་མེད་དེ་བདེན་
 བཞི་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་སྤྱིར་རྟེ། །ཡང་ཁ་ཅིག་བདེན་བཞི་གང་རུང་མངོན་
 སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བརྟུ་གང་རུང་ཡིན་ན་བདེན་བཞི་ཤེས་པ་བཞི་སོ་གང་
 རུང་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འགོག་བདེན་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཀུན་རྫོབ་
 ཤེས་པ་ཆོས་ཅན། ཐལ་སྤྱིར་རྟེ། དེ་འདྲའི་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རྟེ།
 ཟག་ཟད་གྱི་མངོན་ཤེས་ལ་ཟག་པ་ཟད་པའི་དོ་སོ་རྟོགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་
 ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་སོགས་ཤེས་པ་རྟུག་ཡོད་པའི་སྤྱིར་རྟེ། ཙ་བར་། ཟད་པ་རྟུག་
 གས་བརྟུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། །ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་སྟོབས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར་རྟེ། །ཙ་བར་འདྲོད་མི་རུས་རྟེ། ཟག་ཟད་གྱི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པའི་
 སྤྱིར་རྟེ། ཤེས་པ་ཟག་བཅས་ཟད་པ་མེད། །དང་པོ་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་སྤྱིར་རྟེ།

ཡང་ཁ་ཅིག །དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་འབྲས་གནས་ཡིན་ན། ཟད་པ་
 ཤེས་པ་ད་ལྟར་བ་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཙ་བར་། དེ་ཟད་ཐོབ་དང་ཟད་པ་ཤེས། །དེ་
 ཆོ་དེ་མི་སྟོབ་དགྲ་བཅོམ། །ཞེས་དང་། །དེའི་ཐད་གྱི་མཆིམས་མཛོད་ལས་ཀྱང་།
 སྤྱིར་ཆེད་སྟོབ་སྤང་རྣམ་པ་དགྲ་པ་དེ་ཟད་པའི་ཐོབ་པ་དང་དེ་ཟད་པ་ཤེས་པའི་
 རྣམ་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལྟན་ཅིག་དུ་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ནི་རྣམ་གྲོལ་ཐ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པས་སོ་ཟེར་ན། འོ་ན་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་ཆོ་དང་པོར་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་
 མངོན་དུ་གྱུར་པ་མེད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཅིག་ཅར་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མེད་པའི་

བྱིར་རྒྱུ་། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དག་བཙམ་ཐོབ་ཆེ་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་
 གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཚ་བར། དེ་གཉིས་དང་པོར་སྐྱེས་པ་ནི། རྩལ་
 བསྐལ་རྒྱ་རྩེས་ཤེས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རྒྱུ་། ཡང་ཁ་ཅིག་དག་
 བཙམ་ཐོབ་ཆེ་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཞིག་ངེས་པར་སྐྱེས་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཚ་
 བར། གཡ་ཏེ་མི་གཡོ་བཟད་ཤེས་ལས། ཞེས་སྟགས་དང་། མི་གཡོ་བས་ནི་བཅུ་
 འཐོབ་པོ། ཞེས་པས་སྟོན་ཅེས་ན། ཆོས་ཤེས་སྤྱུ་ཡུར་བའི་སྤྱི་ཆེད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 དག་པ་ལ་གནས་པའི་དག་བཙམ་པ་ཆོས་ཅན། ཤེས་པ་དེ་གཉིས་གང་རུང་རྒྱུ་
 ལ་སྐྱེས་པར་ཐལ། དག་བཙམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་ཤེས་སྤྱུ་
 ཡུར་བའི་སྤྱི་ཆེད་དག་པའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཚ་བར། སྒྲིན་པའི་ལམ་ལ་འགྲོག་པའམ། ཞེས་སྟགས་
 གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཚ་བར། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དང་པོར་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་
 གཉིས་ལ་རྩེས་ཤེས་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་རྒྱུ་། ཁོ་ན་རེ། འོ་ན་དེ་འདྲའི་དག་
 བཙམ་པ་དེ་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་གང་རུང་མ་ཐོབ་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་གང་རུང་
 རྒྱུ་ལ་མ་སྐྱེས་པའི་བྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཤེས་པ་དེ་གཉིས་རྒྱུ་ལ་སྐྱེས་པ་ལ་ད་
 ལྟར་བ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ད་ལྟར་བའི་དོན་ཡིན་
 པའི་བྱིར་རྒྱུ་། ཚ་བར་འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དག་བཙམ་པ་ཡིན་ན་མ་མཐའ་བཟད་
 པ་ཤེས་པ་མ་འོངས་པ་ཐོབ་པས་ཁྱབ་པ་ནི། དེ་བཟད་ཐོབ་དང་ཞེས་སྟགས་ཀྱི་
 དོན་ཡིན་པའི་བྱིར་རྒྱུ་། ཡང་ཁོ་ན་རེ། དང་པོར་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་
 གང་རུང་ཡིན་ན་སྤྱི་ཆེད་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དག་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་
 གཉིས་སྤྱི་ཆེད་སྤྱུ་ཀྱན་རྩེས་ཤེས་གང་རུང་ཡིན་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
 པའི་བྱིར་ཏེ། འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། ལྟར་ལྟར་གྱི་ཆོས་ཤེས་སྤྱུ་ཡུར་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་
 གྱི་རྩེས་སྤྱུ་བཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་རིམ་བཞིན་གསར་དུ་མངོན་དུ་ཡུར་པ་
 ཡོད་ཅིང་། མི་གཡོ་བ་ལ་དག་བཙམ་ཐོབ་ཆེ་དང་པོར་བཟད་པ་ཤེས་པ་མངོན་དུ་

གྱུར་ནས་དེའི་མཁུག་སོགས་སུ་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་མངོན་ཏུ་གྱུར་པའང་ཡོད་པས།
 དེ་ལྟར་སྤར་མ་སྐྱེས་པ་གསར་ཏུ་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་དང་པོར་སྐྱེས་པའི་
 ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དང་པོར་སྐྱེས་པའི་ཤེས་པ་ལ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པའི་ཆོ་
 སྐྱེས་པ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་མོད། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ཚེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དག་
 པ་ངེས་པར་རང་འབྲེན་བྱེད་ཀྱི་རྟོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་དང་དམིགས་རྣམ་
 མཐུན་པ་དགོས་སམ་མི་དགོས། དགོས་ན་དེ་ལ་དང་པོའི་ཉེར་བསྟོགས་ཀྱིས་
 བསྐྱེས་པའི་རྟོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལྟ་བུ་ཅ་གཉིས་སོགས་སུ་བརྒྱ་བརྒྱད་
 ཅུ་ཅ་བཞི་ཡོད་པ་ལྟར། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལའང་དེ་བཞིན་ཡོད་དགོས་པས། དག་
 བཅོམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་གང་རུང་མངོན་ཏུ་གྱུར་པས་མ་བྱལ་པ་
 དང་། དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་གང་རུང་གིས་མ་བྱལ་པ་རྣམས་
 བློ་ཐག་ཆོད། དེའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་དམིགས་རྣམ་
 མཐུན་པ་མི་དགོས་པས། དེའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་ཤེས་པ་དེ་གཉིས་གང་རུང་ཡིན་
 དགོས་པས་རྩིས་ཤེས་ཡིན་དགོས་ཟེར་ན། སྤར་ལྟར་བསྐྱོམ་པའི་ལམ་ལ་འགོག་
 པའམ། ཁྱེས་སོགས་ཀྱིས་དབྱུད་དགོས་སོ། །

ཡང་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པ་ལ་མི་རྟག་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་བརྒྱ་བཞི་མེད་པར་
 ཐལ། དེ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་བདེན་བཞི་ཅི་རིགས་ལ་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་པ་དང་།
 སྤར་བྱ་བ་བྱར་མེད་པ་ཅམ་ཏུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཅན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་
 བར། ཟད་པ་ཤེས་པ་བདེ་རྣམས་ལ། ཁྱེས་སོགས་དང་། མཆིམས་རྟེན་ལས་
 ཀྱང་། བྱ་བ་བྱར་མེད་པ་ཅམ་རྟོགས་ཀྱི་བདེན་བཞི་ལ་མི་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། ཁྱེས་
 དང་། བདག་གིས་སྟུག་བསྐྱེལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་སོ། ཁྱེས་པ་ནས། ལམ་བསྐྱོམས་
 སོ། ཁྱེས་མཉམ་བཞག་གི་དུས་སུ་ཤེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྩིས་ཀྱི་ཤེས་པས་ངེས་
 པའོ། ཁྱེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱལ་ཤི། དེ་ལྟར་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་
 པ་དང་སྤར་བྱ་བ་བྱར་མེད་པ་ནི་རྣམ་པ་བརྒྱ་བཞི་ལས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པས་

དེ་འདྲའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཟེར་ན། ལྷག་མ་རྣམ་པ་བརྩ་བཞི་ཅན། ཁྱིམ་དང་།
བཞི་སྟེ་རྣམ་བཞི་དེ་དག་ནི། ཁྱི་སྟེ་བ་དང་ཟད་པ་ཤེས། ཁྱིམ་པ་དང་འགལ་
བས་དངོས་སུ་ན་རྣམ་པ་བརྩ་བཞི་ཅི་རིགས་རྟོགས་པའི་ཤུགས་ལ་བྱ་བ་བྱས་ཟིན་
པ་སོགས་སུ་རྟོགས་པ་འདུ། ཡང་ན་རྣམ་པ་བརྩ་བཞི་ཅི་རིགས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ཡིན་
ཀྱང་རྗེས་སྐོབ་ཏུ་དེ་འདྲའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པའི་ཤེས་པ་ཡིན་ཟེར་རམ་དཔྱད།

ཆོས་སྒྲོའི་སྦྱང་ཡུལ་དགུ་ཡིན་ནོ། ཁྱིམ་སོགས་ལ་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་པ་
རྩོལ་སེམས་ཤེས་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ཟེར་ན།
མཆིམས་ལྷིག་ལས། ལྷག་བསྐལ་དང་ཀུན་འབྱུང་ཤེས་པས་བསྐྱས་པའི་ཆོས་
ཤེས་པས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་གཞན་གྱི་སེམས་ཤེས་ཟག་བཅས་ལ་དམིགས་
པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱིམ་པ་དང་འགལ། ཡོད་ཟེར་ན། དེ་ལ་ཟག་བཅས་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། སྐབས་འདྲིའི་པ་རྩོལ་སེམས་ཤེས་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན་
དགོས་པ་གང་ཞིག ཟག་བཅས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་དམིགས་པའི་
ཆོས་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། གཞན་ཡིད་ཤེས་པ་བསམ་གཏན་
བཞི། ཁྱིམ་སོ། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ཁམས་གོང་མའི་ལྷག་ཀུན་ལ་དམིགས་པའི་
ཆོས་ཤེས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཤེས་བྱ་བའི་སྦྱང་ཡུལ་ནི། འདྲོད་ལྷག་བསྐལ་
སོགས་ཞེས་པས་སོ། ཡང་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་གྱི་པ་རྩོལ་སེམས་ཤེས་ལ་ཟག་བཅས་
ཟག་མེད་ཡོད་ཆོག་པ་འདྲ། ལྷག་ཀུན་ཤེས་པའི་ཡུལ་གྱི་དེ་ལ་ཟག་བཅས་དགོས་
ཀྱང་། དེ་ལ་འདྲོད་པའི་ལྷག་ཀུན་ཤེས་པའི་ཡུལ་ཡོད་མེད་སོགས་དཔྱད། ཡང་
བཞི་ཡི་བརྩ་ཡིན་ཞེས་པས་ཤེས་པ་བརྩ་པོ་གང་རུང་ལ་ཤེས་པ་དེ་བཞིའི་ཡུལ་
ཡིན་པའི་བྱུང་པ་མི་འཐད་དེ། གཟུགས་མེད་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་
རྣམས་དང་ཤེས་པ་བརྩ་འདས་མ་འོངས་རྣམས་པ་རྩོལ་སེམས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་ས་དབང་གང་ཟག་འདས། ཁྱིམ་དང་མ་སྦྱོས་མི་རིག་
གོ། ཁྱིམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གང་ཟག་གང་གིས་ཤེས་པ་དུ་ཞིག་རྒྱད་ལ་ལྷན་ཚུལ་ལ། འདོད་པ་ལས་
 ཆགས་བྲལ་བྱས་པའི་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་དང་། འཕགས་པ་ཟག་མེད་
 སྐད་ཅིག་དང་པོ་བ་རྣམས་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་དང་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་གཉིས་
 དང་ལྷན་པ་དང་། དེ་འདྲིའི་འཕགས་པ་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཤེས་
 པ་བཞི་དང་ལྷན་པ་སོགས་སྦྱར་རོ། །གཟུགས་མེད་སོ་སྐྱེ་དང་ཆགས་བྲལ་མ་
 བྱས་པའི་འདོད་པའི་སོ་སྐྱེ་རྣམས་དང་། འཕགས་པ་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་དང་
 པོ་བ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་ཕུ་དང་ལྷན་པ་སོགས་ཙུ་བ་ལྟར་རོ། །དེ་
 ལ་འདོད་པ་ལས་ཆགས་བྲལ་མ་བྱས་པའི་སོ་སྐྱེ་ལ་གཅིག་ཙམ་དང་ལྷན་བས་
 མ་ཁྲུབ་སྟེ། པ་རོལ་སེམས་ཤེས་མི་དགེ་བ་རྒྱད་ལྷན་ཀྱི་སོ་སྐྱེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཙུ་བར། སེམས་ཤེས་དེ་ནི་རྣམ་གསུམ་གང་། །རྟོག་དང་རིག་སྤྲུགས་ཀྱིས་བྱས་
 པའང་། །ཞེས་པས་སོ། །གཞན་ཡིད་ཤེས་པ་བསམ་གཏན་བཞི། །ཞེས་པ་ནི་
 སྟོམ་བུང་གི་དེ་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཟག་
 མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་རྣམས་སྐྱེ་སོགས་ཆོད་ན་ཟག་མེད་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྷ་གང་བྱང་
 གིས་ཁྲུབ་ཟེར་ན། སྤྲུག་བསྐལ་རྩེས་ཤེས་པའི་རྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ཤེས་ཆོས་ཙན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཙུ་བར། བཞི་ལ་རེ་རེ་འཕེལ་དང་
 ལྷན། །ཞེས་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་མཐོང་ལམ་ཡིན་མིན་དཔྱད་དགོས།

གང་ཟག་གང་གིས་ཤེས་པ་གསར་པ་དུ་ཞིག་འཐོབ་ཚུལ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་
 ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་ལྟར་ལ། དེའང་དེ་དག་ནི་ལམ་དེ་དང་དེའི་
 སྐབས་སུ་སྤར་མ་རྟེན་པའི་ཤེས་པ་གསར་བ་དེ་དང་དེ་དག་ཐོབ་པ་ཡོད་ཚུལ་
 ཙུ་བར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། །ལམ་དེ་དང་དེ་ལ་གནས་པས་ཤེས་པ་རྩ་ཆོག་ལྟར་ཀྱི་
 བྲངས་དེ་ཙམ་དང་ལྷན་ཚུལ་ལ་སྦྱར་ན་མི་འཐད་དེ། དཔེར་ན། ས་བདུན་ལས་
 རྒྱལ་མངོན་ཤེས་དང་། །ཞེས་པས། བསམ་གཏན་བཞི་པོའི་དངོས་གཉེན་བར་
 ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པས་བདུན་ཙམ་དང་ལྷན་པར་བཤད་པ་མ་ཡིན་པའི་

མྱིར་ཏེ། དེ་པ་རྒྱལ་སེམས་ཤེས་དང་ཡང་ལྷན་པའི་མྱིར་ཏེ། འདོད་ལས་ཆགས་
 དང་བྲལ་བས་བརྟན། ཁྲིས་སོགས་དང་འགལ་བའི་མྱིར། ཁྲིས་ན་དེ་དག་གི་
 སྐབས་སུ་པ་རྒྱལ་སེམས་ཤེས་ཚྡོན་མ་རྟེན་པའི་གསར་པ་མི་འཐོབ་པར་བསྟན་
 པ་ཡིན་ཞིང་དེས་ཤེས་པ་གཞན་རྣམས་ལ་འང་རིགས་བསྐྱེད། ཁྲི་ཡང་ཤེས་པ་
 དེ་ཅུ་འཐོབ་པ་ཡོད་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི་ཁྲབ་མཐའ་གཟུང་མི་རུང་སྟེ། དཔེར་ན།
 སྔོང་མའི་གྲོལ་བའི་ལམ་བརྟུན་གྱི་བརྟན་ལ་པ་རྒྱལ་སེམས་ཤེས་བཟང་ནས་དེ་མ་
 འོངས་པ་འཐོབ་པར་བཤད་པས། སྲིད་ཅེ་འཕགས་པས་དེ་བརྟུན་ཐོབ་ཆོ་པ་རྒྱལ་
 སེམས་ཤེས་ཟག་བཅས་ཐོབ་ཟེར་མི་རུང་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་སྲིད་ཅེའི་རྣམ་གྲོལ་
 ལམ་དགུ་པའི་ཟད་པ་ཤེས་པ་ལ་དགུ་དང་། མི་གཡོ་བ་ལ་བརྟུ་ཐོབ་པར་བཤད་
 པ་དེ་ཡང་དེ་ལྟར་ཐོབ་པ་ཡོད་ཅེས་པ་མ་གཏོགས་ཁྲབ་ཟེར་ན། ཤེས་རབ་རྒྱང་
 པས་གྲོལ་བའི་དགུ་བཅེམ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ཆོས་ཅན། མི་སྦྱོ་བ་ཤེས་པ་ལས་གཞན་
 དགུ་ཐོབ་པར་ཐལ། འདོད་མི་རུས་ཏེ། མཆིམས་སྒྲིག་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་
 གྲོལ་ལ་པ་རྒྱལ་སེམས་ཤེས་མ་གཏོགས་དགུ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་
 ལ་བརྟུ་དང་ལྷན་ནོ་ཁྲིས་ཤེས་པར་བྱའོ། ཁྲིས་གསུངས་པའི་མྱིར་རོ། ཁྲིས་ཤེས་
 རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་ལ་སེམས་ཤེས་མ་གཏོགས་པ་དགུ་དང་ལྷན་པར་བཤད་པས།
 སྒྲོམ་བྱུང་གི་པ་རྒྱལ་སེམས་ཤེས་མཛོན་ཤེས་དང་མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དགུ་
 བཅེམ་པ་ལ་འང་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ཡོད་པར་བཤད་དམ་སྟུམ།

ཡང་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་དང་མི་གཡོ་བའི་དགུ་བཅེམ་པ་གཉིས་
 ལ་ཕན་ཚུན་ཁྲབ་པ་མེད་དེ། གནས་རྒྱལ་པར། གཉིས་ཀྱིས་མི་སྦྱོ་བ་འོངས་སུ་
 རྒྱུགས། ཁྲིས་པའི་སྐབས་སུ་དབང་པོས་རྒྱུགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་གྲོལ་རུས་
 དང་མི་སྦྱོར་བ་དང་། སྒྲོམས་འཇུག་གིས་རྒྱུགས་པ་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་
 གྲོལ་རུས་དང་སྦྱོར་བ་དང་། དབང་པོ་དང་སྒྲོམས་འཇུག་གཉིས་ཀས་རྒྱུགས་པ་
 བློ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་རུས་དང་མི་སྦྱོར་བ་ལ་བཤད་པས་སོ། །དགུ་

བཅོམ་ཆུན་བཅས་ཆུན་མེད་ནི། རིམ་བཞིན་གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་གྲོལ་དང་
 ཤེས་རབ་གྱིས་རྣམ་གྲོལ་ལ་བྱེད་ཅིང་། སྤུ་མ་ལ་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པས་ཁྲབ་
 ལ། ཕྱི་མ་ནི་མངོན་ཤེས་མེད་པར་ཉེར་བསྟོགས་ཅན་གྱིས་ཉོན་མོངས་སྤངས་པ་
 དངོས་གཞིའང་མ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུར་བཤད་དོ། །གང་ལྟར་ཡང་མི་གཡོ་བ་ལ་དེ་
 གཉིས་ཡོད་པ་འདྲ་བས། མི་གཡོ་བས་ནི་བརྟུ་འཐོབ་པོ། །ཞེས་པ་ཡང་པ་རོལ་
 སེམས་ཤེས་ལ་ཞིབ་ཆ་དགོས་ཏེ། མངོན་ཤེས་ལྡ་མ་ཐོབ་པའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེས་མངོན་ཤེས་ལྡ་གསར་དུ་བསྐྱབ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཆིམས་རྒྱུ་ལས།
 མི་སྒྲོབ་པས་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་མི་གཡོ་བ་ལ་དགུ་དང་གཞན་ལ་
 ནི་བརྟུད་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཤད་པའི་ལྷག་མ་ལ་
 བརྟུད་འཐོབ། །ཅེས་པ་ཡང་སྤྱིར་ཅི་ཡང་མེད་མན་ཆད་གྱི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དགུ་
 པ་རྣམས་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ་ལ་པ་རོལ་སེམས་ཤེས་ཐོབ་པས་མ་ཁྲབ་པ་
 སོགས་ཀྱི་ཞིབ་ཆ་བྱུང་། །དེ་དག་གི་སྤྱིད་ཅེ་དང་སྒྲོབ་མི་སྒྲོབ་ཀྱི་དབང་པོ་འཕོ་
 བྱེད་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རྣམས་ནི་ཟག་མེད་དང་། ས་
 བརྟུད་གྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བྱེད་རྣམས་ལ་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་
 གཉིས་དང་། མངོན་ཤེས་ལྡ་སྐྱབ་བྱེད་རྣམས་ནི་ཟག་བཅས་དང་། སྤེལ་སྒྲོམ་
 སྐྱབ་པའི་དེ་རྣམས་ལ་ནི་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པས། དེ་དག་
 གི་སྐྱབས་སུ་ཤེས་པ་འཐོབ་ཚུལ་ཇི་སྐད་བཤད་པ་རྣམས་ལས་ཤེས་པ་གང་དང་
 གང་ད་ལྟར་བ་དང་། གང་དང་གང་མ་འོངས་པ་འཐོབ་ཚུལ་རྣམས་ཞིབ་དུ་མ་
 དེས་ན་མགོ་འཁོར་རོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་བརྟུ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཉན་རང་གིས་
 མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མི་ཅུས་པའི་ཡུལ་བརྟུ་སོ་སོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྲབ་
 རྟེ། ཚ་བར། འདིའི་སྟོབས་གང་ཕྱིར་ཐོགས་མི་མངའ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན། འོ་ན་གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པ་སོགས་སྟོབས་བརྟུད་གྱིས་བསྐྱས་

པའི་སྐྱུག་ཀྲུ་ཚེས་ཤེས་ཇེས་ཤེས་རྣམས་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཅ་བར། གནས་དང་གནས་མིན་ཤེས་པ་བརྒྱ། ཁྲིས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །འདྲོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་དག་གི་ཚེས་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་
 བརྒྱ་རྒྱུག་ལས་གཞན་རང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམས་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བར།
 དྲི་མེད་བརྒྱ་རྒྱུག་གཞན་རྣམ་མེད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ།
 སངས་རྒྱུ་གྱི་ས་ན་ལས་འབྲས་གྱིས་འབྲེལ་བ་ཤ་ཁེང་ཤ་བ་རྣམས་དང་། ལས་
 གྱི་རྣམ་སྤྲིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། ཟད་པའི་བྱེ་བྲག་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱབ་པའི་བར་གྱི་ཡུལ་བརྒྱ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ཡོད་པར་ཐལ།
 དེའི་ཐད་གྱི་མདོ་ལས། ང་ནི་ཚེས་གཅིག་ཡོངས་སུ་མ་ཤེས་ཤིང་མ་སྤངས་བར་
 སྐྱུག་བསྐལ་གྱི་མཐར་བྱེད་པར་མི་སྤྲོད། ཁྲིས་དང་། རྩ་བུའི་གདོངས་ནི་གཅིག་
 སུ་ཡི། རྒྱ་ཡིད་བྱེ་བ་རྣ་ཚོགས་བ། ཀྲུ་མཁྱེན་མིན་པས་ཤེས་བྱ་མིན། །དེ་
 མཁྱེན་པས་ནི་ཀྲུ་མཁྱེན་སྟོབས། ཁྲིས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདྲོད་མི་རུས་
 ཏེ། དེ་འདྲའི་ཡུལ་བརྒྱ་རྣམས་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་མཁྱེན་པ་མེད་པ་གང་ཞིག་ཤེས་
 པ་སོ་སོས་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཀྲུ་རྫོབ་གཅིག་སུས་
 རང་ཚོགས་ལས། ཁྲིས་སོགས་གྱི་ཀྲུ་རྫོབ་ཤེས་པ་གཅིག་སུས་རང་གི་ཚོགས་པ་
 ལས་གཞན་པའི་ཚེས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་
 པ་ཡོད་ཅིང་། །དེའང་ཐོས་བསམ་གྱིས་དེས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱི་སྟོམ་བུར་གི་
 དེས་དེ་ལྟར་དམིགས་པ་མེད་པར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མ་གྲུབ་ན། འོ་
 བ་ཀྲུ་མཁྱེན་པའི་ཤེས་མེད་པར་ཐལ་ལོ་ཟེར་བ་བདེན་མོད། །འོ་ཀྲུང་ལུགས་
 འདྲིར་ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་རྣམས་ནི་བདེན་རྣམ་བརྒྱ་རྒྱུག་ལས་གཞན་མ་རྟོགས་
 པས། ཡུལ་བརྒྱ་པོ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཀྲུ་རྫོབ་ཤེས་པ་སོ་སོ་
 བ་ཡོད་ཟེར་དགོས་སམ། ཟག་མེད་གྱི་ཤེས་པ་རྣམས་སྟོབས་སུ་འཛོག་པ་ནི་རང་
 རང་གི་དམིགས་རྣམ་དང་མཐུན་པའི་ཡུལ་བརྒྱ་ཅི་རིགས་ལ་དམིགས་པ་ཅམ་གྱི་

སྟོན་ས་འབྱེད་པ་མ་གཏོགས་སྟེ་མཚན་གཞན་མི་གསལ་བས་འཚོལ་བར་བྱའོ། །

དེ་ལ་གནས་དང་གནས་མིན་ནི། དཔེར་ན་འདུས་བྱས་རྣམས་ནི་རང་རང་གི་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་གནས་དང་མི་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཚེས་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་གི་མཐུན་མི་མཐུན་གྱི་དོན་འབྱུང་བའི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པས། གཞི་གྲུབ་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་བྱབ་པས། སྟོབས་བརྩུ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རང་རང་གི་དམིགས་ལུལ་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པ་དང་། སྟོབས་ཐམས་ཅད་ཟག་ཟད་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱང་ཡིན་པས། སྟོབས་བརྩུ་གང་རུང་ལ་གནས་དང་གནས་མིན་མཐུན་པ་དང་ཟག་ཟད་མཐུན་པའི་སྟོབས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ཚེག་པ་འདྲ། སྟོབས་གཞན་བརྒྱད་ལའང་རང་རང་གི་དམིགས་ལུལ་གྱིས་དབྱེད་ན། བན་ཚུན་གཞི་མཐུན་ཡོད་པའང་མང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་དང་སྟོབས་གཉིས་དོན་གཅིག་པ་འདྲ་བས། དེའི་ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་སྟབ་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་རྩོ་རྩུ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོད་པས། སྟོབས་མངོན་ཤེས་སྟབ་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཤེས་པས་མ་བྱབ་པ་འདྲའོ། །ཉན་རང་གི་ཟག་ཟད་མངོན་ཤེས་ལའང་རིགས་བསྟེ། དེའང་ཟག་ཟད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་སུ་འདོད་དེ། དེ་ལ་ཤེས་པ་བརྩུ་དང་ཉེར་བསྟོགས་བདུན་མ་གཏོགས་པའི་ས་བརྩུ་གཅིག་ཡོད་པ། ཟད་པའི་མངོན་ཤེས་སྟོབས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྟོབས་མིག་དང་། རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་གཉིས་ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཟག་པ་ཟད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱབ་སོང་། འདོད་ན། དེ་གཉིས་དགེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཟག་ཟད་ཀྱི་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་མིག་དང་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་ནི། །ལྷང་རུ་མ་བརྟན་ལྟག་རྣམས་དགེ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ། །ཡང་དག་བཙམ་རྒྱན་

བཅས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོ་འཕྲོ་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ཀྱང་མངོན་
 ཤེས་ཡིན་པར་ཐལ། འདྲོད་ན། དེ་དག་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ། མངོན་
 ཤེས་རྣམ་ཐུག་རྣམ་གྲོལ་སྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཟག་
 ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་འདྲོད་སེམས་དེ། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པར་ཐལ།
 འདྲོད་ན། འདྲོད་པའི་སས་བཟུས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་སྒྲོལ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཡོད་པར་
 ཐལ། འདྲོད་ན། དེའི་སས་བཟུས་ཀྱི་ཞི་ལྷག་ཀྱང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །བྱས་པ་
 ལ་ཁོ་ན་རེ། དེ་ཐོས་བསམ་ཅི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་རྟོག་པ་ཡིན་
 པར་ཐལ་ལོ། །འདྲོད་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་ན།
 དེ་ན་འབྲུལ་ཤེས་ཡོད་པར་ཐལ། འདྲོད་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་འབྲུལ་
 ཟད་ཀྱི་སྒྲིས་བྱ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འཁོར་གསུམ། དེར་མ་ཟད་མངོན་ཤེས་
 མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པར་ཡང་ཐལ་ལོ། །ཡང་དེར་གྱུར་པའི་འདྲོད་སེམས་དང་
 སྤྱིད་ཅེའི་དངོས་གཞིའི་གཞལ་བྱ་ལ་འགོག་བདེན་འཛིག་ན། བདེན་པ་མངོན་
 སུམ་བྱ་མཐོང་བའི་དེ་གཉིས་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས་དཔྱད།

སྤྱིར་མངོན་ཤེས་ལྷ་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན། སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་ཀྱི་དངོས་
 གཞི་ལ་བརྟེན་པས་བྱབ་པར་ཐལ། ལྷ་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་དག་ན། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན། མ་བྱབ་སྟེ། གནས་ཐུག་པར། གསམ་གཏན་གི་ལམ་
 རྣམས་སྟེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ལམ་དཀའ་བ་ཉེར་བཞོགས་དང་བསམ་གཏན་ཀྱི་
 དངོས་གཞི་བྱད་པར་ཅན་ལ་རྟེན་པའི་མངོན་ཤེས་ལྷུང་བྱལ་གཉིས་བཤད་པའི་
 ཕྱིར་དཔྱད། ཡང་སྤར་འདྲིས་པར་བྱས་པས་སྦྱོང་བ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་
 མ་སྦྱིད་པར་འདྲོད་པ་ལ་སོགས་པའི་འོག་ས་ལས་ཆགས་བྲལ་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་
 འཐོབ་བའང་ཡོད་པས། མངོན་ཤེས་ལ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པས་བྱབ་མ་བྱབ་
 ཀྱང་དཔྱད་དོ། །ཡང་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ལ་བྱང་སྟོགས་ཀྱི་ལྷས་བྱན་པ་ཉེར་
 བཞག་ཁོ་ནས་བྱབ་ཟེར་ན། ལམ་མ་ཞུགས་ཀྱི་དེ་ཆོས་ཅན། ཐལ་ཕྱིར། ལམ་

ཞུགས་ཀྱི་དེ་ལའང་ལམ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པས། ལམ་དུ་གྱུར་པའི་དེ་ལ་བྱབ་པ་
 ཟེར་ན། ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་འཆི་འསོ་སྐྱེ་བ་རྟོགས་པས་
 དེ་ལ་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཡོད་མེད་དཔྱད།

འདོད་པར་གཏོགས་པའི་སྤྱལ་བ་ནི། །ཞེས་སོགས་ལ། མཆིམས་མཛོད་
 ལས། དེས་ན་རང་གཞན་གྱི་ལུས་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱལ་བ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དབྱ་བ་
 ཡིན་ལ། རང་གཞན་གྱི་ལུས་དང་མ་འབྲེལ་བའི་སྤྱལ་བ་ནི་སྤར་བཤད་པ་ལྟར་
 སྐྱེ་མཆེད་བཞི་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྐྱེས་སྐྱོབ་ཀྱི་སྤྱལ་བ་ལ་
 སེམས་ཡོད་པ་དང་། བསྐྱེམས་བྱུང་གི་སྤྱལ་བ་ལ་སེམས་མེད་པར་བཤད་པས་
 དེ་གཉིས་ལ་ནང་གི་དབང་པོ་སྤྱལ་ན་སྟོན་མེད་པའི་སེམས་ཅན་འབྱུང་བར་ཐལ་
 མི་ཐལ་གྱི་བྱུང་པར་གང་ཡིན་དཔྱད། བསྐྱེམས་བྱུང་གི་སྤྱལ་བ་དག་སྟོང་རང་
 ཉིད་ལྟག་མེད་ལ་སོགས་པར་བསྐྱར་བའི་ཆོ་དའི་ལུས་ལ་མིག་སོགས་དབང་པོ་
 གང་ཡང་མེད་ཟེར་རམ། ཡང་དེའི་ལུས་ལྟག་མེད་གེ་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་ཅན་དེ་
 དག་སྟོང་དེའི་ལུས་མ་ཡིན་པར་སྤྱིའི་ཆོས་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་དབྱིབས་ཅན་
 ཀྱི་ལུས་དེ་གོས་དང་འབག་གྱོན་པ་ལྟར་འགྱུར་བས། དེ་མཐོང་བས་དག་སྟོང་
 གི་ལུས་མཐོང་བའི་གོ་ཆོད་མི་ཆོད་གང་ཡིན་ཡ་མཚན་ནོ། །ཡང་བསྐྱེམས་བྱུང་
 གིས་སྤྱལ་བ་སྤྱལ་ཆེ་སྤྱིའི་སྐྱེ་མཆེད་ཁོ་ན་སྤྱལ་དགོས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ནང་
 གི་དབང་པོ་ལྷ་སོགས་ཀྱང་སྤྱལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་
 འདས་ཀྱིས་སྤྱལ་བ་མཚན་སྲུང་ཅུ་ཙུ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་སོགས་སྤྱལ་བ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལས་གདགས་པ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བཙུང་ལྷན་འདས་
 ཀྱིས་སྤྱལ་བ་སྐྱེས་བྱ་ཆེན་པོའི་མཚན་སྲུང་ཅུ་ཙུ་གཉིས་དང་ལྷན་པ་སྤྱལ་བ་ནི།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༡༩༽ གནས་བརྒྱད་པའི་སྒྲོན་ལ།

བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྒྲོན་མེས་འཇུག་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་
 ཡིན་ན། བསྒྲོན་མེས་བྱང་གི་དགེ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། སྒྲུལ་ཐོབ་ཀྱི་དེ་དག་
 ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྩ་བར། དེ་དང་མི་
 ལྷན་འདྲེན་ཆགས་བྱལ། སྒྲུལ་པ་ལས་ནི་དག་པ་འཛོལ། ཅེས་པས་སོ། །འདྲོད་
 བ། དེ་དག་སྒྲོན་མེས་བྱང་གི་དགེ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐོས་བསམ་བསྒྲོན་མེས་བྱང་གང་
 རུང་གི་དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཆིམས་མཛོད་དུ་བརྟན་བཏགས་པའི་
 ཚོས་མཛོན་པ་ལ་དགེ་བ་སྒྲུལ་ཐོབ་དང་སྒྲོན་མེས་བྱང་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་པའི་
 ཐད་ལས། སྒྲུལ་ཐོབ་ནི་ཁམས་གསུམ་ག་དང་ས་ཐམས་ཅད་དང་རྣམ་ཤེས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་འཁོར་ན་ཡོད་དོ། ཞེས་དང་། ཐོས་བྱང་གི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་
 ནི་ཡིད་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ན་ཡོད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ཀྱི་འཁོར་ན་ནི་མེད་དེ། ཤེས་རབ་
 གསུམ་ནི་སྒྲོན་མེས་བྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། མཛོད་རང་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་།
 འདྲོད་པའི་ཁམས་ན་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གསུམ་སྟེ། ཐོས་པ་དང་། བསམ་པ་
 ལས་བྱང་བ་དང་། སྒྲུལ་ནས་ཐོབ་པ་རྣམས་སོ། །གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ན་ནི་གསུམ་
 སྟེ། ཐོས་པ་དང་། བསྒྲོན་མེས་པ་ལས་བྱང་བ་དང་། སྒྲུལ་ནས་ཐོབ་པ་རྣམས་
 སོ། །བསམ་པ་ལས་བྱང་བ་ནི་མེད་དེ། གང་གི་ཆོ་དེ་དག་སེམས་པར་ཚུལ་པ་
 དེའི་ཆོ་དེ་དག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཁོ་ན་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ཅོ། །གཟུགས་མེད་
 པའི་ཁམས་ན་ནི་བསྒྲོན་མེས་པ་ལས་བྱང་བ་དང་། སྒྲུལ་ནས་ཐོབ་པ་དག་གོ་ཞེས་
 འབྱུང་ལ། སྒྲོན་པ་དཔོན་གང་སྟེལ་གྱིས་ཀྱང་འདྲོད་པའི་ཁམས་ནི་མཉམ་པར་མ་
 གཞག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྒྲོན་མེས་པ་ལས་བྱང་བ་མེད་དོ་ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 དེ་ལ་སྒྲུལ་ཐོབ་ཀྱི་དགེ་བའི་དོན་ནི། སྒྲོན་པ་འབད་ཚུལ་བྱས་པ་ལ་མ་ལྟོས་

པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཤེས་རབ་དང་དད་པ་སོགས་ཆེ་བ་ལྟ་བུའོ། །སྤྱིར་བྱུང་ནི་
 ཆེད་དུ་གཉེར་བའི་སྤྱིར་བ་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཐོས་སོགས་ལྟ་བུ་སྟེ། རྒྱུས་ཐོབ་
 ཀྱི་དགོ་བ་ནི་སྤྱིར་བྱུང་གི་དགོ་བའི་རྒྱ་ཁྱེན་ཁྱད་པར་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་
 འོ་ན་འདྲོད་པའི་སས་བརྩས་པའི་བསྐྱོམས་བྱུང་གི་དགོ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་
 སས་བརྩས་ཀྱི་བསྐྱོམས་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན།
 མ་ཁྲབ་སྟེ། འདྲོད་པའི་སས་བརྩས་ཀྱི་བསྐྱོམས་བྱུང་གི་སྤྱལ་སེམས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། ཚ་བར། བསྐྱོམས་ལས་སྐྱེས་པ་ལུང་མ་བརྟན། །ཞེས་པས་སོ། །ཡང་
 གཞུགས་མེད་པའི་སས་བརྩས་ཀྱི་ཐོས་བསམ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཉེར་བཅོམས་
 ལ་ཐོས་བསམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། དེའི་ཉེར་བཅོམས་ལ་དེའི་སས་
 བརྩས་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདྲོད་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུགས་མེད་ཀྱི་
 མཚན་ཉིད་སོ་རིག་དང་དཔྱད་པ་ཡིད་བྱེད་གཉིས་འདྲོད་པའི་ཐོས་བསམ་ཅི་
 རིགས་དང་། གཞུགས་ཁམས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གཉིས་གཞུགས་ཀྱི་སས་བརྩས་ཀྱི་
 ཐོས་བྱུང་དང་། གཞུགས་མེད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་གཉིས་གཞུགས་མེད་སས་བརྩས་
 ཀྱི་རྒྱུས་ཐོབ་ཀྱི་དགོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། ཅི་ཡང་མེད་པ་བས་
 རང་སའི་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཕྱིར་སྤྱིད་ཅེའི་ཉེར་བཅོམས་བདུན་འབད་ཚོལ་གྱིས་
 སྐྱོམ་པ་མེད་པའམ། ཡང་ན་གཞན་ནི་དེ་ལྟར་སྐྱོམ་ཡང་མཚན་ཉིད་སོ་རིག་
 གཅིག་ཕུ་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པའམ། ཡང་ན་བདུན་ག་དེ་ལྟར་བསྐྱོམ་ཡང་དེ་ཅམ་
 གྱིས་སྤྱིར་བྱུང་གི་དགོ་བར་མི་འགྱུར་ན། ཅི་ཡང་མེད་པ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དེ་བདུན་
 གའང་རྒྱུས་ཐོབ་ཀྱི་དགོ་བར་ཅི་སྟེ་མི་འདྲོད་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་
 སོགས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་དངོས་གཞི་སྐྱོམས་འཇུག་དག་པ་བ་ཡིན་
 བ། བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་མ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། དག་པ་བའི་བསམ་གཞུགས་
 བརྒྱུད་ཀ་ལའང་བདེན་པའི་རྣམ་ཅན་མེད་པར་ཐལ། འདྲོད་པའི་ཕྱིར། འདྲོད་
 མི་རུས་ཏེ། ཚ་བར། དག་དང་དྲི་མ་མེད་དེ་དག །དྲི་མེད་རྣམ་ཐར་སྐོག་གསུམ་

མོ། །ཞེས་དང་། ཟག་བཅས་མི་ནང་མི་གཡོ་ལ། །ཉེར་བསྟོགས་བདུན་ནི་མ་
གཏོགས་སོ། །ཞེས་དང་། གང་དག་གཟུགས་ཅན་མིན་དེ་དག །སྟོང་ཡུལ་གོང་
དང་རང་གི་སའི། །རྒྱག་བསལ་སོགས་དང་རྗེས་ཤེས་སྟོགས། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཙ་བར། ཟག་མེད་མི་སྟོགས་མེད་པ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་ལས་ནི་འདོད་ཆགས་
བྲལ། །ཞེས་པར། །ཁ་ཅིག །མི་སྟོགས་མེད་པས་དངོས་གཉེན་བྱས་ཏེ་དག་བཅོམ་
ཐོབ་པའི་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་ཡིན་ན། །ཁམས་གསུམ་གྱི་སྒྲོམ་སྤང་དགུ་སོ་
གཅིག་ཆར་སྤངས་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། །རྗེས་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་མི་སྟོགས་མེད་ཀྱིས་
དངོས་གཉེན་བྱས་ཏེ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། །དེར་ཐལ། །དེའི་
ཕྱིར་ཏེ། །དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། །མི་སྟོགས་མེད་ལ་བརྟེན་པའི་རྩ་
རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དམིགས་རྣམ་གཉིས་ཀའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། །དེ་ཉིད་
འོག་མའི་ཟག་བཅས་ལ་མི་དམིགས་པས་སྤྱིད་ཅེ་ཁོ་ནའི་རྒྱག་ཀྱན་ལ་དམིགས་
པའི་རྗེས་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། །འདོད་པའི་འགོག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་
ཆོས་ཤེས་བཞི་དང་། །ས་གོང་མ་བརྒྱད་ཀྱི་འགོག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་
ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་བཞི་ཚན་བརྒྱད་དང་། །འདོད་པའི་ལམ་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་
ཆོས་ཤེས་བཞི་དང་། །གོང་མའི་ལམ་བདེན་སྒྱུ་ལ་དམིགས་པའི་རྗེས་ཤེས་བཞི་སྟེ་
ལྷ་བརྩ་ཙ་གཉིས་བཤད་པའི་ཕྱིར། །འདིར་འགོག་པ་ལ་ས་དགུ་སོ་སོར་བྱེ་ནས་
སོ་རྒྱག་དང་ལམ་ལ་དེ་ལྟར་མ་སྟེ་བར་བརྒྱད་ཅམ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་
དཔྱད། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། །དེ་འདྲའི་རྗེས་ཤེས་སུ་གྱུར་པའི་རྩ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་དེ། །ཁམས་གསུམ་ཀའི་སྒྲོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་མ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། །གནས་བདུན་པར། །འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་རྗེས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ན་རེ། །མི་གཡོ་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་
ན། །རྣམ་ཐར་བྱེ་ལ་གཞོན་ཟད་པར་གྱི་སྟེ་མཆེད་ཉི་ཤུ་ཙ་རྒྱག་སོ་ཐོབ་པས་ཁྲབ་

ཟེར་ན། གཞུགས་མེད་རྟེན་ཅན་གྱི་མི་གཡོ་བའི་ཚོས་ཅན་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཚོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གནས་དྲག་པའི་མཆིམས་
 མཛོད་ལས། དེ་ལྟར་ན་ཁམས་གསུམ་ཅར་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་དྲག་གི་དབྱེ་བ་ཡོད་
 པར་རུང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། དེས་གཞུགས་
 མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བཞི་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་ཟད་པར་གཉིས་ཏེ་དྲག་
 ལས་ལྟག་མ་ཉི་ཤུ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་རྣམས་ཐོབ་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་
 ཏེ། ཙ་བར། གཞུགས་མེད་ཅེས་བྱ་ཁམས་གསུམ་གྱི། རྟེན་ཅན་ལྟག་མ་མི་ལ་
 སྐྱེས། ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་ཐར་ཟིལ་གཞོན་ཟད་པར་རྣམས་གསར་
 ཏུ་འཐོབ་པའི་ཆོ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ལས་སྤྱི་མ་རྣམས་ཐོབ་ཀྱང་། སྤྱིར་སྤྱི་མ་ཐོབ་ན་སྤྲུ་
 མ་རྣམས་ཐོབ་པས་མ་བྱལ་སྟེ། དེ་འདྲའི་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་ཟད་པར་ཐོབ་ཀྱང་
 ཟིལ་གཞོན་མ་ཐོབ་ཟེར་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

རྣམ་ཐར་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་ཀྱང་སྤྲུལ་ཐོབ་ནས་བཏང་བ་ལྟ་བུ་འདྲིས་
 པས་ནི་ཆགས་བྲལ་ཅན་གྱིས་ཐོབ་ཅིང་མ་འདྲིས་པ་སྦྱོར་བ་འབད་ཚུལ་གྱིས་ཐོབ་
 དགོས་པ་དང་། སྤྱིར་ཡང་བསམ་གཞུགས་བརྒྱད་དག་པ་པ་ནི་འོག་ས་ལས་འདོད་
 ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་། ཞོང་ནས་འོག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། ཆགས་
 བྲལ་ལས་ཉམས་པས་འཐོབ་ཚུལ་བཞི་དང་། ཟག་མེད་ནི་རྩ་བཞི་པོ་དེ་དག་
 ལས་སྦྱོར་བ་དང་། ཆགས་བྲལ་གྱིས་འཐོབ་པ་གཉིས་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་ནི་
 སྤྱིད་ཚེ་ལས་གཞན་རྣམས་གོང་ནས་འོག་སར་སྐྱེ་བ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་
 ལས་ཆགས་བྲལ་ཉམས་ན། དང་པོའི་ཉོན་མོངས་ཅན་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་བྲལ་
 ལས་ཉམས་པས་འཐོབ་ཚུལ་གཉིས་ཏེ། ཙ་བར། དེ་དང་མི་ལྟར་འདོད་ཆགས་
 བྲལ། ཞེས་སོགས་ལྟར་རོ། །དེས་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན། བསམ་གཞུགས་
 བརྒྱད་སྦྱོར་བ་དང་ཆགས་བྲལ་ཅི་རིགས་གྱིས་ཐོབ་པས་བྱལ་བ་དང་། སྤྱིར་མི་
 འོང་ལའང་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པས་བྱལ་བ་ད་ལྟར་བ་ཐོབ་མ་

ཐོབ་ཅི་རིགས་ཡོད་ཟེར་དགོས་པ་འདྲའོ། །དེ་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱིས་ཐོབ་པའི་དེ་
དག་སྦྱར་བྱུང་ཡིན་ཟེར་ན། སྦྱར་བས་ཐོབ་པ་ཡིན་པར་འགྱུར་ལ། མ་ཡིན་ཟེར་
ན་སྦྱིས་ཐོབ་དང་སྦྱར་བྱུང་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱུད་དང་
རྣམ་ཐར་སོགས་ཡོད་པར་འགྱུར་བས་གནས་གཉིས་པར། བརྒྱ་གཉིས་དེ་དག་
ཉི་ཤུར་ཡང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་སེམས་བརྒྱ་གཉིས་ཉི་ཤུར་ཕྱི་རྒྱུ་ལ་སོགས་དང་
འགལ་དོགས་པས་དབྱེད་པར་བྱའོ། །

ཙ་པར། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ཡུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་
ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྟེ་བྱེད་དང་། །སྟབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་
པའི་དོན་ནི། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཙུག་ལྟན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ནི་
རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། །ཡུང་དང་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དོ། །འོ་
ན་ཆོས་དེ་དག་འཛིན་པ་གང་ཞེ་ན། མཆིམས་མཛོད་ལས། དེ་ལ་ཡུང་གི་ཆོས་
དེ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་ཡུང་བཞིན་དུ་ཤེས་ནས་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་
བསམ་པས་གཞན་ལ་སྟེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་སྟེ་སྟོན་པ་དང་། །ཡུང་
ཆོས་འཛིན་པ་དང་། །བསྟན་པ་འཛིན་པ་ཞེས་གྲང་བྱའོ། །རྟོགས་པའི་ཆོས་དེ་
འཛིན་པར་བྱེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚུགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་རང་གི་རྒྱུད་ལ་
སྟབ་ཅིང་ཉམས་སུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྟབ་པ་གསུམ་ལ་སྟབ་པ་
དེ་དག་ནི་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་གཉིས་ལས་
གཞན་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་མ་ཡིན་པས་ན་ཁོ་ནའི་སྟེ་སྟོས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་
སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་ཁ་ཅིག་ནི་ཡུང་གི་ཆོས་གཙོར་འཛིན་པར་བྱེད་ལ། སྦྱིས་བྱ་དམ་
པ་ཁ་ཅིག་ནི་མཛོན་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་འཛིན་པར་བྱེད་དོ། །སྦྱིས་བྱ་དམ་པ་
ཁ་ཅིག་ནི་གཉིས་ཀའང་འབད་པས་འཛིན་པར་བྱེད་དེ། དེས་ན་དེ་དག་རི་སྟོན་
དུ་གནས་པ་དེ་སྟོན་དུ་བསྟན་པ་དམ་པའི་ཆོས་གནས་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེ་ལྟར་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་དོན་ལ་དྲི་གསལ་དཔྱད་ཅུང་ཟད་རེ་
བཀོད་པ་འདིས་སྒྲོ་གསལ་པ་རྣམས་ལ་རིག་པ་སྦྱིད་དེ་བསྟན་པ་ལ་ཕན་འདྲི་གསལ་པར་གྱུར་ཅིག །

ཨོ་སྤྱི། མཁའ་མཉམ་འགྲོ་ལ་བརྩེ་བས་ཉེར་དགོངས་ནས། །བྱ་དགའ་
ལྷབས་ཆེན་སྦྱོང་པ་རྒྱུགས་བྱས་ཏེ། །སྲིད་ཞིའི་གདུངས་བ་སེལ་བའི་ལམ་བཟང་
མཆོག་ །སྟོན་མཛད་ཐུབ་པའི་དབང་པོར་གྱས་ཐུག་འཆོལ། །གང་ཞིག་ཐུབ་
པའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དང་། །ལྷག་པར་ཆོས་མངོན་མཛོད་མཆོག་མ་མོའི་
ཟླ། །ས་འོག་གཏེར་བཞུགས་ལ་བར་མཛད་པ་ཡི། །མཁའ་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་
ཞབས་ལ་གྱས་པས་འདུད། །མ་ལྟས་རྒྱལ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་ཕྱང་པོ་གང་། །གཅིག་
བརྩས་རང་གཟུགས་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས། །སྤྱར་ཡང་དུར་མྱིག་གར་
གྱིས་རྣམ་རོལ་པ། །ཡབ་གཅིག་འཇམ་མགོན་སྤྱུ་མར་སྦྱིང་ནས་གྱས། །མཁའ་
བཙུན་བཟང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་རབ་རྒྱས་ཤིང་། །ལུང་དང་རིགས་པའི་འོད་
སྟོང་འབར་བ་ཡིས། །རྒྱལ་བསྟན་པད་ཆལ་ཕྱོགས་མཐར་རྒྱས་མཛད་པ། །ཀུན་
མཁྱེན་མཆོག་གི་ཉི་མས་དུས་ཀུན་སྦྱོངས། །གཞོན་ཅུ་ཉིད་ནས་སྟོན་གྱི་བག་ཆགས་
སད། །དབུས་གཙང་ཞིང་དུ་གཞུང་ལུགས་ཀུན་ལ་སྦྱང་། །ཐོས་བསམ་སྟོན་པའི་
བྱ་བ་མཐར་ཐིམ་པའི། །ཆོས་མཛད་དྲི་པོ་མཆོན་ཅན་ཐུག་གི་ཡུལ། །གང་གི་
ཞལ་གྱི་བུམ་བཟང་ལས་འོངས་པའི། །ཆོས་མངོན་དྲི་གསལ་དཔྱད་སྒྲོ་
གསལ་དགའ་སྦྱིད་དེ། །གཞུང་བརྒྱ་སྟེ་བ་ཡོན་ཏན་དཔལ་འབྱོར་གྱིས། །ལྷག་བསམ་དག་པས་
དཔར་དུ་བསྐྱབས་པའི་དགེས། །རྒྱལ་བསྟན་དར་ཞིང་བསྟན་འཛིན་ཞབས་པད་
བརྟན། །དགེ་འདུན་ཐུགས་མཐུན་ཁྲིམས་གཙང་ཆོས་སྦྱོང་འཕེལ། །མར་གྱུར་
འགྲོ་རྣམས་དགེ་བཅུའི་དཔལ་ལ་རོལ། །ཟླ་འདིར་ཆོས་མངོན་འཆད་ཉན་རྒྱས་
གྱུར་ཅིག། །

ཅེས་པ་འདི་ནི་མཁའ་དབང་ཉལ་ཉ་ཆོས་མཛད་སྤྱུ་མ་པོ་པོ་མཆོན་ཅན་གྱིས་མཛད་པའི་
ཆོས་མངོན་མཛོད་ཀྱི་དྲི་གསལ་དཔྱད་སྒྲོ་གསལ་དགའ་སྦྱིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་བཙོན་ལྡན་པ་གཞུང་ལུགས་

རབ་འབྱམས་པ་ཨོར་ཏུ་སྟ་ཉན་གིན་གྲོག་གི་ཡོན་ཏན་དཔལ་གྱིས་གང་ས་མཐུན་ཁྱེན་སྦྱར་ཉེ་ཆོགས་
 འདུས་གྲོས་བྱས་ནས་སྟ་འབྱམ་བྱམས་པ་སྤྱིར་རུ་པར་རུ་བསྐྱབས་སྐབས། དཔར་བྱང་སྒྲོན་ཆོག་འདི་
 ཉུ་བྱ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐྱལ་བའི་ངོ་མ་ལྟོག་པར་སྟ་འབྱམ་བྱམས་པ་སྤྱིར་གི་སྐབས་ཀྱི་ཁྲི་འཛིན་པ་
 ཨོར་ཏུ་སྟ་སྦྱལ་པའི་མིང་འཛིན་ལ་བཅུན་པ་སྐལ་བཟང་མཁས་བྱུང་བཟུན་པའི་ཉེ་མས་ཁྱ་ཁྱང་བཟླ་
 བྲིས་ཁང་གསར་རུ་བྲིས་པ་རྒྱུ། །

《གངས་ཅན་བྱང་ལོང་》དཔེ་ཚོགས་ཆེན་མོའི་བརྒྱ་ཐེག་དང་

ལས་བྱུགས་མི་རྒྱའི་མཆན་ཐོ།

སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན། དབང་གྲགས། ལྷག་པ།
སྟོ་བཟང་ཆོས་འབྱོར། སྟོ་བཟང་འཕགས་མཆོག །ཆོ་བརྟན་རྡོ་རྗེ།
རྒྱལ་མཆན་བྱམས་པ། བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། སྟོ་བཟང་དམ་ཆོས།
སྟོ་བཟང་མཁུན་རབ། སུན་ཆོགས་ཆོགས་གཉིས། བྱམས་པ་རབ་འབྱམས།
སྟོ་བཟང་འཇིགས་མེད། ཡེ་ཤེས། འཕྲིན་ལས། བསྟན་འཛིན་ཤེས་རབ།
བསམ་བློ། བྱ་རྒྱུད། སྐལ་ལྷན། བསོད་ནམས་རྡོ་རྗེ། བཀྲ་ཤིས།
རྡོ་རྗེ་མཆོ། ཆོ་རིང་ཆོས་རྒྱན། ལྷ་རྒྱུད། བྱམས་པ་ཆོས་རྒྱན།
བསོད་ནམས་དབྱངས་ཅན། སྐལ་བཟང་ལྷ་མོ། བཀྲ་གཡང་།
བདེ་རྒྱུད་རྒྱལ་དཀར། རྒྱལ་མ་ལྷ་འཛོམས། ཆོ་དབང་སྐལ་བཟང་།

བསམ་གཞི་ལྟ་བུ་ཆུང་བ་དང་དག་འཛིན་མཆོད་པའི་མེ་ཉེ་ག །

འཕྲིན་ལྟ་བུ། སེར་གཞི་ལྟ་བུ་ཆུང་བ་དང་དག་འཛིན་མཆོད་པའི་མེ་ཉེ་ག །

བར་འདེབས་ཆུང་བ། རྩ་ལྟ་བུ་ཆུང་བ་དང་དག་འཛིན་མཆོད་པའི་མེ་ཉེ་ག །

ལར་ བཞི། 2018 年 11 月 28 日

ལར་ བཞི། 1000 册

教呈理论

编 著 者：色昭古籍经典收集整理印经室

印 刷：拉萨市明鑫印刷有限公司

版 次：2018 年 11 月 28 日

数 量：1000 册

གངས་ཅན་ཁྱད་མོར་དཔེ་ཆོགས།
པོད་ཐེང་རྒྱག་བརྒྱུ་ལྔ་བརྟན།